

У К Р А Ї Н А

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЛІСОВОГО І САДОВО-
ПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА**

Кафедра ботаніки, дендрології та лісової селекції

**ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ РОСЛИННОГО
ПОКРИВУ ЛІСІВ.
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПОЛЬОВОЇ
ПРАКТИКИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 205
«ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО»**

КИЇВ 2019

УДК 378.14(72):630.2

Методичні рекомендації щодо особливостей проведення геоботанічних досліджень, закладання пробних площ та відбору біологічного матеріалу для проведення камеральних досліджень. Методичні рекомендації забезпечують поглиблене вивчення індикаційних властивостей різних типів лісу та подальше їх використання у фаховій підготовці та практичній діяльності.

Рекомендовано вченою радою ННІ лісового і садово-паркового господарства НУБіП України (протокол № __ від 19 листопада 2019 р.).

Укладач: доц. А.М. Чурілов

Рецензенти: проф. С.Ю.Попович, проф. О.В. Колесніченко

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

**ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ РОСЛИННОГО ПОКРИВУ ЛІСІВ.
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПОЛЬОВОЇ ПРАКТИКИ ДЛЯ
СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 205 «ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО»**

Укладач: ЧУРІЛОВ Андрій Михайлович.

Відповідальний за випуск доц. А.М. Чурілов
Зав Видавничим центром НУБіП України А.П. Колесников

За авторською редакцією

Підписано до друку Формат 60×84 1/16.

Ум. друк. арк 12, Замовл №

Видавничий центр НУБіП України

03041, Київ, вул. Героїв Оборони, 15.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	4
1 ЛІСОВА РОСЛИННІСТЬ УКРАЇНИ	5
2 МЕТОДИЧНІ ЗАСОБИ ДОСЛІДЖЕННЯ ЛІСОВОЇ РОСЛИННОСТІ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇЇ ОПИСУ	13
3 ФІКСАЦІЯ ПЕРВИННОЇ ІНФОРМАЦІЇ ПРО ЛІСОВИЙ ФІТОЦЕНОЗ: БЛАНК ГЕОБОТАНІЧНОГО ОПИСУ УГРУПОВАННЯ ЛІСОВОЇ РОСЛИННОСТІ	17
4 ПРАВИЛА ВІДБОРУ ЗРАЗКІВ БІОЛОГІЧНОГО МАТЕРІАЛУ, ГЕРБАРИЗАЦІЇ ТА СТВОРЕННЯ БОТАНІЧНИХ КОЛЕКЦІЙ.....	34
5 ОСНОВНІ ЛІСОТИПОЛОГІЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ТРАВ'ЯНИХ ВИДІВ ЛІСІВ РІВНИННОЇ УКРАЇНИ	50
6 ОХОРОНА РОСЛИННОГО СВІТУ	196
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	205

ПЕРЕДМОВА

Дані методичні рекомендації є довідником для студентів спеціальності 205 Лісове господарство, щодо проходження польової літньої практики. Видання містить основні відомості стосовно збору первинної інформації про лісові фітоценози та їхню флористичну структуру безпосередньо під час польових обстежень рослинного покриву лісів України. У методичних рекомендаціях розкрито зміст формування і створення лісотипологічного гербарію, що слугує вказівкою щодо користування ним спеціалістами лісництва та лісгоспів, лісокомбінатів, практичними працівниками лісового господарства.

Видання є довідковим посібником для працівників лісового господарства, а також наочним матеріалом для організації та проведення навчальних занять у лісництвах і лісгоспах. У окремих розділах наведено структуру та характеристику показників за якими проводять опис ярусності й синузальності лісових фітоценозів, окрім того наведено лісотипологічні характеристики наземного чагарниково-трав'яного покриву лісів України, включно із характерними видами рослин найголовніших типів лісорослинних умов. Види рослин є надійними показниками лісорослинних умов, їх багатства, водного режиму, кислотності, глибини залягання ґрунтових вод тощо. Рослини, або їхні групи, індикують певні умови місцезростання, тому їх і називають рослинами-індикаторами.

У виданні наведено відомості про види квіткових і вищих спорових рослин, які є найпоширенішими індикаторами лісових місцезростань. Поряд з рослинами-індикаторами певних типів лісу, лісових асоціацій, включено також характерні рослини лісосік, лісових розсадників, лісових боліт і лук, лісомеліративних територій, а також найпоширеніших лісових бур'янів, лікарських, медоносних, технічних та інших господарсько цінних рослин.

Отже, у довідковій частині методичних рекомендацій можливо вибрати види рослин, які лісництва заготовляють як лікарську сировину, або для вивчення бур'янів характерних для розсадників, з метою ознайомлення працівників чи безпосередніх виконавців по догляду за станом лісових культур. Окремо представлені також отруйні і шкідливі рослини, що зростають під покривом лісоутворюючих деревних видів рослин і на лісових галявинах, лісових сіножатях, є небажаними у зеленій масі та сінні, оскільки потенційно зумовлюють отруєння тварин.

Працівники лісового господарства повинні добре знати і розпізнавати рослини-індикатори лісового покриву (лишайники, мохи, хвощі, плауни, папороті, квіткові рослини). У цьому відношенні велику допомогу повинен відіграти довідковий лісотипологічний гербарій і вказівки щодо користування ним, що додаються.

1 ЛІСОВА РОСЛИННІСТЬ УКРАЇНИ

Ліси є найпоширенішими і цінними порівняно з іншими типами рослинності та всіма категоріями природних ресурсів країни. Ліси України за своїм призначенням і розміщенням виконують переважно водоохоронні, захисні, санітарно-гігієнічні, оздоровчі та інші функції і забезпечують потреби в лісових ресурсах. Завдяки неоднорідності орографічних, кліматичних та едафічних умов лісова рослинність представлена значною різноманітністю угруповань. Відомі українські лісознавці В.А. Алексєєв та П.С. Погребняк (1955) за вимогливістю лісотвірних видів рослин до багатства умов мінерального живлення ґрунту (трофності) лісорослинних умов виділяють такі категорії едафотопів:

- А – бори (під сосновими лісами);
- В – субори (під дубово-сосновими та сосново-дубовими лісами);
- С – сугрудки (під грабово-дубовими лісами);
- Д – груди або діброви (дубові, грабові, вільхові, букові ліси).

Цей екологічний ряд знаменує зростання трюфності від борів до дібров. За ступенем вимогливості видів рослин до умов зволоженості ґрунтів у лісах виділяють екологічні групи гігротопів від “0” – дуже сухі умови до “5” – мокрі або заболочені типи, наприклад, для борів ряд за співвідношенням зволоженості субстрату та трюфності матиме такий вигляд: А₀ – дуже сухі бори, А₁ – сухі бори, А₂ – свіжі бори, А₃ – вологі бори, А₄ – сирі бори, А₅ – мокрі або заболочені бори, точніша назва цього типу лісорослинних умов – “сосна по болоту”. Подібні типи гігротопів виділяються й для едафотопів інших лісо-рослинних умов.

Трапляючись у відмінних умовах кліматопу, гігротопу й едафотопу, кожен тип лісу характеризується певним синтаксономічним, флористичним складом, структурою, фізіономічністю, продуктивністю, господарською цінністю та іншими параметрами. Важливим показником лісорослинних умов є видовий або флористичний склад, який слугує індикатором умов місцевиростання (тип лісорослинних умов).

Широколистяні ліси

Особливістю широколистяних лісів є поширення неморальних видів (рис. 1).

Рисунок 1. Трав'яні рослини широколистяних лісів: 1 – адокса мускусна (*Adoxa moschatellina* L.); 2 – копитняк європейський (*Asarum europaeum* L.); 3 – щитник чоловічий (*Dryopteris filix-mas* (L.) Schott); 4 – підмаренник запашиний (*Galium odoratum* (L.) Scop.); 5 – бутень п'янки (*Chaerophyllum temulum* L.); 6 – зубниця бульбиста (*Dentaria bulbifera* L.); 7 – зірочки жовті (*Gagea lutea* (L.) Ker Gawl.); 8 – непрів хрест лускатий (*Lathraea squamaria* L.)

Екологія широколистяних лісів. Широколистяні ліси вимогливі до умов ґрунтового живлення: вони віддають перевагу багатим, добре гумусованим структурним і дренажним ґрунтовым відмінам. Лісова рослинність цього типу уникає піщаних ґрунтів й оптимально розвивається на суглинкових бурих, світлих, світло-сірих та темно-сірих опідзолених ґрунтах, багатих на азот і зольні елементи. Хоча трапляються фрагменти дібров на дерново-підзолистих, вилугуваних чорноземах, коричневих гірських та інших ґрунтах, але оптимальні умови для свого розвитку знаходять на чорноземних ґрунтах та їхніх чисельних відмінах. Широколистяні ліси неоднорідні за вимогливістю до водного режиму місцевиростання. Так, вільхові лісові угруповання вимогливі до проточного водно-мінерального живлення, хоча оптимально розвиваються і на малопотужних торфовищах або постійно зволужених місцевиростаннях, але не витримують постійного затоплення. Навпаки, фітоценози букових, дубових та інших широколистяних лісів краще розвиваються за умов оптимального водозабезпечення протягом вегетації. Водночас ростуть вони і в дуже сухих умовах місцевиростання, де представлені ксерофітними або мезоксерофітними

угрупованнями з домінуванням дуба пухнастого (*Quercus pubescens*) і дуба скельного (*Quercus petraea*), які ростуть на південній межі їхнього ареалу.

Дубові ліси або діброви

Дубові ліси, або діброви на території України трапляються в усіх ботаніко-географічних зонах. Значного поширення набули вони в Лісостепу, Закарпатті, та зоні широколистяних лісів, де для їхнього розвитку виявилися найоптимальніші ґрунтово-кліматичні умови.

Для дібров найхарактернішими рисами є:

1) домінування в складі деревостану видів роду дуб (*Quercus* L.), насамперед дубом звичайним (*Quercus robur*), дубом скельним (*Quercus petraea*) і дубом пухнастим (*Quercus pubescens*);

2) серед супутніх лісотвірних видів деревних рослин частіше ростуть листяні рослини видів дерев і чагарників;

3) неподільне панування видів дерев, що мають листки з широкою листковою пластинкою;

4) формування високозімкнутих (0,8–1,0) деревостанів з високим ступенем затінення піднаметових ярусів;

5) багатий та різноманітний видовий склад фітоценозів, зумовлений багатством ґрунтових умов едафотопу;

6) через різноманітність екологічних чинників місцевиростання лісів з одного і того фітогенонду формуються різні типи організації відповідно принципам стохастичності та емерджентності таких систем;

7) надзвичайно тривалий період дії едификатора і його висока ценотична міра впливу на фітоценотичні взаємовідношення ценобіонтів;

8) висока продуктивність деревостану та якість деревини. Рослиність дібров характеризується, насамперед, притаманним специфічним флористичним складом та його багатством. Тому детальніше пропонується розглянути структурну організацію та видовий склад дібров.

Структурна організація дібров. Найбільші площі займають ліси сформовані дубом звичайним (*Quercus robur*) – понад 25 % загальної лісовкритої площі країни. Із них 45 % займають чисті звичайнодубові (*Querceta roboris*) ліси, близько 30 % – звичайнограбово-звичайнодубові (*Querceto (roboris)-Carpineta (betulis)*) ліси, близько 10 % – звичайнососново-звичайнодубові (*Pineto (sylvestris)-Querceta (roboris)*), до 10 % – серцелистолипово-звичайнодубові (*Tilieto (cordatae)-Querceta (roboris)*) та звичайноясенєво-звичайнодубові (*Fraxineto (excelsioris)-Querceta (roboris)*) ліси і 5 %

припадає на решту лісів – госторолитокленово-звичайнодубові (*Acereto (platanoidis)-Querceta (roboris)*), клейковільхово-звичайнодубові (*Alneto (glutinosae)-Querceta (roboris)*), смереково-звичайнодубові (*Piceeto (abietis)-Querceta (roboris)*) та лісовобуково-звичайнодубові (*Fageto (sylvestris)-Querceta (roboris)*) (Шеляг-Сосонко, 1974).

Зональні особливості дібров. У сучасному рослинному покриві звичайнодубові ліси трапляються на Українському Поліссі, в Лісостепу, Степу, Українських Карпатах і Криму. Оптимальні умови вони знаходять на відрогів Середньоросійської височини, на Придніпровській височині, у південній частині Житомирського Полісся, де утворюють масиви площею від 1000 до 8000 га. Менших розмірів досягають звичайнодубові (*Querceta roboris*) ліси на Волинському і Чернігівському Поліссі, в передгір'ї Українських Карпат, Криму, на Полтавській низовині, Донецькому кряжі, Подільській височині, де їхні площі коливаються від кількох сотень до 1000 га. У багатьох місцях їхня площа становить від кількох до сотні гектарів.

Букові ліси або бучини

Букові ліси в Україні ростуть у Карпатах, Західному Лісостепу та Криму, де відіграють істотну ґрунтозахисну, санітарну роль і мають важливе значення в економіці регіонів. У південно-західній частині України лісовобукові ліси (*Fageta sylvaticae*) приурочені в своєму поширенні до двох геоморфологічних областей: Поділля та Карпат. Приуроченість бука лісового (*Fagus sylvatica* L.) лише до цих геоморфологічних областей залежить, в основному, від їх кліматичних умов, а саме від кількості опадів і коливань температур, обмежуючи поширення бука на схід і північ на фоні фітоценотичних взаємовідносин.

У передгірних й гірських районах Криму у формуванні деревостанів букових лісів беруть участь бук східний (*Fagus orientalis* Lipsky) та бук лісовий (*Fagus sylvatica*), іноді у Гірському Криму утворюються перехідні форми між двома видами.

Вільхові ліси або вільшняки

Ці ліси трапляються в усіх природних зонах на території України. В Українському Поліссі, Лісостепу, Степу, Передкарпатті, Закарпатті, Криму ростуть клейковільхові ліси (*Alneto glutinosae*), а в Карпатах та Прикарпатті трапляються невеликі за площею насадження вільхи сірої (*Alneto incanae*).

Клейковільхові (*Alneto glutinosae*) ліси пов'язані з пониженими частинами рельєфу, трапляються як на вододільних просторах, так і в долинах річок. Субстратом для клейковільхових лісів є глейові, дерново-глейові і торф'янисто-глейові ґрунти з близьким рівнем ґрунтових вод. У зв'язку з цим, клейковільхові ліси вирізняються від інших низкою особливостей: по-перше, їхні деревостани сформовані майже виключно *Alnus glutinosa*, по-друге, вільха клейка відзначається високою енергією росту і щорічні її

прирости у висоту можуть досягати до 80–100 см у молодому віці; по-третє, майже всі сучасні вільшняки паросткового походження, насінним способом цей вид розмножується зрідка; по-четверте, поверхня субстрату в місцевиростаннях вільшняків диференційована на пристовбурні підвищення і міжстовбурні перезволожені зниження; по-п'яте, в складі вільхових лісів домінують гігрофіти, що є особливою реакцією на особливі екологічні умови місцевиростання (рис. 2).

Рисунок 2. Трав'яні рослини клейковільхових лісів: 1 – паслін солодко-гіркий (*Solanum dulcamara* L.); 2 – калюжниця болотна (*Caltha palustris* L.); 3 – селезіночник звичайний (*Chrysosplenium alternifolium* L.); 4 – вовконіг європейський (*Lycopus europaeus* L.); 5 – розрив-трава звичайна (*Impatiens noli-tangere* L.); 6 – слабник водяний (*Myosoton aquaticum* (L.) Moench); 7 – гравілат річковий (*Geum rivale* L.); 8 – сідач коноплевий (*Eupatorium cannabinum* L.)

Дрібнолистяні ліси

До цієї групи лісів належать березові, осикові, осокові та біловербові насадження, переважно вторинні, що формуються на місці корінних. Види, які утворюють ці ліси є швидкорослими й недовговічними: граничий вік верби білої (*Salix alba* L.) – 100–120, берези повислої (*Betula pendula*) – 120–150, осики тремтячої (*Populus tremula*), осокоору або тополі чорної (*Populus nigra*) – до 200 р. Кожен деревний вид характеризується своєрідною екологічною амплітудою. Найбільші площі серед дрібнолистяних лісів займають березові (близько 5 % усієї площі лісів); основні масиви їх знаходяться на Поліссі, середній вік 25–30 років. Березові ліси представлені формаціями берези бородавчастої (*Betuleta pendulae*), пухнастої (*Betuleta pubescentis*) та дніпровської (*Betuleta borysthonicae*).

Біловербові (*Saliceta albae*) та осокові (*Populeta nigrae*) ліси ростуть у бідних умовах на піщаних алловіальних відкладах за достатнього зволоження вздовж річок різних природних зон. Їх загальна площа становить близько 1 % площ усіх лісів; найбільші масиви сформувалися в заплавах Дніпра, Дністра, Десни та Сіверського Дінця. У трав'яному покриві домінують ожина сиза (*Rubus caesius*), мітлиця повзуча (*Agrostis stolonisans*), пирій повзучий (*Elytrigia repens*), куничник наземний (*Calamagrostis epigeios*).

Осикові ліси (*Populeta tremulae*) вибагливіші до екологічних умов, ростуть на свіжих збагачених азотом ґрунтах, поширені по всій Україні, але не займають значних ділянок, їхня загальна площа – близько 1 % площі усіх лісів. Осикові ліси формуються на місці звичайнодубово-звичайнососнових або широколистяних після їх рубки чи пожежі. Найтиповішими домінантами трав'яного покриву є куничник наземний (*Calamagrostis epigeios*), конвалія травнева (*Convallaria majalis*), хвилівник звичайний (*Aristolochia clematidis*), ожина сиза (*Rubus caesius*).

Березові ліси або березняки

Береза повисла або береза бородавчаста бородавчаста (*Betula pendula*) формує ліси переважно на бідних дерново-підзолистих ґрунтах у борах та суборах – у зональних умовах Полісся, значно рідше – південніше, на сірих лісових ґрунтах на місці дібров та судібров. На місці борів, суборів, складних борів і дібров формуються похідні асоціації берези бородавчастої (повислої).

Особливістю їхнього просторового розміщення є мозаїчний характер у складі рослинного покриву лісів, так як вони часто ростуть у поєднанні з угрупованнями інших лісових формацій – сосни звичайної (*Pineta sylvestris*), дуба звичайного (*Querceta roboris*), вільхи клейкої (*Alneta glutinosae*), граба звичайного (*Carpineta betulis*) й іншими типами рослинності.

Березові ліси (*Betuleta pendulae*) не вибагливі до умов місцевиростання, зазвичай оптимальний розвиток мають на ґрунтах багатого мінерального складу, проте переносять і збіднені на азот та зольні елементи субстрату. Приурочені до дерново-підзолистих, дерново-лучних, лучних і торф'яних ґрунтів та їх численних відмін. За вибагливістю до умов освітлення береза повисла (*Betula pendula*) та її угруповання належать до світлолюбних, мають широку амплітуду пристосованості до ґрунтового зволоження – від сухих піщаних слабкогумусованих мінеральних ґрунтів до надмірно зволжених болотних відмін.

Ліси із берези пухнастої (*Betuleta pubescentis*) ростуть у вологіших ектопах, зазвичай навколо боліт Полісся. Ліси із берези дніпровської (*Betula borysthonica*) – на піщаних відкладах півдня України. Найбільші її площі трапляються у пониззях Дніпра

(Олешківські піски, в Чорноморському біосферному заповіднику) та Південного Бугу. У Криму березові ліси відсутні.

Хвойні ліси

Хвойні ліси в Україні є надзвичайно поширеними і займають другу позицію після листяних лісів. На них припадає 42% від загальної лісовкритої площі. Хвойні ліси в країні представлені сосновими і ялиновими типами, водночас соснові ліси займають 33 %. Вони за своєю екологією є світлими лісами, тоді як ялинові належать до темнохвойних, що є їхньою специфікою.

Соснові ліси або сосняки

У межах України ростуть угруповання звичайнососнових (*Pineta sylvestris*), кримськососнових (*Pineta pallasiana*), кохососнових (*Pineta pallasiana*), пічундськососнових (*Pineta pityusae*), європейськокедровососнових (*Pineta cembrae*) лісів.

Основні площі соснових лісів представлені звичайнососновими лісами. Соснові ліси відзначаються низкою особливостей: по-перше, основним лісотвірним видом є сосна звичайна; по-друге, лісові угруповання характеризуються високою біопластичністю та едифікаторною адаптивністю; по-третє, широкий ареал едифікатора зумовили його кліматичну, орографічну й едафічну неоднорідність; по-четверте, спостерігається значна синтаксономічна різноманітність.

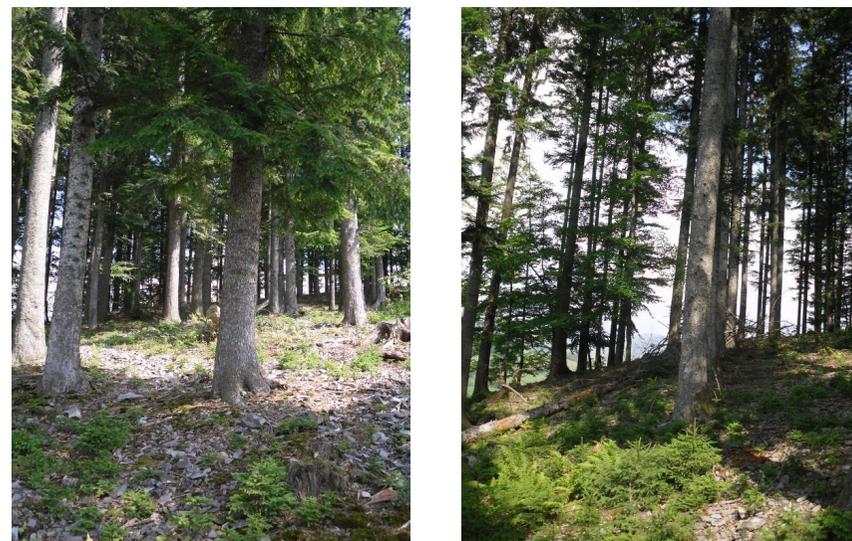

Рисунок 3. Трав'яні рослини соснових лісів: 1 – плаун булавовидний (*Lycopodium clavatum*); 2 – грушанка середня (*Pyrola media*); 3 – очиток їдкий (*Sedum acre*); 4 – багно звичайне (*Ledum palustre*); 5 – чебрець повзучий (*Thymus serpyllum*); 6 – чорниця (*Vaccinium*

myrtillus) та брусниця (*V. vitis-idaea*); 7 – нечуй-вітер волохатенький (*Hieracium pilosella*); 8 – котячі лапки дводомні (*Antennaria dioica*); 9 – дзвоники персиколісті (*Campanula persicifolia*); 10 – біловус стиснутий (*Nardus stricta*); 11 – золотушник звичайний (*Solidago virgaurea*); 12 – ожика рівнинна (*Luzula campestris*); 13 – цмин піщаний (*Helichrysum arenarium*).

Ялинові ліси або ялиники

В Україні ялинові ліси займають значні площі в Карпатах і Прикарпатті (рис. 4), де займають біля 550 тис. га, або 98 % всіх ялиників та є характерною зональною ознакою. За межами Карпат природні угруповання ялини європейської трапляються лише невеликими острівками на Розточчі та на Поліссі. У північних районах Полісся вони вкраплені серед листяних і соснових лісів, створюючи острівний ареал за межами суцільної південної межі, що проходить північніше р. Прип'яті.

Рисунок 4. Фрагмент ялинових деревостанів у лісах Українських Карпат (г. Темнатик, Закарпатська область, 2012)

2 МЕТОДИЧНІ ЗАСОБИ ДОСЛІДЖЕННЯ ЛІСОВОЇ РОСЛИННОСТІ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇЇ ОПИСУ

Загальна схема проведення досліджень

З метою комплексного дослідження рослинного покриву лісів і виявлення його структурних флористичних, фітоценотичних та фітосозологічних особливостей, наявних динамічних тенденцій й оцінки щодо охорони та раціонального ведення лісового господарства, цикл таких досліджень розподіляється на три основні етапи: 1. попередній (камеральне вивчення відповідних матеріалів, необхідних для дослідження території), 2. початковий (рекогносцирувальне обстеження території), 3. основний (детальні стаціонарні та напівстаціонарні дослідження) (рис. 5).

Рисунок 5. Алгоритм проведення геоботанічного дослідження лісової рослинності

Етап попередніх досліджень (підготовчий):

Основний зміст: передбачає камеральне опрацювання вихідних матеріалів, зокрема архівних джерел і документації, літератури, наявних картографічних матеріалів, таксаційних описів тощо, необхідних для дослідження обраної території відповідно до обраної мети та поставлених завдань.

Необхідні матеріали, визначення необхідних методів досліджень: аналізують фондові лісовпорядні і картографічні матеріали, архівні та літературні відомості екологічного, географічного, ботанічного, зоологічного плану, звертаючи особливу увагу на відомості щодо багатства і різноманітності фітогеофону та фітоценофону, особливостей їхнього поширення, представленості їхньої раритетної складової, характер та обсяги господарювання у минулому і на нинішньому етапі. Визначається перелік

необхідних методів досліджень відповідно до поставлених завдань. Встановлюються попередні маршрути для досліджень.

Відомості, які повинні бути отримані у результаті: попередня геоботанічна характеристика рослинного покриву, аналіз проведених досліджень на території у минулому за результатами літературного огляду. Визначено коло необхідних методів досліджень. Установлені попередні маршрути для досліджень.

Початковий етап досліджень:

Основний зміст: проведення рекогносцирувальних досліджень на місцевості, з метою отримання загальних відомостей про характер рослинного покриву, встановлення відповідності між наявними картографічними і літературними даними та наявною рослинністю. Обстеження лісової рослинності може бути самостійним видом робіт або ж попереднім етапом для поглиблених напівстаціонарних й стаціонарних досліджень.

Необхідні матеріали, застосовувані методи: рекогносцирувально-маршрутний та детально-маршрутний методи з використанням польового обладнання: картографічні матеріали, електроний радіонавігаційний пристрій GPS, фотокамера, висотомір, кутомір, таксаційна вилка, рулетка (20 або 50 м), метр, гербарна папка з газетами або фільтрувальним папером для відбору зразків, бланки геоботанічних описів, польовий журнал або ПК для фіксації отриманих результатів.

Відомості, які повинні бути отримані у результаті: загальна ландшафтна та лісівнича характеристика досліджуваного регіону, склад, різноманітність, характер територіального розміщення угруповань лісової рослинності, сучасний стан й характер господарювання, фактори зовнішнього впливу та приблизна оцінка ступеню порушеності лісових угруповань, перелік виявлених фітосозологічних об'єктів, схема маршрутних досліджень з попередньо виділеними пунктами закладки тимчасових і постійних пробних площ.

Основний етап:

Основний зміст: передбачає безпосереднє отримання значень кількісних і якісних показників у типових угрупованнях асоціацій лісової рослинності, встановлення флористичного та фітоценотичного багатства (фітоценофону) території досліджень.

Необхідні матеріали, застосовувані методи: за умов напівстаціонарних та стаціонарних досліджень застосовують таксаційні, геоботанічні і флористичні, методи дослідження окремих популяцій.

Відомості, які повинні бути отримані у результаті: сучасний флористичний і фітоценотичний склад території досліджень, геоботанічний опис рослинності, територіальна та вертикальна диференціація рослинності, раритетний флоро- та

фітоценофонд, вікова структура ценопопуляцій раритетних видів, особливості вікового та динамічного стану угруповання, чинники і ступінь антропогенного порушення.

У камеральних умовах після польових досліджень проводиться опрацювання геоботанічних описів з виділенням і описом асоціацій лісової рослинності, розробки їх класифікації на домінантній основі, складання геоботанічних карт, екологофітоценотичних профілів, динамічних схем, визначення загроз та розроблення відповідних рекомендацій.

Стандартний набір приладів та обладнання для досліджень

Для проведення досліджень геоботанік повинен заздалегідь підготувати основний набір польового спорядження необхідного в лісі (рис. 6).

Рисунок 6. Базове польове обладнання для геоботанічних досліджень: 1 – електронний радіонавігаційний пристрій GPS; 2 – портативний комп'ютер; 3 – 8-кратна лупа; 4 – мірна рулетка; 5 – фотокамера; 6 – портативний лазерний далекомір; 7 – блокнот та ручка.

Стандартний набір польового обладнання повинен включати електронний радіонавігаційний пристрій GPS, компас або бусоль для досліджень в умовах рівнинної частини, геодезичний висотомір або альтиметр (часто функція компасу та альтиметру містяться у GPS-приймачі), фотокамера, портативний лазерний далекомір, (за його відсутності – висотомір, кутомір), таксаційна вилка, рулетка (20 або 50 м), метр, 8-кратна лупа, гербарна папка з газетами або фільтрувальним папером для відбору зразків, лопатка, ніж, пила, бланки геоботанічних і ценопопуляційних описів, польовий журнал або портативний комп'ютер для фіксації отриманих результатів.

Таким чином, результати основних стаціонарних спостережень вносять до бланку опису рослинних угруповань. Сукупність описів є основою для формування бази даних лісового господарства для подальшого їхнього моніторингу та забезпечення умов належної охорони.

На першому етапі проводиться аналіз наявних лісовпорядкувальних і картографічних матеріалів. Водночас із матеріалів лісовпорядкування виписуються відомості про виділи кожного кварталу, площа яких дозволила б відобразити їх на карті обраного масштабу, а саме: поярусний склад домінуючих видів дерев, склад підліску, вік, повнота, бонітет, середні висоту і діаметр дерев, ґрунти, тип лісорослинних умов, висоту над рівнем моря, експозицію і крутість схилів. За подібністю цих показників і групуються виділи. З кожної групи відбираються ключові ділянки, переважно найбільші за площею і розташовані в різних місцях досліджуваної території. Водночас готується картографічна основа, на яку наносяться контури всіх виділів із урахуванням їхньої дрібності, що допускає обраний масштаб. Оскільки для геоботанічного картування з усіх геоструктур найважливішим є рельєф і гідрологічна мережа, то на основу наносяться й топографічні елементи. Аналіз рельєфу (абсолютна висота над рівнем моря, крутість схилів, експозиція тощо) дасть можливість коректувати геоботанічні виділи, враховуючи взаємозв'язок між рослинністю та рельєфом.

Другий етап передбачає польові роботи з геоботанічного картування. Маршрутами перетинаються всі відібрані ключові ділянки для вивчення фітоценотичної приналежності рослинних угруповань. З урахуванням повторностей для встановлення достовірності отриманих даних обирається не менше 10 таких ділянок.

Третій етап полягає в камеральній обробці результатів польових досліджень, підготовці геоботанічної карти і наповнення контурів карти отриманими даними. На базі знань про залежність рослинного покриву від умов місцевиростань методом наукового аналізу і синтезу контури усіх виділів на картографічній основі заповнюються фітоценотичними даними відповідно до отриманих на ключових ділянках. Виходячи з фітоценотичної подібності угруповань виділів, проводиться їх генералізація і виділяються контури, складається легенда і власне карта рослинності.

3 ФІКСАЦІЯ ПЕРВИННОЇ ІНФОРМАЦІЇ ПРО ЛІСОВИЙ ФІТОЦЕНОЗ: БЛАНК ГЕОБОТАНІЧНОГО ОПИСУ УГРУПОВАННЯ ЛІСОВОЇ РОСЛИННОСТІ

Сучасна фітоценологія володіє широким спектром класичних описових та експериментальних методів досліджень. Стрижневим прийомом, який використовується майже в усіх фітоценологічних дослідженнях є геоботанічний опис. Вибір форми фіксації результатів геоботанічного дослідження обираються дослідником індивідуально із врахуванням мети, методів та наявних інструментальних засобів – описово у вигляді суцільного тексту або у формалізованому табличному вигляді. Найзручніше результати проведених досліджень фіксувати у спеціально розроблений бланк опису, оскільки він дозволяє врахувати усі необхідні показники, водночас не переобтяжуючи опис другорядними подробицями.

Нижче наведено структуру форми бланку опису із детальною характеристикою кожного показника за інформаційними блоками:

Загальні відомості

Зазвичай, в умовах північних монодомінантних угруповань достатньо 400–625 м² пробної площі тобто 20х20 або 25х25 м. Для складніших угруповань пробну площу опису можливо збільшити до 35х35 м (Андреева, 2002). За формою обрисів пробна площа може бути близькою до квадрату, прямокутника, еліпсу, кола. Оптимальною формою конфігурації контуру є наближена до квадратної, але остаточне рішення приймається з урахуванням конкретних умов місцевості. Методика спостережень (із вказівкою інструментарію). Відповідальний виконавець.

Фізико-географічна характеристика

Положення в рельєфі, висота над рівнем моря (для гірських). Форми мікрорельєфу, експозиція схилу, його крутість. Загальна характеристика ґрунту, підстиляючих та ґрунтотвірних порід.

Вірогідна глибина залягання ґрунтових вод (за можливості) та характер зволоження. Якщо велися заміри рівнів ґрунтових вод наводяться межі коливань за ряд років. Якщо такі заміри не проводилися, наводиться разове визначення та його дата.

Ґрунтовий покрив. Наводиться ґрунтовий розріз (вертикальний масштаб 1:20), виконаний із використанням умовних позначень, який відбиває механічний склад ґрунтів, ступінь виявленості горизонтів. Визначення ґрунту проводиться за схемою: тип, рід, вид. Можуть наводитися також підтип і варіанти виду ґрунту.

Екологічні фактори негативного впливу на природний комплекс (в минулому і нині)

Антропоічні (особлива увага приділяється впливу рекреації). Пірогенні. Інші види впливу.

Характеристика рослинного угруповання

Деревостан. Характеристика видів деревних рослин (включає для кожного деревного виду чисельність, клас віку або абсолютний вік, життєвість, бонітет, висоту – максимальну та середню, діаметр – максимальний та середній). Підріст: склад видів деревних рослин, зімкненість, характер розподілу по площі, віковий склад, висота – максимальна та середня, життєвість, походження. Підлісок: видовий склад, зімкненість, характер розподілу, висота – максимальна та середня, життєвість. Трав'яно-чагарничковий ярус: аспект, загальне проективне покриття, характер горизонтального розміщення на площі, вертикальної будови, видовий склад (для кожного з видів, які наводяться за вертикальними під'ярусами, вказуються – проективне покриття, висота, фенофаза). Моховий/лишайниковий покрив: покриття, видовий склад та частка участі видів, характер розподілу. Підстилка: потужність, ступінь розкладу, розміщення в мікрорельєфі.

Прогноз господарського використання

Джерела, які містять дані про науково-дослідні роботи на стаціонарній пробній ділянці, в тому числі роботи, виконані із використанням отриманих на ній даних.

Інвентарний номер журналу, в якому фіксуються дані з регулярних спостережень на пробній ділянці та підпис виконавця.

Детальніше розглянемо кожен пункт щодо даних, які необхідно внести.

Загальні відомості:

У пункті *Географічне розташування* наводяться дані щодо адміністративно-територіальних одиниць розташування ділянки /території досліджень (область, район, околиці населеного пункту), відстань до найближчого населеного пункту та напрямок за сторонами світу. Надзвичайно важливою вимогою є наведення точних географічних координат місцеположення ділянки, які можливо отримати за допомогою електронного радіонавігаційного пристрою (GPS).

Висоту над рівнем моря швидше визначити за допомогою GPS, проте за відсутності останнього користуються геодезичним висотоміром або барометром-анероїдом. Приблизну *площу ділянки* вказують у гектарах, за можливості вимірюють точно.

Оточення. У графу вносять короткі відомості у довільній формі про рослинний покрив і типи угідь, які прилягають до описуваної ділянки (природні чи культурні

фітоценози), оскільки їхній вплив матиме важливе значення на процеси життєдіяльності лісового фітоценозу та лісовідновлення.

Умови рельєфу характеризують, починаючи від встановлення його форм: мега- (десятки і сотні кілометрів), макро- (від 200 м до 10 км), мезо- (десятки і сотні метрів), мікро- (від декількох до 50 метрів), нанорельєфу (від десятків сантиметрів до декількох метрів).

Грунтовий покрив. Вказують на характер поверхні ґрунту: рівнинність, горбкуватість, кут нахилу, наявність купин, каменів, виходу кристалічних порід тощо. Характеристику ґрунту досліджуваної ділянки визначають за допомогою огляду ґрунтового розрізу (ями) або обмежуються лише прикопками. Одержані результати можливо порівняти з наявними довідковими даними для території дослідження. Доцільним було б подати опис ґрунту за характеристиками: 1) глибина залягання окремих горизонтів; 2) забарвлення кожного горизонту; 3) механічний склад: щебенуватий, піщаний, глинистий, мулистий; 4) горизонт високого насичення кореневих систем; 5) розміщення лінії скипання карбонатів за дії соляної кислоти.

Під час опису ділянки вказують **рівень залягання ґрунтових вод** від донної поверхні за результатами проведених досліджень ґрунтового розрізу, з цією метою можливо використання матеріалів попередніх досліджень, якщо вони проводились або довідкових даних. Зорієнтуватися у визначенні цього показника допоможе виявлення положення водного дзеркала найближчої водойми, яке буде однаковим відносно рівня ґрунтових вод.

Мертвий наземний покрив. Вказують наявність відмерлих рослинних решток та лісової підстилки на досліджуваній ділянці. Відзначають його склад (гілки, рештки трав'яних рослин, опад дерев та чагарників), характер покриття поверхні (суцільно, частково, тільки по під стовбурами дерев та чагарниками), товщину його шару в сантиметрах, ступінь розкладу (майже розкладені, напіврозкладені та не розкладені рослинні рештки).

Аспект рослинного угруповання. Аспектом називається зовнішній вигляд рослинних угруповань. Оскільки різні провідні види розвиваються і квітнуть у різні терміни, це позначається на зовнішньому вигляді угруповань. Аспекти рослинного угруповання можуть бути відносно постійними, а також тимчасовими, змінюючись у часі і просторі. Для цього показника вказують назву виду та колір аспекту, який він створює. Наприклад ранньовесняний аспект у звичайнограбових і звичайнограбово-звичайнодубових лісах створюють: анемона жовтецева (зелений аспект – вегетативна частина рослини і жовтий – квітки), ряст порожнистий (зелений аспект – вегетативна

частина, фіолетовий – квітки), медунка темна (зелений аспект – вегетативна частина, бузковий і фіолетовий – квітки) тощо.

Таксаційно-лісотипологічні характеристики:

Тип лісорослинних умов. Відповідно до класифікації Алексеева-Погребняка, за багатством мінерального живлення виділяють чотири основні типи (бір – А, суббір – В, судіброва – С, діброва – D), за ступенем зволоження виділяють шість типів лісорослинних умов (дуже сухі (0), сухі (1), свіжі (2), вологі (3), сирі (4), заболочені (5)).

Формація, асоціація. У цю графу вносять назви синтаксонів, до яких відноситься досліджуване угруповання. Угруповання будь-якого типу рослинності, відноситься до *асоціації* – основної систематичної одиниці рослинності, котра є сукупністю рослинних угруповань, подібних за флористичним складом, структурною організацією, ценотичними взаємозв'язками, умовами місцевиростання. Одним із методів визначення асоціації є домінантний. За ним виділяються асоціації за домінуючими видами різних ярусів лісового фітоценозу – деревного, чагарникового, чагарничково-трав'яного і мохово-лишайникового. Кожен домінуючий вид повинен мати не менше ніж 20 % участі ярусу, види з меншою участю у назву асоціації не включаються. Якщо в одному ярусі ростуть два домінанти з числа деревних видів, їх називають спів домінантами. Домінанти угруповання загалом становлять до 80 % від загального покриття, іноді сягаючи 80–90 %. Генетично споріднені між собою асоціації об'єднують у групи асоціацій. Формація – вища синтаксономічна одиниця рослинності, яка виділяється за середовищотвірною головною життєвою формою рослин окремих груп асоціацій. Приклад назв та ієрархічної належності синтаксонів: асоціації – звичайнососновий ліс шреберовоплеуроцієвий (*Pinetum (sylvestris) pleuroziosum (schreberi)*) і звичайнососновий ліс віничнодікрановий (*Pinetum (sylvestris) dicranioiosum (scopari)*) об'єднують у групу асоціацій – звичайнососнові ліси зеленомохові (*Pineta (sylvestris) hylocomiosa*), які належать до формації сосни звичайної (*Pineta sylvestris*). Правильність вживання української та латинської номенклатури синтаксонів перевіряють за продромусом рослинності України (Продромус растительности Украины, 1991).

Ярусність. Вказують кількість ярусів деревостану, розподіляючи їх за класами висоти, а також ярус підліску, трав'яно-чагарничковий чи трав'яний яруси, а за наявності – моховий та лишайниковий яруси.

Загальна зімкнутість крон. Наводять загальну зімкнутість крон деревостану виражену у частках від одиниці, для лісових угруповань цей показник знаходиться у межах від 0,4 (розріджені насадження, рідколісся) до 1,0 (широколистяні ліси, темнохвойні ліси).

Зімкнутість крон – проективне покриття проєкціями крон дерев з проєктованими на поверхню ґрунту. За умов дослідження лісових ценозів визначають ступінь зімкнутості крон. Від ступеня зімкнутості крон залежить світловий режим під наметом лісу. Зімкнутість крон дає уявлення про густоту чи щільність деревостану. Чим більша зімкнутість крон, тим більша густина, щільність стовбуростояння видів лісотвірних деревних рослин.

Горизонтальну проєкцію крон дерев визначають окомірно, в частках від одиниці або у відсотках. За одиницю або 100 % беруть такий ступінь зімкнутості крон, коли провітри між ними не перевищують 1/10, а сума проєкцій крон займає близько 9/10 площі. Ступінь зімкнутості 0,5 означає, що зімкнутість крон деревостану складає половину повної зімкнутості.

Подібним чином визначають проєкції крон окремих видів дерев за 10-бальною шкалою:

10. Повне покриття	100–90	5. Помітна зрідженість	49–40
9. Надзвичайно велике покриття	89–80	4. Надзвичайно зріджено	39–30
8. Велике покриття	79–70	3. Мале покриття	29–20
7. Значимо велике покриття	69–60	2. Надзвичайно мале покриття	19–10
6. Помірне покриття	59–50	1. Майже відсутнє покриття	9–0

Сумарна проєкція може бути більше 100 %, коли відбувається перекриття проєкцій одних особин проєкціями інших.

У геоботаніці вирізняють такі види проективного покриття: загальне, часткове, ярусне, синузальне, видове та індивідуальне.

Проективне покриття в рослинних угрупованнях визначається в кожній окремій групі за формою росту. У лісі проективне покриття окремо визначається для деревостану, чагарнику, травостою і мохово-лишайникового покриву.

Склад за таксаційною формулою. Наводиться у вигляді скороченої формули, що відображає участь кожного виду у формуванні деревостану. У разі складання формули враховують участь кожної із них у десятих долях від загальної кількості, одночасно деревні види, участь яких 10 і більше % відображають у складі формули (наприклад 7Сзв2Дзв1Бп. – 70 % сосни звичайної, 20 % – дуба звичайного, 10% - берези повислої), види участь яких менша 10 % записують через знак «+» до основної формули, а 2% і менше – записують як поодинокі. Наприклад, 4Дзв.2Яс.зв4Гр+Лп.с. од.Кл.г.

Оцінка сучасного стану:

Походження. Вказують характер описуваного насадження за походженням: корінні (відповідають критеріям природного лісу: добре виражена ярусність угруповання, чіткий розподіл деревостану за віком), похідні (порушений природний склад деревостану через антропогенні чинники), насінневі (виникли із насіння), порослеві (утворені із порості від пнів), кореневопаросткові (виникли із наземних пагонів на коренях), природні (виникли в результаті самовідновлення деревостану), штучні посіяні чи насаджені лісові культури (відрізняють від природного за наявною рядністю дерев, одновіковою структурою та спрощеною вертикальною ярусністю угруповання).

Сучасний стан. Цю графу заповнюють у довільній формі, вказуючи на виявлені особливості ділянки.

Розподіл за віком. Відмічають особливості вікової структури деревостану за переважаючими деревними видами: одновікова або різновікова і наводять показники середнього віку кожного з деревних видів.

Плодоношення. Фіксують дані про деревні види, які плодоносять.

Поновлення деревних видів. Для з'ясування процесів природного поновлення проводять облік підросту та пророслого насіння деревних видів на всій пробній площі. За умови значної щільності підросту облік здійснюють на довільно обраних ділянках розміром 1×1 м, мінімальна кількість яких не повинна бути меншою десяти.

Діяльність тварин. У цьому пункті відмічається наявність мурашників, нір, наявність гал на листках, пошкодження листків, стовбурів комахами, наявність пташиних гнізд та дупел, полонка і поїдання молодих гілок лосем тощо.

Прогноз господарського використання:

Тип власності на угіддя. Зазначають форму власності у якій знаходиться досліджувана ділянка ОЦЗЛ (державна, приватна, комунальна тощо).

Категорія і підкатегорія лісів. Вказують належність лісової ділянки до категорій та підкатегорій лісів, прийнятих у лісовому господарстві України відповідно до Лісового кодексу України (2006).

Потреба в здійсненні лісогосподарських заходів. У пункті в довільній формі вказують, які лісогосподарські заходи можуть бути здійснені на ділянці, з огляду на сучасний стан досліджуваної ділянки (здійснення санітарних рубань, розрідження, розчистка тощо).

Прогноз господарського використання лісів. Кожна описана ділянка репрезентує певний тип рослинності і, як правило, займає площу певної величини, зазвичай значної. Тому, важливим завданням є заключна стадія дослідження: визначення напрямів

раціонального господарського використання рослинного покриву в найближчі роки та на перспективу.

Рубки догляду проводяться за допомогою періодичного вирубування окремих дерев у молодому лісі. Вирубки підлягають загущені деревостани, окремі уражені дерева, фаутні, що відстають у рості тощо. Цим самим створюються сприятливі умови для росту інших дерев, унаслідок поліпшення умов освітлення, прогрівання, водного та мінерального живлення, усунення небажаних рослин, попередження сніговалів тощо.

Освітлення: проводиться в лісах у період до загальної зімкнутості крон лісотвірних порід. У хвойних лісах освітлення проводять до 10-річного, а в твердолистяних – до 5-річного віку. Проаналізувавши цей пункт, потрібно запланувати, коли організувати освітлення, в який спосіб, на якій площі, для яких порід тощо.

Прочистка – один із видів догляду за лісом, який здійснюється на всій площі молодого лісу після повного зімкнення крон лісотвірних порід. У бланку треба зазначити, яка порода потребує прочистки, на якій площі, у які терміни, рослини якого віку, яким способом тощо.

Санітарні рубки проводяться шляхом вирубування окремих дерев, уражених кореневою губкою, трутовиками, а також з різними фаутними вадами. У бланку зазначити, якщо є вади ураження, яка їх кількість, як розміщені, чим ушкоджені, яка частина рослини тощо.

Розрідження деревостану проводиться в процесі його формування та становлення повноцінних насаджень. Застосування цього господарського заходу забезпечує усунення із складу деревостану фаутних рослин: покривлених, з однічною розвинутою кроною, уражених грибами і лишайниками, безверхівкові, з ексцентричною шаруватістю тощо. У бланку відзначається: які види рослин видаляються чи мають помітки, на якій площі, яким способом, який характер фаутності тощо.

Розчистка території проводиться зазвичай на лісосіках, лісових полянах, після вітровалів, гірських обвалів, які зумовлюють відмирання лісоутворюючих порід, чагарників, що захаращують територію і перешкоджають лісовідновленню.

Відзначається також у бланку, на якій площі проводяться роботи, які види деревних рослин, якого віку, яким способом тощо.

Переведення до природно-заповідного фонду. У цьому пункті зазначають потребу в переведенні до мережі природно-заповідного фонду, з огляду на наявність раритетних представників флори і фауни та занесених до Зеленої книги України угруповань, а також регіонально рідкісних угруповань лісової рослинності.

Антропогенний вплив. Фіксують видимі наслідки антропогенного впливу на досліджуваній ділянці (наприклад: ділянка після низової/верхової пожежі, проведено рубання, спостерігається ущільнення ґрунту / кострища / сміття унаслідок рекреаційного використання ділянки тощо).

Відомості про виконавців

Наводять відомості про виконавців та дату заповнення бланку.

Після встановлення та фіксації вищевказаних загальних характеристик ділянки, переходять до опису рослинного угруповання (або рослинних угруповань, якщо ділянка значна за площею і має відмінності у рослинному покриві), що знаходиться на ділянці, вносячи відомості по кожному з ярусів в окрему таблицю.

Деревостан. Деревний ярус або деревостан у лісових угрупованнях є визначальним у флористичному, ценотичному відношеннях. Тому характеристику деревного ярусу або деревостану наводять для окремих його компонентів, вказуючи вид деревної рослини, ярус, морфометричні показники – висота у метрах, діаметр стовбуру на рівні грудей (h=1,3м) у сантиметрах, фенологічну фазу в якій знаходиться вид на момент опису (брунькування, розпускання, вегетація (початок, активної вегетації), квітування (початок, активного квітування), плодоношення (зав'язування плодів, осипання плодів). Важливо вказувати життєвість виду – окомірно, на основі морфометричних параметрів за чотирибальною системою. Окрім цього, для кожного деревного виду наводять показник зімкнутості, бал бонітету та вік. Детальніше характеристику цих показників подаємо нижче за окремими позиціями.

Ярусність деревостану. Ярусність – це морфологічне структурне почленування лісового угруповання на окремі чітко відособлені виявлення (яруси) за висотою та життєвими формами рослин, що у свою чергу зумовлено різною вимогливістю видів до умов середовища та життєвими стратегіями. У лісах за життєвими формами рослин та їхньою вимогливістю до умов місця розташування виділяються такі яруси: деревний, чагарниковий (підлісок), чагарничково-трав'яний або трав'яний і моховий чи мохово-лишайниковий яруси. Якщо в складі деревостану виділяються види деревних рослин першої (сосна, дуб, вільха) і другої величин (клен гостролистий, липа серцелиста, граб звичайний, черешня), то диференціально виділяють два самостійні деревні яруси. Яруси виділяють за висотою лісотвірних видів.

Склад деревостану. У лісових фітоценозах деревостан створений як однією, так і декількома лісотвірними видами: сосною звичайною, березою повислою, дубом звичайним, грабом звичайним, кленом гостролистим, ясенем звичайним тощо. Склад деревостану визначається за участю кожного з переважаючих, приймаючи загальний

склад за 10 одиниць. Наприклад, коли в складі деревостану 70 % припадає на сосну, а 30 % – на березу, то він записується так: 7СЗБ. Якщо участь сосни у створенні деревостану неподільна, то склад деревостану записують так: 10С. Якщо вид деревної рослини трапляється в меншій кількості ніж 10 % загального складу деревостану, то склад його буде такий: 7СЗБ+Д, у такому випадку дуб лише домішується до основного складу деревостану. Переважаючі лісотвірні види позначаються заголовними літерами: сосна звичайна – Сзв.; дуб звичайний – Дзв.; береза повисла – Бп.; вільха клейка – Вкл.; бук лісовий – Бл.; ялина європейська – Яе; осика – Ос і так далі.

Висота дерев. За досягнутою максимальною висотою розрізняють деревні види першої величини – вище 25 м (дуб звичайний, бук лісовий, сосна звичайна, ялина європейська, ялиця біла, ясен звичайний вільха клейка та інші.), другої – від 10 до 25 м (вільха сіра, верба козяча, яблуня лісова, клен польовий, берека, дуб пухнастий тощо), третьої – нижче 10 м (горобина, лох вузьколистий, види роду глоду). Дерев, що не досягають 5 м висоти об'єднують у одну категорію з чагарниками.

Висота деревних рослин визначається з точністю до 1 м дерев першої величини і 0,5 м другої величини. Висоту дерев можна визначити: окомірно або інструментально.

Інструментально визначають за допомогою електронного висотоміра або традиційними методами за допомогою екліметра Брандіса, маятникового висотоміра Макарова, дзеркального висотоміра Блюме-Лейса, Вейзе, безбазисного висотоміра Христенка, висотоміра Анучина, дзеркального реласкопа Биттерлиха, мірної вилки тощо.

Висотомір Макарова простий і зручний у роботі. Він складається з візуючої трубки, закріпленої до трубки сектора з нанесеною шкалою висот, прикріпленого маятника, що рухається і визначає висоту дерев за базису 10 і 20 м. (рис. 7). Наприклад, відстань від основи дерева 20 м. Натискуванням кнопки звільняють маятник від фіксатора положення і спрямовують візирну трубку на верхівку дерева. Стрілка маятника на базисній шкалі 20 м показуватиме висоту до ока спостерігача, додавши висоту показника висотоміра до висоти спостерігача одержимо висоту дерева.

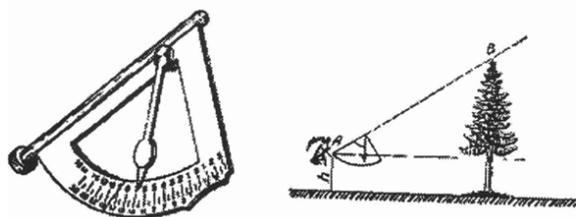

Рисунок 7. Висотомір Макарова та окомірне визначення висоти дерева

Електронний висотомір

Вимір висоти мірною вилкою. Як зазначає В.К. Захаров (1967), мірну вилку як висотомір використовують так. На рухливу ніжку наносять ділення (шкалу висот), а на нерухливі проти нуля поділок фіксують нитку з важком (підвіску); довжина базису відмічається на мірній лінійці відсовуванням униз рухливої ніжки на число поділок, рівне числу одиниць виміру базису.

Визування мірної вилки на верхівку дерева проводиться за нижньою поділкою нерухливої ніжки (рис. 8). Висота дерева визначається за цифрами ділення на рухливій ніжці. До одержаного показника додається висота до ока спостерігача.

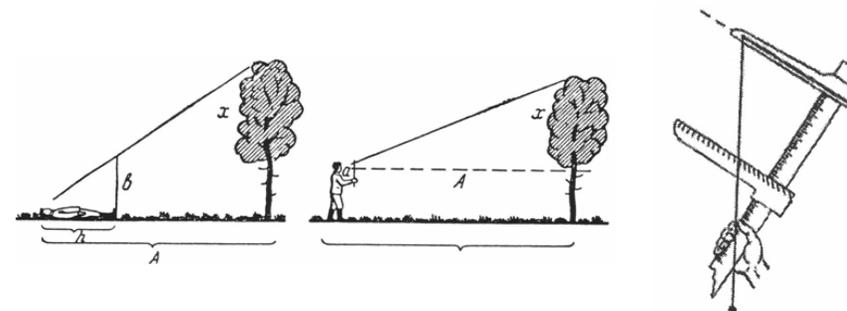

Рисунок 8. Окомірне визначення висоти дерева за В. В. Альохінім. Мірна вилка

Вимір висоти за допомогою метрової рейки, поділеної на рівні поділки. Для вимірювання висоти відходять на таку відстань, щоб видно було основу і висоту дерева. Беруть рейку вертикально і у витягнутій руці візують нульовий її кінець на верхівку дерева, а пальцем другої руки фіксують поділку, яка виявляється на умовній лінії від нашого ока до основи дерева. Знаючи відстань від спостерігача до дерева – A , довжину руки – a ; поділку на рейці, відмічену пальцем – v , за формулою $X=A \cdot v/a$ – визначають висоту дерева. Діаметр стовбура деревної рослини визначається на висоті 1,3 м за допомогою мірної вилки, як це показано на рисунку 7. Мірна вилка застосовується у лісовій таксації для оцінки діаметрів та висот дерев. Діаметр дерев вимірюється в сантиметрах, а записують товсті стовбури за 4-сантиметровими ступенями, наприклад: 4, 8, 12... Тонкі деревні стовбури за точних вимірів можна записати і за 2-сантиметровими поділками: 2, 4, 6... (рис. 9).

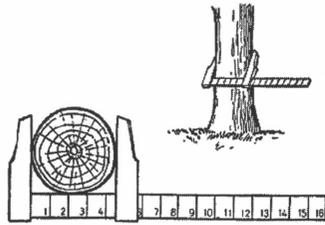

Рисунок 9. Обмір дерев мірною вилкою

Висота розміщення крон на деревах визначається в метрах. Для низьких дерев і кущів цей показник вимірюється відстанню від поверхні ґрунту до розміщення на стовбурі першої живої гілки крони.

Переважаючий вік деревної рослини визначається за підрахунком річних кілець на зрізах деревини стовбура (на пеньках) або за кількістю річних приростів, мутовок (у хвойних дерев).

Облік дерев здійснюють за допомогою переліку та обміру всіх рослин на ділянці. Заміри дерев проводять мірною вилкою з різницею в 2 см. Записи діаметрів дерев роблять у відомості, що розграфована за ступенями 6, 8, 10, 12, 14, 16... см.

Для зручності підрахунку кількості дерев за кожним ступенем таксатора користуються такими позначками: – 1, – 2, – 3, – 4, – 5, : – 6, – 7, – 8, – 9, – 10. Щоб не повторити обмір дерев, а також облік дерев, з одного боку роблять зарубки або помічають фарбою.

Бонітет деревостану – показник продуктивності умов місцевиростання: клімату, ґрунту і самого лісу. Простим і точним показником бонітету є середня висота насаджень у цьому віці. Якщо рослина має інтенсивніший ріст у наймолодшому віці, то такі лісотвірні види мають і найвищий бонітет (I, II); старші за віком рослини мають природно нижчий бонітет. Наприклад, рослини заввишки 22–24 м у віці 40–50 років мають I бонітет, а дерева заввишки 10–12 м у віці 120 років досягають V бонітету. Бонітет позначається римськими цифрами від I (найвищого) до V (найнижчого).

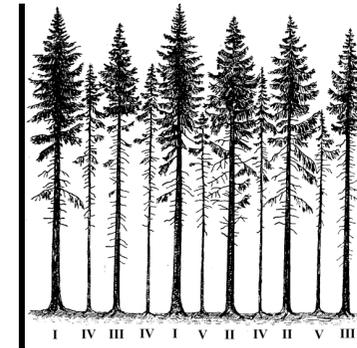

Рисунок 10. Розподіл дерев за класами Крафта

Для кожного лісотвірного виду відмічають такі дані:

Фенофаза. Фенологічна фаза позначається у таблиці так: вегетує – вег.; бутонізує або брунькує – бут. †; квітує – кв. О; відквітає – вдкв. С; плодоносить – пл. +; висипає насіння – вис. нас. #; вторинно вегетує – вт. вг.

Життєвість виду. Virізняють і позначають такі категорії життєвості виду:

3 – вид проходить повний життєвий цикл від висіву насінини до утворення нової насінини;

3а – вид виявляє здатність до активного розсівання плодів і насіння;

2 – вид за цих умов тільки вегетує, тобто насінини проростає, утворює проростки, вегетує, квітує, але не плодоносить;

1 – вид знаходиться у пригніченому стані, особини недорозвинені.

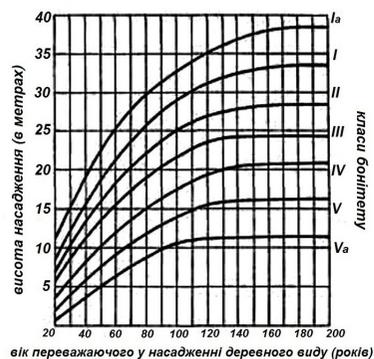
Розміщення виду. Вказується на характер розміщення виду на території дослідження: може бути груповим (гр.), дифузним – (диф.), суцільним – суц., плямистим – пл., поодиноким – поод.

Запас деревини. У цій графі робиться запис загального запасу деревини на 1 гектар. Обрахунок ведуть за даними обліку на дослідній ділянці з перерахунком на 1 га.

Щоб визначити продуктивність фітоценозу в практиці лісового господарства користуються й іншими методами абсолютної оцінки, зокрема, методом визначення об'єму рослин. Як зазначає А. Г. Воронов, з цією метою користуються масовими таблицями, за допомогою яких визначають кількість деревини насадження. Для цього необхідно знати середній діаметр стовбура деревної рослини на рівні грудей та бонітет дерев за певних умов.

Як зазначалося вище, під бонітетом розуміють показник нормальної продуктивності, яка визначається за співвідношенням інтенсивності росту дерева у висоту

за період певного віку розвитку. У практиці виділяються 5 основних класів бонітету (I–V): I клас характеризує найкращі таксаційні показники деревостану, а V клас – найнижчі дані продуктивності насадження. Бонітет визначають за таблицями, а також за графіками, знаючи вік дерев та їхню середню висоту (рис. 11).

Рисуюнок 11. Графік для визначення класу бонітету за висотою і за віком насаджень, римські цифри – класи бонітету

Об'єм деревини визначають за модельними деревами, які виділяють як середньозважені і ретельно за ними визначають об'єм.

Відновлення. Характеризуючи процес відновлення деревних насаджень, потрібно показати спосіб його здійснення, зокрема: насіннєве, паросткове, природне або культурне. В останньому випадку зазначають: генезис відновлення, посадка або посів і за можливості, способи й терміни закладання культур. Стан рослин характеризується як оптимальний, задовільний або поганий, враховуючи чи забезпечується відтворення материнського намету, чи починається зміна лісотвірних порід тощо.

Визначають стан відновлення за допомогою закладання однометрових або інших за розмірами дослідних (пробних) ділянок з перерахунком кількості сходів, проростків, ростків, їхнього стану, віку, діаметру, фенофази тощо. Пробні ділянки закладаються рівномірно по всій площі, з тим, щоб охопити ділянки різної щільності та стану відновлення деревної рослини.

Чагарниковий ярус (підлісок). Окремо заповнюється таблиця характеристики параметрів підросту та чагарникового ярусу за аналогічними показниками, як для деревостану.

Цей ярус виділяється за життєвою формою кущових видів рослин та низкорослих дерев, які не піднімаються вище 5 м і зазвичай досягають висоти 1,5-2,5 м. Указується ступінь закущення насадження за допомогою обліку кількості кущів, ступенем

проективного покриття, що створюється всіма видами цієї архітекτονіки на досліджуваній ділянці. Перерахунок кущів потрібно дати на 1 га. Характеристика чагарникового ярусу подається як таблиця, в якій наводяться такі графи: назва рослини, латинською та українською мовами, подавати їх потрібно стовпчиком. Наступна графа – це зімкнутість. Визначається для деревної рослини та позначається в одиницях. У наступній графі вказується висота куща, середня і максимальна. Для виявлення середньої висоти визначають висоту кількох кущів і виводять середню величину, визначаючи її в метрах від поверхні ґрунту до верхівки найвищого пагона. У найвищих із них відзначають також діаметр пануючого пагона у кущі. Вік куща визначають за косим зрізом найбільшого пагона з подальшим підрахунком річних кілець, за допомогою яких і визначають вік рослини. З інших параметрів відзначаються: фенофаза і життєвість виду, про які ми вже згадували вище.

Чагарничково-трав'яний ярус. У лісах у приземному шарі формується трав'яний або чагарничково-трав'яний ярус. Із низькорослих чагарників і чагарничків типовими в лісових насадженнях є: чорниця, брусниця, верес, лохина, багно болотне, журавлина болотна, мучниця звичайна та інші, які місцями створюють майже суцільні зарості, тобто чітко відособлений ярус за висотою, участю в покритті та ценотичними властивостями.

У більшості випадків чагарнички поєднуються в різних співвідношеннях з трав'яними рослинами створюючи чагарничково-трав'яний ярус. Усі параметри записуються і наводяться у таблиці, а саме перелік усіх видів квіткових і вищих спорових рослин, що ростуть на пробній площині, диференціацію на під'яруси, їхні висоти. З цією метою крайовими лініями та по діагоналі проходять і визначають усі види, які трапляються на місцях огляду.

Характеристику цього ярусу розпочинають з наведення латинської назви виду відповідно до визначника вищих рослин України, в окремих випадках користуються будь-якими доступними визначниками для флори України та окремих її регіонів. Зразки рослин, які не вдалося ідентифікувати або є сумнівні щодо правильності їхнього визначення, відбирають до гербарію з метою подальшої ідентифікації видової належності. Не ідентифіковані рослини вносять до таблиці під кодовим номером, який відповідає номеру етикетки зібраного гербарного зразка і далі наводять їхні характеристики відповідно до табличної форми.

У таблиці відображають відомості про ярус, до якого належить чагарничок або трав'яна рослина, встановлено емпірично за величинами отриманих даних вимірювань і виділяють під'яруси, вказуючи висоту кожного у сантиметрах. Важливими

характеристиками, що вказують на фітоценотичну роль кожного виду в угрупованні, є рясність, проєктивне покриття і розміщення виду по площі пробної ділянки.

Рясність. Рясність виду – одна з характерних ознак кількісних відносин між видами у фітоценозі і визначається як ступінь участі кожного окремого виду в рослинному угрупованні. Визначається рясність виду різними методами, з яких найпоширенішими є такі:

- окомірна оцінка чисельності виду;
- безпосередній підрахунок чисельності кожного виду, масою синтезованої органічної речовини, просторовим розміщенням особин виду;
- визначенням об'ємних співвідношень виду.

Окомірний метод прямого обліку застосовують у разі маршрутних геоботанічних досліджень рослинності з метою натурального вивчення будь-якого її об'єкту та зняття одноразової інформації. Цей метод використовують для отримання даних рослинного покриву у разі, коли не потрібні надто точні їхні показники.

Для цього геоботаніки здебільшого використовують бальну систему або ж різні шкали чисельності виду у фітоценозі. Часто застосовують окомірні шкали рясності, найпоширенішими з яких є шкала О. Друде (1913): оцінку рясності виду визначають за такою градацією:

- Soc (socialis) – рослини змикаються надземними частинами;
- Sop³ (copiosae) – рослини ростуть дуже рясно;
- Sop² – рослини ростуть рясно;
- Sop¹ – рослини ростуть досить рясно ;
- Sp (sparsae) – рослини ростуть рідко;
- Sol (solitaris) – рослини ростуть поодинокі;
- Up (unicum) – одна рослина на площі виявлення.

У модифікації О.О. Уранова (1935) ступеням рясності відповідають такі середні найменші відстані між сусідніми рослинами виду: sop³ – не більше 20 см; sop² – 20–40 см; sop¹ – 40–100 см; sol – понад 150 см.

Проєктивне покриття. Це показник відношення площі проєкції рослин, окремих ярусів або фітоценозів на поверхню ґрунту, виражений у відсотках (%). Розрахунок цього показника проводять за допомогою сіточки дзеркальної (сіточка Л. Г. Раменського). У геоботанічній практиці частіше враховують загальне та видове покриття. Проєктивне покриття можна визначити різними способами:

- за допомогою сітки Л. Г. Раменського: наприклад, 100 комірок у великій сітці розміром 1м × 1м, кожна з яких площею 10см x 10см;

- за допомогою дзеркальної сіточки: на дзеркальці відображається проєкція деревостану, дія подібна до попередньої;
- за допомогою окомірного методу;
- за допомогою масштабної сіточки;
- за допомогою крапчастого методу.

Останні два методи мало використовують, а застосовують частіше окомірний метод. Існують й інші підходи, які комплексно враховують як показник рясності так і ступінь проєктивного покриття, зокрема система балів Браун-Бланке (1964) г – трапляється одинично (1–3 %); + – трапляються зрідка, ступінь покриття мізерний (3–5 %); 1 – особин багато, але ступінь покриття незначний, або особини розміщуються розріджено, але покриття значне (5–10 %); 2 – особин багато, ступінь проєктивного покриття 1/10 – 1/4 (10–25 %); 3 – будь-яка кількість особин, ступінь покриття 1/4 – 1/2 (25–50 %); 4 – будь-яка кількість особин, ступінь покриття 1/2 – 3/4 (50–75 %); 5 – будь-яка кількість особин, ступінь покриття понад 3/4 (75–100 %). Однею з поширених є шкала десяти градацій ступеню проєктивного покриття: 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100 %. Зазвичай, дослідник приймає рішення, яким типом шкали користуватись, проводячи оцінку проєктивного покриття видів.

Розміщення виду. За так званого визначення обсягу рослин у фітоценозі за основу беруться показники бонітету. Наводять дані відносно характеру розміщення виду по площі досліджуваної ділянки, зазвичай на досліджуваній ділянці, встановлюється емпірично. Розрізняють такі значення показнику: поодинокі (поод.) – рослини трапляються поодинокими екземплярами, групове (гр.), дифузне (дф.), суцільне (суц.), плямисте (пл.), а також дифузно поодинокі, плямою зливою поодинокі у фітоценоз, групами по всьому фітоценозу, плямами по всьому фітоценозу, дифузно по всьому фітоценозу. Зливо по всьому фітоценозу, мікроценозами. Розмірність та метод визначення показників фенологічної фази та життєвості виду охарактеризовано вище.

Мохово-лишайниковий ярус. У деяких деревних фітоценозах формується наземний покрив з мохів і лишайників або тільки з мохів чи лишайників. Найчастіше такий ярус формується у хвойних лісах у відповідних ектопах. Наприклад, такими є сосновий ліс лишайниковий (у дуже сухих і бідних ектопах), сосновий ліс зеленомоховий (у вологих і бідних ектопах) чи сосновий ліс сфагновий (у сирих і бідних ектопах), або інші, в яких мохи або лишайники займають 40 і більше % поверхні. Показники цього ярусу наводять у таблиці, в якій указують види (домінант і асектатори), проєктивне покриття, характер розміщення, висота, фенофаза, життєвість.

У таблицю характеристик ярусу вносять латинську назву виду, наведених у довідкових виданнях по бріофлорі України, в окремих випадках користуються будь-якими доступними визначниками для бріофлори України або окремих її регіонів. Зразки мохоподібних та лишайників, які не вдалося ідентифікувати або є сумніви у правильності їхнього визначення, відбирають до гербарію з метою подальшої ідентифікації видової належності. Однак не визначені види вносять до таблиці під кодовим номером, який дублюють на тимчасову етикетку до відповідного гербарного зразка, потім наводять їхні характеристики відповідно до табличної форми.

Таким чином, результати основних стаціонарних спостережень вносять до бланку опису рослинних угруповань. Сукупність описів є основою для формування бази даних лісового господарства для подальшого їхнього моніторингу та забезпечення умов належної охорони.

4 ПРАВИЛА ВІДБОРУ ЗРАЗКІВ БІОЛОГІЧНОГО МАТЕРІАЛУ, ГЕРБАРИЗАЦІЇ ТА СТВОРЕННЯ БОТАНІЧНИХ КОЛЕКЦІЙ

Що таке «гербарій»? Основна мета і завдання гербарної справи. Гербарій (лат. *herbarium, herbarius*, від *herba*) – трава, рослина; в перекладі означає «травник»; в буквальному перекладі «стосовна до трав книга») – колекція спеціально зібраних засушених рослин, призначених для наукової обробки, навчання. Інше значення – наукова установа, що зберігають колекції засушених рослин і ведуть їх наукову обробку.

Гербарій – це зібрання сухих рослин, яке повинне задовольняти певним вимогам. Перша і головна вимога: кожен гербарний зразок має бути документом. А звідси випливає й інше: щоб документ був повноцінним, він повинен бути правильно виготовлений і оформлений. Іноді зустрічаються енергійні, віддані справі флористи – польові дослідники, які, однак, збирають рослини абияк висмикуючи перші-ліпші під руку екземпляри і запихаючи в папір м'яті обривки. Вони виправдовуються тим, що будь-який зразок – поганий або хороший однаково документ. Це, звичайно, вірно. Але вірно і те, що бувають документи, які містять мало інформації, читаються насилу і швидко приходять в непридатність, тоді як інші – довговічні, легко читаються і містять багато інформації. Саме таким і повинен бути гербарний зразок.

Гербарії дають можливість вивчати рослини, зберігати рідкісні екземпляри, які знаходять мандрівниками в різних країнах. Вони є принциповою та незамінною основою систематичних, флористичних та ботаніко-географічних досліджень. Основною перевагою гербарної колекції над іншими типами наочної інформації є багатократність використання гербарних зразків та отримання як принципово нової інформації, так і перевірки наявної. Гербарій дозволяє зберігати для науки достовірні документи природи – зразки сучасного, зникаючого та вже зниклого рослинного життя на Землі, надає можливість займатися вивченням рослин в будь-яку пору року.

Значне розширення кола завдань, що вирішуються ботаніками, починаючи з першої половини XIX століття (вивчення внутрішньовидової різноманітності, детального географічного поширення видів, як сучасних, так і викопних, їхньої екології, мінливості тощо), вимагало аналізу і співставлення численних гербарних зразків з різних частин ареалу виду. Зростання числа зразків у гербаріях супроводжувалося зміною їхнього зовнішнього вигляду: з поліпшенням методів збору з'явилася можливість тривалого збереження природного кольору частин рослин; на відміну від колишніх зборів, сучасні колекції дають можливість повніше судити про екобіоморфи, так як рослини збираються цілком або з обов'язковим збереженням всіх істотних частин. Змінився характер етикеток,

що дають нині точне уявлення не тільки про географічне пункті, збору, а й про умови, в яких зростала зібрана рослина.

Основними методами гербарної справи нині, ще залишається класичний збір рослин у природі, але з'являються та удосконалюються й нові методи – фотографія рослин або їхніх частин у природі, сканографія, як гербарних зразків, так і свіжого матеріалу.

Для повноти уявлень про сучасні завдання класичної гербаризації та інших альтернативних методів, створимо таблицю, де вкажемо переваги та недоліки кожного з них:

Таблиця 1. Порівняння методів гербаризації

Класичний гербарій	
Переваги	Недоліки
<ul style="list-style-type: none"> – гербарні зразки дають вичерпне уявлення про габітус та морфологічну будову рослини, фотографія подає однобоке зображення на відміну від гербарного зразка; – слугують документальним аутентичним зразком, котрий є неповторним відтворенням флори і рослинності конкретної території у певний проміжок часу; – дозволяють проводити «ревізійні» дослідження; – враховуючи сучасний рівень розвитку та тенденцій розвитку генетики – кожен зразок, неповторний банк генетичних даних; – за висушеними зразками можливо визначити кількісні та якісні характеристики хімічного складу ґрунтів, атмосфери, вод у той період, коли було зібрано рослину тощо; – гербарні зразки більшою мірою 	<ul style="list-style-type: none"> – висока трудоемкість процесу збору та оброблення рослинного матеріалу; – необхідність значних площ для зберігання та затрати на збереження цілісності зразків (від пошкодження комахами); – «етичні аспекти» – знищення рослин у природі, особливо рідкісних та унікальних особин; – «архаїчність» методу

слугують історичною та культурною спадщиною аніж фотографії та зображення рослин;

- не існує нижньої межі, за якою колекцію можливо вважати непотрібною;
- за правильного, акуратного оформлення, колекція має поліфункціональну значимість;
- зберігаються століттями – перевірено світовим досвідом;

Фото- та сканографії рослин

- дають задовільні результати на рівні з гербарієм для потреб флористики, за умови правильного оформлення етикетки мають не меншу інформативність про місце зростання ніж гербарні зразки;
  - сучасна техніка дозволяє швидше, та менш затратно отримувати необхідний флористичний матеріал та відомості про досліджувану територію;
  - дає можливість фіксувати умови місцезростання та природний вигляд живої рослини, а також дрібні і мікроскопічні деталі;
  - зручно зберігати, у т. ч. й значний за обсягом фотогербарій, займає мінімум місця;
  - незрівнянно «екологічніший» метод, що дозволяє врятувати безліч рослинних індивідів
- фотографія подає однобоке зображення на відміну від гербарного зразка;
  - іноді неможливо точно визначити рослину за однією навіть найкращою фотографією, на відміну від найкращого гербарного зразка;
  - не можливо проводити активні експериментальні дії, як з натуральним зразком;
  - відсутні данні про довготривале зберігання – століттями (поки що не існує носіїв, котрі могли б століттями зберігати інформацію)

Таким чином, розглянувши методи якими можливо збирати відомості про рослини та порівнявши переваги і недоліки кожного з них можливо констатувати, що:

1) класична гербаризація залишається одним з основних способів документування та вивчення рослинного світу і має перспективи подальшого розвитку, особливо у галузі

генетичного резервування, ретроспективних, динамічних досліджень, хоча значимість її, як єдиного методу, знизилась із розвитком сучасних технічних засобів;

2) оптимальне застосування обох напрямків флористичних досліджень дозволить знизити виявлені недоліки та посилити позитивні сторони вивчення рослинного світу.

Основні принципи функціонування гербарних колекцій, сформульовані І. Т. Васильченком (1973), базуючись на підставі критичного вивчення організації сучасних гербаріїв в різних країнах світу:

1) безумовне відділення місць зберігання основних колекцій від робочих місць співробітників та осіб, що приїжджають для роботи в гербарії;

2) окреме, особливо ретельне зберігання типових матеріалів;

3) створення спеціальних довідкових колекцій, виключають використання основних фондів для вирішення питань, які не потребують дослідження зразків;

4) окреме зберігання дублетного фонду.

Для всіх приміщень гербарію визнається необхідним пристрій примусової вентиляції та кондиціонування повітря, що забезпечило б підтримання постійного режиму температури і вологості в приміщеннях! Настільки ж необхідним визнається постачання гербаріїв дезінсекційними камерами швидкої дії (термічними), що дозволяє оперативно ліквідувати виникаючі вогнища зараження і практично виключити занос шкідників з новим вступникам матеріалом. Такі камери забезпечують і повну нешкідливість роботи з гербарним матеріалом. Для великих і середніх гербаріїв істотно також наявність засобів оргтехніки: машин для різання паперу і друкування етикеток, невеликих копіювальних установок і т. п. Вся система заходів, спрямована на забезпечення вікового зберігання, гербарних колекцій при збереженні доступності матеріалів, для наукової обробки, буде неефективною при відсутності, герметичності місць зберігання, тому визнається необхідним, постачання гербаріїв герметичними металевими (сталевими або дюралевими) шафами з магнітними замками. Наукова робота в гербарії немислима без постійного використання, крім гербарних колекцій, і наукової літератури: флор, визначників, монографій і т. п. Тому наявність бібліотеки з такою літературою обов'язково в кожному гербарії.

Методика класичної гербаризації. Час та умови польового збору рослин

Рослини з метою гербаризації можливо збирати в усі пори року, з ранньої весни і до пізньої осені. Збір краще проводити в ясну погоду, найсприятливішим періодом вважається час о 10 – 11 годині ранку, хоча деякі ботаніки вважають, що найкраще збирати з 12 до 16 години дня.

Рослини, що збираються для колекції, повинні бути сухими, так як вологі швидко псуються, пліснявіють, а також буріють під час сушіння.

На гербарний аркуш зазвичай кладуть по 1 – 2 примірника великих рослин і по 10 – 12 дрібних з таким розрахунком, щоб лист був повністю зайнятий ними. Рідкісні та раритетні рослини (особливо з родини Зозулинцевих – *Orchidaceae*) бажано фотографувати у різних ракурсах, роблячи при цьому як омога більше «робочих» кадрів, у виняткових випадках беруть частину рослини, достатню для легкої і безпомилкової ідентифікації залишаючи на місці зростання підземні частини з частиною надземних вегетативних органів.

Незнайомі рослини слід брати відразу, не відкладаючи збір до наступного разу. Рослини, об'їдені комахами або обгризають тваринами, як правило, не придатні для колекції, але за проведення флористичних досліджень в маловивчених місцях слід збирати рослини, не дивлячись на якість зразків (якщо поруч відсутні повні та неушкоджені). Велике значення при зборі квітучих рослин має стадія цвітіння, такі рослини, як, наприклад, волошки (*Centaurea*) для збереження забарвлення необхідно збирати в перші години цвітіння. У шипшини (*Rosa*), щоб уникнути опадання пелюсток, збирають гілки з квітами, що розпустилися до половини. Китиці Дельфініумів (*Delphinium*) і Аконітів (*Aconitum*) беруть такі, щоб на них були бутони, напіврозкриті і розкриті квітки. У будь-якому разі на етикетці зазначають забарвлення віночка в момент збору (ще краще прикладати якісну фотографію живої рослини та фотографію місцезростання).

Бажано, щоб більша частина зразків для кожного виду була зібрана з квітками і плодами. Це особливо необхідно для представників таких родин, як хрестовцвіті (*Cruciferae*), зонтичні (*Umbelliferae*), осокові (*Cyperaceae*) і деякі інші, де визначення неможливо або дуже важко виконати, за наявності лише тільки квітучих або тільки плодоносячих екземплярів.

Необхідне обладнання (рис. 12). 1. Папка – два листа картону або фанери розміром 35×50 см, (іноді розмір може бути 40×50 см); на кожному аркуші прорізано по 4 отвори, в які протягується мотузка. В окремих випадках екземпляри рослин, призначені для колекції (наприклад злаки, осоки), можна не закладати на місці в гербарну папку, а помістити у поліетиленовий мішок, якщо рослини в них зберігаються порівняно короткий час. Це значно прискорює процес гербаризації, що особливо важливо за умови масових зборів.

2. Папір – будь-який не проклеєний (газетний, обгортковий, фільтрувальний тощо), складений вдвічі, розмір аркуша 45×60 см. Для закладання нижніх трав'янистих рослин, а також гілок дерев і чагарників бажано мати в папці кілька аркушів щільнішого паперу.

Розміри його не повинні перевищувати розміру стандартного гербарного аркушу. У спекотну погоду для кращого зберігання рослин під час екскурсії, папір можна злегка змочити;

Рисунок 12. Польове обладнання для відбору гербарних зразків

3. Інструменти для добування рослин. Трав'яністі рослини викопують обов'язково копачкою, садовим совком або саперною лопаткою. Разом з підземними частинами (кореневищами, цибулинами, бульбами і т. д.); потім ретельно обтрушують рослину від ґрунту і тільки після цього приступають до розкладання на папері. Гілки деревних або чагарникових рослин зрізують садовим ножом, ножицями або звичайним гострим ножом. Водні рослини, що знаходяться далеко від берега, дістають гачком, прикріпленим до довгого шесту з мотузкою. Цей же гачок можна використовувати для добування квіток і плодів з дерев і високих чагарників.

4. Компас, GPS-приймач для орієнтування на місцевості.

5. Лупа 7-10-ти кратна.

6. Польові етикетки або стікери, які зручно тимчасово клеїти до аркушу зі зразками, на яких слід вказати: а) географічне положення місцевості (область, район, назва найближчого населеного пункту і відстань до нього); іноді зручніше використовувати географічні назви (Західний Кавказ, Чукотка); б) місцезростання (ліс, луг, болото і яке саме; відкоси залізних доріг, схили, пагорби тощо); в) висоту над рівнем

моря, для будь-якої ділянки – тип ґрунту; в) характер поширення рослин даного виду (одиночно, групами, неважно, рясно і т. д.); г) час збору (рік, місяць, число); д) прізвище та ініціали колектора.

7. Польовий щоденник (або записна книжка для нотаток).

8. Олівець (кулькова ручка) – краще мати і те й інше про всяк випадок, так як олівцем можливо проводити записи на злегка вологій поверхні, він не розпливається на відміну від кулькової ручки.

Основні показники, що враховуються під час створення лісотипологічного гербарію

На етикетках рослин довідкового лісотипологічного гербарію наводяться їхні українські та латинські назви, родини, до яких належать рослини, строки квітання, або спороношення, а також типи лісорослинних умов, які цими рослинами індукуються. Наприклад, індикаторна рослини Вовконіг європейський (*Lycopus europaeus* L.) має таку етикетку:

<p>Родина: Губоцвіті – <i>Lamiaceae</i> (<i>Labiatae</i>)</p> <p>Вид: Вовконіг європейський – <i>Lycopus europaeus</i> L.</p> <p>Умови місцезростання: сирі діброви (D₄) і судіброви (C₄), заболочені діброви (D₅) і судіброви (C₅), затінені, зволожені ліси, зниження</p> <p>Квітує: квітень – травень</p> <p>Зібрав і визначив: Л.І. Шевченко</p> <p>Дата збору: 18.04.2007</p>
--

Для кожної рослини в межах родини, окрім української і латинської назви, наводять індекси типів лісорослинних умов, що цими рослинами індукуються, а також римськими цифрами вказують кількісну участь виду в рослинному покриві цих типів.

Так, у систематичному покажчику під номером 462 наводиться рослина Вовконіг європейський (українська назва), *Lycopus europaeus* L. (латинська назва), що належить до родини Губоцвіті – *Lamiaceae* (*Labiatae*). Указано, що в живому надґрунтовому покриві сирих дібров і судібров участь цього виду значна (II).

В алфавітному покажчику, щодо користування лісотипологічним гербарієм, наводяться всі рослини гербарію, розташовані в порядку українського алфавіту, окрім українських, наводяться також їхні латинські назви і вказуються порядкові номери, під якими ці рослини розташовані в гербарії.

У табличному покажчику рослин-індикаторів по кожній еколого індикаційній групі типів лісорослинних умов – у порядку українського алфавіту наводяться рослинні індикатори групи. Наприклад, у покажчику еколого-індикаційної групи дібров, а також судібров у порядку українського алфавіту наводиться індикаторна рослина цих типів – Вовконіг європейський (*Lycopus europaeus* L.), з вказівкою на приуроченість цього виду до сирих дібров і судібров. Користуючись гербарієм і нашими рекомендаціями до нього, варто мати на увазі про дотримання використаних скорочень та індексів. У гербарії типи лісорослинних умов позначаються індексами, які використовують у лісотипологічній і лісівницькій практиці.

Кількісна участь у трав'яному покриві рослин-індикаторів окремих типів лісорослинних умов позначаються римськими цифрами. Останні наводяться в зростаючому порядку від I до V, вони встановлені нами орієнтовно, на підставі досліджень лісів України та систематичних багаторічних спостережень у природі. Таким чином, за п'яти бальною шкалою участі видів у лісовому угрупованні відповідають наступні значення проективного покриття (%), що розподілено на градації: I – кількість рослин не значна, рослини поодинокі, їхня частка – 1 – 20%; II – кількість рослин від значного до середнього, їхня частка – 21 – 40%; III – кількість рослин значима, їхня частка – 41 – 60%; IV – кількість рослин досить значима, нерідко фонові, їхня частка – 61 – 80%; V – кількість рослин дуже велика, рослина домінує і її відсоткова участь у покриві знаходиться у межах від 81 до 100%. Водночас на першому місці вказують цифри проективного вкриття типовіші для місцезростання даного виду.

Так, заголовними літерами позначають багатство лісорослинних умов: бідні лісорослинні умови індикують зростання борів і позначаються літерою А, багатші – репрезентують субори і позначаються літерою В, багаті – судіброви, мають індекс С і дуже багаті – діброви, позначаються індексом D. Кожний тип лісорослинних умов визначається не тільки багатством мінерального живлення, а й ступенем зволоження. Індекс зволоження позначається арабськими цифрами поряд з літерами лісорослинних умов у міру зростання їхнього зволоження від дуже сухих (0) до умов лісових боліт (5). Індеси від 0 до 5 означають: 0 – дуже сухі умови, 1 – сухі, 2 – свіжі, 3 – вологі, 4 – сирі, 5 – болото. В усіх покажчиках рекомендацій і на етикетках номери рослин наводять за номерами систематичного покажчика.

Латинські й українські назви рослин у гербарії наводять за “Определителем высших растений Украины” (1987) та рекомендовано узгоджувати з переліком ботанічної номенклатури у “Nomenclature check-list of vascular plants of Ukraine” (1999).

Спосіб пошуку рослин-індикаторів найширше застосовується у разі визначення типу лісової ділянки району, що досліджується вперше. Для прив'язки до єдиної типологічної класифікації застосовують окремі види-індикатори з добре відомими екологічними властивостями, які розшукують на місці за певної, нищевказаної послідовності.

На першому етапі необхідно встановити тип лісової ділянки, за визначенням групи трофності – бір (А), суббір (В), судіброва (С) чи діброва (D) у межах кожної категорії. Далі за групою трофності поділ лісової ділянки проводять на дві категорії: А – типи по суходолу, куди належать усі дуже сухі, сухі, свіжі і вологі типи (значення індексу від 0 до 3) і Б – типи по болоту і заболочені, куди належать сирі, мокрі і дуже мокрі типи (значення індексу від 4 до 5).

Поділити типи лісової ділянки на вказані категорії (А і Б) порівняно легко. Для цього в першу чергу використовується видовий склад деревних видів рослин, їхню продуктивність і всі види наземного покриву, переважно трав'яного. Додатковими ознаками найчастіше виступають на рівнинах – механічний склад ґрунту, а в горах – товщина шару ґрунту та гумусового горизонту.

За рослинами-індикаторами групи трофності розрізняють наступним чином:

Бори (А) – у складі ценозів переважно оліготрофні і мезооліготрофні з незначною домішкою мезотрофних видів.

Субори (В) – значна участь мезотрофних і олігомезотрофних видів, дещо менше оліготрофів. Продуктивність насаджень оліготрофних лісоутворюючих деревних видів рослин підвищується порівняно з борами того ж гіротопу на один клас бонітету. Склад корінних насаджень може бути утворений оліго- або мезотрофними лісовими деревними видами чи їхньою сукупною участю, в останньому випадку мезотрофні види зазвичай (але не завжди) зростають у другому під'ярусі деревного ярусу угруповання.

Судіброви (С) – для цих умов характерна суміш мезотрофних і мегатрофних (мезоевтрофних, евтрофних) видів. У деревостані наявна домішка оліготрофних видів, насадження яких найпродуктивніші, вони на один клас бонітету вище, ніж у суборах. У деяких випадках деревостан корінних насаджень утворено виключно оліготрофами або частіше, тільки мезотрофними лісовими деревними видами. З живого надґрунтового покриву, порівняно із суборами, зникають оліготрофні види, але завжди до мегатрофних видів додаються мезо- і олігомезотрофи.

Діброви (D) – угруповання сформовані типовими мегатрофними видами широколистяних лісів, але в складі деревостану беруть участь також і мезотрофні види, які відзначаються тут найвищою продуктивністю. Зрідка, в цих умовах, трапляються

навіть оліготрофні види. У чагарничково-трав'яному покриві, як правило, домінують мегатрофні види. Перелік рослин-індикаторів, розподілений на класи за трофністю наведено у лісотипологічному покажчику гербарію.

У різних ботаніко-географічних зонах України лісова рослинність має різний видовий склад, що визначається ґрунтово-кліматичними умовами та історією розвитку флори і рослинності. В окремих районах, з багатим дендрологічним складом, деревостан корінних ценозів виявляє чіткі ознаки для поділу типів на групи трофності, в таких випадках рослини-індикатори слугують для підтвердження правильності визначення трофотопу. У районах з бідним дендрологічним складом основними ознаками для визначення трофотопу слугують трав'яні рослини-індикатори і зміна продуктивності лісових насаджень.

На суходільних місцезростаннях порівняно легко відрізнити субори (з борами) від судібров (з дібровами), оскільки як серед рослин-індикаторів налічується значна кількість мегатрофних видів, характерних для судібров і дібров. Нарешті, судіброви добре відрізняються від суборів вищою продуктивністю, особливо, якщо деревостан складається з лісоутворюючих мезотрофних деревних видів рослин.

Менш помітні залуговілі форми рослинного покриву суборів і судібров, оскільки як індикаторне значення значної кількості видів лучної рослинності ще не встановлено. Це належить також до типів лісу, деревостан якого сформований світлолюбивими деревними видами, з ажурними кронами, а також рідколісся і криволісся, де корінні асоціації можуть мати густий покрив із лучних злаків, осок і різнотрав'я, а в сухих і дуже сухих типах – зі степових видів. Такі типи трапляються в Лісостепу та Степу.

Для розрізнення борів і суборів ми маємо значно менше видів рослин-індикаторів. У бідних і відносно бідних місцезростаннях узагалі зростає менша кількість видів у порівнянні з багатими. Окрім того, немає надійних рослин-індикаторів, характерних тільки для борів, які не трапляються в суборах, бо майже всі оліготрофні види характерні в однаковій мірі як для борів, так і для суборів. Визначення субору проводиться за наявністю мезотрофних видів (на фоні оліготрофних), а визначення бору може бути зроблено лише за їх відсутністю. В окремих випадках, порівняно нечисленні види – мезофіти, після пожеж або у разі олуговіння місцезростань легко випадають з покриву і за таких умов можливе невірне визначення суборів, як борових умов. Тому, для видів і за похідних форм рослинного покриву завжди необхідно знаходити додаткові ознаки, які дозволяють визначити трофотоп по ґрунтовому розрізу.

Розрізнити субори від борів дещо легше. У суборах серед трав'яного покриву, зазвичай, переважають види-мезотрофи і олігомезотрофи, за дещо меншої участі оліготрофів.

У болотних місцезростаннях нижчий відсоток участі деревних видів рослин у порівнянні з суходільними. Продуктивність насаджень тут швидко змінюється, її зменшення пов'язано як з підвищенням вологості, так і зі зниженням ґрунтового багатства місцезростання. В окремих районах мокрі і навіть сирі типи можуть бути зовсім позбавлені деревної рослинності. Тобто, для болотних типів характерним є швидша зміна трофності і вологості в часі, порівняно з суходільними. Одне покоління деревостану може в різному віці належати різним типам лісової ділянки, одночасно можливо спостерігати в складі одного насадження старі стовбури доброго росту та молоді дерева нижчих класів бонітету. Можуть траплятися на болотах насадження й іншої структури, коли старі і молоді деревні види мають однакову висоту, тобто старі дерева належать до нижчого, а молоді до вищого класу бонітету. Через це в багатьох районах важливими ознаками для встановлення трофотопу слугують рослини-індикатори, представники чагарничково-трав'яного та мохово-лишайникового ярусів (живого надґрунтового покриву). Зміна живого надґрунтового покриву за зміни лісорослинних умов відбувається швидше, через що чагарничково-трав'яний, мохово-лишайниковий яруси точніше відображають потенційний склад деревостану і сучасний стан лісорослинних умов.

З додаткових ознак для виділення трофотопів використовується ботанічний склад торфу і ступінь його мінералізації (розкладу). Окрім того, в окремих випадках трофотопи розрізняють за потужністю ґрунту. Останні дослідження, проведені в Україні, показують, що надійною ознакою може слугувати ступінь мінералізованості ґрунтових вод (загальна твердість, а також кислотність ґрунтового розчину і рН).

За визначення сирих суборів і меншою мірою суборів, борів мокрих типів ми маємо необхідність вирізняти різко виражені варіанти ацидофільні (із застійним зволоженням) і мулісті (зі зниженою кислотністю і проточним зволоженням). Ці варіанти мають і різні лісівничі особливості та часто різний склад насаджень (Сосна звичайна – *Pinus sylvestris*, Береза бородачата – *Betula pendula* або Тополя біла – *Populus alba* L. – ацидофільні і Вільха клейка (*Alnus glutinosa* (L.) Gaertn.) – мулісті лісорослинні умови.

Найчастіше в категорії лісоболотних умов місцезростань бори представлені лісоболотними асоціаціями з переважанням пухівки піхвової (*Eriophorum vaginatum* L.) або оліготрофних чагарничків у надземному покриві та обов'язковим суцільним моховим покривом із видів роду Сфагнум (*Sphagnum*), у деревостані *Pinus sylvestris*. Це оліготрофні, в тому числі верхові болота атмосферного водного-мінерального живлення.

Для лісоболотних суборів України найхарактернішою асоціацією є (звичайносновою пухнатоплодоосоково-гостролистосфагнова – *Pinetum (sylvestris) cariceto (lasiocarpae)-sphagnosum (acutifoliae)*), яка відноситься до групи асоціацій сосняків осоково-сфагнових, з домінантом чагарничково-трав'яного ярусу – Осока пухнатоплода (*Carex lasiocarpa* Ehrh.), а в мохово-лишайниковому покриві – Сфагнум гостролистий (*Sphagnum acutifolium* Ehrh.) з домішкою Сфагнуму магеланського (*Sphagnum magelanicum* Brid.). У складі деревостану, окрім деревних видів рослин характерних для борів, значиму роль відіграють Береза пухнаста (*Betula pendula*), інколи, в пригніченому стані, Ялина європейська (*Picea abies* (L.) H.Karst.). До цієї групи лісових боліт належать також бідні мезотрофні або перехідні болота змішаного водно-мінерального живлення.

До суборів болотної категорії місцезростання належать різноманітні асоціації багатших перехідних боліт змішаного водно-мінерального живлення. Добре вирізняються варіанти, пов'язані зі ступенем проточності та мінералізації ґрунтових вод. Моховий покрив представлений як сфагновими, так і зеленими мохами. У травостой переважаючими видами найчастіше бувають Куничник сіруватий (*Calamagrostis canescens* (Weber) Roth) та Куничник непомітний (*C. neglecta* (Ehrh.) Gaertn., Mey. et Sherb.), Очерет звичайний (*Phragmites australis* (Cav.) Trin. Ex Steud.), кореневищні болотні осоки: пухнатоплодна (*Carex lasiocarpa* Ehrh.), багнова (*C. limosa* L.), здута (*C. rostrata* Stokes). Часто спостерігається значна участь видів чагарникового ярусу, як Крушини ламкої (*Frangula alnus* Mill.), Верби попелястої (*Salix cinerea* L.), які утворюють місцями щільні зарості. У складі деревостану окрім уже зазначених деревних видів рослин, властивих суборам додається Вільха клейка (*Alnus glutinosa*).

Нарешті, до болотної категорії місцезростань належать низинні болота яскраво вираженого ґрунтового живлення, у тому числі чорновільхові болота з характерною мегатрофною рослинністю.

Для визначення борів інколи необхідно враховувати можливості таких місцезростань, які виходять за рамки едафічної сітки. Тут або взагалі неможливе зростання деревної рослинності, або вона представлена рідкостійними насадженнями, зазвичай, низької продуктивності. Такі місцезростання належать до групи пустирів. Типи пустирів не можна змішувати з місцезростаннями, в яких незадовільний ріст деревних видів рослин або відсутність лісу пояснюються суворими кліматичними умовами, надмірною сухістю ґрунту (гігротоп – 1), або надмірною його зволоженістю (гігротопи 6 і 7).

Пустирі і занедбані ділянки можуть бути будь-якого ступеню зволоженості. Визначено наступні типи пустирів, у тому числі ті, що відносяться до порушених місцезростань:

- кам'янисті розсипи і осипи (природні й антропогенно порушені форми). Порушені форми характеризуються вкрай повільним процесом відновлення рослинного покриву;
- оголення скель, як природне, так і в результаті ерозії (антропогенно порушені місцезростання), часто в комплексі з іншими типами;
- дуже вилощені і вимиті піски. Природні місцезростання відмічені у сухих, мокрих і дуже мокрих, переважно холодних і помірно холодних кліматичних умовах. Зазвичай вони відносяться до вологих і сухих гігротопів. Деревна рослинність або відсутня, або представлена Сосною звичайною, за своєю формою близькою до болотної. Порушені місцезростання піщаних пустошів виникають після сильних пожеж у вологих і сухих борах тих самих кліматичних умов. Виникають ці форми і як результат перевиювання пісків на відкритих територіях у котловинах видування – в сухих і свіжих умовах. Порушені місцезростання поступово відновлюються і викриваються трав'яними та чагарниковими або лісовими угрупованнями;
- дуже бідні, часто деградуємі місцезростання верхових боліт різного ступеня зволоження (гігротопи 5, 6, 7). Характерна наявність дуже потужного шару слабкорозкладеного торфу з високою кислотністю. У результаті чого тут ростуть специфічні оксилотрофні види, що індикують оліготрофні вологі лісорослинні умови.

Другий етап – визначення гігротопу або групи вологості, а разом з тим і екотопу. Склад рослин-індикаторів, що використовуються для визначення гігротопу в різних групах багатства, різноманітний, але серед них є індикатори вологості для борів, які часто еколого-генетично споріднені з індикаторами суборів. Судіброви в цьому відношенні зазвичай близько споріднені з дібровами.

Для суходільних типів лісу зручніше всього застосувати наступний хід визначення:

1. установлення вологості типу лісорослинних умов. Визначення дуже сухого, сухого, свіжого типів лісу, виявлення їхніх відмінностей за флористичним складом чагарничково-трав'яного і мохово-лишайникового ярусів.

Для боліт і заболочених місцезростань:

1. виділення болотних типів лісу – вологого, сирого і дуже сирого та з'ясування їхніх типологічних, флористичних відмінностей, таким чином установлення типів гігротопу лісорослинних умов;
2. розмежування за ценотичними і флористичними ознаками вологих і дуже вологих типів лісу.

Вологий тип відділяється від інших суходільних типів лісу за наявністю рослин мезогігрофітів. Як додаткові ознаки одночасно для вологого типу в лісовій зоні часто виступають добре виражений мікрорельєф, сильна опідзоленість ґрунту, наявність горизонтів з ознаками оглеєння.

Дуже сухі і сухі типи відокремлюються від свіжих за наявністю рослин ксерофітів і ксеромезофітів, відсутніх у насадженнях свіжих типів. Окрім того, в сухих і дуже сухих типах лісу різко знижується бонітет деревостану і відсутні рослини мезофіти. Дуже сухий тип відокремлюється від сухого за швидким зниженням бонітету, що складається з лісоутворюючих деревних видів рослин ксерофітів і ультраксерофітів. Межа між дуже сухими типами (індекс груп 0 і 1) і типами з від'ємними індексами вологості умовна і ще остаточно не встановлена.

Свіжий тип визначається за відсутністю видів ксеро- і мезогігрофітів. Деякі види (*Pinus sylvestris*) в межах трофотопу характеризуються найбільшою продуктивністю і високим показником бонітету (I і Ia). У лісовій зоні з підзолистими ґрунтами додатковими ознаками, на відміну від вологих типів, є рівний мікрорельєф, слабкий розвиток підзолистого горизонту і відсутність ознак оглеєння ґрунту.

Мокрий і дуже мокрий типи відокремлюються від сирого за наявністю ультрагігрофітів з числа лісоутворюючих деревних видів рослин і видів наземного трав'яного покриву. Додатковою ознакою найчастіше виступає товщина торф'яного шару ґрунту, в сирому типі з торф'янисто-глейовими ґрунтами вона зазвичай не перевищує 20 см, а торф'яно-глейовим – 0,5 м (на не осушених ділянках). Окрім того, в сирому типі лісу дуже характерна різко виявлена мікрокомплексність рослинності, за якої на підвищеннях мікрорельєфу, обумовлених наявністю пристовбурових підвищень (п'єдесталів) розташовуються види вологих типів (гігрофіти, гігромезофіти), а по зниженнях – гігрофіти разом із гідрофітами, але ця ознака не обов'язкова і більше властива болотним типам.

Точна межа між мокрими і дуже мокрими, а точніше лісоболотними типами ще не встановлена. До відносно помірного і помірного клімату і дуже мокрих лісоболотних типів (індекс гігروتопу 6) відносяться угруповання з низькою зімкнутістю крон (рідколісся), з дуже низькою продуктивністю насаджень і ґрунтовими водами, що знаходяться близько до поверхні ґрунту. У типах А₆ часто присутні, а типах В₆ відсутні, або дуже рідко ростуть оліготрофні чагарнички з родин брусничних і вересових, особливо багно болотне (*Ledum palustre* L.). Але ці ознаки є не показовими і навряд чи можуть бути використані для всіх випадків розмежування цих гігروتипів.

У практичній роботі спеціалістів лісового господарства великого значення набуває оволодіння методикою правильного визначення типів лісорослинних умов, типів лісу. Для цього, поруч з урахуванням таксаційних та інших лісогосподарських ознак, ґрунтових умов, рельєфу місцевості й інших чинників середовища, істотне значення має аналіз лісового трав'яного покриву, його рослин-індикаторів.

Лісовий покрив добре характеризує умови місцезростання і є їхнім віддзеркаленням. Це визначається тим, що видовий склад наземного рослинного покриву різноманітних типів лісорослинних умов, як і кількісна участь окремих видів у покриві, є не випадковим, а закономірним явищем, історично пов'язаним з певними ґрунтово-кліматичними умовами, визначеними складом деревних видів рослин та їхньою середовиществорювальною роллю.

Пристосовуючись до певних умов життя, рослини є показниками, індикаторами цих умов. Вони є індикаторами родючості ґрунтів, особливостей хімізму, водного режиму тощо.

Аналіз сукупності рослин-індикаторів рослинного покриву, які характеризують різноманітні екологічні умови, дають можливість правильніше визначити тип лісу, вірніше тип лісорослинних умов.

Відатні вчені – лісоводи – Г.М. Турський, Г.Ф. Морозов, Г.В. Висоцький – широко користувались рослинами-індикаторами для характеристики особливостей окремих типів лісу та умов місцезростання.

У лісотипологічних класифікаціях В.М. Сукачева, П.С. Погребняка, Д.В. Воробйова та інших значима роль відводиться характеристиці флористичного складу рослинного покриву, в тому числі рослинам-індикаторам, як діагностичним показникам родючості ґрунтів, водного режиму та інших екологічних факторів лісових місцезростань. Значна кількість видів лісового покриву характеризуються широким екологічним діапазоном пристосувань через що мало допомагають у діагностиці окремих типів лісорослинних умов. Але поряд з цим у лісовому покриві, а також у рослинному покриві лук, боліт, степів та ін. є рослини з вузьким екологічним діапазоном, рослини характерні для певних типів лісорослинних умов. Одні з них характеризують ступінь родючості ґрунту (оліготрофи, мезотрофи, мегатрофи), інші – характер водного режиму (гігрофіти, мезогігрофіти, мезофіти, ксерофіти), з цих позицій такі рослини називаються рослинами-індикаторами.

У методичному посібнику до лісотипологічного гербарію додаються систематичний (табл.1) і алфавітний (табл. 2) покажчики всіх рослин гербарію, а також табличний показник рослин – індикаторів гербарію по кожній групі типів лісорослинних умов (табл. 3).

У систематичному покажчику всі рослини наводяться за родинами, що розташовані за системою А.Л. Тахтаджяна (1972) з номенклатурою таксонів відповідно до сучасних умов, узагальнених у зведеннях С.Л.Мосякіна, М.М. Федорончука.

В алфавітному покажчику, цього методичного посібника, щодо користування лісотипологічним гербарієм, наводяться всі рослини гербарію, розташовані в порядку українського алфавіту. У покажчику, окрім українських, наводяться також їхні латинські назви і вказуються порядкові номери, під якими ці рослини розташовані в гербарії.

У табличному покажчику рослин-індикаторів по кожній еколого індикаційній групі типів лісорослинних умов (табл. 3) – борової, суборової, судібрової і дібрової – наводяться (у порядку українського алфавіту) українські та латинські назви рослин, їхні порядкові номери, під якими види рослин розташовані в гербарії.

5 ОСНОВНІ ЛІСОТИПОЛОГІЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ТРАВ'ЯНИХ ВИДІВ ЛІСІВ РІВНИННОЇ УКРАЇНИ

ТАБЛИЦЯ 1. – СИСТЕМАТИЧНИЙ ПОКАЖЧИК РОСЛИН - ІНДИКАТОРІВ ГЕРБАРІЮ

№п/п	Назви рослин- індикаторів		Типи лісорослинних умов (4) і місцезростань (6), та кількісна участь в покриві(5).		
	Українська	Латинська	4	5	6
1	2	3	4	5	6
ВІДДІЛ ЛИШАЙНИКИ – LICHENOPHYTA					
1.	Кладонія м'яка	Cladonia mitis Sandst.	A ₁	II-III	Сосново-лишайникові ліси.
2.	Кладонія лісова	Cladonia sylvatica (L.) Hoffm.	ABC ₂₋₃	I,II, III	Сосново-різнотравні донні горби.
3.	Кладонія оленяча	Cladonia rangiferina (L.) Web.	CD ₂₋₃	I,II	Соснові і мішані ліси.
4.	Ксанторія постінна	Xantoria parietina (L.) Beltr.	B ₂	I	Стовбури листяних дерев.
5.	Пармелія бороздчата	Parmelia sulcata Tayl.	A ₁ A ₂ , B ₁₋₂	III, II	Стовбури і гілки дерев листяних порід.
6.	Пельтігера пупирчаста	Peltigera aptosa (L.) Willd.	A ₂₋₃ , B ₂₋₄ , C ₃₋₄	I, II	Стовбури дерев.
7.	Пельтігера собача	Peltigera canina (L.) Willd.	ABC ₂₋₃	II, III	Стовбури дерев.
8.	Уснея шорстка	Usnea hirta (L.) Widd.	ABC _{2,3}	I, II	Стовбури гілки сосен.
ВІДДІЛ МОХОПОДІБНІ – BRYOPHYTA					
СФАГНОВІ – SPHAGNACEAE					
9.	Сфагн відігнутий	Sphagnum squarrosum Crome	C ₄₋₅ , D ₄₋₅	I-III	Заболочені ліси, низинні болота
10.	Сфагн звивистий	Sphagnum flexuosum Dozy et Molk.	A ₄₋₅ , B ₄₋₅	I-II	Мокрі хвойні ліси.
11.	Сфагн гостролистий	Sphagnum acutifolium Ehrh.	A ₃	II-IV	Лісові і родколісі болота.
12.	Сфагн магеланський	Sphagnum magellanicum Brid.	A ₄	III-V	Заболочені ділянки лісу, верхові болота

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5	6
РУНЯНКОВІ (ПОЛІТРИХОВІ) – POLYTRICHACEAE					
13.	Атрих хвилястий	<i>Atrichum undulatum</i> P.B.	D ₂₋₄	I-IV	Листяні і змішані ліси.
14.	Рунянка альпійська	<i>Polytrichum alpestre</i> Hoppe	A ₄₋₅ , B ₄₋₅ , C ₅	I-III	Лісові болота.
15.	Рунянка волосиста	<i>Polytrichum piliferum</i> Hoppe	A ₀₋₁	I, II	Сухі соснові ліси.
16.	Рунянка звичайна	<i>Polytrichum commune</i> Hedw.	ABC ₃	III, IV	Хвойні та змішані ліси, заболочені ділянки.
17.	Рунянка ялівцева	<i>Polytrichum juniperinum</i> Hedw.	A _{1,2} , B ₁	II, III	Соснові ліси.
ДІКРАНОВІ – DICRANACEAE					
18.	Дікран болотний	<i>Dicranum bonjeanii</i> De Not.	AB ₄₋₅	II, III, IV	Під покривом сосново - березового лісу
19.	Дікран багатоніжковий	<i>Dicranum polysetum</i> S.W.	A ₂₋₄ , B ₂₋₄	II - IV	Соснові ліси
20.	Дікран зморшкуватий	<i>Dicranum rugosum</i> Hedw.	A ₂	II-III	Сосново - березові ліси.
21.	Дікран мітлоподібний	<i>Dicranum scoparium</i> Hedw.	A ₂	II-III	Сосново - березові ліси.
22.	Калієргон велетенський	<i>Calliergon giganteum</i> (Schimp.) Kindb.	C ₄₋₅	II-V	Вільхові і вільхово-березові болота.
23.	Калієргон серцелистий	<i>Calliergon cordifolium</i> (Hedw.) Kindb.	C ₄₋₅ , D ₄₋₅	II-V	Вільхово-березові і вільхові болота.
ФУНАРІЕВИ – FUNARIACEAE					
24.	Фунарія вологомірна	<i>Funaria hygrometrica</i> Hedw.	BC ₁₋₂	I-III	Заболочені, сирі вологі ліси.
ДІТРИХОВІ – DITRICHACEAE					
25.	Цератодон пурпуровий	<i>Ceratodon purpureus</i> (Hedw.) Brid	A ₁₋₃ , B ₁₋₃	I-III	Сосново - різногравні ліси.
БРІЙОВІ – BRYACEAE					
26.	Брій черевцевий	<i>Bryum ventricosum</i> Dicks.	C ₄₋₅ , D ₄₋₅	II-V	Березово-осокові гіпнові болота.

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5	6
МНІЙОВІ – MNIACEAE					
27.	Мній близький	<i>Mnium affine</i> Bland.Emend.	C ₄₋₅ , D ₄₋₅	I-II	Листяні заболочені ліси.
28.	Мній гострокінцевий	<i>Mnium cuspidatum</i> Hedw.	C ₃₋₅ , D ₄₋₅	I-II	Вільхові болотні і заболочені ліси.
29.	Мній хвилястий	<i>Mnium undulatum</i> Hedw.	C ₃₋₄ , D ₃₋₄	I-II	Болотні та заболочені угіддя.
АУЛАКОМНІЄВИ – AULACOMNIACEAE					
30.	Аулакомній болотний	<i>Aulacomnium palustre</i> (Web. et Mohr.) Schwaegr.	A ₄₋₅ , B ₄₋₅	I	Залуговілі заболочені, ділянки
31.	Аулакомній лісовий	<i>Aulacomnium androgynum</i>	A ₄₋₅ , B ₄₋₅	I	Торфовища, вогі луки, заболочені ліси.
АМБЛИСТЕГІЕВИ – AMBLYSTEGIACEAE					
32.	Дерепаноклад глянцеуватий	<i>Drepanocladus vernicosus</i> (Lindb.) Warnst.	C ₅ , B ₅ , D ₅	II-V	Низинні болота, заболочені луки.
ГІПНОВІ – HYPNACEAE					
33.	Гіпн дуговидний	<i>Hypnum arcuatum</i> Lindb.	C ₅ , D ₅	-II	Вологі і заболочені ліси.
34.	Птіліум страусове перо	<i>Ptilium crista-castrensis</i> (Hedw.) De Not.	B ₂₋₄ , C ₂₋₄	I	Вологі сирі і мішані ліси.
РИТИДІЕВИ – RHYTIDIACEAE – РИТИДІЕВИ					
35.	Ритидіадельф відтопирений	<i>Rhytidiadelphus squarrosus</i> (Hedw.) Warnst.	C ₄ , D ₄	I	Вологі, сирі і заболочені ліси.
36.	Ритидіадельф тригранний	<i>Rhytidiadelphus triquetrus</i> (Hedw.) Warnst.	C ₂₋₅ , D ₂₋₅	I-II	Листяні і змішані, сирі і заболочені ліси.
КЛІМАЦІЕВИ – CLIMACIACEAE					
37.	Клімацій деревовидний	<i>Climacium dendroides</i> (L.) Web.	C ₃₋₅ , D ₃₋₅	I-III	Заболочені, сирі вологі ліси
ЛЕВКОБРІЙОВІ – LEUCOBRYACEAE					
38.	Левкобрій сизий	<i>Leucobryum glaucum</i> (Hedw.) Schimp.	A ₂₋₃ , B ₂₋₃	II, I	Під покривом лісу.

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5	6
PLAGIOTHECIACEAE – ПЛАГІОТЕЦІВЕІ					
39.	Плагіотецій дрібнозубчастий	Plagiothecium denticulatum (Hedw.) B.S.G.	D ₄	I	Заболочені сирі вологі ліси
ЕНТОДОНТОВІ – ENTODONTACEAE					
40.	Плеуроцій Шребера	Pleurozium schreberi (Brid.) Mitt.	AB _{2,3} C _{2,3}	III, IV	Під покривом лісу
ТУДІЄВИ – THUIDIACEAE					
41.	Гелодіум Бландова	Helodium blandowii (Web. et Mohr.) Warnst	C ₃	II-IV	Торфові болота
42.	Гілокомій блискучий	Hylacomium splendens (Hedw.) Bryol. eur.	B _{2,3} C ₂	III-V	Соснові ліси
ВІДДІЛ ПЛАУНОПОДІБНІ – LICOPODIOPHYTA					
ПЛАУНОВІ LYCOPODIACEAE					
43.	Діфазіаструм сплюснутий	Diphasiastrum complanatum (L.) Holub.	A _{1,2} B _{3,4} C _{2,3}	I-II	Хвойні ліси.
44.	Плаун булавовидний	Lycopodium clavatum L.	B ₂	I	Хвойні і мішані ліси
45.	Плаун річний (колючий)	Lycopodium annotinum L.	A _{1,2} BC _{3,4}	II, I	Мішані ліси
БАРАНЦЕВИ – HUPERZIACEAE					
46.	Баранець звичайний	Huperzia selago (L.) Bernh	B _{3,4} C _{3,4}	I-II	Тіністі сирі ліси, на скелях.
ВІДДІЛ ХВОЩЕПОДІБНІ – EQUISETOPHYTA					
ХВОЩОВІ – EQUISETACEAE					
47.	Хвощ болотний	Equisetum palustre L.	CD ₄	II	Заболочені ліси, лісові болота
48.	Хвощ зимуючий	Equisetum hyemale L.	C ₃	II	Лістяні ліси
49.	Хвощ лісовий	Equisetum sylvaticum L.	DC _{2,5}	I, II	Хвойні, мішані ліси
50.	Хвощ лучний	Equisetum pratense L.	D _{2,4}	I	Мішані ліси, на галявинах та узліссях

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5	6
51.	Хвощ польовий	Equisetum arvense L.	BCD _{2,3}	II, III	Бур'ян культивованих земель, лісокультурних площ та вирубок
52.	Хвощ річковий	Equisetum fluviatile L.	CD ₄ B ₅ , C ₅ D ₅	II, III, IV	Заболочені ліси, лісові болота.
ВІДДІЛ ПАПОРОТЕПОДІБНІ POLYPODIOPHYTA					
БЕЗЩИТНИКОВІ – ATHYRIACEAE					
53.	Безщитник жіночий	Athyrium filix-femina (L.) Roth.	DC _{3,4}	II, III	Широколистяні ліси
54.	Пухирник ламкий	Cystopteris fragilis (L.) Beher.	CD _{3,4}	I, II	Під покривом лісу
ЩИТНИКОВІ – ASPIDIACEAE					
55.	Багаторядник шипуватий	Polystichum aculeatum (L.) Roth.	D ₂	I	Тіністі ліси, на скелях
56.	Голокучник дубовий	Gymnocarpium dryopteris (L.) Newm.	D _{2,4}	I	Лістяні ліси
57.	Голокучник Роберта	Gymnocarpium robertianum (Hoffm.) Newm.	C _{3,5} D _{3,4}	I	Лістяні на вирубках, серед чагарників
59.	Щитник австрійський	Dryopteris austriaca (Jacq.) Woynar ex Schinz et Thell.	DC _{3,4} B _{3,4}	I-, III	Тіністі ліси
60.	Щитник розпростертий	Dryopteris expansa (C. Presl) Fraser-Jenkis et Jermy.	C _{3,4} D _{3,5}	I-II	Під покривом лісу
61.	Щитник гребенястий	Dryopteris cristata (L.) A. Gray	C _{3,5} D _{3,5}	I-II	Лістяні ліси вирубки, серед чагарників
62.	Щитник чоловічий	Dryopteris filix-mas (L.) Schott.	BC _{3,4}	II, I II, III	Лістяні ліси, чагарники

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5	6
63.	Щитник шартрський	<i>Dryopteris carthusiana</i> (Vill.) H.P.Fuchs	BC ₂₋₃	I-II	Хвойні і листяні ліси, вирубки, чагарники
ТЕЛІПТЕРИСОВІ – THELIPTERIDACEAE					
64.	Теліптерис болотний	<i>Thelypteris palustris</i> Schott	C ₄₋₅ , D ₅	II-IV	Заболочені ліси, лісові болота
АСПЛЕНІЄВИ – ASPLENIACEAE					
65.	Аспленій волосовидний	<i>Asplenium trichomanes</i> L.	B ₂₋₄ , C ₃	I	Скелі
66.	Аспленій муровий	<i>Asplenium ruta murazia</i> L.	C ₂	I	Вапнякові скелі,
НЕВИРАЗОНОЛУСКОВІ – HYPOLEPIDACEAE					
67.	Орляк звичайний	<i>Pteridium aquilinum</i> (L.) Kuhn.	B ₂₋₃ C ₁₋₄	I-IV	Змішані і листяні ліси.
БАГАТОНІЖКОВІ – POLYPODIACEAE					
68.	Багатоніжка звичайна	<i>Polypodium vulgare</i> L.	B ₂₋₃ , C ₂₋₄ , D ₂₋₄	I	Скелі, рідко ліси, чагарники
ВІДДІЛ ГОЛОНАСІННИ – PINOPHYTA					
КИПАРИСОВІ – CUPRESSACEAE					
69.	Яловець високий	<i>Juniperus excelsa</i> Vieb.	B ₀₋₁ , C ₀₋₁	I-III	Сухі, вапнякові скелі, вапняки
70.	Яловець звичайний	<i>Juniperus communis</i> L.	A ₁₋₂ , B ₂₋₃	I	Соснові ліси, відкриті місця.
ВІДДІЛ КВІТКОВІ – MAGNOLIOPHYTA					
ЛАТАТТЄВИ – NYMPHACEAE					
71.	Латаття біле	<i>Nymphaea alba</i> L.			Водойми
72.	Глечики жовті	<i>Nuphar lutea</i> (L.) Schmith.			Водойми
ХВИЛІВНИКОВІ – ARISTOLOCHIACEAE					
73.	Хвилівник звичайний	<i>Aristolochia clematitis</i> L.	C ₂₋₃	I	Заплавні ліси, узлісся.
74.	Копитняк європейський	<i>Asarum europaeum</i> L.	CD ₂₋₃	II, I	Широколистяні ліси.

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5	6
ЖОВТЕЦЕВИ – RANUNCULACEAE					
75.	Аконіт молдавський	<i>Aconitum moldovicum</i> Hacq.	CD ₂₋₃	I	Листяні ліси.
76.	Аконіт протиотруйний	<i>Aconitum anthora</i> L.	D ₁	I	Лісові галявини.
77.	Аконіт шерстисто-вусий	<i>Aconitum lasiostomum</i> Reichenb.	C ₄	I	Листяні ліси, чагарники, узлісся
78.	Анемона дібровна	<i>Anemone nemorosa</i> L.	DC ₂₋₃	I	Листяні та мішані ліси.
79.	Анемона жовтецева	<i>Anemone ranunculoides</i> L.	DC ₂₋₃	I	Листяні та мішані ліси.
80.	Анемона лісова	<i>Anemone sylvestris</i> L.	B _{2,4} C ₃₋₄	I-II	Листяні ліси.
81.	Водяний жовтець плаваючий	<i>Batrachium fluitans</i> (Lam.) Wimm.		I	Водойми
82.	Воронець колосистий	<i>Acteae spicata</i> L.	C _{2,4} D _{2,4}	I	Листяні ліси, чагарники,
83.	Жовтець багатоквітковий	<i>Ranunculus polyanthemos</i> L.	DC ₂₋₃	I	Лісові галявини
84.	Жовтець вогнистий	<i>Ranunculus flammula</i> L.	BA ₃₋₄	I	Заболочені ліси, лучні ділянки.
85.	Жовтець золотистий	<i>Ranunculus auricomus</i> L.	B ₃ , C ₂₋₄ , D ₁₋₄	I-II	Ліси, лісові галявини.
86.	Жовтець ілрійський	<i>Ranunculus illyricus</i> L.		I	Ліси, узлісся галявини, галявинах, степи.
87.	Жовтець їдкий	<i>Ranunculus acris</i> L.	DC ₂₋₃	I	Ліси, узлісся
88.	Жовтець кашубський	<i>Ranunculus cassubicus</i> L.	C ₃₋₅ , D ₃₋₄	I	Чагарники, узлісся.
89.	Жовтець отруйний	<i>Ranunculus sceleratus</i> L.	C ₄	I	Луки, болота, береги водойм.
90.	Жовтець повзучий	<i>Ranunculus repens</i> L.	CD ₄₋₅	II	Лісові болота, луки.
91.	Жовтяниця черговолиста	<i>Chrysosplenium alternifolium</i> L.	DC ₄₋₅	I-III	Заболочені ліси, лісові болота, під покривом лісу.
92.	Калюжниця болотна	<i>Caltha palustris</i> L.	DC ₄₋₅	I-II	На лісових болотах та вогких місцях.

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5	6
93.	Клопогін європейський	<i>Cimicifuga europaea</i> Schipcz.	C ₂₋₃	I	Ліси, чагарники, узлісся.
94.	Купальниця європейська	<i>Trollius europaeus</i> L.	C ₃₋₄ , D ₃₋₄	I	На узліссях та залужених ділянках.
95.	Ломиніс виноградолистий	<i>Clematis vitalba</i> L.	CD ₂₋₃	I	Хвойні, мішані ліси.
96.	Ломиніс прямий	<i>Clematis recta</i> L.	DC ₂	I	Мішані листяні ліси, узлісся.
97.	Ломиніс цілолистий	<i>Clematis integrifolia</i> L.	C ₁₋₂ , D ₁₋₂	I	Під покривом лісу.
98.	Печіночниця звичайна	<i>Hepatica nobilis</i> Mill.	C ₂₋₃ , D ₂₋₃	I, II	Широколистяні ліси.
99.	Пшінка весняна	<i>Ficaria verna</i> Huds.	D ₂₋₃	II, III, IV	Листяні ліси, узлісся, галявини.
100.	Рутвиця блискуча	<i>Thalictrum lucidum</i> L.	C ₄ , D ₄	I	Вологі заболочені ліси, мішані ліси.
101.	Рутвиця орликолиста	<i>Thalictrum aquilegifolium</i> L.	C ₃₋₄	I	Ліси, чагарники, крейдяні узлісся.
102.	Рутвиця смердюча	<i>Thalictrum foetidum</i> L.	C ₀₋₁	I	Сухі схили, чагарники.
103.	Сокирки польові	<i>Consolida regalis</i> F. Gray	CD ₂	II, III	Поля, узлісся.
104.	Сон чорніючий	<i>Pulsatilla nigricans</i> Storck	A ₁ , B ₁	I	Ліси, галявини, узлісся.
105.	Сон широколистий	<i>Pulsatilla latifolia</i> Rupr.	A ₂ , B ₂	II, I	Бори, субори, галявини.
БАРБАРИСОБИ – BERBERIDACEAE					
106.	Барбарис звичайний	<i>Berberis vulgaris</i> L.	B ₁₋₂ , C ₁₋₂ , D ₁	I	Лісові галявини, узлісся, чагарники.
МАКОВІ – PAPAVERACEAE					
107.	Чистотіл великий	<i>Chelidonium majus</i> L.	BCD ₂	I	листяні лісу, на галявини, узлісся

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5	6
РУТКОВІ – FUMARIACEAE					
108.	Ряст ущільнений	<i>Corydalis solida</i> (L.) Clairv.	DC ₃ , D ₂	I	Листяні, мішані ліси.
109.	Ряст Маршалла	<i>Corydalis marschalliana</i> Pers.	DC ₂₋₃	II-III	Листяні, мішані ліси.
110.	Ряст порожнистий	<i>Corydalis cava</i> (L.) Schweigg. et Koerte	DC ₃	I-II	Листяні, мішані ліси.
КОНОПЛЕВИ – CANNABACEAE					
111.	Хміль звичайний	<i>Humulus lupulus</i> L.	CD ₄₋₅	I	Листяні, мішані ліси.
РОЗОЦВІТИ – ROSACEAE					
112.	Вовче тіло болотне	<i>Comarum palustre</i> L.	BC ₄₋₅	I, II	Заболочені ліси, лісові болота.
113.	Гадючник (таволга) оголений	<i>Filipendula denudata</i> (Jet. Presl.) Fritsch	CD ₃₋₄	I-III	Береги водойм, вологі ліси, лучні угіддя.
114.	Гадючник звичайний	<i>Filipendula vulgaris</i> Moench	B ₁₋₂ , C ₁₋₂ , D ₁₋₂	I	Схили, галявини, узлісся.
115.	Глід кривочашечковий	<i>Crataegus curvizepola</i> Lindm.	D ₁	I	Листяні ліси.
116.	Глід одноматочковий	<i>Crataegus monogyna</i> Jacq.	D ₁	I-II	Листяні ліси.
117.	Глід український	<i>Crataegus ucrainica</i> Pojark.	B ₂₋₃	I-II	Листяні ліси.
118.	Гравілат міський	<i>Geum urbanum</i> L.	CD ₂	I	Світлі ліси, чагарники
119.	Гравілат річковий	<i>Geum rivale</i> L.	CD ₄ , CD ₅	I, II, III	Заболочені ліси, лісові болота, під покривом лісу
120.	Костяниця	<i>Rubus saxatilis</i> L.	B ₂₋₃	II	Соснові, мішані ліси.
121.	Малина	<i>Rubus idaeus</i> L.	BC ₂	I-III	Мішані ліси, вирубки.
122.	Ожина несійська	<i>Rubus nessensis</i> W. Hall	BCD ₃₋₄	I	Ліси, чагарники.
123.	Ожина сиза	<i>Rubus caesius</i> L.	BC ₃	I	Узлісся, вздовж доріг, просік.
124.	Парило волосисте	<i>Agrimonia pilosa</i> Ledeb.	B ₁₋₂ , C ₁₋₂	I	Відкриті ділянки, світлі ліси

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5	6
125.	Парило звичайне	<i>Agrimonia eupatoria</i> L.	BCD ₂₋₃	I	Галявини та узліссях
126.	Перстач білий	<i>Potentilla alba</i> L.	BC ₂₋₃	I,II	Листяні, мішані ліси.
127.	Перстач гусячий	<i>Potentilla anserina</i> L.	D ₃₋₅	I	Вологі залуговілі ділянки
128.	Перстач пісковий	<i>Potentilla arenaria</i> Borkh.	A ₁ , B ₁	I	Піщані ґрунти, рідколісся.
129.	Перстач прямостоячий	<i>Potentilla erecta</i> (L.) Rausch.	BC ₄₋₅	I	Ліси, залуговілі ділянки, заболочені ліси.
130.	Перстач розлогий	<i>Potentilla patula</i> Walldst. et. Kit.	D ₁₋₂	I	Схили, узлісся, кам'яні осипи.
131.	Перстач сріблястий	<i>Potentilla argentea</i> L.	BC ₂	I	Ліси, узлісся, лісові галявини.
132.	Родовик лікарський	<i>Sanguisorba officinalis</i> L.	BC ₂₋₄	I	Вологі луки, лісові галявини.
133.	Суниці зелені	<i>Fragaria viridis</i> Duch.	BCD ₁₋₂	I	Схили, чагарники, узлісся, галявини
134.	Суниці лісові	<i>Fragaria vesca</i> L.	B ₁₋₂ , C ₁₋₂	I-II	Ліси, схили, лісові галявини.
135.	Суниці мускусні	<i>Fragaria moschata</i> Duch.	BCD ₁₋₂	I	серед чагарників
136.	Таволга в'язолиста	<i>Spiraea ulmifolia</i> Scop.	C ₃	I-III	Світлі ліси, узлісся, поруби.
137.	Таволга середня	<i>Spiraea media</i> Franz Schmidt	B ₃ , C ₃₋₄	I	Розріджені ліси
138.	Чорноголовник родивиковий	<i>Poterium sanguisorba</i> L.	C ₂	I	Відкриті ділянки, схили.
139.	Шипшина собача	<i>Rosa canina</i> L.	C ₁ , D ₁₋₂	I	Узліссях, узбіччя доріг.
140.	Шипшина повстиста	<i>Posa tomentosa</i> Smith	C ₁₋₂ , D ₁₋₂	I	Ліси, узлісся, узбіччя доріг.

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5	6
ГВОЗДИЧНІ – CARYOPHYLLACEAE					
141.	Віскарія звичайна	<i>Viscaria vulgaris</i> Bernh.	A ₁₋₂ , B ₁₋₃	I	Узлісся, галявини.
142.	Гвоздика Борбаша	<i>Dianthus borbasii</i> Vandas.	A ₁ , B ₁₋₂	I	Лісові галявини, узлісся
143.	Гвоздика дельтовидна	<i>Dianthus deltoides</i> L.	B ₁₋₂	I	Соснові ліси, лісові галявини, рідколісся, узлісся.
144.	Гвоздика несправжньорозчепірена	<i>Dianthus pseudosquarrosus</i> (Novak) Klok.	AB ₁	I	Соснові ліси, відкриті піщані ділянки.
145.	Гвоздика польова	<i>Dianthus campestris</i> Bieb.	B ₂ , A ₂		Соснові ліси, галявини, схили.
146.	Еремогоне /піщанка/ скельна	<i>Eremogone saxatilis</i> (L.) Ikonn.	B ₁₋₂	I	Узлісся, вирубки, розсадники.
147.	Загнітник головчастий	<i>Paronychia cephalotes</i> (Bieb.) Bess.	B _{0,1} , C ₀₋₂	I	Рідколісся, галявини відкриті місця.
148.	Зірочник багновий	<i>Stellaria uliginosa</i> Murr.	B ₄₋₅ , C ₄₋₅	I	Лісові болота.
149.	Зірочник болотний	<i>Stellaria palustris</i> Retz.	C ₃ , D ₃₋₄	I	Листяні, мішані ліси, лісові торф'яні болота.
150.	Зірочник гайовий	<i>Stellaria nemorum</i> L.	DC ₄₋₅	II,I	Сирі ліси, лісові болота.
151.	Зірочник злаковидний	<i>Stellaria graminea</i> L.	DC ₂	II	Листяні, мішані ліси, лісові лучні ділянки.
152.	Зірочник ланцетовидний	<i>Stellaria holostea</i> L.	D ₂	I-III	Листяні ліси, узлісся.
153.	Зірочник середній	<i>Stellaria media</i> (L.) Vill.	B ₁₋₃ , C ₂₋₃ , D ₂₋₄	I	Бур'ян розсадників лісових культур, узлісся.
154.	Коронарія зозуляча, зозулин цвіт	<i>Coronaria flos-cuculi</i> L.	C ₂₋₃	I	Лучні лісові галявини, по краях лісових боліт.

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5	6
155.	Куколиця біла	Melandrium album (Mill.) Garcke	B ₁₋₂ , C ₁₋₂	I	Луки, серед чагарників, узлісся.
156.	Лециця малонасінна	Gypsophila oligosperma A.Krasnova	C ₃₋₄ , B ₄	I	Соснові ліси, кам'янисті ґрунти.
157.	Мерінгія трижилкова	Moehringia trinervia Clairv.	B ₂₋₄ , C ₂₋₄ , D ₂₋₃	I	Світлі ліси, серед чагарників.
158.	Мильнянка лікарська	Saponaria officinalis L.	C ₂ D ₂	I	Соснові, мішані ліси, узлісся.
159.	Моховинка вузлувата	Sagina nodosa (L.) Fenzl.	B ₃₋₄ , C ₃₋₄	I	Соснові, мішані ліси, узлісся, рідко
160.	Остудник багатощабовий	Herniaria polygama F.Gray	A ₁ , B ₁ , C ₁	I	Відкриті місця, бур'ян.
161.	Остудник голий	Herniaria glabra L.	A ₁₋₂	I	Бур'ян розсадників лісових культур, просіки, галявини.
162.	Роговик Біберштейна	Cerastium bibersteinii DC.	B ₂ , C ₁₋₂	I	Рідколісся, схили, кам'янисті ділянки
163.	Роговик дібровний	Cerastium nemirale Bieb.	D ₁₋₂	I	Узлісся, лісові галявини, розсадники лісових культур.
164.	Роговик ланцетовидний	Cerastium holosteoides Fries.	B ₁₋₂ , C ₁₋₂	I	Узлісся, лісові галявини.
165.	Роговик польовий	Cerastium arvense L.	C ₀₋₁	I	Узлісся, лісові галявини, розсадники лісових культур.
166.	Слабник водяний	Malachium aquaticum (L.) Moench	DC ₃₋₄	I-IV	Заболочені ліси, окраїни боліт.
167.	Смілка зеленувата	Silene chlorantha (Willd.) Fhrh.	A ₁ , B ₁₋₂ , C ₂	I	Соснові і мішані ліси, галявини та узлісся.

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5	6
168.	Смілка звичайна	Silene vulgaris (Moench) Garcke.	CD ₂	I	Листяні і мішані ліси, узлісся, лучні галявини
169.	Смілка поникла	Silene nutans L.	BC ₂	I	Узлісся, розсадники лісових культур.
170.	Червець багаторічний	Scleranthus perennis L.	B ₂₋₃	I-II	Соснові, мішані ліси.
171.	Червець однорічний	Scleranthus annuus L.	C ₄₋₅ , D ₅	I	Відкриті місця бур'ян лісових культур,
172.	Шперегель польовий	Spergula arvensis L.			Бур'ян розсадників лісових культур.
ЛОБОДОВІ – CHENOPODIACEAE					
173.	Лутига татарська	Atriplex tatarica L.	D ₁	I	Солончаки, розсадники, просіки, бур'ян.
ГРЕЧКОВІ – POLYGONACEAE					
174.	Гірчак беззковидний	Polygonum convolvulus L.	B ₁₋₂ , C ₁₋₂	I	Бур'ян лісових розсадників.
175.	Гірчак звичайний, спориш	Polygonum aviculare L.	BCD ₂	I	Бур'ян, розсадників лісових культур.
176.	Гірчак зміїний	Polygonum bistorta L.	C ₃₋₅ , D ₄₋₅	I	Болота, лісові галявини.
177.	Гірчак перцевий	Polygonum hydropiper L.	C ₃₋₄ , D ₃₋₄	I	Береги водойм, бур'ян, розсадників лісових культур.
178.	Гірчак печучийний	Polygonum persicaria L.	D ₅	I	Береги водойм, бур'ян, розсадників лісових культур.
179.	Шавель водяний	Rumex aquaticus L.	CD ₄	I	Болотні луки, мішані листяні ліси, лісові галявини.

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5	6
180.	Щавель горобиний	Rumex acetosella L.	A ₁₋₂ B ₂	I,II	Бур'ян розсадників в лісових культур., лісосіки.
181.	Щавель кислий	Rumex acetosa L.	BC ₄	I	Залуговілі ділянки, лісові галявини.
182.	Щавель кінський	Rumex confertus Willd.	C ₂ , D ₄	I	Залуговілі ділянки
183.	Щавель кучерявий	Rumex crispus L.	C ₁₋₂	I	Лучні, лісові ділянки, просіки, узлісся.
184.	Щавель лісовий	Rumex sylvestris (Lam.) Wallg.	CD ₂₋₃	I	Листяні ліси, чагарники.
185.	Щавель пірамідальний	Rumex thytsiflorus Fingerh	B ₁₋₂ , C ₁₋₂	I	Лучні ділянки, вирубки.
186.	Щавель прибережний	Rumex hydrolapathum Huds.	CD ₂₋₃	I	Листяні ліси, чагарники.
ЗВІРОБІЙНІ – HYPERICACEAE					
187.	Звіробій звичайний	Hypericum perforatum L.	A ₁₋₂ , B ₁₋₂ , C ₁₋₂	I	Соснові і мішані ліси, лісові галявини.
188.	Звіробій шорсткий	Hypericum hirsutum L.	C ₁₋₃ , D ₁₋₃	I	Під покривом лісу.
ФІАЛКОВІ – VIOLACEAE					
189.	Фіалка шершава	Viola hirta L.	D ₂₋₃	I	Широколисті ліси, чагарники
190.	Фіалка багнова	Viola uliginosa Bess.	B ₄ , D ₄	I	Заболочені ліси, лісові болота.
191.	Фіалка болотна	Viola palustris L.	C ₄	I	Мішані ліси, торфові луки.
192.	Фіалка висока	Viola elatior Fries	C ₁₋₂	I	Мішані ліси, галявини, узлісся, просіки.
193.	Фіалка двозначна	Viola ambigua Waldst. et Kit.	C ₂ D ₂	I	Лісові галявини, узлісся, чагарники.

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5	6
194.	Фіалка двоквіткова	Viola biflora L.	C ₃₋₄ , D ₃₋₄	I	Вологі ліси, лісові болота
195.	Фіалка дивна	Viola mirabilis L.	DC ₂₋₃	I II	Мішані і широколисті ліси.
196.	Фіалка запашна	Viola odorata L.	D ₂₋₃	I-II	Мішані і широколисті ліси
197.	Фіалка пагорбкова	Viola collina Bess.	CD ₂	I	Листяні ліси, узлісся.
198.	Фіалка польова	Viola arvensis. Murr.	DC ₂	I	Бур'ян розсадників лісових культур., лісосіки.
199.	Фіалка собача	Viola canina L.	C ₃	I	Ліси, чагарники, узлісся.
200.	Фіалка триколірна	Viola tricolor L.	CD ₂₋₃	I	Лучні ділянки, бур'ян розсадників лісових культур.
ЧИСТОВІ – CISTACEAE					
201.	Сонцецвіт яйцевидний	Helianthemum ovatum (Viv.) Dun.	B ₂₋₃ , C ₂₋₃	I	Лісові галявини, узлісся,
КАПУСТЯНІ – BRASSICACEAE					
202.	Веснянка весняна	Erophila verna (L.) Bess.	C ₂	I	Бур'ян розсадників лісових культур.
203.	Вечорниці Стевена	Hesperis steveniana DC.	D ₁₋₂	I	Ялівцеві ліси, узлісся Крим
204.	Водяний хрін болотний	Rorippa palustris (L.) Bess.	C ₅ , D ₅	I	Заболочені ліси.
205.	Водяний хрін земноводний	Rorippa amphibia (L.) Bess.	C ₅ , D ₅	I	Заболочені ліси.
206.	Гикавка сіра	Berteroa incana (L.) DC.	BC ₂₋₁ , D ₂	I	Бур'ян розсадників лісових культур, лісосіки.

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5	6
207.	Грицики звичайні	<i>Capsella bursa-pastoris</i> (L.) Medik.	BCD ₂	II	Бур'ян розсадників лісових культур, лісосіки.
208.	Жеруха гірка	<i>Cardamine amara</i> L.	CD ₄₋₃ C ₄₋₅ D ₄₋₅	I	Заболочені і сири ліси, узлісся.
209.	Жеруха дрібноцвіта	<i>Cardamine parviflora</i> L.	CD ₃	I	Широколистяні і мішані ліси.
210.	Жеруха шорстка	<i>Cardamine hirsuta</i> L.	D ₃	I	Сирі, тінисті місця, ліси.
211.	Жовтушник загострений	<i>Erysimum cheirantoides</i> L.	B ₀ , C ₀₋₁ , D ₁	I	Просіки, кам'янисті схили.
212.	Жовтушник лісовий	<i>Erysimum sylvaticum</i> Bieb.	D ₁₋₂	I	Ліси, узлісся, чагарники.
213.	Зубниця бульбиста	<i>Dentaria bulbifera</i> L.	D ₂₋₃	I	Широколистяні ліси.
214.	Зубниця п'ятилиста	<i>Dentaria quinquefolia</i> Bieb.	D ₂₋₃	I-II	Широколистяні ліси
215.	Кардамінопсис Галлера	<i>Cardaminopsis halleri</i> Hayek.	B ₄ C ₃₋₄	I	Узлісся, лісові галявини.
216.	Кінський часник черешковий	<i>Alliaria petiolata</i> (M.B.) Cavara et Grande.	CD ₂	II-I	Листяні і мішані ліси.
217.	Кудрявець Софії	<i>Descurainia sophia</i> (L.) Webb. et Pnntl.	ABC ₂	I	Бур'ян розсадників лісових культур.
218.	Лядвинець Ольги	<i>Lotus Olgae</i> Klok.	B ₂	I	Мішані ліси.
219.	Пужник голий	<i>Turritis glabra</i> L.	A ₁ , B ₁ , C ₁₋₂	I	Узлісся та залуговілі ділянки.
220.	Різушка Таля	<i>Arabidopsis thaliana</i> Heynk.	A ₁₋₂ , B ₁₋₂	I	Бур'ян розсадників лісових культур.
221.	Сухоребрик високий	<i>Sisymbrium altissimum</i> L.	C ₂	I	Бур'ян розсадників лісових культур.
222.	Сухоребрик Лозеліїв	<i>Sisymbrium loiselii</i> L.	C ₂	II	Бур'ян розсадників лісових культур.

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5	6
РЕЗЕДОБИ – RESEDACEAE					
223.	Резеда жовта	<i>Reseda lutea</i> L.	C ₁ , D ₁	I	Узлісся, схили, вздовж доріг
VACCINACEAE – БРУСНИЧНИ					
224.	Буяхи, лохина	<i>Vaccinium uliginosum</i> L.	A ₄ B ₄	I-III	Соснові заболочені ліси, лісові болота
225.	Чорниця	<i>Vaccinium myrtillus</i> L.	A ₂₋₃ B ₂₋₃	II-V	Хвойні і мішані ліси.
ВЕРЕСОВІ – ERICACEAE					
226.	Андромеда багатоліста	<i>Andromeda polifolia</i> L.	A ₄₋₅	I	Заболочені соснові ліси, лісові болота
227.	Багно звичайне	<i>Ledum palustre</i> L.	A ₄₋₅	I, III-IV	Заболочені ліси, лісові болота
228.	Брусниця	<i>Rhodococcum vitis-idaea</i> (L.) Avror.	ABC ₂ ABC ₃	III, IV I, II	Хвойні та мішані ліси.
229.	Верес звичайний	<i>Calluna vulgaris</i> (L.) Hull.	ABC ₁₋₄	II-IV	Соснові ліси, вирубки болота.
230.	Журавлина дрібноплідна	<i>Oxycoccus microcarpus</i> Turcz. ex Rupr.	A ₅	I	Сфагнові, торфові болота, рідко.
231.	Журавлина болотна	<i>Oxycoccus palustris</i> Pers.	A ₄₋₅	III, II I, II	Заболочені ліси, лісові болота.
232.	Мучниця звичайна	<i>Arctostaphylos uva-ursi</i> (L.) Spreng.	A ₁₋₂ B ₁₋₂	I, II I	Соснові ліси.
233.	Рододендрон жовтий	<i>Rhododendron luteum</i> Sweet	A ₂₋₃ B ₁₋₂	II-IV	Мішані ліси
234.	Хамедафне чашечкова	<i>Chamaedaphne calyculata</i> (L.) Moench	A ₄₋₅ .	I-II	Сфагнові верхові болота.
ВЕРБОВІ – SALICACEAE					
235.	Верба вушкаста	<i>Salix aurita</i> L.	BC ₄	I-II	Береги водойм
236.	Верба біла	<i>Salix alba</i> L.	CD ₃₋₄	I-II	Береги річок.
237.	Верба остролиста	<i>Salix acutifolia</i> Willd.	AB ₃₋₄	I-II	Піщані береги рік.
238.	Верба ламка	<i>Salix fragilis</i> L.	C ₂₋₃	I	Лісові болота.
239.	Верба попеляста	<i>Salix cinerea</i> L.	CD ₄	I-II	
240.	Верба п'ятитичинкова	<i>Salix pentandra</i> L.	BC ₄	I	Лісові болота
241.	Верба тритичникова	<i>Salix triandra</i> L.	BC ₄	I-II	Береги водойм.

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5	6
ГРУШАНКОВІ – PYROLACEAE					
242.	Грушанка круглолиста	<i>Pyrola rotundifolia</i> L.	BC ₂	I	Хвойні, змішані ліси
243.	Грушанка мала	<i>Pyrola minor</i> L.	B ₂₋₄ , A ₂₋₄	I	Хвойні змішані ліси
244.	Грушанка середня	<i>Pyrola media</i> Sw.	B ₂₋₃ , A ₂₋₃	I	Хвойні, змішані ліси
245.	Зимолюбка зонтична	<i>Chimaphila umbellata</i> (L.) W. Barton	B ₂₋₃ , A ₂₋₃	I-II	Хвойні, мішані ліси.
246.	Одноквітка звичайна	<i>Moneses uniflora</i> (L.) A. Gray	B ₃ , A ₂₋₄	I	Хвойні, змішані ліси
247.	Ортилія однобока	<i>Orthilia secunda</i> (L.) House	B ₂₋₃	I	Хвойні та мішані ліси.
ПЕРВОЦВІТИ – PRIMULACEAE					
248.	Вербозілля лучне	<i>Lysimachia nummularia</i> L.	C ₂₋₃ , B ₂₋₃		Лістяні, мішані ліси.
249.	Вербозілля звичайне	<i>Lysimachia vulgaris</i> L.	B ₄	I-II	Вологі місця, береги водойм.
250.	Кизляк китеццвітій	<i>Naumburgia thyrsoflora</i> (L.) Reichenb.	Д ₄₋₅ , C ₄₋₅	I	Болота, заболочені ліси і береги водойм
251.	Первоцвіт великочашечковий	<i>Primula macrocalyx</i> Bunge	Д ₂	I	Ліси, лісові галявини, узлісся Крим
252.	Первоцвіт весняний	<i>Primula veris</i> L.	B ₂ , C ₂₋₃	I	Широколистяні ліси, узлісся.
253.	Плавушник болотний	<i>Hottonia palustris</i> L.	Д ₅	I	Заболочені ліси.
254.	Сольданела гірська	<i>Soldanella montana</i> Willd.		I	Субальпійські луки
255.	Одинарник європейський	<i>Trientalis europaea</i> L.	BC ₃₋₄	II, I	Хвойні та мішані ліси.
ТИМЕЛЕВИ – THYMELACEAE					
256.	Вовчі ягоди звичайні	<i>Daphne mezereum</i> L.	C ₂₋₃ , D ₂₋₃	I	Широколистяні ліси.
257.	Вовчі ягоди пахучі	<i>Daphne sneorum</i> L.	B ₁₋₂	I	Соснові ліси.
МОЛОЧАЙНІ – EUPHORBIACEAE					
258.	Молочай мигдалевидний	<i>Euphorbia amygdaloides</i> L.	D ₂ D ₁₋₃ , C ₁₋₃	I	Хвойні та широколистяні ліси
259.	Молочай болотний	<i>Euphorbia palustris</i> L.	B ₄₋₅ , C ₄₋₅	I	Болота, заплавні луки

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5	6
260.	Молочай Вальдштейна	<i>Euphorbia waldsteinii</i> (Sojak) Czer.	B ₁	I	Галявини чагарники, узлісся.
261.	Молочай кипарисовидний	<i>Euphorbia cyparissias</i> L.	CD ₂	I	Соснові ліси. Схили, відкриті місця та піщані ділянки.
262.	Молочай прутковидний	<i>Euphorbia virgultosa</i> Klok.	D ₂ C ₂	II	Лістяні ліси.
263.	Молочай Серієрів	<i>Euphorbia seguieriana</i> Neck.	AB ₁₋₂	II-I, II	Піщані ділянки.
264.	Переліска багаторічна	<i>Mercurialis perennis</i> L.	D ₂₋₃	II	Лістяні ліси.
АГРУСОВІ – CROSSULACEAE					
265.	Смородина блискуча. (Порічка блискуча)	<i>Ribes lucidum</i> Kit.	C ₃ , D ₄₋₅ .	I	Ліси, чагарники
266.	Смородина колосиста	<i>Ribes spicatum</i> Rodson	C ₂₋₄ , D ₃₋₅	I	Ліси, чагарники
267.	Смородина червона	<i>Ribes rubrum</i> L.	C ₃₋₄ , D ₄₋₅	I	Сади
268.	Смородина чорна	<i>Ribes nigrum</i> L.	D ₃₋₄	I	Ліси, чагарники
ТОВСТОЛИСТІ – CRASSULACEAE					
269.	Молодило руське	<i>Sempervivum ruthenicum</i> Schnitsp. et C.B. Lehm.	A ₀₋₁	I	Соснові ліси, піски.
270.	Очиток дернистий	<i>Sedum caespitosum</i> (Cav.) DC.	B ₁ , C ₁	I	Сухі відкриті, кам'яністі місця.
271.	Очиток звичайний, (Рупрехта)	<i>Sedum ruprechtii</i> (Jalas) Omelcz.	ABC ₁	I	Ліси, піщані галявини, кам'яністі місця.
272.	Очиток їдкий	<i>Sedum acre</i> L.	ABC ₁₋₂	I	Сухі відкриті, кам'яністі місця.
РОСИЧКОВІ – DROSERACEAE					
273.	Росичка круглолиста	<i>Drosera rotundifolia</i> L.	A ₄₋₅	I	Заболочені ліси, лісові болота.

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5	6
БОБОВІ – FABACEAE					
274.	Аморфа кущова	<i>Amorpha fruticosa</i> L.	CD ₃₋₄	I	По берегах водойм
275.	Астрагал мінливий	<i>Astragalus varius</i> S.G. Gmel	A ₁₋₂	I	Піщані ділянки, узлісся.
276.	Астрагал солодколистий	<i>Astragalus glycyphyllus</i> L.	C ₁₋₃ , D ₁₋₃	I	Чагарники.
278.	Буркун білий	<i>Melilotus albus</i> Medik.	D ₂ C ₂	I	Листяні ліси.
279.	Буркун лікарський	<i>Melilotus officinalis</i> (L.) Pall.	D ₂ C ₂	I	Листяні ліси.
280.	В'язіль барвистий	<i>Coronilla varia</i> S.G. Gmelin	C ₁₋₂ D ₁₋₂	I	Чагарники, залуговілі ділянки, узлісся.
281.	В'язіль увінчаний	<i>Coronilla coronata</i> L.	B ₂ , C ₂	I	Узлісся, лісові галявини.
282.	Вовчуг польовий	<i>Ononis arvensis</i> L.	B ₂ , C ₂	I	Луки, остепнені схили
283.	Горошок кушубський	<i>Vicia cassubica</i> L.	A ₁	I	Лісові галявини, чагарники (Крим).
284.	Горошок волохатий	<i>Vicia villosa</i> Rath.	D ₁ C ₁	I	Вологі луки вздовж доріг.
285.	Горошок вузьколистий	<i>Vicia angustifolia</i> Reichard	C ₁₋₂ , D ₁₋₂	I	Відкриті місця, Чагарники, узлісся.
286.	Горошок лісовий	<i>Vicia sylvatica</i> L.	BC ₁₋₃	I	Листяні і мішані ліси, чагарники.
287.	Горошок мишачий	<i>Vicia cracca</i> L.	CB ₁₋₂	I	Чагарники, лісові галявини, схили.
288.	Горошок плотовий	<i>Vicia sepium</i> L.	CD ₂	I	Лісові галявини узлісся.
289.	Горошок пухнатий	<i>Vicia pilosa</i> Bieb.	D ₂ C ₂	I	Відкриті кам'яністі схили, чагарники.

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5	6
290.	Горошок тонколистий	<i>Vicia tenuifolia</i> Roth.	B ₁ , C ₁₋₂ , D ₂	I	Сухі схили, чагарники, узлісся.
291.	Горошок чагарниковий	<i>Vicia dumetorum</i> L.	D ₂ C ₂	I	Листяні ліси.
292.	Горошок чотиринасінний	<i>Vicia tetraspermae</i> (L.) Schreb.	CD ₂	I	Чагарники, сухі схили.
293.	Дорикній грецький	<i>Doricnium graecum</i> (L.) Ser.	B ₀₋₁ , C ₀₋₁ D ₁	I	Ліси, узлісся.
294.	Дрік германський	<i>Genista germanica</i> L.	C ₁ B ₁	I	Хвойні і мішані ліси.
295.	Дрік красильний	<i>Genista tinctoria</i> L.	B ₂ , A ₂₋₁ , C ₂	II I I	Соснові мішані ліси.
296.	Еспарцет виколистий	<i>Onobrychis viciifolia</i> Scop.	B ₁ , C ₁₋₂	I	Поля, узлісся.
297.	Еспарцет піщаний	<i>Onobrychis arenaria</i> (Kit.) DC.	C ₁	I	Галявини, узлісся, луки.
298.	Заяча конюшина багатоліста	<i>Anthyllis macrocephala</i> Wend.	A ₁ , B ₁ , C ₁	I	Залуговілі ділянки, чагарники, узлісся.
299.	Зіновать рагенсбурзька	<i>Cytisus ratisbonensis</i> Schaeff.	A ₂	I	Соснові ліси.
300.	Зіновать руська	<i>Cytisus rutenicus</i> Fisch. ex Woloszcz.	BC ₂	I, II	Соснові ліси, узлісся.
301.	Зіновать Цінгера	<i>Cytisus zingeri</i> Nenuk. V. Krecz.	B ₂	I-II	Соснові ліси, узлісся.
302.	Зніт чотиригранний	<i>Epilobium tetragonum</i> L.	C ₄₋₅ , D ₄₋₅	II-III	У лісах, по берегах річок.
303.	Карагана кущова	<i>Caragana frutex</i> (L.) C. Koch.	B ₁ , C ₁	I	Узлісся, степи
304.	Конюшина польова	<i>Trifolium arvense</i> L.	B ₁ , C ₁₋₂	I	Залуговілі ділянки, балки.
305.	Конюшина повзуча	<i>Trifolium repens</i> L.	BC ₁₋₂	I-II	Узлісся та залуговілі ділянки, діброви, субори
306.	Конюшина альпійська	<i>Trifolium alpestre</i> L.	BC ₁₋₂	I-II	Хвойні і мішані ліси
307.	Конюшина гібридна	<i>Trifolium hybridum</i> L.	BC ₁₋₂	I-II	На луках та лісових галявинах.

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5	6
308.	Конюшина гірська	<i>Trifolium montanum</i> L.	BC ₂₋₃	I	Сухі, залуговілі ділянки, узлісся.
309.	Конюшина золотиста	<i>Trifolium auretum</i> Pall.	BC ₁₋₂	I-II	Лісові галявини, узлісся.
310.	Конюшина лучна	<i>Trifolium pratense</i> L.	BCD ₂	I	Узлісся лісові галявини, тальвеги балок.
311.	Конюшина середня	<i>Trifolium medium</i> L.	BCD ₂	I	На лісових галявинах та гірських луках. Мішані та широколисті ліси.
312.	Конюшина сумнівна	<i>Trifolium dubium</i> Sibht.	BC ₁₋₂	I-II	На луках та лісових галявинах.
313.	Конюшина суніцевидна	<i>Trifolium fragiferum</i> L.	BC ₁₋₂	I-II	На залуговілих ділянках, по балках.
314.	Люцерна лежача	<i>Medicago procumbens</i> Bess	B ₁₋₂ , C ₁₋₂	I	Узлісся, луки, ліси.
315.	Люцерна посівна	<i>Medicago sativa</i> L.	BCD ₂₋₃	I	На луках та трав'янистих схилах
316.	Люцерна румунська	<i>Medicago romanica</i> Pern.	BC ₁₋₂		На кам'янистих і трав'янистих схилах
317.	Люцерна хмелевидна	<i>Medicago lupulina</i> L.	C ₁	I-II	Узлісся, трав'янисті схили, луки.
318.	Лядвенець польовий	<i>Lotus arvensis</i> Pers.	BC ₂₋₃	I	На луках, лісових галявинах та узліссях.
319.	Робінія звичайна	<i>Robinia pseudoacacia</i> L.	BC ₂₋₃	II-III	У лісопосадках, вздовж доріг.
320.	Чина болотна	<i>Lathyrus palustris</i> L.	C ₄	I	Вологі луки, чагарники.
321.	Чина круглолиста	<i>Lathyrus rotundifolius</i> Willd.	D ₁₋₂	I	Ліси, чагарники, узлісся.

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5	6
322.	Чина весняна	<i>Lathyrus vernus</i> (L.) Bernh.	DC ₃	I	Листяні, мішані ліси та чагарники.
323.	Чина лісова	<i>Lathyrus sylvestris</i> L.	C ₁₋₂ , D ₁₋₂	I-II	Ліси, чагарники.
324.	Чина лучна	<i>Lathyrus pratensis</i> L.	BC ₂₋₃	I-II	На луках та узліссях
325.	Чина гороховидна	<i>Lathyrus pisiformis</i> L.	BC ₂₋₃	I-II	В мішаних і широколистих лісах, узліссях.
ПЛАКУНОВІ – LYTHRACEAE					
326.	Плакун верболистий	<i>Lythrum salicaria</i> L.	B ₄	I	Вогкі місця, болота, біля водойм.
327.	Плакун лозний	<i>Lythrum virgatum</i> L.	C ₄₋₅ , D ₄₋₅	I	Заливні луки, береги річок, болота.
ОНАГРОВІ – ONAGRACEAE					
328.	Зніт болотний	<i>Epilobium palustre</i> L.	C ₄₋₅ , D ₄₋₅	I	Береги водойм, заболочені луки.
329.	Зніт дрібноквітковий	<i>Epilobium parviflorum</i> Schreb.	BC ₄	I	Вогкі болотисті місця, заболочені луки.
330.	Зніт чотиригранний	<i>Epilobium tetragonum</i> L.	CD ₄		Болота, заплавні луки, листяні ліси.
331.	Зніт шорсткий	<i>Epilobium hirsutum</i> L.	D ₂₋₄	I-II	Береги водойм, чагарники, луки.
332.	Хамерій вузьколистий, іван-чай	<i>Chamerion angustifolium</i> (L.) Halub.	B ₃ C ₃	I-II	Поруби, узліссях, болота.
333.	Цирцея альпійська	<i>Circaea alpina</i> L.	C ₄₋₅ , D ₄₋₅	I	Листяні і хвойні ліси.
334.	Цирцея звичайна	<i>Circaea lutetiana</i> L.	D ₃₋₄ , C ₃₋₄	I-II	Листяні ліси.
РУТОВІ – RUTACEAE					
335.	Ясенень білий	<i>Dictamnus albus</i> L.	B ₁ , C ₁ , D ₁	I	Листяні ліси, чагарники.
336.	Ясенень голостовпчиковий	<i>Dictamnus gymnostylis</i> Stev.	D ₂	I	Узлісся, хвойні ліси, узбіччя доріг.

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5	6
КВАСЕНИЦЕВИ – OXALIDACEAE					
337.	Квасениця звичайна	<i>Oxalis acetosella</i> L.	ДС ₃	III, II	Листяні і мішані ліси.
338.	Ксантоксаліс Діллена	<i>Xanthoxalis dillenii</i> (Jacq.) Holub.	ВСД ₂₋₃	II	Бур'ян розсадників лісових культур.
ГЕРАНІЕВИ – GERANIACEAE					
339.	Герань болотна	<i>Geranium palustre</i> L.	С ₁₋₂	I	Заболочені ліси, лісові болота.
340.	Герань криваво-червона	<i>Geranium sanguineum</i> L.	В ₁₋₂ С ₁₋₂	I	Хвойні і змішані ліси.
341.	Герань лісова	<i>Geranium sylvaticum</i> L.	С ₂₋₄ , Д ₂₋₄	I	Ліси, луки, узлісся.
342.	Герань лучна	<i>Geranium pratense</i> L.	В ₂ , С ₂₋₃ , Д ₂₋₄	I-II	Ліси, лісові галявини, залугові ділянки.
343.	Герань Робертова	<i>Geranium robertianum</i> L.	ДС ₂	I	Хвойні і змішані ліси.
344.	Герань темна	<i>Geranium phaeum</i> L.	Д ₂₋₃	I	Ліси, чагарники
345.	Грабельки звичайні	<i>Erodium cicutarium</i> (L.) Her	С ₀₋₂	I	Узлісся, узбіччя доріг, поруби, питомники.
БАЛЬЗАМІНОВІ – BALSAMINACEAE					
346.	Розривтрава дрібноквіткова	<i>Impatiens parviflora</i> L.	В ₂₋₄ , С ₂₋₄ , Д ₂₋₄	II- III	Листяні і мішані ліси.
347.	Розривтрава звичайна	<i>Impatiens noli-tangere</i> L.	Д ₄ , С ₃₋₄ , Д ₃₋₅	I-II	Листяні ліси, болота.
КИТЯКОВІ – POLYCALACEAE					
348.	Китятки анарахновидні	<i>Polygala andrachnoides</i> Willd.	В ₂	I	Кам'янисті схили.
349.	Китятки звичайні	<i>Polygala vulgaris</i> L.	В ₁₋₂ , С ₁₋₂	I	Луки узлісся..
350.	Китятки чубаті	<i>Polygala comosa</i> L.	В ₁₋₂ , С ₁₋₂	I	Луки узлісся..
ДЕРЕНОВІ – CORNACEAE					
351.	Свидина кров'яна	<i>Swida sanguinea</i> (L.) Opiz.	Д ₂₋₃	I	Листяні ліси, підлісок.

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5	6
АРАЛІЕВИ – ARALIACEAE					
352.	Плющ звичайний	<i>Hedera helix</i> L.	Д ₂₋₃ , С ₂₋₃	I	Мішані ліси.
ЗОНТИЧНІ (СЕЛЕРОВІ) – APIACEAE (UMBELLIFERAE)					
353.	Борщівник сибірський	<i>Heracleum sibiricum</i> L.	С ₃ , Д ₃	I	Ліси, луки, чагарники.
354.	Бугиля дібровна	<i>Anthriscus nemorosa</i> (Biebr.) Spreng.	Д ₁₋₂	I	Під покривом лісу
355.	Бугиля лісова	<i>Anthriscus sylvestris</i> L.	С ₁	I	Під покривом лісу
356.	Бутень п'янки	<i>Chaerophyllum temulum</i> L.	Д ₂	I-II	Листяні ліси, чагарники, галявини
357.	Вех широколистий	<i>Sium latifolium</i> L.	Д ₄₋₅	I	Болота, луки, береги водойм.
358.	Дудник болотний	<i>Angelica palustris</i> (Bess.) Hoffm.	Д ₃₋₄	I	Болотисті луки, заплавні ліси.
359.	Дудник лісовий	<i>Angelica sylvestris</i> L.	С ₃₋₄ , Д ₂₋₃	I	Береги водойм, вологі луки, ліси.
360.	Дягіль лікарський	<i>Archangelica officinalis</i> Hoffm.	Д ₃₋₄	I	Болотисті луки, заплавні ліси.
361.	Жабриця однорічна	<i>Seseli annuum</i> L.	С ₁₋₂	I	Світлі ліси, галявини та узлісся.
362.	Зеленчук жовтий	<i>Galeobdolon luteum</i> Huds.	Д _{2,3} , С _{2,3}	III, II, I	Листяні і мішані ліси.
363.	Кмин звичайний	<i>Carum carvi</i> L.	В ₂ , С ₁₋₂	I	Галявини, узліссях, залугові ділянки.
364.	Лазурник трилопатеий	<i>Laser trilobum</i> (L.) Borkh.	Д ₁₋₂	I	Ліси, чагарники, узлісся.
365.	Морквітник мучний	<i>Silaum silaus</i> (L.) Schinz et Thell.	С ₁₋₂ , Д ₁₋₂	I	Листяні ліси, узлісся, галявини.
366.	Омег банатський	<i>Oenanthe banatica</i> Heuff.	Д ₄	I-II	Вогкі луки, біля водойм.
367.	Омег водяний	<i>Oenante aquatica</i> (L.) Poir.	С ₅ , Д ₅	I-II	Заболочені луки, болота, береги водойм.

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5	6
368.	Підлісник європейський	<i>Sanicula europaea</i> L.	B ₂₋₃ , C ₂₋₄	I,II	Листяні ліси.
369.	Смовдь гірська	<i>Peucedanum oreoselinum</i> (L.) Moench	B ₁₋₂	I-II	Соснові ліси, піски.
370.	Смовдь болотна	<i>Peucedanum palustre</i> (L.) Moench	C ₄₋₅ , D ₄₋₅	I	Заболочені луки, болота.
371.	Собача петрушка звичайна	<i>Aethusa cynapium</i> L.	C ₃₋₄ , D ₃₋₄	I	Долини рік, заплавні ліси, солонцюваті луки.
372.	Цикута отруйна	<i>Cicuta virosa</i> L.	C ₅ , D ₅	I	Вологі залуговілі ділянки, болота
372.	Яглиця звичайна	<i>Aegopodium podagraria</i> L.	D ₂₋₄	III-IV	Листяні ліси.
БРУСЛИНОВІ – CELASTRACEAE					
373.	Бруслина бородавчаста	<i>Euonymus verrucosa</i> Scop.	C ₁₋₃ , D ₁₋₃ , B ₁₋₂	I-II	Узлісся, лісові галявини
374.	Бруслина європейська	<i>Euonymus europaea</i> L.	D ₁₋₄ , C ₁₋₃	I-II	Підлісок переважно в листяних лісах.
КРУШИНОВІ – RHAMNACEAE					
375.	Жостір проносний	<i>Rhamnus cathartica</i> L.	B ₁₋₂ , C ₁₋₂ , D ₁₋₂	I-II	Підлісок, лісові галявини, залуговілі ділянки.
376.	Крушина ламка	<i>Frangula alnus</i> Mill.	B ₂₋₅ , C ₂₋₅ , D ₂₋₅	II-III	Підлісок у хвойних, піщаних, листяних лісах.
ЖИМОЛОСТЕВІ – SAPRIFOLIACEAE					
377.	Бузина трав'яниста	<i>Sambucus ebulus</i> L.	C ₃₋₄ , D ₃₋₄	I-II	Вирубки, лісові галявини, береги водойм.
378.	Бузина червона	<i>Sambucus racemosa</i> L.	C ₃₋₄ , B ₃₋₄	I-III	Підлісок, лісові галявини.
379.	Бузина чорна	<i>Sambucus nigra</i> L.	D ₃₋₄	I-III	Підлісок, лісові галявини.
380.	Жимолость пухната	<i>Lonicera xylosteum</i> L.	C ₂₋₄ , D ₂₋₃	I-II	Ліси, чагарники.

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5	6
381.	Калина звичайна	<i>Viburnum opulus</i> L.	C ₂₋₄ , D ₂₋₅	I-III	Береги водойм, западини, чагарники.
382.	Ліннеа північна	<i>Linnaea borealis</i> L.	B ₃₋₄ , C ₃₋₄	I	Хвойні та мішані ліси.
ВАЛЕРІАНОВІ – VALERIANACEAE					
383.	Валеріана болотна	<i>Valeriana exaltata</i> Mikan	C ₄ , D ₄	II	Вологі, мішані ліси.
384.	Валеріана пагононосна	<i>Valeriana stolonifera</i> Czern.	C ₄ , D ₄	II	Вологі, мішані ліси.
АДОКСОВІ – ADOXACEAE					
385.	Адокса мускусна	<i>Adoxa moschatellina</i> L.	D ₂₋₃ , C ₂₋₃	III,IV II	Листяні ліси, біля стовбурів дерев.
ЧЕРСАКОВІ – DIPSACACEAE					
386.	Свербіжниця польова	<i>Knautia arvensis</i> (L.) Coult	B ₁₋₂ , C ₁₋₂	I	Галявини та залуговілі ділянки.
387.	Скабіоза блідо жовта	<i>Scabiosa ochroleuca</i> L.	A ₁ , B ₁ , C ₁₋₂	I	Лучні ділянки.
388.	Скабіоза голубина	<i>Scabiosa columbaria</i> L.	B ₁₋₂ , C ₁₋₂	I	Узлісся та лучні галявини.
389.	Черсак волосистий	<i>Dipsacus pilosus</i> L.	D ₂ , C ₂	I	Лісові галявини, тіністі ліси.
БАРВІНКОВІ – APOCYNACEAE					
390.	Барвінок малий	<i>Vinca minor</i> L.	C ₂	II - IV	Листяні ліси.
ЛАСТІВНЕВІ – ASCLEPIDACEAE					
391.	Ластовень лікарський	<i>Vincetoxicum hirundinaria</i> Medik.	B ₂ , C ₂	II - III	Листяні та мішані ліси.
ТИРЛИЧОВІ – CENTIANACEAE					
392.	Тирлич ваточниковий	<i>Gentiana asclepiadea</i> L.	B ₂₋₄ , C ₂₋₃ , D ₃	I - II	Лісові галявини, чагарники, узлісся
393.	Тирлич звичайний	<i>Gentiana pheumonantha</i> L.	C ₃₋₄ , D ₃₋₄	I	Вологі луки, окраїни боліт, чагарники.
БОБІВНИКОВІ – MENYANTHACEAE					
394.	Бобівник трилистий	<i>Menyanthes trifoliata</i> L.	A ₂₋₃	II - IV	Лісові болота заболочені ліси.

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5	6
МАРЕНОВИ – RUBIACEAE					
395.	Круціата гола	<i>Cruciata glabra</i> (L.) Ehrend.	C ₂ , D ₂	II	Узлісся, зріджені листяні і мішані ліси.
396.	Круціата члениста	<i>Cruciata articulata</i> (L.) Ehrend.	A ₁	I	Кам'янисті схили.
397.	Підмаренник багновий	<i>Galium uliginosum</i> L.	C ₄₋₅ , D ₄	I	Лісові болота, залуговілі ділянки.
398.	Підмаренник весняний	<i>Galium vernum</i> L.	C ₃	I-II	Лучні ділянки, галявини.
399.	Підмаренник запашний.	<i>Galium odorata</i> (L.) Scop.	D ₂ C ₂	II,III	Ліси, чагарники
400.	Підмаренник м'який	<i>Galium mollugo</i> L.	B ₁₋₂ , C ₁₋₃	I	Залуговілі ділянки, галявини.
401.	Підмаренник північний	<i>Galium boreale</i> L.	B ₁₋₃ , C ₁₋₃	I-II	Лучні ділянки.
402.	Підмаренник справжній	<i>Galium verum</i> L.	C ₁₋₂	I-II	Луки, узлісся, степові схили.
403.	Підмаренник чіпкий	<i>Galium aparine</i> L.	D ₃₋₄	I	Ліси, питомники, вирубки.
БЕРЕЗКОВИ – CONVULVACEAE					
404.	Березка польова	<i>Convolvulus arvensis</i> L.	B ₁₋₂ , C ₂	I	Бур'ян лісових розсадників, лісосіки.
405.	Плетуха звичайна	<i>Calystegia sepium</i> L.R.Br.	D ₂₋₃	I-II	Вологі місця, береги водойм.
ШОРСТОКОЛИСТІ – BORAGINACEAE					
406.	Воловик лікарський	<i>Anchusa officinalis</i> L.	BCD ₁	I	Бур'ян лісових розсадників.
407.	Горобейник лікарський	<i>Lithospermum officinale</i> L.	C ₁ D ₁	I	Мішані зріджені ліси, галявини, вздовж доріг, бур'ян лісових розсадників.
408.	Гостриця лежача	<i>Asperugo procumbens</i> L.	C ₁₋₂ , B ₁₋₂	I	Бур'ян лісових розсадників.
409.	Егоніхон фіолетово-голубий	<i>Aegonychon purpureo-caeruleum</i> L.	D ₂	II-III	Ліси, лісові галявини, узлісся.
410.	Живокіст лікарський	<i>Symphytum officinale</i> L.	C ₅	I-III	Вологі ліси, береги водойм.

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5	6
411.	Медунка вузьколиста	<i>Pulmonaria angustifolia</i> L.	BC ₂	II,I	Хвойні, листяні ліси.
412.	Незабудка болотна	<i>Myosotis palustris</i> L.	C ₄₋₅	I	Болота, вологі луки.
413.	Незабудка дібровна	<i>Myosotis nemorosa</i> Bess.	CD ₃₋₄	I	Затінені вологі листяні і мішані ліси.
414.	Незабудка лісова	<i>Myosotis sylvatica</i> Ehrh. ex Hoffm.	C ₂ , D ₂	I	Лісові галявини, узлісся.
415.	Незабудка шорстка	<i>Myosotis strigulosa</i> Reichenb.	CD ₃₋₄	I	Затінені вологі листяні і мішані ліси.
416.	Синяк звичайний	<i>Echium vulgare</i> L.	D ₁	I	Кам'янисті місця, глинисті схили, бур'ян.
417.	Строфіостома рідкоцвіткова	<i>Strophostoma sparsiflora</i> (Mican.) Turcz.	CD ₃₋₄	II	Листяні, рідше змішані ліси.
418.	Чорнокорінь германський	<i>Synoglossum germanicum</i> Jacq.	C ₂₋₃ , D ₂₋₃	I	Лісові галявини, листяні ліси.
419.	Чорнокорінь лікарський	<i>Synoglossum officinale</i> L.	B ₁ , C ₁₋₂	I	Листяні ліси, лісові галявини.
ПАСЛЬОНОВИ – SOLANACEAE					
420.	Беладона звичайна	<i>Atropa belladonna</i> L.	D ₂₋₃	II	Лісові галявини, лісосіки.
421.	Блекота чорна	<i>Nyctaginia nigrum</i> L.	C ₂ , D ₂	I	Бур'ян лісових розсадників.
422.	Дурман звичайний	<i>Datura stramonium</i> L.	C ₂ , D ₂	I	Бур'ян лісових розсадників.
423.	Паслін чорний	<i>Solanum nigrum</i> L.	D ₁₋₂	I	Лісові галявини.
424.	Пасльон солодко-гіркий	<i>Solanum dulcamara</i> L.	D ₄₋₅ , C ₄₋₅	I	Ліси, чагарники береги водойм.
425.	Скополя карніолійська	<i>Scopolia carniolica</i> Jacq.	D ₂₋₄	I-III	Під наметом лісу.
РАННИКОВИ – SCROPHULARIACEAE					
426.	Вероніка дібровна	<i>Veronica chamaedrys</i> L.	CD ₂	I-III	Листяні і мішані ліси.
427.	Вероніка довголиста	<i>Veronica longifolia</i> L.	C ₄ , D ₃₋₅	II	Лісові ділянки, чагарники, узлісся.
428.	Вероніка колосиста	<i>Veronica spicata</i> L.	AB ₁₋₂	II,I	Лісові галявини, узлісся.
429.	Вероніка лікарська	<i>Veronica officinalis</i> L.	A ₂	II,III	Хвойні і мішані ліси.

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5	6
430.	Вероніка сива	<i>Veronica incana</i> L.	AB ₂	II, I	Хвойні ліси.
431.	Вероніка струмкова	<i>Veronica beccabunga</i> L.	D ₄₋₅	I	Береги водойм, лісові болота.
432.	Вероніка весняна	<i>Veronica verna</i> L.	D ₁ , C ₁₋₂	I	Бур'ян лісових розсадників.
433.	Вероніка орхідна	<i>Veronica orchidea</i> Crantz.	C ₁	I	Лісові галявини.
434.	Вероніка плющелиста	<i>Veronica nederifolia</i> L.	C ₁ , D ₁	I-II	Кам'янисті схили і зарості чагарників.
435.	Дивина звичайна	<i>Verbascum trapsus</i> L.	C ₁ , D ₁	I	Лісові галявини.
436.	Дивина лікарська	<i>Verbascum phlomoides</i> L.	C ₁ , D ₁	I	Сухі схили, лісові галявини.
437.	Дивина борошніста	<i>Verbascum lychnitis</i> L.	C ₁ , D ₁	I	Бур'ян лісових культур.
438.	Петрів хрест лускатий	<i>Lathraea squamaria</i> L.	D ₃	I-II	Листяні ліси.
439.	Дзвінець малий	<i>Rhinanthus minor</i> L.	D ₃	I-II	Луки
440.	Авран лікарський	<i>Gratiola officinalis</i> L.	B ₄ , C ₄	I	Болота, луки.
441.	Очанка стиснута	<i>Euphrasia stricta</i> D. Wolff ex J. F. Lehm.	A ₁₋₂	I	Соснові ліси.
442.	Дивина густоквіткова	<i>Verbascum densiflorum</i> Bertol.	B ₁ , C ₁	I	Лісові галявини, питомники і лісосіки.
443.	Дивина фіолетова	<i>Verbascum phoeniceum</i> L.	A ₁ , B ₁₋₂	I	Лісові галявини, узлісся.
444.	Кравник звичайний	<i>Odontites vulgaris</i> Moench	B ₁	I	Лучні ділянки.
445.	Льоннок дроколистий	<i>Linaria genistifolia</i> (L.) Mill.	A ₁ , B ₁	I	Розсадники, піщані і кам'янисті схили.

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5	6
446.	Льоннок звичайний	<i>Linaria vulgaris</i> Mill.	B ₁₋₂ , C ₁₋₂	I	Лісові галявини, питомники, лісосіки.
447.	Перестріч гайовий	<i>Melampyrum nemorosum</i> L.	A ₂	III-V	Листяні ліси, чагарники, узлісся.
448.	Перестріч лісовий	<i>Melampyrum sylvaticum</i> L.	B ₂₋₄ , C ₂₋₄	III	Хвойні ліси.
449.	Перестріч лучний	<i>Melampyrum pratense</i> L.	A ₂₋₄ , B ₂₋₄	I	Узлісся, ліси.
450.	Перестріч гребінчастий	<i>Melampyrum cristatum</i> L.	C ₁₋₃ , B ₁₋₂ , D ₂	III	Лісові, галявини, лісосіки.
451.	Перестріч польовий	<i>Melampyrum arvense</i> L.	C ₁₋₂	II	Лісові галявини, лучні ділянки, узлісся.
452.	Ранник вузлуватий	<i>Scrophularia nodosa</i> L.	D ₂	II	Узлісся, чагарники.
453.	Шолудивник болотний	<i>Pedicularis palustris</i> L.	C ₅ , D ₅	I	Лучні ділянки торф'яні болота.
454.	Наперстянка великоквіткова	<i>Digitalis lanata</i> Ehrh.	C ₂₋₃	I	Мішані, листяні ліси.
ПОДОРОЖНИКОВІ – PLANTAGINACEAE					
455.	Подорожник великий	<i>Plantago major</i> L.	C _{D2-3}	I	Бур'янова рослина, питомники
456.	Подорожник ланцетолистий	<i>Plantago lanceolata</i> L.	C _{D1-2}	I	Залуговілі ділянки
457.	Подорожник середній	<i>Plantago media</i> L.	B ₃₋₄ , C ₃₋₄	I	Мішані ліси, галявини.
458.	Подорожник шорсткий	<i>Plantago scabra</i> Moench	A ₁ , A ₂	II, I	Відкриті піщані ділянки, питомники.
ВЕРБЕНОВІ – VERBENACEAE					
459.	Вербена лікарська	<i>Verbena officinalis</i> L.	D ₃₋₄	I	Луки, лісові галявини, узлісся
ГУБЦОВІТІ – LAMIACEAE					
460.	Буквиця лікарська	<i>Betonica officinalis</i> L.	BC ₂ D ₂₋₃	I, II	Мішані листяні ліси.
461.	Вовконіг високий	<i>Lycopus exaltatus</i> L.	D ₄₋₅	I-II	Болота, заплавні луки, береги водойм.

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5	6
462.	Вовконіг європейський	<i>Lycopus europaeus</i> L.	C ₄₋₅ , D ₄₋₅	II	Болота, заливні луки, по береги річок
463.	Глуха кропива біла	<i>Lamium album</i> L.	D ₂ C ₂	II	Ліси, узлісся.
464.	Глуха кропива крапчаста	<i>Lamium maculatum</i> L.	D ₂₋₃ , C ₂₋₃ , D _{C4}	III,IV II,I	Ліси, узлісся.
465.	Глуха кропива пурпурова	<i>Lamium purpureum</i> L.	C ₁₋₂ , D ₁₋₃	I	Ліси, узлісся.
466.	Горлянка повзуча	<i>Ajuga reptans</i> L.	C _{D2-3}	III	Мішані та листяні ліси.
467.	Горлянка женецька	<i>Ajuga genevensis</i> L.	C _{D2-3}	III	Листяні ліси, узлісся.
468.	Жабрій звичайний	<i>Galeopsis tetrahit</i> L.	D ₂₋₄	I	Під покривом лісу, серед чагарників, бур'ян.
469.	Зеленчук жовтий	<i>Galeobdon luteum</i> Huds.	C ₂₋₃ , D ₂₋₃	III-IV	питомник
470.	М'ята водяна	<i>Mentha aquatica</i> L.	C ₄₋₅ , D ₄₋₅	I	Береги водойм, узлісся.
471.	М'ята польова	<i>Mentha arvensis</i> L.	C ₄₋₅ , D ₄₋₅	I-II	Заболочені луки.
472.	Материнка звичайна	<i>Origanum vulgare</i> L.	V ₁₋₃ , C ₁₋₃ , D ₁₋₃	I-II	Лісові галявини, узлісся.
473.	Пахучка звичайна	<i>Clinopodium vulgare</i> L.	V ₁₋₂ , C ₁₋₂	I-II	Узліссях, лісові галявини.
474.	Розхідник звичайний	<i>Glechoma hederaceae</i> L.	C ₂ D ₂	II	Ліси, галявини
475.	Розхідник шорсткий	<i>Glechoma hirsuta</i> Waldst et Kit.	C ₂₋₃ , D ₂₋₃	II	Ліси, чагарники, розсадники.
476.	Самосил білоповстистий	<i>Teucrium polium</i> L.	A ₁₋₂ , V ₁₋₂ , C ₁₋₂	II - III	Діброви, змішаний ліс.
477.	Самосил гайовий	<i>Teucrium chamaedrys</i> L.	V ₁₋₂ , C ₁₋₂	II	Сухі схили, чагарники.
478.	Собача кропива п'ятилопатева	<i>Leonurus quinquelobatus</i> Gilib.	C ₁₋₂ , D ₁₋₂	I	Узлісся, засмічені ділянки.
479.	Собача кропива звичайна	<i>Leonurus cardiaca</i> L.	V ₁ C ₁₋₂ , D ₁₋₂	I	Бур'ян, засмічені ділянки.
480.	Суховершки звичайні	<i>Prunella vulgaris</i> L.	V ₂ , C ₁₋₃ , D ₁₋₃	I - II	Листяні ліси.

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5	6
481.	Чебрець повзучий	<i>Thymus serpyllum</i> L.	AB ₁₋₂	II,III I,II	Лісові галявини, соснові і мішані ліси
482.	Чебрець Кальє	<i>Thymus callieri</i> Borb. ex Velen.	V ₁₋₂ , C ₁₋₂	I - II	Сухі схили і плато.
483.	Чебрець Палласів	<i>Thymus pallasianus</i> H. Braun.	A ₁₋₂	I - II	Піски, лісові галявини.
484.	Чебрець Маршалла	<i>Thymus marschallianus</i> Willd.	ABC ₂	I	Мішані і листяні ліси, лісові галявини, узлісся, чагарники .
485.	Чистець болотний	<i>Stachys palustris</i> L.	C ₄₋₅ , D ₄₋₅	I	Береги водойм, лучні ділянки.
486.	Чистець лісовий	<i>Stachys sylvatica</i> L.	D ₃₋₄ , C ₃₋₄	II,III	мішані ліси,
487.	Чистець прямий	<i>Stachys recta</i> L.	A ₁ V ₁	IV	Світлі кам'янисті схили.
488.	Шавлія залозиста	<i>Salvia glutinosa</i> L.	C ₂₋₄ , D ₂₋₄	II,III	Лісові узлісся.
489.	Шавлія кільчата	<i>Salvia verticillata</i> L.	V ₁ , C ₁	I	Лісові ділянки.
490.	Шавлія лікарська	<i>Salvia officinalis</i> L.	V ₂	I	Хвойні ліси.
491.	Шавлія лучна	<i>Salvia pratensis</i> L.	V ₂ ,C ₂	III	Мішані соснові ліси.
492.	Шоломниця звичайна	<i>Scutellaria galericulata</i> L.	C ₄₋₅ , D ₄₋₅	I, II	Береги водойм, листяні ліси.
493.	Щебрушка польова	<i>Acinos arvensis</i> (Lam.) Dandy	C ₀₋₁	I	Галявини та узлісся.
МАЛЬВОВІ – MALVACEAE					
494.	Алтея лікарська	<i>Althea officinalis</i> L.	C ₃₋₄ , V ₃	I	Лучні ділянки
495.	Лаватера тюрінгська	<i>Lavatera thuringiaca</i> L.	D ₁ , C ₁	I	Листяні ліси, галявини, узлісся.
496.	Калачики непомітні	<i>Malva neglecta</i> Walln.	D ₁₋₂	I	Листяні ліси, галявини, узлісся.
497.	Калачки маленькі	<i>Malva pusilla</i> Smith.	D ₁₋₂	I	Листяні ліси, галявини, узлісся.

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5	6
ДЗВОНИКОВІ – CAMPANULACEAE					
498.	Агалик трава гірська	<i>Jasione montana</i> L.	A ₁₋₂ B ₁₋₂	II I	Хвойні ліси, відкриті піщані ділянки.
499.	Аденофора лілієлиста	<i>Adenophora liliifolia</i> (L.) A.DC.	A ₂ , B ₁₋₂ , C ₁₋₂	I - II	Ліси, узлісся, чагарники.
500.	Дзвоники ріпчастовидні	<i>Campanula rapunculoides</i> L.	B ₂ , C ₂ , B ₁ , C ₁ , D ₁₋₂	I	Листяні і мішані ліси.
501.	Дзвоники карпатські	<i>Campanula carpatica</i> Jacq.	C ₂	I	Вапнякові скелі.
502.	Дзвоники кропиволисті	<i>Campanula trachelium</i> L.	D ₂₋₃	I	Ліси
503.	Дзвоники круглолисті	<i>Campanula rotundifolia</i> L.	A ₁₋₂ B ₁₋₂ C ₁₋₂	I	Лісові галявини, чагарники.
504.	Дзвоники персиколисті	<i>Campanula persicifolia</i> L.	B ₂ , C ₂ , B ₁ , C ₁ , D ₁₋₂	I	Листяні і змішані ліси.
505.	Дзвоники розлогі	<i>Campanula patula</i> L.	C ₂ , D ₂ , B ₁ , C ₃ , D ₃	I	Лучні ділянки.
506.	Дзвоники скупчені	<i>Campanula glomerata</i> L.	B ₂ , C ₂ , B ₃ , C ₁₋₃ , D ₁₋₂	I	Лісові галявини та узлісся.
507.	Фігеума колосиста	<i>Phyteuma spicatum</i> L.	C ₃ , D ₂₋₃	I	Лісові галявини та узлісся.
АЙСТРОВІ (СКЛАДНОЦВІТІ) – ASTERACEAE (COMPOSITAE)					
508.	Аденостилес сіролистий	<i>Adenostyles alliariae</i> (Gouan.) A.Kerner	D ₃	I	Листяні ліси, узлісся.
509.	Апозерис смердючий	<i>Aposeris foetida</i> (L.) Less.	D ₂₋₃	II-III	Листяні ліси.
510.	Арніка гірська	<i>Arnica montana</i> L.	B ₂₋₃ , C ₃	I-II	Лісові та лучні ділянки.
511.	Відкасник звичайний	<i>Carlina vulgaris</i> L.	C ₁	I	Узлісся, лісові галявини, чагарники.
512.	Волошка Маршала	<i>Centaurea Marshalliana</i> Spreng.	A ₁ B ₁	I-II	Лучні ділянки, лісові галявини.
513.	Волошка сумська	<i>Centaurea sumenis</i> Kalen.	AB ₁₋₂	I,II	Під покривом лісу, відкриті піщані ділянки.

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5	6
514.	Волошка лучна	<i>Centaurea jacea</i> L.	C ₂₋₃ , D ₂₋₃	I-II	Лучні ділянки, лісові галявини.
515.	Волошка Майорова	<i>Centaurea majorovii</i> Dumb.	A ₁ B ₁	I	Піски, кам'янисті схили.
516.	Волошка розлога	<i>Centaurea diffusa</i> Lam.	B ₀₋₁ , C ₀₋₁	I	Сухі та кам'янисті схили.
517.	Галінсога дрібноквіткова	<i>Galinsoga parviflora</i> L.	BCD ₁₋₂	II-III	Бур'ян.
518.	Гіркуша нечуйвітрова	<i>Picris hieracioides</i> L.	D ₁	I	Серед кущів, на схилах, бур'ян.
519.	Деревій благородний	<i>Achillea nobilis</i> L.	B ₁₋₂ , C ₁₋₂	I	Сухі лучні ділянки.
520.	Деревій майже звичайний	<i>Achillea submillefolium</i> L.	CD ₁₋₂	I	Лісові галявини, узлісся.
521.	Деревій щетинистий	<i>Achillea setacea</i> Waldst. et Kit.	B ₁₋₂ C ₁₋₂	I	Лісові галявини, трав'янисті кам'янисті схили.
522.	Жабник польовий	<i>Filago arvensis</i> L.	A ₀₋₁	I	Піщані ділянки.
523.	Жовтий осот польовий	<i>Sonchus arvensis</i> L.	B ₁ , C ₁₋₂	I	Узлісся, засмічені галявини чагарники.
524.	Жовтозілля весняне	<i>Senecio vernalis</i> Waldst. et Kit.	B ₁	I	Розсадники, лісові галявини.
525.	Жовтозілля дібровне	<i>Senecio nemorensis</i> L.	C ₃₋₄ , D ₃₋₄	I	Лісові галявини, узлісся, чагарники.
526.	Жовтозілля лучне (Якова)	<i>Senecio jacobaea</i> L.	A ₁ , B ₁₋₂ , C ₂	I	Лісові галявини лучні ділянки, розсадники.
527.	Жовтозілля Фукса	<i>Senecio fuchsii</i> C.C. Gmel.	C ₂₋₄ , D ₃₋₄	II-III	Лучні галявини, узлісся, чагарники.

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5	6
528.	Злинка гостра	<i>Erigeron acris</i> L.	A ₁₋₂ , B ₁₋₂ , C ₁₋₃	I	Лучні ділянки, розсадники.
529.	Злинка канадська	<i>Erigeron canadensis</i> L.	BC ₂ D ₂	III,IV II	Бур'янова рослина лісових культур і лісосік.
530.	Зміячка пурпурова	<i>Scorzonera purpurea</i> L.	B ₁₋₂ ,C ₁₋₂	I	Лісові галявини, лучні ділянки.
531.	Золотушник звичайний	<i>Solidago virgaurea</i> L.	A ₁₋₃ , B ₁₋₄ , C ₁₋₃	I-II	Соснові і мішані ліси, лісові галявини.
532.	Козельці східні	<i>Tragopogon orientalis</i> L.	B ₂ C ₂	I	Луки, схили галявини хвойних лісів.
533.	Королиця звичайна	<i>Leucanthemum vulgare</i> Lam.	B ₁₋₃ , C ₁₋₃ , D ₃	I-III	Гірські луки, лісові галявини, чагарники.
534.	Кошача лапка дводомна	<i>Antennaria dioica</i> (L.) Gaertn.	AB ₀₋₁	III,II	Під покривом лісу.
535.	Крем'яник парний	<i>Telekia spesiosa</i> (Schreb.) Baumg.	D ₃₋₄ , C ₃₋₄	II-IV	Ліси, узлісся, схили і береги річок.
536.	Кремена біла	<i>Petasites albus</i> (L.) Gaertn.	D ₅	I	На заболочених ділянках, по берегах водойм.
537.	Кульбаба лікарська	<i>Taraxacum officinale</i> Webb. ex Wigg.	CD _{B2}	I	На схилах, галявинах та залуговілих ділянках.
538.	Кульбаба осіння	<i>Taraxacum hybernum</i> Stev.	B ₂₋₄ , C ₂₋₄	I	На сухих кам'янистих схилах
539.	Латук татарський	<i>Lactuca tatarica</i> (L.) C. A. Meg.	B ₁ , C ₂	I	На кам'янистих схилах, бур'ян.
540.	Лопух павутинистий	<i>Arctium tomentosum</i> Mill.	C ₁₋₃ ,D ₁₋₃	I	Біля доріг, на смітниках, по чагарниках.

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5	6
541.	Лопух справжній	<i>Arctium lappa</i> L.	D ₂₋₃	I	Біля доріг, на смітниках, по чагарниках.
542.	Маруна щиткова	<i>Pyrethrum corymbosum</i> (L.) Scop.	C ₁ D ₁	I	Листяні ліси, галявини.
543.	Нечуйвітер волохатенький	<i>Hieracium pilosella</i> L.	A ₁₋₂ , B ₁₋₂ , C ₁₋₂	I	На пісках, сухих залуговілих ділянках.
544.	Нечуйвітер зонтичний	<i>Hieracium umbellatum</i> L.	A ₁₋₂ , B ₁₋₂ , C ₁₋₂	I	На пісках, сухих залуговілих ділянках.
545.	Нечуйвітер лісовий	<i>Heiracium sylvularum</i> Jord. ex Boreau	B ₂	I	На узліссях та галявинах. Крим.
546.	Нечуйвітер поспішний	<i>Hieracium festinum</i> (Jord. ex Boreau) Juxip	B ₂	I	Під покривом лісу.
547.	Оман шершавий	<i>Inula hirta</i> L.	C ₁₋₃ , B ₁	I	На степових та залуговілих ділянках, на галявинах, та узліссях.
548.	Оман британський	<i>Inula britannica</i> L.	C ₂ , D ₃	I	На сирих місцях, лугах, по берегах річок.
549.	Оман високий	<i>Inula helenium</i> L.	D ₂₋₃	I	На узліссях, на залуговілих ділянках.
550.	Осот звичайний	<i>Cirsium vulgare</i> (Savi) Ten.	B ₁₋₂ , C ₁₋₂ D ₁₋₂	I	Бур'янова рослина
551.	Осот болотний	<i>Cirsium palustre</i> (L.) Scop.	B ₅ , C ₅	I	Заболочені залуговілі ділянки.
552.	Осот городній	<i>Cirsium oleraceum</i> (L.) Scop.	C ₃₋₄ , D ₃₋₄	I	Заболочені луки.
553.	Пижмо звичайне	<i>Tanacetum vulgare</i> L.	B ₁₋₂ , C ₁₋₃	I	На галявинах, вздовж доріг.
554.	Підбілик альпійський	<i>Homogyne alpina</i> (L.) Crass.	B ₂₋₃ , C ₂₋₃	I	На лугах, по берегах струмків.

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5	6
555.	Полин австрійський	<i>Artemisia austriaca</i> Jacq.	C ₀₋₁ , D ₀₋₁	I	На степових схилах.
556.	Полин гіркий	<i>Artemisia absinthium</i> L.	C _{D1-2}	I	Бур'янова рослина.
557.	Полин дніпровський	<i>Artemisia dniproica</i> Klok.	A ₁₋₂ , B ₁₋₂ , C ₁₋₂	I	На пісках, вздовж водойм.
558.	Полин звичайний	<i>Artemisia vulgaris</i> L.	C _{D2}	I	По берегах водойм, бур'янова рослина.
559.	Полин мітлистий	<i>Artemisia scoraria</i> Waldst. ex. Kit.	C ₀₋₁	I	На відкритих ділянках.
560.	Полин понтичний	<i>Artemisia pontica</i> L.	B ₁ , C ₁₋₂	I	На узліссях та відкритих схилах.
561.	Поросинець укорінливий	<i>Hypochaeris radicata</i> L.	B ₂	I	Соснові ліси.
562.	Празелень звичайний	<i>Lapsana communis</i> L.	C ₁₋₂ , D ₁₋₃	I	На затінених ділянках.
563.	Ромашка продірявлена	<i>Matricaria perforata</i> Merat.	B ₂ C ₂	I	Бур'ян лісових культур.
564.	Сідач конопляний	<i>Eupatorium cannabinum</i> L.	D ₂₋₃	I	Вологі місця.
565.	Скереда покрівельна	<i>Crepis tectorum</i> L.	AB _{2,1}	II,I	Бур'ян лісових культур і лісосік.
566.	Скорзонера пурпурова	<i>Scorzonera purpurea</i> L.	B ₁₋₂	I	Соснові ліси.
567.	Стенактис однорічний	<i>Stenactis annua</i> Nees.	C ₂ D ₂	II	Листяні ліси, бур'ян.
568.	Стокротки багаторічні	<i>Bellis perennis</i> L.	B ₂₋₃ C ₃₋₄	I	Лісові галявини та залуговілі ділянки.
569.	Сугайник австрійський	<i>Doronicum austriacum</i> Jacq.	C ₃₋₄ , D ₃₋₄	I	Під покривом лісу, по берегах струмків.
570.	Сухоцвіт багновий	<i>Gnaphalium uliginosum</i> L.	C ₅	I	Вологі, болотисті місця.
571.	Сухоцвіт лісовий	<i>Gnaphalium sylvaticum</i> L.	A ₁₋₂ , B ₁₋₂ , C ₁₋₂	I- II	Під покривом лісу.

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5	6
572.	Сухоцвіт білий	<i>Gnaphallium luteo album</i> L.	C ₃ B ₃	I	Прибережні мішані ліси, бур'ян.
572.	Хамоміла лікарська	<i>Chamomilla recutita</i> (L.) Reischert	C ₂ D ₂	I	Листяні і мішані ліси, галявини.
573.	Хондрила ситниковидна	<i>Chondrilla juncea</i> L.	BC _{D1}	I	На сухих, кам'янистих схилах.
574.	Цикорій дикий	<i>Cichorium intybus</i> L.	D ₁₋₂	III	Узлісся, сухі луки, галявини.
575.	Цмин пісковий	<i>Helichrysum arenarium</i> (L.) Moench.	ABC ₁₋₂	III,II	Лісові галявини, сухі бори.
576.	Черета поникла	<i>Bidens cernua</i> L.	D ₄₋₅	I	На вологих луках, по берегах водоймищ.
577.	Черета трироздільна	<i>Bidens tripartita</i> L.	D ₄₋₅	I	На вологих луках, по берегах водойм.
578.	Чихавка звичайна	<i>Ptar mica vulgaris</i> DC.	B _{2,3} , C ₂₋₃	I	На вологих залуговілих ділянках.
579.	Юрїнея волошковидна	<i>Jurinea centauroides</i> Klok.	A ₁ , B ₁	I	На виходах третинних пісків.
ЧАСТУХОБИ – ALISMATACEAE					
580.	Стрілолист стрілолистий	<i>Sagittaria sagittifolia</i> L.	D ₅	I	Береги водойм, меліоративні канали.
581.	Частуха подорожникова	<i>Alisma plantago-aquatica</i> L.	C ₅ , D ₅	I	Береги водойм, заболочені ділянки.
СУСАКОВИ – BUTOMACEAE					
582.	Сусак зонтичний	<i>Butomus umbellatus</i> L.	D ₄₋₅ , C ₄₋₅	I	Прибережна рослина, вільшанники.
ЖАБУРНИКОВИ – HYDROCHARITACEAE					
583.	Елодея канадська	<i>Elodea canadensis</i> Michx.			Водна рослина.
584.	Жабурник звичайний	<i>Hydrocharis morsus-ranas</i> L.			Водна рослина.

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5	6
585.	Тризубец болотний	Triglochin palustre L.			Водна рослина.
586.	Тризубец лікарський	Triglochin maritimum L.			Водна рослина.
РДЕСТНИКОВІ – POTAMOGENACEAE-					
587.	Рдесник блискучий	Potamogeton lucens L.			Водна рослина
588.	Рдесник кучерявий	Potamogeton crispus L.			Водна рослина
589.	Рдесник плаваючий	Potamogeton natans L.			Водна рослина
590.	Рдесник туполистий	Potamogeton obtusifolius Mert. et Koch			Водна рослина
МЕЛАНТИЄВИ – MELANTHIACEAE					
591.	Чемериця Лобеля	Veratrum lobelianum Bernh.	С ₃₋₄ , В ₃₋₄ , Д ₃₋₄	I	Узлісся трав'янисті схили
ЛІЛІЙНІ – LILIACEAE					
592.	Зірочки жовті	Gagea lutea (L.) Ker. – Gawl.	Д ₂	I	Ліси, лісові галявини.
593.	Лілія кучерява	Lilium martagon L.	В ₁₋₂ , С ₁₋₂	I	Хвойні, мішані ліси.
ПІВНИКОВІ – IRIDACEAE					
594.	Півники сибірські	Iris sibirica L.	С ₄₋₅	I	Сирі, лісові галявини.
595.	Півники болотні	Iris pseudacorus Schur.	С ₅ , Д ₅	I-II	Схили і залуговілі ділянки.
596.	Півники німецькі	Iris germanica L.	С ₄ , Д ₄	I	Лісові галявини та узлісся.
597.	Шафран гарний	Crocus speciosus Bieb.	Д ₃	II-III	Лісові листяні галявини.
АСФОДЕЛІЄВИ – ASPHODELIACEAE					
598.	Асфodelіна жовта	Asphodeline lutea (L.) Reichenb.	В ₁₋₂ , С ₀₋₁	II	Соснові ліси, гірська рослина.
599.	Асфodelіна кримська	Asphodeline taurica (Pall. ex Bieb.) Kunth.	В ₀₋₁ , С ₀₋₁	II	Сухі схили, соснові ліси, гірська рослина.
600.	Віхалка гілляста	Anthericum ramosum L.	В ₂ , С ₂ , Д ₁	I	Листяні ліси, чагарники.

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5	6
ГІАЦИНТОВІ – HYACINTHACEAE					
601.	Проліска дволиста	Scilla bifolia L.	СД ₂₋₃	I	Листяні ліси
ЦИБУЛЕВИ – ALLIACEAE					
602.	Цибуля ведмежа	Allium ursinum L.	Д ₁₋₂	II-III	Листяні ліси.
603.	Цибуля гранчаста	Allium angulosum L.	В ₂ С ₂	II	Хвойні, мішані ліси
604.	Цибуля круглоголова	Allium sphaerocephalum L.	А ₁ , В ₁	I	Залуговілі ділянки.
605.	Цибуля переможна	Allium victorialis L.	Д ₃ , С ₃	I	Узлісся, лісові галявини.
АМАРИЛІСОВІ – AMARYLLIDACEAE					
606.	Підсніжник звичайний	Galanthus nivalis L.	СД ₂	II-III	Листяні ліси.
607.	Підсніжник складчастий	Galanthus plicatus Bieb.	С ₂ , Д ₂	II-III	Під покривом лісу.
КОНВАЛІЄВИ – CONVALLARIACEAE					
608.	Веснівка дволиста	Majanthemum bifolium (L.) Schmidt	ВС ₂₋₃₋₄	III, II	Хвойні, рідше мішані ліси.
609.	Вороняче око звичайне	Paris quadrifolia L.	ДС ₂₋₄	I-III	Листяні та хвойні ліси.
610.	Конвалія звичайна	Convallaria majalis L.	СВ ₂₋₃	II-IV	Листяні, мішані ліси.
611.	Купина багатоквіткова	Polygonatum multiflorum (L.) All.	СД ₂₋₃	II-III	Листяні, мішані ліси.
612.	Купина кільчата	Polygonatum verticillatum (L.) All.	С ₂₋₃	II-III	Листяні і мішані ліси.
613.	Купина пахуча	Polygonatum odoratum (Mill.) Druce.	В ₂	II-III	Листяні, мішані ліси.
ХОЛОДКОВІ – ASPARAGACEAE					
614.	Холодок лікарський	Asparagus officinalis L.	Д ₃₋₄	III	Лісові ділянки, трав'янисті галявини.
ЗОЗУЛИНЦЕВИ (ОРХІДНІ) – ORCHIDACEAE					
615.	Гніздівка звичайна	Neottia nidus-avis (L.) Rich.	С ₂₋₃ , Д ₂₋₃	I	Мішані, хвойні ліси.
616.	Зозулинець пурпуровий	Orchis purpurea Huds.	Д ₂	I	Листяні ліси, узлісся.

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5	6
617	Зозулинні черевички справжні	<i>Cyripedium calceolus</i> L.	B ₂₋₃ , C ₂₋₃ , D ₁₋₃	I	Соснові, мішані ліси, залуговілі ділянки, чагарники.
618	Коральковець тринадрізаний	<i>Corallorhiza trifida</i> Chatel.	C ₄	I	Заболочені ліси залуговілі ділянки.
619	Коручка болотна	<i>Eripactis palustris</i> (L.) Crantz	B ₄ , C ₄ , D ₄	I	Болотисті луки, лісові болота.
620	Любка дволиста	<i>Platanthera bifolia</i> (L.) Rich.	C ₃ , D ₃	I	Лісові узлісся.
621	Пальчатокоренник плямистий	<i>Dactylorhiza maculata</i> (L.) Soo	B ₃₋₄ , D ₄₋₅	I	Заболочені ліси, чагарники.
СИТНИКОВІ – JUNCACEAE					
622	Ожика лісова	<i>Luzula sylvatica</i> (Huds.) Gaudin	ДС ₃₋₄	I	Рідколісся і лісові болота.
623	Ожика багатоквіткова	<i>Lusula multiflora</i> (Retz.) Lej.	C ₁₋₂	I	Мішані ліси, сухі луки.
624	Ожика бліда	<i>Luzula pallescens</i> Sw.	ДС ₂	II, I	Лучні ділянки.
625	Ожика волосиста	<i>Luzula pilosa</i> (L.) Willd.	B ₂	II, III	Ліси, лісові галявини.
626	Ожика Форстера	<i>Luzula forsteri</i> (Smith) DC.	ДС ₃	I	Хвойні і мішані ліси.
627	Ситник трироздільний	<i>Juncus trifidus</i> L.	C ₃	II-III	Високогір'я, скелі, розсадники.
628	Ситник жаб'ячий	<i>Juncus bufonius</i> L.	BC ₃₋₄	II-IV	Лісові дороги та просіки.
629	Ситник Жерара	<i>Juncus gerardii</i> Loisel.	A ₄₋₅ , B ₄₋₅	I-II	Вологі, засолені луки.
630	Ситник Леерса	<i>Juncus leersii</i> Marss.	BC ₃₋₄	III-IV	Заболочені місця вируби і згарища
631	Ситник нитковидний	<i>Juncus filiformis</i> L.	A ₄₋₅ , B ₄₋₅	I-II	Вологі луки і болота.
632	Ситник розлогий	<i>Juncus effusus</i> L.	CD ₃₋₄	I-IV	Заболочені луки, вирубки, згарища.
633	Ситник розчепірений	<i>Juncus squarrosus</i> L.	A ₃ , B ₃	I-II	Вологі місця.
634	Ситник скупчений	<i>Junsus conglomerates</i> L.	C ₄	I	Вздовж канав, боліт, у вільшаниках.

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5	6
635.	Ситник стиснутий	<i>Junsus compressus</i> Jasq.	C ₄ B ₄	I	Береги водойм.
636.	Ситник членистий	<i>Junsus articulatus</i> L.	C ₄ D ₄	I	Береги водойм.
ОСОКОВІ – CYPERACEAE					
637.	Комиш лісовий	<i>Scirpus sylvaticus</i> L.	CD ₄₋₅	II-III	Заболочені ділянки лісу, лісові болота.
638.	Осока рідковолося	<i>Carex remota</i> L.	C ₄₋₅ , D ₄₋₅	II-III	Листяні ліси, навколо водойм.
639.	Осока багнова	<i>Carex limosa</i> L.	A ₅ , B ₅	I-III	Сфагнові болота.
640.	Осока берегова	<i>Carex riparia</i> Curt.	D ₄₋₅	I-III	Низинні трав'янисті ділянки, лісові болота.
641.	Осока бліда	<i>Carex pallescens</i> L.	BC ₃₋₄	I, II	Залуговілі ділянки.
642.	Осока вереснякова	<i>Carex ericetorum</i> Poll.	B ₂ A ₁₋₂	II	Хвойні ліси.
643.	Осока видовжена	<i>Carex elongata</i> L.	C ₄₋₅ , D ₄₋₅	II-IV	Лісові болота.
644.	Осока висока	<i>Carex elata</i> All.	C ₄₋₅	II-IV	Лісові болота.
645.	Осока волосиста	<i>Carex pilosa</i> Scop.	C ₂₋₃	I, II	Широколистяні ліси.
646.	Осока волотиста	<i>Carex paniculata</i> L.	C ₄	I	Лісові болота.
647.	Осока галлеровська	<i>Carex hallerana</i> Asso	A ₁	I-III	Кам'янисті схили, гірські ліси, Крим.
648.	Осока гірська	<i>Carex montana</i> L.	D ₂₋₃	I-III	Гірські широколистяні ліси.
649.	Осока гостра	<i>Carex acuta</i> L.	C ₅ , D ₅	II-IV	Сирі, залуговілі ділянки, по берегах водойм.
650.	Осока дерниста	<i>Carex caespitosa</i> L.	C ₄₋₅ , D ₅	II-IV	Сирі торф'яні луки, лісові болота.
651.	Осока загострена	<i>Carex acutiformis</i> Ehrh.	CD ₄₋₅	III-IV	Лісові болота, заболочені ліси.

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5	6
652.	Осока заяча	<i>Carex leporina</i> L.	BC ₃₋₄	I,II	Залуговілі ділянки.
653.	Осока зближена	<i>Carex appropinquata</i> Schum.	D ₂₋₃	II-IV	Лісові болота, вологі ділянки
654.	Осока звичайна	<i>Carex vulgaris</i> Fries	BC ₄₋₅	III,IV	Лісові ділянки.
655.	Осока здута	<i>Carex rostrata</i> Stokes.	B ₅ , C ₅	II-IV	Берега стариць, озер, лісові болота.
656.	Осока колхідська	<i>Carex colchica</i> J. Gay.	A ₁₋₂	I	Піски, соснові ліси.
657.	Осока колючкувата	<i>Carex muricata</i> L.	B ₄₋₅ , C ₄	II-III	Узлісся.
658.	Осока лисяча	<i>Carex vulpina</i> L.	D ₅	I-II	Сирі луки.
659.	Осока лісова	<i>Carex sylvatica</i> Huds.	D ₂₋₃	I-IV	Листяні ліси.
660.	Осока малоквіткова	<i>Carex pauciflora</i> Lightf.	A ₅ , B ₅	I	Сфагнові болота.
661.	Осока несправжньоосмикавцева	<i>Carex pseudocyperus</i> L.	D ₄₋₅	I	Лісові болота.
662.	Осока низька	<i>Carex humilis</i> Leys.	B ₁	II-IV	Схили, кам'янисті відслонення.
663.	Осока пальчаста	<i>Carex digitata</i> L.	DC ₂₋₃	II	Листяні ліси.
664.	Осока пізня	<i>Carex serotina</i> Merat	C ₄₋₅ D ₄₋₅	I	Сирі луки, низинні болота.
665.	Осока попелясто-сіра	<i>Carex cinerea</i> Poll.	B ₄₋₅ C ₄₋₅ D ₄₋₅	I-II	Низинні і перехідні болота.
666.	Осока просовидна	<i>Carex panicea</i> L.	C ₄ D ₄	I	Низинні болота, луки.
667.	Осока пухирчаста	<i>Carex vesicaria</i> L.	C ₄₋₅ D ₄₋₅	II-IV	Сирі луки, вільхові болота.
668.	Осока пухнатоплідна	<i>Carex lasiocarpa</i> Ehrh.	AB ₄	II - IV	Заболочені ліси, лісові болота.
669.	Осока рання	<i>Carex praecox</i> Schreb.	AB ₂	I,II	Відкриті ділянки.
670.	Осока ситничковидна	<i>Carex wiluica</i> Meinsh.	B ₅ , C ₄₋₅	II-IV	Низинні болотах.
671.	Осока сусідня	<i>Carex contigua</i> Hoppe.	C ₂ D ₂	I	Березові, широколистяні ліси.

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5	6
672.	Осока тонкокореневищна	<i>Carex chordorhiza</i> Ehrh.	A ₅ , B ₅	II-I	Сфагново-трав'янисті лісові болота.
673.	Осока трясуцковидна	<i>Carex brizoides</i> L.	B ₄ C ₄	II,III,IV	Заболочені ліси, прогалини.
674.	Осока чорна	<i>Carex nigra</i> (L.) Reichard	C ₄ D ₄	III-IV	Заболочені і мішані ліси.
675.	Осока шершава	<i>Carex hirta</i> L.	C ₁₋₂ D ₁₋₂	II-III	Листяні, мішані ліси.
676.	Пухівка багатоколоскова	<i>Eriophorum polystachyon</i> L.	B ₅ , C ₅	I-II	Лісові болота.
677.	Пухівка піхвова	<i>Eriophorum vaginatum</i> L.	A ₄₋₅ B ₄₋₅	III,IV	Заболочені ліси, лісові болота.
678.	Пухівка струнка	<i>Eriophorum gracile</i> Koch	A ₅ , B ₅	I-II	Заболочені ліси, лісові болота.
679.	Пухівка широколиста	<i>Eriophorum latifolium</i> Hoppe	B ₅ , C ₄₋₅	I	Заболочені ліси, лісові болота.
680.	Рінхоспора біла	<i>Rhynchospora alba</i> Vahl	AB ₅	I,II	Заболочені ліси, лісові болота.
681.	Ситняг болотний	<i>Eleocharis palustris</i> (L.) Roem et Schult.	C ₄ B ₄	I,II	Заболочені ліси, лісові болота, береги водойм.
ТОНКОНОГОВІ (ЗЛАКОВІ) – (POACEAE) GRAMINEAE					
682.	Анізанта покрівельна	<i>Anisantha tectorum</i> Nevski.	A ₁ B ₁	I	Узлісся, порушені ділянки, бур'ян
683.	Бекманія звичайна	<i>Beckmania erucyformis</i> (L.) Host.	B ₄	I	Заболочені луки.
684.	Біловус стиснутий	<i>Nardus stricta</i> L.	AB ₁₋₂	II,III,IV	Ліси, лісові галявини.
685.	Бородач звичайний	<i>Bothriochloa ischaemum</i> (L.) Keng	D ₀₋₁	I-II	Сухі, кам'янисті схили.
686.	Бромус житній	<i>Bromus secalinus</i> L.	D ₁ , C ₁	II-III	На узліссях і галявинах, бур'ян
687.	Бромус м'який	<i>Bromus mollis</i> L.	D ₁₋₂	I	На узліссях і галявинах, бур'ян

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5	6
688.	Булавоносець сіруватий	<i>Corynephorus canescens</i> (L.) Beauv.	AB ₁ A ₂	III,IV II	Відкриті піщані ділянки, вирубки.
689.	Гребінник звичайний	<i>Cynosurus cristatus</i> L.	C ₃₋₄ D ₃₋₄	I	Суходільні луки, лісові галявини.
690.	Грястиця збірна	<i>Dactylis glomerata</i> L.	CD ₂ , B ₂	II I	Лісові галявини, розсадники.
691.	Жито дике	<i>Secale ruderale</i> L.	A ₁ , B ₁	I	Галявини.
692.	Зіглінгія лежача	<i>Sieglingia decumbens</i> (L.) Bernh.	A ₃ , B ₃ , C ₃	I	Лісові галявини, узлісся.
693.	Катаброза водяна	<i>Catabrose aquatica</i> L.	C ₄₋₅	I	Уздовж струмків.
694.	Келерія гребінчаста	<i>Koeleria cristata</i> (L.) Pers.	A ₁ , B ₁ , C ₁ , D ₁	I-II	Лісові, галявини та узліссях.
695.	Келерія сиза	<i>Koeleria glauca</i> (Spreng) DC.	AB ₁₋₂	I	Сухі ліси.
696.	Китник лучний	<i>Alopecurus pratensis</i> L.	C ₄ , B ₄	I	Лучні ділянки.
697.	Ковила волосиста	<i>Stipa capillata</i> L.	A ₁ B ₁ , C ₁ , D ₁	I	Кам'янисті схили, узлісся.
698.	Ковила камнелюбна	<i>Stipa lithophila</i> P. Smirn.	B ₁	I	Кам'янисті схили, узлісся, галявини.
699.	Ковила найкрасивіша	<i>Stipa pulcherrima</i> C. Koch.	B ₁ , C ₁	I	Кам'янисті схили і узлісся, лісові галявини.
700.	Ковила пірчата	<i>Stipa pennata</i> L.	A ₁ B ₁	I-II	Кам'янисті схили, узлісся.
701.	Кострець безостий	<i>Bromopsis inermis</i> (Leyss.) Holub	B ₁₋₃ , C ₁₋₃ , D ₁₋₃	I-II	Лісові галявини.
702.	Костриця Беккера	<i>Festuca beckeri</i> (Hack.) Trautv.	A ₁₋₂ , B ₁₋₂ , C ₁₋₂	I-II	Ліси, мало задерновані піски
703.	Костриця борозниста	<i>Festuca rupicola</i> Neuff.	B ₁₋₂	I	Кам'янисті схили, лучні ділянки.
704.	Костриця велетенська	<i>Festuca gigantea</i> (L.) Vill.	D ₂₋₄ , C _{2,4}	I	Узлісся, лісові галявини
705.	Костриця лучна	<i>Festuca pratensis</i> Huds.	B ₁₋₂ , C ₁₋₂	I-II	Поруби і лісові галявини.

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5	6
706.	Костриця найвища	<i>Festuca altissima</i> All.	C ₃ , D ₂₋₃	I	Лісові галявини.
707.	Костриця овеча	<i>Festuca ovina</i> L.	AB ₁₋₂	II-III	Сухі луки галявини.
708.	Костриця поліська	<i>Festuca polesica</i> Zapal.	AB ₁₋₂	II	піски сухі бори
709.	Костриця червона	<i>Festuca rubra</i> L. s. str.	B ₂₋₃	III-IV	Болотисті луки, поруби і узлісся.
710.	Куничник непомітний	<i>Calamagrostis neglecta</i> (Ehrh.) Gaerthn. Mey. et Schreb.	B ₄ , C ₄	I-II	Вологі, заболочені ділянки.
711.	Куничник мінливий	<i>Calamagrostis varia</i> (Schrud.) Host	B ₂₋₃ C ₂₋₃	I-II	Під покривом лісу.
712.	Куничник наземний	<i>Calamagrostis epigeios</i> (L.) Roth	AB ₁₋₂ A ₂₋₃ , B ₂₋₃	II-IV	Соснові ліси, бур'ян лісових культур.
713.	Куничник сіруватий	<i>Calamagrostis canescens</i> (Web.) Roth.	C ₄ , D ₄	II-IV	Лісові болота, вологі, заболочені луки.
714.	Куничник тростиновий	<i>Calamagrostis arundinacea</i> (L.) Roth.	D ₂ B ₁₋₄ , C ₁₋₅	II-IV	Мішані, листяні ліси.
715.	Куцоніжка пірчата	<i>Brachypodium pinnatum</i> (L.) Beauv.	C ₄₋₅ , D ₄₋₅	I-III	Хвойні і мішані ліси.
716.	Куцоніжка лісова	<i>Brachypodium sylvatica</i> (Huds.) Beauv.	C ₂₋₃ D ₂₋₃	I	Листяні ліси.
717.	Леєрсія рисовидна	<i>Leersia oryzooides</i> (L.) SW.	D ₅	I-II	Береги водойм.
718.	Лепешняк великий	<i>Glyceria maxima</i> (C.Hartm.) Holub.	D ₅ , C ₄	II-IV	Береги лісових водойм.
719.	Лепешняк плаваючий	<i>Glyceria fluitans</i> (L.) R. Br.	D ₅ , C ₅	II-III	Болотисті луки і болота, береги водойм.
720.	Лисохвіст колінчастий	<i>Alopecurus geniculatus</i> L.	C ₃₋₄	II	Мішані ліси, луки.
721.	Медова трава м'яка	<i>Holcus mollis</i> L.	B ₂ , C ₂	I-II	Ліси, лісові галявини.
722.	Медова трава шерстиста	<i>Holcus lanatus</i> L.	B ₂ , C ₂	I-II	Розріджені ліси, лучні ділянки.

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5	6
723.	Метлюг звичайний	<i>Apera spica-venti</i> (L.) Beauv.	A ₁₋₂ , B ₁₋₂	I	Лучні ділянках, бур'ян розсадників.
724.	Миший зелений	<i>Setaria viridis</i> Beauv.	C ₂ D ₂	I-II	Бур'ян
725.	Миший сизий	<i>Setaria glauca</i> (L.) Beauv.	C ₂ D ₂	I-II	Бур'ян
726.	Мітлиця виноградникова	<i>Agrostis vinealis</i> Schreb.	A ₁ ,B ₁ ,C ₁	II	Лучні ділянки, розсадники.
727.	Мітлиця повзуча	<i>Agrostis stolonifera</i> L.	B ₃ , C ₃₋₄ , D ₃₋₄	III	Заболочені ліси, вологі лучні ділянки.
728.	Мітлиця собача	<i>Agrostis canina</i> L.	A ₃ B ₃	III	Заболочені ліси, вологі лучні ділянки.
729.	Молінія голуба	<i>Molinia caerulea</i> (L.) Moench	AB ₃₋₄	I-III	Заболочені ліси, на згарищах.
730.	Очерет звичайний	<i>Phragmites communis</i> Trin.	DC ₅	I-IV	Заболочені ліси, лісові болота.
731.	Очеретянка звичайна	<i>Phalaroides arundinaceae</i> (L.) Rausch.	C ₄ , D ₄	II-III	Береги водойм, заболочені луки.
732.	Пажитиця багаторічна	<i>Lolium perenne</i> L.	C ₂ D ₂	I-II	Лісові галявини розсадники.
733.	Пахуча трава звичайна	<i>Anthoxanthum odoratum</i> L.	BCD ₃	II-III	Лучні ділянки, узлісся, галявини.
734.	Перлівка поникла	<i>Melica nutans</i> L.	BCD ₂	I,II	листяні та хвойні ліси.
735.	Пирій несправжньосизий	<i>Elytrigia pseudocaesia</i> (Pacz.) Prokud.	B ₁₋₂ C ₁₋₂ D ₁₋₂	I	Узлісся, поруби галявини, лісові культури.
736.	Пирій повзучий	<i>Elytrigia repens</i> (L.) Nevski	B ₂ C ₂ D ₂	III	Узлісся, поруби галявини, лісові культури.
737.	Пирій середній	<i>Elytrigia intermedia</i> (Host) Nevski	D ₁₋₂	I	Степові схили, узлісся, Крим.

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5	6
738.	Плоскуха звичайна	<i>Echinichloa crusgalli</i> (L.) Beauv.	B ₂₋₃ ,C ₂₋₃	I	Бур'ян, розсадники.
739.	Просіянка розлога	<i>Milium effusum</i> L.	CD ₂	I,II	Листяні ліси.
740.	Райграс високий	<i>Arrhenatherum elatius</i> L.	C ₂ D ₂	I,II	Узлісся, галявини мішані та листяні ліси.
741.	Тимофіївка лучна	<i>Phleum pratense</i> L.	B ₃ C ₃ D ₃	I-II	Лісові галявини та залуговілі ділянки.
742.	Тимофіївка степова	<i>Phleum phleoides</i> (L.) Karst.	A ₁₋₂ , B ₁₋₂	II	Узлісся, лісові ділянки.
743.	Тонконіг неплідний	<i>Poa sterilis</i> Bieb.	D ₂	I	Під наметом лісу (Крим).
744.	Тонконіг болотний	<i>Poa palustris</i> L.	A ₃₋₄ , B ₃₋₄	I-II	Хвойні ліси, лісові болота вирубки.
745.	Тонконіг бульбистий	<i>Poa bulbosa</i> L.	AB ₁	II,I	Лісові галявини, відкриті місця.
746.	Тонконіг вузьколистий	<i>Poa angustifolia</i> L.	B ₁₋₂ ,	I-II	Лісові галявини та узлісся.
747.	Тонконіг дібровний	<i>Poa nemoralis</i> L.	DC ₂₋₃	II,III	Листяні ліси.
748.	Тонконіг звичайний	<i>Poa trivialis</i> L.	C ₂ D ₂	I-II	Листяні і мішані ліси.
749.	Тонконіг лучний	<i>Poa pratensis</i> L.	BCD ₂	I-II	Лісові галявини та узлісся.
750.	Тонконіг однорічний	<i>Poa annua</i> L.	B ₂ , C ₂₋₄	I	Вирубки, вздовж доріг, бур'ян.
751.	Тонконіг стиснутий	<i>Poa comressa</i> L.	B ₂ , C ₂	I	Бур'ян.
752.	Трясучка середня	<i>Briza media</i> L.	B ₂ , C ₂	I	Лісові галявини, лучні ділянки.
753.	Чаполоч пахуча	<i>Hierochloa odorata</i> (L.) Beauv.	B ₁₋₂	I	Лісові галявини, лучні ділянки.
754.	Щучник дернистий	<i>Deschampsia caespitosa</i> (L.) Beauv.	B ₄ , C ₄ , D ₄	II-III	Лісові ділянки, болота.

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5	6
РОГОЗОВІ – TYPHACEAE					
755.	Рогіз широколистий	<i>Typha latifolia</i> L.	Д ₅	I-IV	Береги водойм, болота і плавні.
ЇЖАЧЕГОЛІВКОВІ – SPARGANIACEAE					
756.	Їжача голівка непомітна	<i>Sparganium neglectum</i> Beeby	В ₄₋₅	I	Береги водойм.
АРОЇДНІ ARACEAE					
757.	Лепеха звичайна	<i>Acorus calamus</i> L.	Д ₅	II-III	Заболочені ділянки.
758.	Образки болотні	<i>Calla palustris</i> L.	Д ₂₋₃	I	Вологі луки, болота.
РЯСКОВІ – LEMNACEAE					
759.	Ряска мала	<i>Lemna minor</i> L.	С ₅ , Д ₅	II-IV	Стоячі води
760.	Ряска трибороздчаста	<i>Lemna trisulca</i> L.	С ₅ , Д ₅	II-IV	Стоячі води

ТАБЛИЦЯ 2. – АЛФАВІТНИЙ ПОКАЖЧИК РОСЛИН-ІНДИКАТОРІВ ГЕРБАРІУ

Назва виду українська	Назва виду латинська	№ п/п у лісотипологічному гербарії
1	2	3
Авран лікарський	<i>Gratiola officinalis</i> L.	440.
Агалик трава гірська	<i>Jasione montana</i> L.	498.
Аденостилес сіролистий	<i>Adenostyles alliariae</i> (Gouan.) A.Kerner.	508.
Аденофора лілієлиста	<i>Adenophora liliifolia</i> (L.) A.DC.	499.
Адокса мускусна	<i>Adoxa moschatellina</i> L.	385.
Аконіт молдавський	<i>Aconitum moldovicum</i> Hacq.	75.
Аконіт протиотруйний	<i>Aconitum anthora</i> L.	76.
Аконіт шерстистовусий	<i>Aconitum lasiostomum</i> Reichenb.	77.
Алтея лікарська	<i>Althea officinalis</i> L.	494.
Аморфа кущова	<i>Amorpha fruticosa</i> L.	274.
Андромеда багатоліста	<i>Andromeda polifolia</i> L.	226.
Анемона дібровна	<i>Anemone nemorosa</i> L.	78.
Анемона жовтецева	<i>Anemone ranunculoides</i> L.	79.
Анемона лісова	<i>Anemone sylvestris</i> L.	80.
Анізанта покрівельна	<i>Anisantha tectorum</i> Nevcki.	682.
Апозерис смердючий	<i>Aposeris foetida</i> (L.) Less.	509.
Арніка гірська	<i>Arnica montana</i> L.	510.
Асплений волосовидний	<i>Asplenium trichomanes</i> L.	65.
Асплений муровий	<i>Asplenium ruta murazia</i> L.	66.
Астрагал мінливий	<i>Astragalus varius</i> S.G. Gmel.	275.
Астрагал солодколистий	<i>Astragalus glycyphyllos</i> L.	276.
Асфоделіна жовта	<i>Asphodeline lutea</i> (L.) Reichenb.	598.
Асфоделіна кримська	<i>Asphodeline taurica</i> (Pall. ex Bieb.) Kunth.	599.
Атрих хвилястий	<i>Atrichum undulatum</i> P.B.	13.
Аулакомній болотний	<i>Aulacomnium palustre</i> Schwaegr.	30.
Аулакомній лісовий	<i>Aulacomnium androgynum</i>	31.
Багатоніжка звичайна	<i>Polypodium vulgare</i> L.	68.
Багаторядник шипуватий	<i>Polystichum aculeatum</i> (L.) Roth.	55.
Багно звичайне	<i>Ledum palustre</i> L.	227.
Баранець звичайний	<i>Huperzia selago</i> (L.) Bernh.	46.
Барбарис звичайний	<i>Berberis vulgaris</i> L.	106.
Безщитник жіночий	<i>Athyrium filix-femina</i> (L.) Roth.	53.
Бекманія звичайна	<i>Beckmania erucyformis</i> (L.)	683.
Беладона звичайна	<i>Atropa belladonna</i> L.	420.
Березка польова	<i>Convolvulus arvensis</i> L.	404.
Біловус стиснутий	<i>Nardus stricta</i> L.	684.
Блекота чорна	<i>Hyosyamus rignum</i> L.	421.
Бобівник трилистий	<i>Menyanthes trifoliata</i> L.	394.
Бородач звичайний	<i>Bothriochloa ischaemum</i> (L.) Keng.	685.
Борщівник сибірський	<i>Heracleum sibiricum</i> L.	353.
Брій черевцевий	<i>Bryum ventricosum</i> Dscks.	26.
Бромус житній	<i>Bromus secalinus</i> L.	686.
Бромус м'який	<i>Bromus mollis</i> L.	687.
Бруслина бородавчаста	<i>Euonymus verrucosa</i> Scop.	373.

Продовження табл. 2

1	2	3
Бруслина європейська	<i>Euonymus europaea</i> L.	374.
Брусниця	<i>Rhodococcum vitis-idaea</i> (L.) Avror.	228.
Бугила дібровна	<i>Anthriscus nemorosa</i> (Biebr.) Spreng.	354.
Бугила лісова	<i>Anthriscus sylvestris</i> L.	355.
Бузина трав'яниста	<i>Sambucus ebulus</i> L.	377.
Бузина червона	<i>Sambucus racemosa</i> L.	378.
Бузина чорна	<i>Sambucus nigra</i> L.	379.
Буквиця лікарська	<i>Betonica officinalis</i> L.	460.
Булавоносць сіруватий	<i>Corynephorus canescens</i> (L.) Beauv.	688.
Буркун білий	<i>Melilotus albus</i> Medik.	278.
Буркун лікарський	<i>Melilotus officinalis</i> (L.) Pall.	279.
Бутень п'янкий	<i>Chaerophyllum temulum</i> L.	356.
Буяхи, лохина	<i>Vaccinium uliginosum</i> L.	224.
В'язіль барвистий	<i>Coronilla varia</i> S.G.Gmelin	280.
В'язіль увінчаний	<i>Coronilla coronata</i> L.	281.
Валеріана болотна	<i>Valeriana exaltata</i> Mikanfil	383.
Валеріана пагононосна	<i>Valeriana stolonifera</i> Czern.	384.
Верба вужкаста	<i>Salix aurita</i> L.	235.
Верба біла	<i>Salix alba</i> L.	236.
Верба гостролиста	<i>Salix acutifolia</i> Willd.	237.
Верба ламка	<i>Salix fragilis</i> L.	238.
Верба попеляста	<i>Salix cinerea</i> L.	239.
Верба п'ятитичинкова	<i>Salix pentandra</i> L.	240.
Верба тритичникова	<i>Salix triandra</i> L.	241.
Вербена лікарська	<i>Verbena officinalis</i> L.	459.
Вербозілля лучне	<i>Lysimachia nummularia</i> L.	248.
Вербозілля звичайне	<i>Lysimachia vulgaris</i> L.	249.
Верес звичайний	<i>Calluna vulgaris</i> (L.) Hull.	229.
Вероніка весняна	<i>Veronica verna</i> L.	432.
Вероніка дібровна	<i>Veronica chamaedrys</i> L.	426.
Вероніка довголиста	<i>Veronica longifolia</i> L.	427.
Вероніка колосиста	<i>Veronica spicata</i> L.	428.
Вероніка лікарська	<i>Veronica officinalis</i> L.	429.
Вероніка орхідна	<i>Veronica orchidea</i> Crantz.	433.
Вероніка площелиста	<i>Veronica nederifolia</i> L.	434.
Вероніка сива	<i>Veronica incana</i> L.	430.
Вероніка струмкова	<i>Veronica beccabunga</i> L.	431.
Веснівка дволиста	<i>Majanthemum bifolium</i> (L.) Schmidt	608.
Веснянка весняна	<i>Erophila verna</i> (L.) Bess.	202.
Вех широколистий	<i>Sium latifolium</i> L.	357.
Вечорниця Стевена	<i>Hesperis steveniana</i> DC.	203.
Відкасник звичайний	<i>Carlina vulgaris</i> L.	511.
Віскарія звичайна	<i>Viscaria vulgaris</i> Bernh.	141.
Віхалка гілляста	<i>Anthericum ramosum</i> L.	600.
Вовконіг високий	<i>Lycopus exaltatus</i> L.	461.
Вовконіг європейський	<i>Lycopus europaeus</i> L.	462.
Вовче тіло болотне	<i>Comarum palustre</i> L.	112.
Вовчі ягоди звичайні	<i>Daphne mezereum</i> L.	256.
Вовчуг польовий	<i>Ononis arvensis</i> L.	282.
Водяний хрін болотний	<i>Rorippa palustris</i> C. Bess.	204.
Водяний хрін земноводний	<i>Rorippa amphibia</i> (L.) Bess.	205.

Продовження табл. 2

1	2	3
Воловик лікарський	<i>Anchusa officinalis</i> L.	406.
Волошка Маршала	<i>Centaurea Marshalliana</i> Spreng.	512.
Волошка сумська	<i>Centaurea sumenis</i> Kalen.	513.
Волошка лучна	<i>Centaurea jacea</i> L.	514.
Волошка Майорова	<i>Centaurea majorovii</i> Dumb.	515.
Волошка розлога	<i>Centaurea diffusa</i> Lam.	516.
Воронець колосистий	<i>Acteae spicata</i> L.	82.
Вороняче око звичайне	<i>Paris quadrifolia</i> L.	609.
Гадючник /таволга/ оголений	<i>Filipendula denudata</i> (J. et C. Presl) Fritsch	113.
Гадючник звичайний	<i>Filipendula vulgaris</i> Moench	114.
Галінсога дрібноквіткова	<i>Galinsoxa parviflora</i> L.	517.
Гвоздика Борбаша	<i>Dianthus borbasii</i> Vandas.	142.
Гвоздика дельтовидна	<i>Dianthus deltoides</i> L.	143.
Гвоздика несправжньорозчепірена	<i>Dianthus pseudosquarrosus</i> (Novak) Klok.	144.
Гвоздика польова	<i>Dianthus campestris</i> Bieb.	145.
Герань болотна	<i>Geranium palustre</i> L.	339.
Герань криваво-червона	<i>Geranium sanguineum</i> L.	340.
Герань лісова	<i>Geranium sylvaticum</i> L.	341.
Герань лучна	<i>Geranium pratense</i> L.	342.
Герань Робертова	<i>Geranium robertianum</i> L.	343.
Герань темна	<i>Geranium phaeum</i> L.	344.
Гикавка сіра	<i>Berteroa incana</i> (L.) DC.	206.
Гілокомій блискучий	<i>Hylocomium splendens</i> (Hedw.) Bryol. eur.	42.
Гіпн дуговидний	<i>Hypnum arcuatum</i> Lindb.	33.
Гіркуша нечуйвітрова	<i>Picris hieracioides</i> L.	518.
Гірчак березковидний	<i>Polygonum convolvulus</i> L.	174.
Гірчак звичайний, спориш	<i>Polygonum aviculare</i> L.	175.
Гірчак зміїний	<i>Polygonum bistorta</i> L.	176.
Гірчак перцевий	<i>Polygonum hydropiper</i> L.	177.
Гірчак почечуйний	<i>Polygonum persicaria</i> L.	178.
Глід кривочашечковий	<i>Crataegus curvizepola</i> Lindm.	115.
Глід одноматочковий	<i>Crataegus monogyna</i> Jacq.	116.
Глід український	<i>Crataegus ucrainica</i> Pojark.	117.
Глуха кропива біла	<i>Lamium album</i> L.	463.
Глуха кропива крапчаста.	<i>Lamium maculatum</i> L.	464.
Глуха кропива пурпурова	<i>Lamium purpureum</i> L.	465.
Гніздівка звичайна	<i>Neottia nidus-avis</i> (L.) Rich.	615.
Голокучник дубовий	<i>Gymnocarpium dryopteris</i> (L.) Newm.	56.
Голокучник Роберта	<i>Gymnocarpium robertianum</i> (Hoffm.) Newm.	57.
Горлянка повзуча	<i>Ajuga reptans</i> L.	466.
Горлянка женецька	<i>Ajuga genevensis</i> L.	467.
Горобейник лікарський	<i>Lithospermum officinale</i> L.	407.
Горошок кушубський	<i>Vicia cassubica</i> L.	283.
Горошок волохатий	<i>Vicia villosa</i> Rath.	284.
Горошок вузьколистий	<i>Vicia angustifolia</i> Reichard	285.
Горошок лісовий	<i>Vicia sylvatica</i> L.	286.
Горошок мишачий	<i>Vicia cracca</i> L.	287.
Горошок плотовий	<i>Vicia sepium</i> L.	288.

Продовження табл. 2

1	2	3
Горошок пухнатий	<i>Vicia pilosa</i> Bieb.	289.
Горошок тонколистий	<i>Vicia tenuifolia</i> Roth.	290.
Горошок чагарниковий	<i>Vicia dumetorum</i> L.	291.
Горошок чотиринасінний	<i>Vicia tetraspermae</i> (L.) Schreb.	292.
Гостриця лежача	<i>Asperugo procumbens</i> L.	408.
Грабельки звичайні	<i>Erodium cicutarium</i> (L) L'Her	345.
Гравілат міський	<i>Geum urbanum</i> L.	118.
Гравілат річковий	<i>Geum rivale</i> L.	119.
Гребінник звичайний	<i>Cynosurus crystatus</i> L.	689.
Грицики звичайні	<i>Capsella bursa-pastoris</i> (L.) Medik.	207.
Грушанка круглолиста	<i>Pyrola rotundifolia</i> L.	242.
Грушанка мала	<i>Pyrola minor</i> L.	243.
Грушанка середня	<i>Pyrola media</i> Sw.	244.
Грястиця збірна	<i>Dactylis glomerata</i> L.	690.
Деревій благородний	<i>Achillea nobilis</i> L.	519.
Деревій майже звичайний	<i>Achillea submillefolium</i> L.	520.
Деревій щетинистий	<i>Achillea setacea</i> Waldst. et Kit.	521.
Дерепаноклад глянцеуватий	<i>Drepanocladus vernicosus</i> (Lindb.) Warnst.	32.
Дзвінець малий	<i>Rhinanthus minor</i> L.	439.
Дзвоники ріпчастовидні	<i>Campanula rapunculoides</i> L.	500.
Дзвоники карпатські	<i>Campanula carpatica</i> Jacog.	501.
Дзвоники кропиволисті	<i>Campanula trachelium</i> L.	502.
Дзвоники круглолисті	<i>Campanula rotundifolia</i> L.	503.
Дзвоники персиколисті	<i>Campanula persicifolia</i> L.	504.
Дзвоники розлогі	<i>Campanula patula</i> L.	505.
Дзвоники скупчені	<i>Campanula glomerata</i> L.	506.
Дивина звичайна	<i>Verbascum thapsus</i> L.	435.
Дивина борошніста	<i>Verbascum lychnitis</i> L.	437.
Дивина густоквіткова	<i>Verbascum densiflorum</i> Bertol.	442.
Дивина лікарська	<i>Verbascum phlomoides</i> L.	436.
Дивина фіолетова	<i>Verbascum phoeniceum</i> L.	443.
Дікран болотний	<i>Dicranum bonjeanii</i> De Not.	18.
Дікран багатоніжковий	<i>Dicranum polysetum</i> S W.	19.
Дікран зморшкуватий	<i>Dicranum rugosum</i> Hedw.	20.
Дікран мітлоподібний	<i>Dicranum scoparium</i> Hedw.	21.
Діфазіаструм сплюснутий	<i>Diphasiastrum comlanatum</i> (L.) Holub.	43.
Дорикній грецький	<i>Doricnium graecum</i> (L.) Ser.	293.
Дрік германський	<i>Genista germanica</i> L.	294.
Дрік красильний	<i>Genista tinctoria</i> L.	295.
Дудник болотний	<i>Angelica palustris</i> (Bess.) Hoffm.	358.
Дудник лісовий	<i>Angelica sylvestris</i> L.	359.
Дурман звичайний	<i>Datura stramonium</i> L.	422.
Дягель лікарський	<i>Archangelica officinalis</i> Hoffm.	360.
Егоніхон фіолетово-голубий	<i>Aegonychon purpureo-caeruleum</i> L.	409.
Еремогоне скельна	<i>Eremogone saxatilis</i> (L.) Ikonn.	146.
Еспарцет виколистий	<i>Onobrychis viciifolia</i> Scop.	296.
Еспарцет піщаний	<i>Onobrychis arenaria</i> (Kit.) DC.	297.
Жабник польовий	<i>Filago arvensis</i> L.	522.
Жабриця однорічна	<i>Seseli annuum</i> L.	361.

Продовження табл. 2

1	2	3
Жабрій звичайний	<i>Galeopsis tetrahit</i> L.	468.
Жеруха гірка	<i>Cardamine amara</i> L.	208.
Жеруха дрібноцвіта	<i>Cardamine parviflora</i> L.	209.
Жеруха шорстка	<i>Cardamine hirsuta</i> L.	210.
Живокіст лікарський	<i>Symphytum officinale</i> L.	410.
Жимолость пухната	<i>Lonicera xylosteum</i> L.	380.
Жито дике	<i>Secale ruderalis</i> L.	691.
Жовтець багатоквітковий	<i>Ranunculus polyanthemus</i> L.	83.
Жовтець вогнистий	<i>Ranunculus flammula</i> L.	84.
Жовтець золотистий	<i>Ranunculus auricomus</i> L.	85.
Жовтець їдкий	<i>Ranunculus acris</i> L.	87.
Жовтець кашубський	<i>Ranunculus cassubicus</i> L.	88.
Жовтець отруйний	<i>Ranunculus sceleratus</i> L.	89.
Жовтий осот польовий	<i>Sonchus arvensis</i> L.	523.
Жовтозілля весняне	<i>Senecio vernalis</i> Waldst. et Kit.	524.
Жовтозілля дібровне	<i>Senecio nemorensis</i> L.	525.
Жовтозілля лучне (Якова)	<i>Senecio jacobaea</i> L.	526.
Жовтозілля Фукса	<i>Senecio fuchsii</i> C.C. Gmel.	527.
Жовтушник загострений	<i>Erysimum cheirantoides</i> L.	211.
Жовтушник лісовий	<i>Erysimum sylvaticum</i> Bieb.	212.
Жовтяниця черговолиста	<i>Chrysosplenium alternifolium</i> L.	91.
Жостір проносний	<i>Rhamnus cathartica</i> L.	375.
Журавлина дрібноплодна	<i>Oxycoccus microcarpus</i> Turcz. ex Rupr.	230.
Журавлина болотна	<i>Oxycoccus palustris</i> Pers.	231.
Загітник головчастий	<i>Paronychia cephalotes</i> (Bieb.) Bess.	147.
Заяча конюшина багатоліста	<i>Anthyllis macrocephala</i> Wend.	298.
Звіробій звичайний	<i>Hypericum perforatum</i> L.	187.
Звіробій шорсткий	<i>Hypericum hirsutum</i> L.	188.
Зеленчук жовтий	<i>Galeobdolon luteum</i> Huds.	469.
Зеленчук жовтий	<i>Galeobdolon luteum</i> Huds.	362.
Зимолубка зонтична	<i>Chimaphila umbellata</i> (L.) W. Barton	245.
Зіглінгія лежача	<i>Sieglingia decumbens</i> (L.) Bernh.	692.
Зіновать рагенсбурзька	<i>Cytisus ratisbonensis</i> Schaeff.	299.
Зіновать руська	<i>Cytisus rutenicus</i> Fisch. ex Woloszcz.	300.
Зіновать Цінгера	<i>Cytisus zingeri</i> (Nenuk.) V. Krecz.	301.
Зірочки жовті	<i>Gagea lutea</i> (L.) Ker. - Gawl.	592.
Зірочник багновий	<i>Stellaria uliginosa</i> Murr.	148.
Зірочник болотний	<i>Stellaria palustris</i> Retz.	149.
Зірочник гайовий	<i>Stellaria nemorum</i> L.	150.
Зірочник злаковидний	<i>Stellaria graminea</i> L.	151.
Зірочник ланцетовидний	<i>Stellaria holostea</i> L.	152.
Зірочник середній	<i>Stellaria media</i> (L.) Vill.	153.
Злинка гостра	<i>Erigeron acris</i> L.	528.
Зміячка пурпурова	<i>Scorzonera purpurea</i> L.	530.
Зніт болотний	<i>Epilobium palustre</i> L.	328.
Зніт дрібноквітковий	<i>Epilobium parviflorum</i> Schreb.	329.
Зніт чотиригранний	<i>Epilobium tetragonum</i> L.	302.
Зніт чотиригранний	<i>Epilobium tetragonum</i> L.	302.
Зніт шорсткий	<i>Epilobium hirsutum</i> L.	331.
Зозулинець пурпуровий	<i>Orchis purpurea</i> Huds.	616.

Продовження табл. 2

1	2	3
Зозуліні черевички справжні	<i>Cypripedium calceolus</i> L.	617
Золотушник звичайний	<i>Solidago virgaurea</i> L.	531.
Зубниця бульбиста	<i>Dentaria bulbifera</i> L.	213
Зубниця п'ятилиста	<i>Dentaria quinquefolia</i> Bieb.	214.
Їжача голівка непомітна	<i>Sparganium neglectum</i> Beeb.	756.
Калачики непомітні	<i>Malva neglecta</i> Walln.	496.
Калачки маленькі	<i>Malva pusilla</i> Smith	497.
Калина звичайна	<i>Viburnum opulus</i> L.	381.
Калієргон велетенський	<i>Calliergon giganteum</i> (Schimp.) Kindb.	22
Калієргон сердцелистий	<i>Calliergon cordifolium</i> (Hedw.) Kindb.	23.
Калюжниця болотна	<i>Caltha palustris</i> L.	92.
Карагана кущова	<i>Caragana frutex</i> (L.) C. Koch.	303.
Кардамінопіс Галлера	<i>Cardaminopsis halleri</i> Hayek	215.
Катаброза водяна	<i>Catabrose aquatica</i> L.	693.
Квасениця звичайна	<i>Oxalis acetosella</i> L.	337.
Келерія гребінчаста	<i>Koeleria cristata</i> (L.) Pers.	694.
Келерія сиза	<i>Koeleria glauca</i> (Sprang) DC.	695.
Кизляк китеццвітний	<i>Naumburgia thyrsoflora</i> (L.) Reichenb.	250.
Китник лучний	<i>Alopecurus pratensis</i> L.	696.
Китятки анарахновидний	<i>Polygala andrachnoides</i> Willd.	348.
Китятки звичайні	<i>Polygala vulgaris</i> L.	349.
Китятки чубаті	<i>Polygala comosa</i> L.	350.
Кінський часник черешковий	<i>Alliaria petiolata</i> (M.B.) Cavara et Grande.	216.
Кладонія м'яка	<i>Cladonia mitis</i> Sandst.	1.
Кладонія лісова	<i>Cladonia sylvatica</i> (L) Hoffm.	2.
Клімацій деревовидний	<i>Clemacium dendroides</i> (L.) Web.	37.
Клімацій деревовидний	<i>Clemacium dendroides</i> (L.) Web.	23.
Клопогін європейський	<i>Cimicifuga europaea</i> Schipcz.	93.
Кмин звичайний	<i>Carum carvi</i> L.	363.
Ковила волосиста	<i>Stipa capillata</i> L.	697.
Ковила камнелюбна	<i>Stipa lithophila</i> P. Smirn.	698.
Ковила найкрасивіша	<i>Stipa pulcherrima</i> C. Koch.	699.
Ковила пірчата	<i>Stipa pennata</i> L.	700.
Козельці східні	<i>Tragopogon orientalis</i> L.	532.
Комиш лісовий	<i>Scirpus sylvaticus</i> L.	637.
Конвалія звичайна	<i>Convallaria majalis</i> L.	610.
Конюшина польова	<i>Trifolium arvense</i> L.	304.
Конюшина повзуча	<i>Trifolium repens</i> L.	305.
Конюшина альпійська	<i>Trifolium alpestre</i> L.	306.
Конюшина гібридна	<i>Trifolium hybridum</i> L.	307.
Конюшина гірська	<i>Trifolium montanum</i> L.	308.
Конюшина золотиста	<i>Trifolium aureum</i> Pall.	309.
Конюшина лучна	<i>Trifolium pratense</i> L.	310.
Конюшина середня	<i>Trifolium medium</i> L.	311.
Конюшина сумнівна	<i>Trifolium dubium</i> Sibht.	312.
Конюшина суніцевидна	<i>Trifolium fragiferum</i> L.	313.
Копитняк європейський	<i>Asarum europaeum</i> L.	74.
Коральковець тринадрізаний	<i>Corallorhiza trifida</i> Chatel.	618
Королиця звичайна	<i>Leucanthemum vulgare</i> Lam.	533.

Продовження табл. 2

1	2	3
Коронарія зозуляча	<i>Coronaria flos-cuculi</i> L.	154.
Коручка болотна	<i>Epipactis palustris</i> (L.) Grantz	619.
Кострець безостий	<i>Bromopsis inermis</i> (Leys.) Holub.	701.
Костриця Беккера	<i>Festuca beckeri</i> (Hack.) Trautw.	702.
Костриця борозниста	<i>Festuca rupicola</i> Heuff.	703.
Костриця велетенська	<i>Festuca gigantea</i> (L) Vill.	704.
Костриця лучна	<i>Festuca pratensis</i> Huds.	705.
Костриця найвища	<i>Festuca altissima</i> All.	706.
Костриця овеча	<i>Festuca ovina</i> L.	707.
Костриця поліська	<i>Festuca polesica</i> Zapal.	708.
Костриця червона	<i>Festuca rubra</i> L.	709.
Костяниця	<i>Rubus saxatilis</i> L.	120.
Котячі лапки дводомні	<i>Antennaria dioica</i> (L.) Gaertn.	534.
Кравник звичайний	<i>Odontites vulgaris</i> Moench.	444.
Крем'яник парний	<i>Telekia spesiosa</i> (Schreb.) Baumg.	535.
Кремена біла	<i>Petasites albus</i> (L.) Gaertn.	536.
Круціата гола	<i>Cruciata glabra</i> (L.) Ehrend.	395.
Круціата члениста	<i>Cruciata articulata</i> (L.) Ehrend.	396.
Ксантоксаліс Діллена	<i>Xanthoxalis dillenii</i> (Jacq.) Holub.	338.
Ксанторія постінна	<i>Xantoria parietina</i> (L.) Beltr.	4.
Кудрявець Софії	<i>Descurainia sophia</i> (L.) Webb et Phantl.	217.
Куколиця біла	<i>Melandrium album</i> (Mill.) Garcke	155.
Кульбаба лікарська	<i>Taraxacum officinale</i> Webb ex Wigg.	537.
Кульбаба осіння	<i>Taraxacum hybernum</i> Stev.	538.
Куничник непомітний	<i>Calamagrosis neglecta</i> (Ehrh.) Gaertn. Mey. et Schreb.	710.
Куничник мінливий	<i>Calamagrosis varia</i> (Schrad.) Host	711.
Куничник наземний	<i>Calamagrosis epideios</i> (L.) Roth	712.
Куничник сіруватий	<i>Calamagrosis canescens</i> (Beb.) Roth	713.
Куничник тростиновий	<i>Calamagrosis arundinacea</i> (L.) Roth	714.
Купальниця європейська	<i>Trollius europaeus</i> L.	94.
Купина багатоквіткова	<i>Polygonatum multiflorum</i> (L.) All.	611.
Купина кільчата	<i>Polygonatum verticillatum</i> (L.) All.	612.
Купина пахуча	<i>Polygonatum odoratum</i> (Mill.) Druce.	613.
Куцоніжка пірчата	<i>Brachypodium pinnatum</i> (L.) Beauv.	715.
Куцоніжка лісова	<i>Brachypodium sylvatica</i> (Huds.) Beauv.	716.
Лаватера тюрінгська	<i>Lavatera thuringiaca</i> L.	495.
Лазурник трилопатекий	<i>Laser trilobum</i> (L.) Borkh.	364.
Ластовень лікарський	<i>Vincetoxicum hirundinaria</i> Medik.	391.
Латаття біле	<i>Nymphaea alba</i> L.	71
Латук татарський	<i>Lactuca tatarica</i> (L.) C. A. Mey.	539.
Левкобрий сизий	<i>Leucobryum glaucum</i> (Hedw.) Schimp.	38.
Леєрсія рисовидна	<i>Leersia oryoides</i> (L.) SW.	717.
Лепеха звичайна	<i>Acorus calamus</i> L.	757.
Лепешняк великий	<i>Glyceria maxima</i> (C.Hartm.) Holub	718.
Лепешняк плаваючий	<i>Glyceria fluitans</i> (L.) R.Br.	719.
Лециця малонасінна	<i>Gypsophila oligosperma</i> A.Krasnova	156.
Лисохвіст колінчастий	<i>Alopecurus geniculatus</i> L.	720.
Лілія кучерява	<i>Lilium martagon</i> L.	593.
Ліннеа північна	<i>Linnea borealis</i> L.	382.

Продовження табл. 2

1	2	3
Ломиніс виноградолистий	<i>Clematis vitalba</i> L.	95.
Ломиніс прямий	<i>Clematis recta</i> L.	96.
Лопух паутинистий	<i>Arctium tomentosum</i> Mill.	540.
Лопух справжній	<i>Arctium lappa</i> L.	541.
Лутига татарська	<i>Atriplex tatarica</i> L.	173.
Любка дволиста	<i>Platanthera bifolia</i> (L.) Rich.	620.
Люцерна лежача	<i>Medicago procumbens</i> Bess.	314.
Люцерна посівна	<i>Medicago sativa</i> L.	315.
Люцерна румунська	<i>Medicago romanica</i> Pern.	316.
Люцерна хмелевидна	<i>Medicago lupulina</i> L.	317.
Лядвенець польовий	<i>Lotus arvensis</i> Pers.	318.
Льоннок дроколистий	<i>Linaria genistifolia</i> (L.) Mill.	445.
Льоннок звичайний	<i>Linaria vulgaris</i> Mill.	446.
Лядвинець Ольги	<i>Lotus Olgae</i> Klok.	218.
М'ята водяна	<i>Mentha aquatica</i> L.	470.
М'ята польова	<i>Mentha arvensis</i> L.	471.
Малина	<i>Rubus idaeus</i> L.	121.
Маруна щиткова	<i>Pyrethrum corymbosum</i> (L.) Scop.	542.
Материнка звичайна	<i>Origanum vulgare</i> L.	472.
Медова трава м'яка	<i>Holcus mollis</i> L.	721.
Медова трава шерстиста	<i>Holcus lanatus</i> L.	722.
Медунка вузьколиста	<i>Pulmonaria angustifolia</i> L.	411.
Мерінгія трижилкова	<i>Moehringia trinervia</i> Clairv.	157.
Метлюг звичайний	<i>Apera spica-venti</i> (L.) Beauv.	723.
Мильнянка лікарська	<i>Saponaria officinalis</i> L.	158.
Миший зелений	<i>Setaria viridis</i> Beauv.	724.
Миший сизий	<i>Setaria glauca</i> L.	725.
Мітлиця виноградникова	<i>Agrostis vinealis</i> Schreb.	726.
Мітлиця повзуча	<i>Agrostis stolonifera</i> L.	727.
Мітлиця собача	<i>Agrostis canina</i> L.	728.
Мній близький	<i>Mnium affine</i> Bland. Emend.	27.
Мній гострокінцевий	<i>Mnium cuspidatum</i> Hedw.	28.
Мній хвилястий	<i>Mnium undulatum</i> Hedw.	29.
Молінія голуба	<i>Molinia caerulea</i> (L.) Moench.	729.
Молодило руське	<i>Sempervivum ruthenicum</i> Schnitt. et C.B.Lehm.	269.
Молочай мигдалевидний	<i>Euphorbia amygdaloides</i> L.	258.
Молочай болотний	<i>Euphorbia palustris</i> L.	259.
Молочай Вальдштейна	<i>Euphorbia waldsteinii</i> (Sojak) Czer.	260.
Молочай кипарисовидний	<i>Euphorbia cyparissias</i> L.	261.
Молочай прутковидний	<i>Euphorbia virgultosa</i> Klok.	262.
Молочай Сегієрів	<i>Euphorbia seguieriana</i> Neck.	263.
Морквіник мучний	<i>Silaum silaus</i> (L.) Schinz et Thell	365.
Моховинка вузлувата	<i>Sagina nodosa</i> (L.) Fenzl.	159.
Мучниця звичайна	<i>Arctostaphylos uva-ursi</i> (L.) Spreng.	232.
Наперстянка великоквіткова	<i>Digitalis lanata</i> Ehrh.	454.
Незабудка болотна	<i>Myosotis palustris</i> L.	412.
Незабудка дібровна	<i>Myosotis nemorosa</i> Bess.	413.
Незабудка лісова	<i>Myosotis sylvatica</i> Ehrh.ex Hoffm.	414.
Незабудка шорстка	<i>Myosotis strigulosa</i> Reichenb.	415.

Продовження табл. 2

1	2	3
Нечуйвітер волохатенький	<i>Hieracium pilosella</i> L.	543.
Нечуйвітер зонтичний	<i>Hieracium umbellatum</i> L.	544.
Нечуйвітер лісовий	<i>Heiracium sylvularum</i> Jord. ex Boreau	545.
Нечуйвітер поспішний	<i>Hieracium festinum</i> (Jord. ex Boreau) Juxip	546.
Образки болотні	<i>Calla palustris</i> L.	758.
Одинарник європейський	<i>Trientalis europaea</i> L.	255.
Одноквітка звичайна	<i>Moneses uniflora</i> (L.) A. Gray	246.
Ожика лісова	<i>Luzula sylvatica</i> (Huds.) Gaudin	622.
Ожика багатоквіткова	<i>Lusula multiflora</i> (Retz.) Lej	623.
Ожика бліда	<i>Luzula pallescens</i> Sw.	624.
Ожика волосиста	<i>Luzula pilosa</i> (L.) Willd.	625.
Ожика Форстера	<i>Luzula forsteri</i> (Smith) DC.	626.
Ожина несійська	<i>Rubus nessensis</i> W. Hall	122.
Ожина сиза	<i>Rubus caesius</i> L.	123.
Оман шершавий	<i>Inula hirta</i> L.	547.
Оман британський	<i>Inula britannica</i> L.	548.
Оман високий	<i>Inula helenium</i> L.	549.
Омег банатський	<i>Oenanthe banatica</i> Heuff.	366.
Омег водяний	<i>Oenante aquatica</i> (L.) Poir.	367.
Орляк звичайний	<i>Pteridium aquilinum</i> (L.) Kuhn	67.
Ортилія однобока	<i>Orthilia secunda</i> (L.) House	247.
Осока рідковолиста	<i>Carex remota</i> L.	638.
Осока багнова	<i>Carex limosa</i> L.	639.
Осока берегова	<i>Carex riparia</i> Curt.	640.
Осока бліда	<i>Carex pallescens</i> L.	641.
Осока вереснякова	<i>Carex ericetorum</i> Poll.	642.
Осока видовжена	<i>Carex elongata</i> L.	643.
Осока висока	<i>Carex elata</i> All.	644.
Осока волосиста	<i>Carex pilosa</i> Scop.	645.
Осока волотиста	<i>Carex paniculata</i> L.	646.
Осока галлеровська	<i>Carex hallerana</i> Asso	647.
Осока гірська	<i>Carex montana</i> L.	648.
Осока гостра	<i>Carex acuta</i> L.	649.
Осока дерниста	<i>Carex caespitosa</i> L.	650.
Осока загострена	<i>Carex acutiformis</i> Ehrh.	651.
Осока заяча	<i>Carex leporina</i> L.	652.
Осока зближена	<i>Carex appropinquata</i> Schum.	653.
Осока звичайна	<i>Carex vulgaris</i> Fries.	654.
Осока здута	<i>Carex rostrata</i> Stokes.	655.
Осока колхідська	<i>Carex colchica</i> J. Gay.	656.
Осока колючкувата	<i>Carex muricata</i> L.	657.
Осока лисяча	<i>Carex vulpina</i> L.	658.
Осока лісова	<i>Carex sylvatica</i> L.	659.
Осока малоквіткова	<i>Carex pauciflora</i> Lightf.	660.
Осока несправжньоосмикавцева	<i>Carex pseudocyperus</i> L.	661.
Осока низька	<i>Carex humilis</i> Leys.	662.
Осока пальчаста	<i>Carex digitata</i> L.	663.
Осока пізня	<i>Carex serotina</i> Merat	664.
Осока попелясто-сіра	<i>Carex cinerea</i> Poll.	665.

Продовження табл. 2

1	2	3
Осока просовидна	Carex panicea L.	666.
Осока пухирчата	Carex vesicaria L.	667.
Осока пухнатоплодна	Carex lasiocarpa Ehrh.	668.
Осока рання	Carex praecox Schreb.	669.
Осока ситничковидна	Carex wiluica Meinsh.	670.
Осока сусідня	Carex contigua Hoppe.	671.
Осока тонкокореневищна	Carex chordorhiza Ehrh.	672.
Осока трясучковидна	Carex brizoides L.	673.
Осока чорна	Carex nigra (L.) Reichard.	674.
Осока шершава	Carex hirta L.	675.
Осот звичайний	Cirsium vulgare (Savi) Ten.	550.
Осот болотний	Cirsium palustre (L.) Scop.	551.
Осот городній	Cirsium oleraceum (L.) Scop.	552.
Остудник багатощлюбний	Herniaria polygama F.Gray	160.
Остудник голий	Herniaria glabra L.	161.
Очанка стиснута	Euphrasia stricta D.Wolf ex J. F. Lehm.	441.
Очерет звичайний	Phragmites communis Trin.	730.
Очеретянка звичайна	Phalaroides arundinaceae (L.) Rausch.	731.
Очиток дернистий	Sedum caespitosum (Cav.) DC.	270.
Очиток Рупрехта	Sedum ruprechtii (Jalas) Omelcz.	271.
Очиток їдкий	Sedum acre L.	272.
Пажитиця багаторічна	Lolium perenne L.	732.
Пальчатокоренник плямистий	Dactylorhiza maculata (L.) Soo.	621.
Парило волосисте	Agrimonia pilosa Ledeb.	124.
Парило звичайне	Agrimonia eupatoria L.	125.
Пармелія бороздчата	Parmelia sulcata Tayl.	5.
Паслін чорний	Solanum nigrum L.	423.
Пасльон солодко-гіркий	Solanum dulcamara L.	424.
Пахуча трава звичайна	Anthoxanthum odoratum L.	733.
Пахучка звичайна	Clinopodium vulgare L.	473.
Пельтігера пупирчата	Peltigera aptosa (L.) Willd.	6.
Пельтігера собача	Peltigera canina (L.) Willd.	7.
Первоцвіт великочашечковий	Primula macrocalyx Bunge	251.
Первоцвіт весняний	Primula veris L.	252.
Переліска багаторічна	Mercurialis perennis L.	264.
Перестріч гайовий	Melampyrum nemorosum L.	447.
Перестріч лісовий	Melampyrum sylvaticum L.	448.
Перестріч лучний	Melampyrum pratense L.	449.
Перестріч гребінчастий	Melampyrum cristatum L.	450.
Перестріч польовий	Melampyrum arvense L.	451.
Перлівка поникла	Melica nutans L.	734.
Перстач білий	Potentilla alba L.	126.
Перстач гусячий	Potentilla anserina L.	127.
Перстач пісковий	Potentilla arenaria Borkh.	128.
Перстач розлогий	Potentilla patula Walldst. et Kit.	130.
Перстач сріблястий	Potentilla argentea L.	131.
Петрів хрест лускатий	Lathraea squamaria L.	438.
Печіночниця звичайна	Hepatica nobilis Mill.	98.
Пижмо звичайне	Tanacetum vulgare L.	553.
Пирій несправжньосизий	Elytrigia pseudocaesia (Pacz.) Prokud.	735.

Продовження табл. 2

1	2	3
Пирій повзучий	Elytrigia repens (L.) Nevski	736.
Пирій середній	Elytrigia intermedium (Host) Nevski	737.
Півники сибірські	Iris sibirica L.	594.
Півники болотні	Iris pseudacorus Schur.	595.
Півники німецькі	Iris germanica L.	596.
Підбілик альпійський	Homogyne alpina (L.) Crass.	554.
Підлісник європейський	Sanicula europaea L.	368.
Підмаренник багновий	Galium uliginosum L.	397.
Підмаренник весняний	Galium vernum L.	398.
Підмаренник запашний.	Galium odorata (L.) Scop.	399.
Підмаренник м'який	Galium mollugo L.	400.
Підмаренник північний	Galium boreale L.	401.
Підмаренник справжній	Galium verum L.	402.
Підмаренник чіпкий	Galium aparine L.	403.
Підсніжник звичайний	Galanthus nivalis L.	606.
Підсніжник складчастий	Galanthus plicatus Bieb.	607.
Плавушник болотний	Hottonia palustris L.	253.
Плагіотецій дрібнозубчастий	Plagiothecium denticulatum (Hedw.) B.S.G.	39.
Плакун верболистий	Lythrum salicaria L.	326.
Плакун лозний	Lythrum virgatum L.	327.
Плаун булавовидний	Lycopodium clavatum L.	44.
Плаун річний (колючий)	Lycopodium annotinum L.	45.
Плетуха звичайна	Calystegia sepium (L.) R. Br.	405.
Плеуроцій Шребера	Pleurozium schreberi (Brid.) Mitt.	40
Плоскуха звичайна	Echinichloa crusgalli (L.) Beauv.	738.
Плющ звичайний	Hedera helix L.	352.
Подорожник великий	Plantago major L.	455.
Подорожник ланцетолистий	Plantago lanceolata L.	456.
Подорожник середній	Plantago media L.	457.
Подорожник щорсткий	Plantago scabra Moench	458.
Полин австрійський	Artemisia austriaca Jacq.	555.
Полин гіркий	Artemisia absinthium L.	556.
Полин дніпровський	Artemisia dniproica Klok.	557.
Полин звичайний	Artemisia vulgaris L.	558.
Полин мітливий	Artemisia scoparia Waldst. ex. Kit.	559.
Полин понтичний	Artemisia pontica L.	560.
Поросинець укорінливий	Hypochaeris radicata L.	561.
Празелень звичайний	Lapsana communis L.	562.
Проліска дволиста	Scilla bifolia L.	601.
Просянка розлога	Milium effusum L.	739.
Птіліум страусове перо	Ptilium crista-castrensis (Hedw.) De Not.	34.
Пужник голий	Turritis glabra L.	219.
Пухівка багатоклоскова	Eriophorum polystachyon L.	676.
Пухівка піхвова	Eriophorum vaginatum L.	677.
Пухівка струнка	Eriophorum gracile Koch.	678.
Пухівка широколиста	Eriophorum latifolium Hoppe.	679.
Пшінка весняна	Ficaria verna Huds.	99.
Райграс високий	Arrhenatherum elatius L.	740.
Ранник вузлуватий	Scrophularia nodosa L.	452.

Продовження табл. 2

1	2	3
Резеда жовта	<i>Reseda lutea</i> L.	223.
Ритидіадельф відтопирений	<i>Rhytidadelphus squarrosus</i> (Hedw.) Warnst.	35.
Ритидіадельф тригранний	<i>Rhytidadelphus triquetrus</i> (Hedw.) Warnst.	36.
Різушка Таля	<i>Arabidopsis thaliana</i> Heynk.	220.
Рінхоспора біла	<i>Rhynchospora alba</i> Vahl.	680.
Робінія звичайна	<i>Robinia pseudoacacia</i> L.	319.
Рогіз широколистяний	<i>Typha latifolia</i> L.	755.
Роговик Біберштейна	<i>Cerastium bibersteinii</i> DC.	162.
Роговик дібровний	<i>Gerastium nemirale</i> Bieb.	163.
Роговик ланцетовидний	<i>Cerastium holosteoides</i> Fries.	164.
Роговик польовий	<i>Cerastium arvense</i> L.	165.
Родовик лікарський	<i>Sanguisorba officinalis</i> L.	132.
Рододендрон жовтий	<i>Rhododendron luteum</i> Sweet	233.
Розривтрава дрібноквіткова	<i>Impatiens parviflora</i> L.	346.
Розривтрава звичайна	<i>Impatiens noli-tangere</i> L.	347.
Розхідник звичайний	<i>Glechoma hederaceae</i> L.	474.
Розхідник шорсткий	<i>Glechoma hirsuta</i> Waldst. et Kit	475.
Ромашка продірявлена	<i>Matricaria perforata</i> Merat.	563.
Росичка круглоста	<i>Drosera rotundifolia</i> L.	273.
Русянка альпійська	<i>Polytrichum alpestre</i> Hoppe	14.
Русянка волосиста	<i>Polytrichum piliferum</i> Hoppe	15.
Русянка звичайна	<i>Polytrichum commune</i> Hedw.	16.
Русянка ялівцева	<i>Polytrichum juniperinum</i> Hedw.	17.
Рутвиця блискуча	<i>Thalictrum lucidum</i> L.	100.
Рутвиця орликолиста	<i>Thalictrum aquilegifolium</i> L.	101.
Рутвиця смердюча	<i>Thalictrum foetidum</i> L.	102.
Ряска мала	<i>Lemna minor</i> L.	759.
Ряска трибороздчаста	<i>Lemna trisulca</i> L.	760.
Ряст ущільнений	<i>Corydalis solida</i> (L.) Clairv.	108.
Ряст Маршалла	<i>Corydalis marschalliana</i> Pers.	109.
Ряст порожнистий	<i>Corydalis cava</i> Schweigg. et Koerte	110.
Самосил білоповстистий	<i>Teucrium polium</i> L.	476.
Самосил гайовий	<i>Teucrium chamaedrys</i> L.	477.
Свербіжниця польова	<i>Knautia arvensis</i> (L.) Coult	386.
Свидина кров'яна	<i>Swida sanguinea</i> (L.) Opiz.	351.
Синяк звичайний	<i>Echium vulgare</i> L.	416.
Ситник трироздільний	<i>Juncus trifidus</i> L.	627.
Ситник жаб'ячий	<i>Juncus bufonius</i> L.	628.
Ситник Жерара	<i>Juncus gerardii</i> Loisel.	629.
Ситник Леерса	<i>Juncus leersii</i> Marss.	630.
Ситник нитковидний	<i>Juncus filiformis</i> L.	631.
Ситник розлогий	<i>Juncus effusus</i> L.	632.
Ситник розчепірений	<i>Juncus squarrosus</i> L.	633.
Ситник скупчений	<i>Juncus conglomerates</i> L.	634.
Ситник стиснутий	<i>Juncus compressus</i> L.	635.
Ситник членистий	<i>Juncus articulatus</i> L.	636.
Ситняг болотний	<i>Eleocharis palustris</i> (L.) Roehn. et Schult.	681.
Сідач конопляний	<i>Eupatorium cannabinum</i> L.	564.

Продовження табл. 2

1	2	3
Скабіоза біло жовта	<i>Scabiosa ochroleuca</i> L.	387.
Скабіоза голубина	<i>Scabiosa columbaria</i> L.	388.
Скереда покрівельна	<i>Crepis tectorum</i> L.	565.
Скополя карніолійська	<i>Scopolia carniolica</i> Jacq.	425.
Скорзонера пурпурова	<i>Scorzonera purpurea</i> L.	566.
Слабник водяний	<i>Malachium aquaticum</i> (L.) Moench	166.
Смілка зеленувата	<i>Silene chlorantha</i> (Willd.) Fhrh.	167.
Смілка звичайна	<i>Silene vulgaris</i> (Moench) Garcke.	168.
Смілка поникла	<i>Silene nutans</i> L.	169.
Смодь гірська	<i>Peucedanum oreoselinum</i> (L.) Moench	369.
Смодь болотна	<i>Peucedanum palustre</i> (L.) Moench	370.
Смородина блискуча	<i>Ribes lucidum</i> Kit.	265.
Смородина колосиста	<i>Ribes spicatum</i> Rodson	266.
Смородина червона	<i>Ribes rubrum</i> L.	267.
Смородина чорна	<i>Ribes nigrum</i> L.	268.
Собача кропива п'ятилопатева	<i>Leonurus quinquelobatus</i> Gilib	478.
Собача кропива звичайна	<i>Leonurus cardiaca</i> L.	479.
Собача петрушка звичайна	<i>Aethusa cynapium</i> L.	371.
Сокирки польові	<i>Consolida regalis</i> F. Gray	103.
Сольданела гірська	<i>Soldanella montana</i> Willd.	254.
Сон чорніючий	<i>Pulsatilla nigricans</i> Storck	104.
Сон широколистяний	<i>Pulsatilla latifolia</i> Rupr.	105.
Сонццевіт яйцевидний	<i>Helianthemum ovatum</i> (Viv.) Dun.	201.
Стенактис однорічний	<i>Stenactis annua</i> Nees	567.
Стокротки багаторічні	<i>Bellis perennis</i> L.	568.
Стрілолист стрілолистий	<i>Sagittaria sagittifolia</i> L.	580.
Строфіостома рідкоцвіткова	<i>Strophostoma sparsiflora</i> (Mican). Turcz.	417.
Сугайник австрійський	<i>Doronicum austriacum</i> Jacq.	569.
Суниці зелені	<i>Fragaria viridis</i> Duch.	133.
Суниці лісові	<i>Fragaria vesca</i> L.	134.
Суниці мускусні	<i>Fragaria moschata</i> Duch.	135.
Сусак зонтичний	<i>Butomus umbellatus</i> L.	582.
Суховершки звичайні	<i>Prunella vulgaris</i> L.	480.
Сухоребрик високий	<i>Sisymbrium altissimum</i> L.	221.
Сухоребрик Лозеліів	<i>Sisymbrium loisellii</i> L.	222.
Сухоцвіт багновий	<i>Gnaphalium uliginosum</i> L.	570.
Сухоцвіт лісовий	<i>Gnaphalium sylvaticum</i> L.	571.
Сухоцвіт білий	<i>Gnaphallium luteo album</i> L.	572.
Сфагн відігнутий	<i>Sphagnum squarrosum</i> Crome	9.
Сфагн звивистий	<i>Sphagnum flexuosum</i> Dozy et Molk.	10.
Сфагн гостролистий	<i>Sphagnum acutifolium</i> Ehrh.	11.
Сфагн магеланський	<i>Sphagnum magellanicum</i> Brid.	12.
Таволга в'язолиста	<i>Spiraea ulmifolia</i> Scop.	136.
Таволга середня	<i>Spiraea media</i> Franz Schmidt	137.
Теліптерис болотний	<i>Thelypteris palustris</i> Schott	64.
Тимофіївка лучна	<i>Phleum pratense</i> L.	741.
Тимофіївка степова	<i>Phleum phleoides</i> (L.) Karsten	742.
Тирлич ваточниковий	<i>Gentiana asclepiadea</i> L.	392.
Тирлич звичайний	<i>Gentiana pueumnanthe</i> L.	393.
Тонконіг неплідний	<i>Poa sterilis</i> Bieb.	743.

Продовження табл. 2

1	2	3
Тонконіг болотний	<i>Poa palustris</i> L.	744.
Тонконіг бульбистий	<i>Poa bulbosa</i> L.	745.
Тонконіг вузьколистий	<i>Poa angustifolia</i> L.	746.
Тонконіг дібровний	<i>Poa nemoralis</i> L.	747.
Тонконіг звичайний	<i>Poa trivialis</i> L.	748.
Тонконіг лучний	<i>Poa pratensis</i> L.	749.
Тонконіг однорічний	<i>Poa annua</i> L.	750.
Тонконіг стиснутий	<i>Poa comressa</i> L.	751.
Трясучка середня	<i>Briza media</i> L.	752.
Уснея шорстка	<i>Usnea hirta</i> (L.) Widd.	8.
Фіалка шершава	<i>Viola hirta</i> L.	189.
Фіалка багнова	<i>Viola uliginosa</i> Bess.	190.
Фіалка висока	<i>Viola elatior</i> Fries	192.
Фіалка двозначна	<i>Viola ambigua</i> Waldst. et Kit.	193.
Фіалка двоквіткова	<i>Viola biflora</i> L.	194.
Фіалка дивна	<i>Viola mirabilis</i> L.	195.
Фіалка запашна	<i>Viola odorata</i> L.	196.
Фіалка пагорбкова	<i>Viola collina</i> Bess.	197.
Фіалка польова	<i>Viola arvensis</i> Murr.	198.
Фіалка триколірна	<i>Viola tricolor</i> L.	200.
Фітеума колосиста	<i>Phyteuma spicatum</i> L.	507.
Фунарія вологолюбива	<i>Funaria hygrometrica</i> Hedw.	24.
Хамедафне чашечкова	<i>Chamaedaphne calyculata</i> (L.) Moench	234.
Хамерій вузьколистий, іван-чай	<i>Chamerion angustifolium</i> (L.) Halub.	332.
Хамоміла лікарська	<i>Chamomilla reucutita</i> (L.) Reichend.	572.
Хвилівник звичайний	<i>Aristolochia clematidis</i> L.	73.
Хвощ болотний	<i>Equisetum palustre</i> L.	47.
Хвощ зимуючий	<i>Equisetum hyemale</i> L.	48.
Хвощ лісовий	<i>Equisetum sylvaticum</i> L.	49.
Хвощ лучний	<i>Equisetum pratense</i> L.	50.
Хвощ польовий	<i>Equisetum arvense</i> L.	51.
Хвощ річковий	<i>Equisetum fluviatile</i> L.	52.
Хміль звичайний	<i>Humulus lupulus</i> L.	111.
Холодок лікарський	<i>Asparagus officinalis</i> L.	614.
Хондрила ситниковидна	<i>Chondrilla juncea</i> L.	573.
Цератодон пурпуровий	<i>Ceratodon purpureus</i> (Hedw.) Brid	25.
Цибуля ведмежа	<i>Allium ursinum</i> L.	602.
Цибуля гранчаста	<i>Allium angulosum</i> L.	603.
Цибуля круглоголова	<i>Allium sphaerocephalum</i> L.	604.
Цибуля переможна	<i>Allium victorialis</i> L.	605.
Цикорій дикий	<i>Cichorium intybus</i> L.	574.
Цикута отруйна	<i>Cicuta virosa</i> L.	372.
Цирцея альпійська	<i>Circaea alpina</i> L.	333.
Цирцея звичайна	<i>Circaea lutetiana</i> L.	334.
Цмин пісковий	<i>Helichrysum arenarium</i> (L.) Moench	575.
Чаполоч пахуча	<i>Hierochloe odorata</i> (L.) Beauv.	753.
Частуха подорожникова	<i>Alisma plantago-aquatica</i> L.	581.
Чебрець повзчий	<i>Thymus serpyllum</i> L.	481.
Чебрець Кальє	<i>Thymus callieri</i> Borb. ex Velen	482.
Чебрець Палласів	<i>Thymus pallasianus</i> H. Braun.	483.

Продовження табл. 2

1	2	3
Чемерица Лобеля	<i>Veratrum lobelianum</i> Bernh.	591.
Чебрець Маршалла	<i>Thymus marschallianus</i> Willd.	484.
Червець однорічний	<i>Scleranthus annuus</i> L.	171.
Червець багаторічний	<i>Scleranthus perennis</i> L.	170.
Черета поникла	<i>Bidens cernua</i> L.	576.
Черета трироздільна	<i>Bidens tripartita</i> L.	577.
Черсак волосистий	<i>Dipsacus pilosus</i> L.	389.
Чина гороховидна	<i>Lathyrus pisiiformis</i> L.	325.
Чина круглолиста	<i>Lathyrus rotundifolius</i> Willd.	321.
Чина весняна	<i>Lathyrus vernus</i> (L.) Bernh.	322.
Чина лісова	<i>Lathyrus sylvestris</i> L.	323.
Чина лучна	<i>Lathyrus pratensis</i> L.	324.
Чистець болотний	<i>Stachys palustris</i> L.	485.
Чистець лісовий	<i>Stachys sylvatica</i> L.	486.
Чистець прямий	<i>Stachys recta</i> L.	487.
Чистотіл великий	<i>Chelidonium majus</i> L.	107.
Чихавка звичайна	<i>Parnassia vulgaris</i> DC.	578.
Чорниця	<i>Vaccinium myrtillus</i> L.	225.
Чорноголовник родивиковий	<i>Poterium sanguisorba</i> L.	138.
Чорнокорінь германський	<i>Cynoglossum germanicum</i> Jocq.	418.
Чорнокорінь лікарський	<i>Cynoglossum officinale</i> L.	419.
Шавель водяний	<i>Rumex aquaticus</i> L.	179.
Шавля залозиста	<i>Salvia glutinosa</i> L.	488.
Шавля кільчата	<i>Salvia verticillata</i> L.	489.
Шавля лікарська	<i>Salvia officinalis</i> L.	490.
Шавля лучна	<i>Salvia pratensis</i> L.	491.
Шафран гарний	<i>Crocus speciosus</i> Bieb.	597.
Шипшина собача	<i>Rosa canina</i> L.	139.
Шипшина повстиста	<i>Posa tomentosa</i> Smith.	140.
Шоломниця звичайна	<i>Scutellaria galericulata</i> L.	492.
Шолудивник болотний	<i>Pedicularis palustris</i> L.	453.
Щавель горобиний	<i>Rumex acetosella</i> L.	180.
Щавель кислий	<i>Rumex acetosa</i> L.	181.
Щавель кінський	<i>Rumex confertus</i> Willd.	182.
Щавель кучерявий	<i>Rumex crispus</i> L.	183.
Щавель лісовий	<i>Rumex sylvestris</i> (Lam.) Wallr.	184.
Щавель пірамідальний	<i>Rumex thyrsiflorus</i> Fingerh.	185.
Щавель прибережний	<i>Rumex hydrolapathum</i> Huds.	186.
Щебрушка польова	<i>Acinos arvensis</i> (Lam.) Dandy	493.
Щитник австрійський	<i>Dryopteris austriaca</i> Jacq.	59.
Щитник розпростертий	<i>Dryopteris expansa</i> (C. Presl) Fr.J. et Jermy.	60.
Щитник гребенястий	<i>Dryopteris cristata</i> (L.) A. Gray	61.
Щитник чоловічий	<i>Dryopteris filix-mas</i> (L.) Schott.	62.
Щитник шартрський	<i>Dryopteris carthusiana</i> (Vill.) H. P. Fuchs	63.
Щучник дернистий	<i>Deschampsia caespitosa</i> (L.) Beauv.	754.
Юринея волошковидна	<i>Jurinea centauroides</i> Klok.	579.
Яглиця звичайна	<i>Aegopodium podagraria</i> L.	372.
Яловець звичайний	<i>Juniperus communis</i> L.	70.
Яловець високий	<i>Juniperus excelsa</i> Bieb.	69.
Ясенєць білий	<i>Dictamnus albus</i> L.	335.
Ясенєць голостовпчиківий	<i>Dictamnus gymnostylis</i> Stev.	336.
Рдесник блискучий	<i>Potamogeton lucens</i> L.	587.
Рдесник кучерявий	<i>Potamogeton crispus</i> L.	588.
Рдесник плаваючий	<i>Potamogeton natans</i> L.	589.
Рдесник туполистий	<i>Potamogeton obtusifolius</i> Mert. et Koch	590.

ТАБЛИЦЯ 3. –ЛІСОТИПОЛОГІЧНИЙ ПОКАЖЧИК РОСЛИН-ІНДИКАТОРІВ
ГЕРБАРІО

Назви рослин-індикаторів		Типи лісорослинних умов (3) і місцезростань (5), та кількісна участь в покриві(4)			№ п/п у лісотипологічному гербарії
Українська	Латинська	3	4	5	
1	2	3	4	5	6
Група борів (А)					
Агалик трава гірська	<i>Jasione montana</i> L.	A ₁₋₂ B ₁₋₂	II I	Хвойні ліси, відкриті піщані ділянки.	498.
Аденофора лілієлиста	<i>Adenophora liliifolia</i> (L.) A.DC.	A ₂ , B ₁₋₂ , C ₁₋₂	I - II	Ліси, узлісся, чагарники.	499.
Андромеда багатоліста	<i>Andromeda polifolia</i> L.	A ₄₋₅	I	Заболочені соснові ліси, лісові болота	226.
Анізанта покривельна	<i>Anisantha tectorum</i> Nevcki.	AB ₁	I	Узлісся, порушені ділянки, бур'ян	682.
Астрагал мінливий	<i>Astragalus varius</i> S.G. Gmel	A ₁₋₂	I	Піщані ділянки, узлісся.	275.
Аулакомній болотний	<i>Aulacomnium palustre</i> (Web. et Mohr.) Schwaegr.	AB ₄₋₅	I	Залуговілі заболочені ділянки	30.
Аулакомній лісовий	<i>Aulacomnium androgynum</i> Schwaegr.	AB ₄₋₅	I	Торфовища, вогкі луки, заболочені ліси.	31.
Багно звичайне	<i>Ledum palustre</i> L.	A ₄₋₅	I,III-IV	заболочені ліси, лісові болота	227.
Біловус стиснутий	<i>Nardus stricta</i> L.	AB ₁₋₂	II,III,I V	Ліси, лісові галявини.	684.
Бобівник трилистий	<i>Menyanthes trifoliata</i> L.	A ₂₋₃	II - IV	Лісові болота заболочені ліси.	394.
Брусниця	<i>Rhodococcum vitis-idaea</i> (L.) Avror.	ABC ₂ ABC ₃	III,IV I,II	Хвойні та мішані ліси.	228.
Булавоносець сіруватий	<i>Corynephorus canescens</i> (L.) Beauv.	AB ₁ A ₂	III,IV II	Відкриті піщані ділянки, вирубки.	688.
Буяхи, лохина	<i>Vaccinium uliginosum</i> L.	A ₄ B ₄	I-III	Соснові заболочені ліси, лісові болота	224.

1	2	3	4	5	6
Верба гостролиста	<i>Salix acutifolia</i> Willd.	AB ₃₋₄	I-II	Піщані береги річок	237.
Верес звичайний	<i>Calluna vulgaris</i> (L.) Hull.	ABC ₁₋₄	II-IV	Соснові ліси, вирубки болота.	229.
Вероніка колосиста	<i>Veronica spicata</i> L.	AB ₁₋₂	II,I	Лісові галявини, узлісся.	428.
Вероніка лікарська	<i>Veronica officinalis</i> L.	A ₂	II,III	Хвойні і мішані ліси.	429.
Вероніка сива	<i>Veronica incana</i> L.	AB ₂	II,I	Хвойні ліси.	430.
Віскарія звичайна	<i>Viscaria vulgaris</i> Bernh.	A ₁₋₂ , B ₁₋₃	I	Узлісся, галявини.	141.
Волошка Маршала	<i>Centaurea Marshalliana</i> Spreng.	A ₁ B ₁	I-II	Лучні ділянки, лісові галявини.	512.
Волошка сумська	<i>Centaurea sumenis</i> Kalen.	AB ₁₋₂	I,II	Під покривом лісу, відкриті піщані ділянки.	513.
Волошка Майорова	<i>Centaurea majorovii</i> Dumb.	A ₁ B ₁	I	Піски, кам'янисті схили.	515.
Гвоздика Борбаша	<i>Dianthus borbasii</i> Vandas.	A ₁ , B ₁₋₂	I	Лісові галявини, узлісся	142.
Гвоздика несправжньорозчепірена	<i>Dianthus pseudosquarrosus</i> (Novak) Klok.	AB ₁	I	Соснові ліси, відкриті піщані ділянки.	144.
Гвоздика польова	<i>Dianthus campestris</i> Bieb.	A ₂ , B ₂		Соснові ліси, галявини, схили.	145.
Горошок кушубський	<i>Vicia cassubica</i> L.	A ₁	I	Лісові галявини, чагарники (Крим).	283.
Грушанка мала	<i>Pyrola minor</i> L.	AB ₂₋₄	I	Хвойні змішані ліси	243.
Дзвоники круглолисті	<i>Campanula rotundifolia</i> L.	ABC ₁₋₂	I	Лісові галявини, чагарники.	503.
Дивина фіолетова	<i>Verbascum phoeniceum</i> L.	A ₁ , B ₁₋₂	I	Лісові галявини, узлісся.	443.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Дікран болотний	<i>Dicranum bonjeanii</i> De Not.	AB ₄₋₅	II, III, IV	Під покривом сосново - березового лісу	18.
Дікран багатоніжковий	<i>Dicranum polysetum</i> S W.	AB ₂₋₄	II - IV	Соснові ліси	19.
Дікран зморшкуватий	<i>Dicranum rugosum</i> Hedw.	AB ₂₋₄	II - IV	Соснові ліси	20.
Дікран мітлоподібний	<i>Dicranum scoparium</i> Hedw.	A ₂	II-III	Сосново - березові ліси.	21.
Діфазіаструм сплюснутий	<i>Diphasiastrum comlanatum</i> (L.) Holub.	A ₁₋₂ B ₃₋₄ , C ₂₋₃	I-II	Хвойні ліси.	43.
Жабник польовий	<i>Filago arvensis</i> L.	A ₀₋₁	I	Піщані ділянки.	522.
Жито дике	<i>Secale ruderae</i> L.	AB ₁	I	Галявини. Лісові галявини	691
Жовтозілля лучне (Якова)	<i>Senecio jacobaea</i> L.	A ₁ , B ₁₋₂ , C ₂	I	лучні ділянки, розсадники. Сфагнові, торфові болота, рідко.	526.
Журавлина дрібноплідна	<i>Oxycoccus microcarpus</i> Turcz. ex Rupr.	A ₅	I	Заболочені ліси, лісові болота.	230.
Журавлина болотна	<i>Oxycoccus palustris</i> Pers.	A ₄₋₅	III,II I,II	Залужені ділянки, чагарники, узлісся. Соснові і мішані ліси, лісові галявини.	231.
Заяча конюшина багатоліста	<i>Anthyllis macrocephala</i> Wend.	A ₁ ,B ₁ , C ₁	I	Лісові галявини, узлісся.	298.
Звіробій звичайний	<i>Hypericum perforatum</i> L.	A ₁₋₂ , B ₁₋₂ , C ₁₋₂	I	Соснові і мішані ліси, лісові галявини.	187.
Зіглінгія лежача	<i>Sieglingia decumbens</i> (L.) Bernh.	A ₃ , B ₃ , C ₃	I	Лісові галявини, узлісся.	692.
Зіновать рагенсбурзька	<i>Cytisus ratisbonensis</i> Schaeff.	A ₂	I	Соснові ліси.	299.
Злінка гостра	<i>Erigeron acris</i> L.	A B ₁₋₂ , C ₁₋₃	I	Лучні ділянки, розсадники. Соснові і мішані ліси, лісові галявини.	528.
Золотушник звичайний	<i>Solidago virgaurea</i> L.	A C ₁₋₃ , B ₁₋₄	I-II		531.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Келерія гребінчаста	<i>Koeleria cristata</i> (L.) Pers.	A ₁ , B ₁ , C ₁ , D ₁	I-II	Лісові, галявини та узліссях.	694.
Келерія сиза	<i>Koeleria glauca</i> (Sprang) DC.	AB ₁₋₂	I	Сухі ліси.	695.
Кладонія м'яка	<i>Cladonia mitis</i> Sandst.	A ₁	II-III	Сосново- лищайникові ліси.	1.
Кладонія лісова	<i>Cladonia sylvatica</i> (L) Hoffm.	ABC ₂₋₃	I,II, III	Сосново- різнотравні дюнні горби. Кам'янисті схили, узлісся.	2.
Ковила волосиста	<i>Stipa capillata</i> L.	A ₁ B ₁ , C ₁ , D ₁	I	Кам'янисті схили, узлісся.	697.
Ковила пірчата	<i>Stipa pennata</i> L.	A ₁ B ₁	I-II	Кам'янисті схили, узлісся. Ліси, мало задерновані піски	700.
Костриця Беккера	<i>Festuca beckeri</i> (Hack.) Trautw.	ABC ₁₋₂	I-II	Сухі луки галявини. піски сухі бори	702.
Костриця овеча	<i>Festuca ovina</i> L.	AB ₁₋₂	II-III	Під покривом лісу.	707.
Костриця поліська	<i>Festuca polesica</i> Zapal.	AB ₁₋₂	II	Кам'янисті схили.	708.
Кошача лапка дводомна	<i>Antennaria dioica</i> (L.) Gaertn.	AB ₀₋₁	III,II	Бур'ян розсадників лісових культур. Соснові ліси, бур'ян лісових культур.	534.
Круціата члениста	<i>Cruciata articulata</i> (L.) Ehrend	A ₁	I	Під покривом лісу.	396.
Кудрявець Софії	<i>Descurainia sophia</i> (L.) Webb. et Pnantl.	ABC ₂	I	Бур'ян розсадників лісових культур.	217.
Куничник наземний	<i>Calamagrosis epideios</i> (L.) Roth.	AB ₁₋₂ A ₂₋₃ B ₂₋₃	II-IV	Соснові ліси, бур'ян лісових культур. Під покривом лісу.	712.
Левкобрий сизий	<i>Leucobryum glaucum</i> (Hedw.) Schimp.	AB ₂₋₃	II, I	Розсадники, піщані і кам'янисті схили. Лучні ділянках, бур'ян розсадників.	38.
Льонок дроколистий	<i>Linaria genistifolia</i> (L) Mill.	AB ₁	I		445.
Метлюг звичайний	<i>Apera spica-venti</i> (L.) Beauv.	AB ₁₋₂	I		723.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Мітлиця виноградникова	<i>Agrostis vinealis</i> Schreb.	A ₁ , B ₁ , C ₁	II	Лучні ділянки, розсадники. Заболочені ліси, вологі ділянки.	726.
Мітлиця собача	<i>Agrostis canina</i> L.	A ₃ B ₃	III	лучні ділянки. Заболочені ліси, на згарищах.	728.
Молінія голуба	<i>Molinia caerulea</i> (L.) Moench	AB ₃₋₄	I-III	Соснові ліси, піски.	729.
Молодило руське	<i>Sempervivum ruthenicum</i> Schpitsp. et C.B. Lehm.	A ₀₋₁	I	Піщані ділянки.	269.
Молочай Сегієрів	<i>Euphorbia seguieriana</i> Neck.	AB ₁₋₂	II-I, II	Соснові ліси.	263.
Мучниця звичайна	<i>Arctostaphylos uva-ursi</i> (L.) Spreng.	A ₁₋₂ B ₁₋₂	I, II I	На пісках, сухих залуговілих ділянках.	232.
Нечуйвітер волохатенький	<i>Hieracium pilosella</i> L.	ABC ₁₋₂	I	На пісках, сухих залуговілих ділянках.	543.
Нечуйвітер зонтичний	<i>Hieracium umbellatum</i> L.	ABC ₁₋₂	I	Хвойні, мішані ліси	544.
Одноквітка звичайна	<i>Moneses uniflora</i> (L.) A. Gray	A ₂₋₄ , B ₃	I	Сфагнові болота.	246.
Осока багнова	<i>Carex limosa</i> L.	AB ₅	I-III	Кам'янисті схили, гірські ліси, у Криму	639.
Осока галлеровська	<i>Carex hallerana</i> Asso.	A ₁	I-III	Піски, соснові ліси.	647.
Осока колхідська	<i>Carex colchica</i> J. Gray	A ₁₋₂	I	Сфагнові болота.	656.
Осока малоквіткова	<i>Carex pauciflora</i> Lightf.	AB ₅	I	Заболочені ліси, лісові болота.	660.
Осока пухнатоплодна	<i>Carex lasiocarpa</i> Ehrh.	AB ₄	II - IV	Відкриті ділянки.	668.
Осока рання	<i>Carex praecox</i> Schreb.	AB ₂	I, II	Сфагново-трав'янисті лісові болота.	669.
Осока тонкокореневищна	<i>Carex chordorrhiza</i> Ehrh.	AB ₅	II-I		672.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Остудник багатощлюбний	<i>Herniaria polygama</i> F.Gray	ABC ₁	I	Відкриті місця, бур'ян. Бур'ян розсадників лісових культур, просіки, галявини.	160.
Остудник голий	<i>Herniaria glabra</i> L.	A ₁₋₂	I	Соснові ліси.	161.
Очанка стиснута	<i>Euphrasia stricta</i> Wolf	A ₁₋₂	I	Ліси, піщані галявини, кам'янисті місця.	441.
Очиток звичайний, (Рупрехта)	<i>Sedum ruprechtii</i> (Jalas) Omelcz.	ABC ₁	I	Сухі відкриті, кам'янисті місця.	271.
Очиток їдкий	<i>Sedum acre</i> L.	ABC ₁₋₂	I	Стовбури і гілки дерев листяних порід.	272.
Пармелія бороздчата	<i>Parmelia sulcata</i> Tayl.	AB ₁₋₂	III, II	Стовбури дерев.	5.
Пельтігера пупирчаста	<i>Peltigera aptosa</i> (L.) Willd.	A ₂₋₃ , B ₂₋₄ , C ₃₋₄	I, II	Стовбури дерев.	6.
Пельтігера собача	<i>Peltigera canina</i> (L.) Willd.	ABC ₂₋₃	II, III	Листяні ліси, чагарники, узлісся.	7.
Перестріч гайовий	<i>Melampyrum nemorosum</i> L.	A ₂	III-V	Узлісся, ліси.	447.
Перестріч лучний	<i>Melampyrum pratense</i> L.	AB ₂₋₄	I	Піщані ґрунти, рідколісся.	449.
Перстач пісковий	<i>Potentilla arenaria</i> Borkh.	AB ₁	I	Мішані ліси	128.
Плаун річний (колючий)	<i>Lycopodium annotinum</i> L.	A ₁₋₂ BC ₃₋₄	II, I	Під покривом лісу	45.
Плеуроцій Шребера	<i>Pleurozium schreberi</i> (Brid.) Mitt.	ABC _{2,3}	III, IV	Відкриті піщані ділянки, питомники.	40
Подорожник шорсткий	<i>Plantago scabra</i> Moench	A ₁ A ₂	II I	На пісках, вздовж водойм.	458.
Полин дніпровський	<i>Artemisia dniproica</i> Klok.	ABC ₁₋₂	I		557.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Пужник голий	<i>Turritis glabra</i> L.	AB ₁ , C ₁₋₂	I	Узлісся та залуговілі ділянки.	219.
Пухівка ліхвова	<i>Eriophorum vaginatum</i> L.	AB ₄₋₅	III,IV	Заболочені ліси, лісові болота.	677.
Пухівка струнка	<i>Eriophorum gracile</i> Koch.	AB ₅	I-II	Заболочені ліси, лісові болота.	678.
Різушка Таля	<i>Arabidopsis thaliana</i> Heynk.	AB ₁₋₂	I	розсадників лісових культур.	220.
Рінхоспора біла	<i>Rhynchospora alba</i> Vahl.	AB ₅	I,II	Заболочені ліси, лісові болота.	680.
Рододендрон жовтий	<i>Rhododendron luteum</i> Sweet	A ₂₋₃ B ₁₋₂	II-IV	Мішані ліси	233.
Росичка круглолиста	<i>Drosera rotundifolia</i> L.	A ₄₋₅	I	Заболочені ліси, лісові болота.	273.
Рунянка альпійська	<i>Polytrichum alpestre</i> Hoppe	AB ₄₋₅ , C ₅	I-III	Лісові болота.	14.
Рунянка волосиста	<i>Polytrichum piliferum</i> Hoppe	A ₀₋₁	I, II	Сухі соснові ліси.	15.
Рунянка звичайна	<i>Polytrichum commune</i> Hedw.	ABC ₃	III, IV	Хвойні та змішані ліси, заболочені ділянки.	16.
Рунянка ялівцева	<i>Polytrichum juniperinum</i> Hedw.	A _{1,2} B ₁	II, III	Соснові ліси.	17.
Самосил білоповстистий	<i>Teucrium polium</i> L.	ABC ₁₋₂	II - III	Діброви, змішаний ліс.	476.
Ситник Жерара	<i>Juncus gerardii</i> Loisel.	AB ₄₋₅	I-II	Вологі, засолені луки.	629.
Ситник нитковидний	<i>Juncus filiformis</i> L.	AB ₄₋₅	I-II	Вологі луки і болота.	631.
Ситник розчепірений	<i>Juncus squarrosus</i> L.	AB ₃	I-II	Вологі місця.	633.
Скабіоза блідо жовта	<i>Scabiosa ochroleuca</i> L.	AB ₁ , C ₁₋₂	I	Лучні ділянки.	387.
Скереда покривельна	<i>Crepis tectorum</i> L.	AB _{2,1}	II,I	Бур'ян лісових культур і лісосік.	565.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Смілка зеленувата	<i>Silene chlorantha</i> (Willd.) Fhrh	A ₁ , B ₁₋₂ , C ₂	I	Соснові і мішані ліси, галявини та узлісся.	167.
Сон чорніючий	<i>Pulsatilla nigricans</i> Storck	AB ₁ ,	I	галявини, узлісся.	104.
Сон широколистий	<i>Pulsatilla latifolia</i> Rupr.	AB ₂	II, I	Бори, субори, галявини.	105.
Сухоцвіт лісовий	<i>Gnaphalium sylvaticum</i> L.	ABC ₁₋₂	I- II	Під покривом лісу.	571.
Сфагн звивистий	<i>Sphagnum flexuosum</i> Dozy et Molk.	AB ₄₋₅	I-II	Мокрі хвойні ліси.	10.
Сфагн гостролистий	<i>Sphagnum acutifolium</i> Ehrh.	A ₃	II-IV	Лісові і родколісні болота.	11.
Сфагн магеланський	<i>Sphagnum magellanicum</i> Brid.	A ₄	III-V	Заболочені ділянки лісу, верхові болота	12.
Тимофіївка степова	<i>Phleum phleoiden</i> (L.) Karsten	AB ₁₋₂	II, I	Узлісся, лісові ділянки.	742.
Тонконіг болотний	<i>Poa palustris</i> L.	AB ₃₋₄	I-II	Хвойні ліси, лісові болота вирубки.	744.
Тонконіг бульбистий	<i>Poa bulbosa</i> L.	AB ₁	II,I	Лісові галявини, відкриті місця.	745.
Уснея шоретка	<i>Usnea hirta</i> (L.) Widd.	ABC _{2,3}	I, II	Стовбури гілки сосен.	8.
Хамедафне чашечкова	<i>Chamaedaphne calyculata</i> (L.) Moench	A ₄₋₅	I-II	Сфагнові верхові болота.	234.
Цератодон пурпуровий	<i>Ceratodon purpureus</i> (Hedw.) Brid.	AB ₁₋₃	I-III	Сосново - різнотравні ліси.	25.
Цибуля круглоголова	<i>Allium sphaerocephalum</i> L.	AB ₁	I	Залуговілі ділянки.	604.
Цмин пісковий	<i>Helichrysum arenarium</i> (L.) Moench	ABC ₁₋₂	III,II	Лісові галявини, сухі бори.	575.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Чебрець повзучий	<i>Thymus serpyllum</i> L.	A ₁₋₂ , B ₁₋₂	II,III I,II	Лісові галявини, соснові і мішані ліси	481.
Чебрець Палласів	<i>Thymus pallasianus</i> H. Braun.	A ₁₋₂	I - II	Піски, лісові галявини. Світлі	483.
Чистець прямий	<i>Stachys recta</i> L.	AB ₁	IV	кам'янисті схили.	487.
Чорниця	<i>Vaccinium myrtillus</i> L.	AB ₂₋₃	II-V	Хвойні і мішані ліси.	225.
Щавель горобиний	<i>Rumex acetosella</i> L.	A ₁₋₂ , B ₂	I,II	Бур'ян розсадників в лісових культур, лісосіки.	180.
Юрінея волошковидна	<i>Jurinea centauroides</i> Klok.	AB ₁	I	На виходах третинних пісків.	579.
Яловець звичайний	<i>Juniperus communis</i> L.	A ₁₋₂ , B ₂₋₃	I	Соснові ліси, відкриті місця.	70.
Група суборів (B)					
Авран лікарський	<i>Gratiola officiales</i> L.	B ₄ C ₄	I	Болота, луки.	440.
Агалик трава гірська	<i>Jasione montana</i> L.	A ₁₋₂ B ₁₋₂	II I	Хвойні ліси, відкриті піщані ділянки.	498.
Аденофора лілієлиста	<i>Adenophora liliifolia</i> (L.) A. DC.	A ₂ , BC ₁₋₂	I - II	Ліси, узлісся, чагарники.	499.
Анемона лісова	<i>Anemone sylvestris</i> L.	B ₂₋₄ , C ₃₋₄	I-II	Листяні ліси.	80.
Анізанта покривельна	<i>Anisantha tectorum</i> Nevcki.	A ₁ B ₁	I	Узлісся, порушені ділянки, бур'ян	682.
Арніка гірська	<i>Arnica montana</i> L.	B ₂₋₃ C ₃	I-II	Лісові та лучні ділянки.	510.
Асплений волосовидний	<i>Asplenium trichomanes</i> L.	B ₂₋₄ , C ₃	I	Скелі, виходи порід	65.
Асфоделіна жовта	<i>Asphodeline lutea</i> (L.) Reichenb.	B ₁₋₂ , C ₀₋₁	II	Соснові ліси, гірська рослина.	598.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Асфоделіна кримська	<i>Asphodeline taurica</i> (Pall. ex Bieb.) Kunth.	B ₀₋₁ , C ₀₋₁	II	Сухі схили, соснові ліси, гірська рослина.	599.
Аулакомній болотний	<i>Aulacomnium palustre</i> (Web. et Mohr.) Schwaegr.	A ₄₋₅ , B ₄₋₅	I	Залуговілі заболочені, ділянки	30.
Аулакомній лісовий	<i>Aulacomnium androgynum</i>	A ₄₋₅ , B ₄₋₅	I	Торфовища, вогі луки, заболочені ліси.	31.
Багатоніжка звичайна	<i>Polypodium vulgare</i> L.	B ₂₋₃ , C ₂₋₄ , D ₂₋₄ .	I	Скелі, рідко ліси, чагарники	68.
Баранець звичайний	<i>Huperzia selago</i> (L) Bernh	B ₃₋₄ , C ₃₋₄	I-II	Тінисті сирі ліси, на скелях.	46.
Барбарис звичайний	<i>Berberis vulgaris</i> L.	B ₁₋₂ C ₁₋₂ D ₁	I	Лісові галявини, узлісся, чагарники.	106.
Бекманія звичайна	<i>Beckmania erucyformis</i> (L.) Host.	B ₄	I	Заболочені луки.	683.
Березка польова	<i>Convolvulus arvensis</i> L.	B ₁₋₂ , C ₂	I	Бур'ян лісових розсадників, лісосіки.	404.
Біловус стиснутий	<i>Nardus stricta</i> L.	AB ₁₋₂	II,III,I V	Ліси, лісові галявини.	684.
Брусниця	<i>Rhodococcum vitis-idaea</i> (L.) Avror.	ABC ₂ ABC ₃	III,IV I,II	Хвойні та мішані ліси.	228.
Буквиця лікарська	<i>Betonica officinalis</i> L.	BC ₂ D ₂₋₃	I,II	Мішані листяні ліси.	460.
Булавоносець сіруватий	<i>Corynephorus canescens</i> (L.) Beauv.	AB ₁ A ₂	III,IV II	Відкриті піщані ділянки, вирубки.	688.
Буяхи, лохина	<i>Vaccinium uliginosum</i> L.	A ₄ B ₄	I-III	Соснові заболочені ліси, лісові болота	224.
В'язіль увінчаний	<i>Coronilla coronata</i> L.	B ₂ , C ₂	I	Узлісся, лісові галявини.	281.
Верба вужкаста	<i>Salix aurita</i> L.	BC ₄	I-II	Береги водойм	235.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Верба гостролиста	<i>Salix acutifolia</i> Willd.	AB ₃₋₄	I-II	Піщані береги рік.	237.
Верба п'ятитичинкова	<i>Salix pentandra</i> L.	BC ₄	I	Лісові болота	240.
Верба тритичникова	<i>Salix triandra</i> L.	BC ₄	I-II	Береги водойм.	241.
Вербозілля звичайне	<i>Lysimachia vulgaris</i> L.	B ₄	I-II	Вологі місця, береги водойм.	249.
Верес звичайний	<i>Calluna vulgaris</i> (L.) Hull.	ABC ₁₋₄	II-IV	Соснові ліси, вирубки болота.	229.
Вероніка колосиста	<i>Veronica spicata</i> L.	AB ₁₋₂	II,I	Лісові галявини, узлісся.	428.
Вероніка сива	<i>Veronica incana</i> L.	AB ₂	II,I	Хвойні ліси.	430.
Веснівка дволиста	<i>Majanthemum bifolium</i> (L.) Schmidt	BC ₂₋₄	III,II	Хвойні, рідше мішані ліси.	608.
Віскарія звичайна	<i>Viscaria vulgaris</i> Bernh.	A ₁₋₂ , B ₁₋₃	I	Узлісся, галявини.	141.
Віхалка гілляста	<i>Anthericum ramosum</i> L.	BC ₂ , D ₁	I	Листяні ліси, чагарники.	600.
Вовче тіло болотне	<i>Comarum palustre</i> L.	BC ₄₋₅	I,II	Заболочені ліси, лісові болота.	112.
Вовчуг польовий	<i>Ononis arvensis</i> L.	B ₂ , C ₂	I	Луки, остепнені схили	282.
Воловик лікарський	<i>Anchusa officialis</i> L.	BCD ₁	I	Бур'ян лісових розсадників.	406.
Волошка Маршала	<i>Centaurea Marshalliana</i> Spreng.	A ₁ B ₁	I-II	Лучні ділянки, лісові галявини.	512.
Волошка сумська	<i>Centaurea sumenis</i> Kalen.	AB ₁₋₂	I,II	Під покривом лісу, відкриті піщані ділянки.	513.
Волошка Майорова	<i>Centaurea majorovii</i> Dumb.	A ₁ B ₁	I	Піски, кам'яніті схили.	515.
Волошка розлога	<i>Centaurea diffusa</i> Lam.	BC ₀₋₁	I	Сухі та кам'яніті схили.	516.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Гадючник звичайний	<i>Filipendula vulgaris</i> Moench	BCD ₁₋₂	I	Схили, галявини, узлісся.	114.
Галінсога дрібноквіткова	<i>Galinsoga parviflora</i> L.	BCD ₁₋₂	II-III	Бур'ян.	517.
Гвоздика Борбаша	<i>Dianthus borbasii</i> Vandas.	A ₁ , B ₁₋₂	I	Лісові галявини, узлісся	142.
Гвоздика дельтовидна	<i>Dianthus deltooides</i> L.	B ₁₋₂	I	Соснові ліси, галявини, рідколісся, узлісся.	143.
Гвоздика несправжньорозчепі рена	<i>Dianthus pseudosquarrosus</i> (Novak) Klok.	AB ₁	I	Соснові ліси, відкриті піщані ділянки.	144.
Гвоздика польова	<i>Dianthus campestris</i> Bieb.	B ₂ , A ₂		Соснові ліси, галявини, схили.	145.
Герань криваво-червона	<i>Geranium sanguineum</i> L.	B ₁₋₂ C ₁₋₂	I	Хвойні і змішані ліси.	340.
Герань лучна	<i>Geranium pratense</i> L.	B ₂ , C ₂₋₃ , D ₂₋₄	I-II	Ліси, лісові галявини, залуговілі ділянки.	342.
Гикавка сіра	<i>Berteroa incana</i> (L.) DC.	BC ₂₋₁ , D ₂	I	Бур'ян розсадників лісових культур, лісосіки.	206.
Гілокомій блискучий	<i>Hylocomium splendens</i> (Hedw.) Bryol. eur.	B ₂₋₃ , C ₂	III-V	Соснові ліси	42.
Гірчак березковидний	<i>Polygonum convolvulus</i> L.	B ₁₋₂ , C ₁₋₂	I	Бур'ян лісових розсадників.	174.
Гірчак звичайний, спориш	<i>Polygonum aviculare</i> L.	BCD ₂	I	Бур'ян, розсадників лісових культур.	175.
Глід український	<i>Crataegus ucrainica</i> Pojark.	B ₂₋₃	I-II	Листяні ліси.	117.
Горошок лісовий	<i>Vicia sylvatica</i> L.	BC ₁₋₃	I	Листяні і мішані ліси, чагарники.	286.
Горошок тонколистий	<i>Vicia tenuifolia</i> Roth.	B ₁ , C ₁₋₂ , D ₂	I	Сухі схили, чагарники, узлісся.	290.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Грицики звичайні	<i>Capsella bursa-pastoris</i> (L.) Medik.	BCD ₂	II	Бур'ян розсадників лісових культур, лісосіки.	207.
Грушанка круглолиста	<i>Pyrola rotundifolia</i> L.	BC ₂	I	Хвойні, змішані ліси	242.
Грушанка мала	<i>Pyrola minor</i> L.	AB ₂₋₄	I	Хвойні змішані ліси	243.
Грушанка середня	<i>Pyrola media</i> Sw.	AB ₂₋₃	I	Хвойні, змішані ліси	244.
Деревій благородний	<i>Achillea nobilis</i> L.	BC ₁₋₂	I	Сухі лучні ділянки. Лісові галявини, трапляються кам'янисті схили.	519.
Деревій щетинистий	<i>Achillea setacea</i> Waldst. et Kit.	BC ₁₋₂	I	Лісові трапляються кам'янисті схили.	521.
Дзвоники ріпчастовидні	<i>Campanula rapunculoides</i> L.	BCD ₁₋₂	I	Лістяні і мішані ліси.	500.
Дзвоники круглолисті	<i>Campanula rotundifolia</i> L.	A ₁₋₂ B ₁₋₂ C ₁₋₂	I	Лісові галявини, чагарники.	503.
Дзвоники персиколісті	<i>Campanula persicifolia</i> L.	BCD ₁₋₂	I	Лістяні і змішані ліси.	504.
Дзвоники скупчені	<i>Campanula glomerata</i> L.	B ₂₋₃ , C ₁₋₃ , D ₁₋₂	I	Лісові галявини та узлісся.	506.
Дивина густоквіткова	<i>Verbascum densiflorum</i> Bertol.	B ₁ , C ₁	I	Лісові галявини, питомники і лісосіки.	442.
Дивина фіолетова	<i>Verbascum phoeniceum</i> L.	A ₁ , B ₁₋₂	I	Лісові галявини, узлісся. Під покривом сосново - березового лісу	443.
Дікран болотний	<i>Dicranum bonjeanii</i> De Not.	AB ₄₋₅	II, III, IV	Соснові ліси	18.
Дікран багатоніжковий	<i>Dicranum polysetum</i> SW.	A ₂₋₄ , B ₂₋₄	II - IV	Соснові ліси	19.
Діфазіаструм сплюснутий	<i>Diphasiastrum complanatum</i> (L.) Holub.	A ₁₋₂ , B ₃₋₄ , C ₂₋₃	I-II	Хвойні ліси.	43.
Дорикній грецький	<i>Doricnium graecum</i> (L.) Ser.	BC ₀₋₁ , D ₁	I	Ліси, узлісся.	293.
Дрід красильний	<i>Genista tinctoria</i> L.	BC ₂ , A ₂₋₁	II, I I	Соснові та мішані ліси.	295.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Еремогоне скельна	<i>Eremogone saxatilis</i> (L.) Ikonn.	B ₁₋₂	I	Узлісся, вирубки, розсадники.	146.
Еспарцет виколістий	<i>Onobrychis viciifolia</i> Scop.	B ₁ , C ₁₋₂	I	Поля, узлісся.	296.
Жито дике	<i>Secale rudenale</i> L.	A ₁ , B ₁	I	Галявини.	691
Жовтець вогнистий	<i>Ranunculus flammula</i> L.	BA ₃₋₄	I	Заболочені ліси, лучні ділянки.	84.
Жовтець золотистий	<i>Ranunculus auricomus</i> L.	B ₃ , C ₂₋₄ , D ₁₋₄	I-II	Ліси, лісові галявини. Ліси, узлісся	85.
Жовтець ілірійський	<i>Ranunculus illyricus</i> L.	BC ₂₋₃	I	галявини, галявинах, степи.	86.
Жовтий осот польовий	<i>Sonchus arvensis</i> L.	B ₁ , C ₁₋₂	I	Узлісся, засмічені галявини чагарники.	523.
Жовтозілля весняне	<i>Senecio vernalis</i> Waldst. et Kit.	B ₁	I	Розсадники, лісові галявини.	524.
Жовтозілля лучне (Якова)	<i>Senecio jacobaea</i> L.	A ₁ , B ₁₋₂ , C ₂	I	Лісові галявини лучні ділянки, розсадники.	526.
Жовтушник загострений	<i>Erysimum cheirantoides</i> L.	B ₀ , C ₀₋₁ , D ₁	I	Просіки, кам'янисті схили. Підлісок, лісові	211.
Жостір проносний	<i>Rhamnus cathartica</i> L.	BC ₁₋₂ , D ₁₋₂	I-II	галявини, залуговілі ділянки.	375.
Загнітник головчастий	<i>Paronychia cephalotes</i> (Bieb.) Bess.	B _{0,1} , C ₀₋₂	I	Рідколісся, галявини відкриті місця.	147.
Заяча конюшина багатоліста	<i>Anthyllis macrocephala</i> Wend.	A ₁ , B ₁ , C ₁	I	Залуговілі ділянки, чагарники, узлісся.	298.
Звіробій звичайний	<i>Hypericum perforatum</i> L.	A ₁₋₂ , B ₁₋₂ , C ₁₋₂	I	Соснові і мішані ліси, лісові галявини.	187.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Зимолюбка зонтична	<i>Chimaphila umbellata</i> (L.) W. Barton	AB ₂₋₃	I-II	Хвойні, мішані ліси.	245.
Зіглінгія лежача	<i>Sieglingia decumbens</i> (L.) Bernh.	ABC ₃	I	Лісові галявини, узлісся.	692.
Зіновать руська	<i>Cytisus rutenicus</i> Fisch. ex Woloszcz.	BC ₂	I,II	Соснові ліси, узлісся.	300.
Зіновать Цінгера	<i>Cytisus zingeri</i> Nenuk. V Krecz.	B ₂	I-II	Соснові ліси, узлісся.	301.
Зірочник багновий	<i>Stellaria uliginosa</i> Murr.	BC ₄₋₅	I	Лісові болота.	148.
Зірочник середній	<i>Stellaria media</i> (L.) Vill.	B ₁₋₃ , C ₂₋₃ , D _{2,4}	I	Бур'ян розсадників лісових культур, узлісся.	153.
Злинка гостра	<i>Erigeron acris</i> L.	AB ₁₋₂ , C ₁₋₃	I	Лучні ділянки, розсадники.	528.
Злинка канадська	<i>Erigeron canadensis</i> L.	BC ₂ D ₂	III,IV II	Бур'янова рослина лісових культур і лісосік.	529.
Зміячка пурпурова	<i>Scorzonera purpurea</i> L.	BC ₁₋₂	I	Лісові галявини, лучні ділянки.	530.
Зніг дрібноквітковий	<i>Epilobium parviflorum</i> Schreb.	BC ₄	I	Вогкі болотисті місця, заболочені луки.	329.
Зозуліні черевички справжні	<i>Cypripedium calceolus</i> L.	BC ₂₋₃ , D ₁₋₃	I	Соснові, мішані ліси, залуговілі ділянки, чагарники.	617
Золотушник звичайний	<i>Solidago virgaurea</i> L.	AC ₁₋₃ , B ₁₋₄	I-II	Соснові і мішані ліси, лісові галявини.	531.
Їжача голівка непомітна	<i>Sparganium neglectum</i> Beeby.	B ₄₋₅	I	Береги водойм.	756.
Карагана кущова	<i>Caragana frutex</i> (L.) C. Koch.	BC ₁	I	Узлісся, степи	303.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Кардамінопсис Галлера	<i>Cardaminopsis halleri</i> Hayek.	B ₄ C ₃₋₄	I	Узлісся, лісові галявини.	215.
Келерія гребінчаста	<i>Koeleria cristata</i> (L.) Pers.	ABCD ₁	I-II	Лісові, галявини та узліссях.	694.
Келерія сиза	<i>Koeleria glauca</i> (Sprang.) DC.	AB ₁₋₂	I	Сухі ліси.	695.
Китятки анарахновидний	<i>Polygala andrachnoides</i> Willd.	B ₂	I	Кам'янисті схили.	348.
Китятки звичайні	<i>Polygala vulgaris</i> L.	BC ₁₋₂	I	Луки узлісся..	349.
Китятки чубаті	<i>Polygala comosa</i> L.	BC ₁₋₂	I	Луки узлісся..	350.
Кладонія лісова	<i>Cladonia sylvatica</i> (L.) Hoffm.	ABC ₂₋₃	I,II, III	Сосново-різнотравні донні горби.	2.
Кмин звичайний	<i>Carum carvi</i> L.	B ₂ , C ₁₋₂	I	Галявини, узліссях, залуговілі ділянки.	363.
Ковила волосиста	<i>Stipa capillata</i> L.	ABCD ₁	I	Кам'янисті схили, узлісся.	697.
Ковила камнелюбна	<i>Stipa lithophila</i> P. Smirn.	B ₁	I	Кам'янисті схили, узлісся, галявини.	698.
Ковила найкрасивіша	<i>Stipa pulcherrima</i> C. Koch.	BC ₁	I	Кам'янисті схили і узлісся, лісові галявини.	699.
Ковила пірчата	<i>Stipa pennata</i> L.	AB ₁	I-II	Кам'янисті схили, узлісся.	700.
Козельці східні	<i>Tragopogon orientalis</i> L.	BC ₂	I	Луки, схили галявини хвойних лісів.	532.
Конюшина польова	<i>Trifolium arvense</i> L.	B ₁ ,C ₁₋₂	I	Залуговілі ділянки, балки.	304.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Конюшина повзуча	<i>Trifolium repens</i> L.	BC ₁₋₂	I-II	Узлісся та залуговілі ділянки, дуброви, субори	305.
Конюшина альпійська	<i>Trifolium alpestre</i> L.	BC ₁₋₂	I-II	Хвойні і мішані ліси	306.
Конюшина гібридна	<i>Trifolium hybridum</i> L.	BC ₁₋₂	I-II	На луках та лісових галявинах.	307.
Конюшина гірська	<i>Trifolium montanum</i> L.	BC ₂₋₃	I	Сухі, залуговілі ділянки, узлісся.	308.
Конюшина золотиста	<i>Trifolium auretum</i> Pall.	BC ₁₋₂	I-II	Лісові галявини, узлісся.	309.
Конюшина лучна	<i>Trifolium pratense</i> L.	BCD ₂	I	Узлісся лісові галявини, тальвеги балок.	310.
Конюшина середня	<i>Trifolium medium</i> L.	BCD ₂	I	На лісових галявинах та гірських луках.	311.
Конюшина сумнівна	<i>Trifolium dubium</i> Sibht.	BC ₁₋₂	I-II	Мішані та широколисті ліси.	312.
Конюшина суніцевидна	<i>Trifolium fragiferum</i> L.	BC ₁₋₂	I-II	На луках та лісових галявинах.	313.
Королиця звичайна	<i>Leucanthemum vulgare</i> Lam.	BC ₁₋₃ , D ₃	I-III	На залуговілих ділянках, по балках.	533.
Коручка болотна	<i>Epipactis palustris</i> (L.) Grantz.	B ₄ , C ₄ , D ₄	I	Гірські луки, лісові галявини, чагарники.	619.
Кострець безостий	<i>Bromopsis inermis</i> (Leys.) Holub.	BCD ₁₋₃	I-II	Болотисті луки, лісові болота.	701.
Костриця Беккера	<i>Festuca beckeri</i> (Hack.) Trautw.	ABC ₁₋₂	I-II	Ліси, мало задерновані піски	702.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Костриця борозниста	<i>Festuca rupicola</i> Heuff.	B ₁₋₂	I	Кам'янисті схили, лучні ділянки.	703.
Костриця лучна	<i>Festuca pratensis</i> Huds.	BC ₁₋₂	I-II	Поруби і лісові галявини.	705.
Костриця овеча	<i>Festuca ovina</i> L.	AB ₁₋₂	II-III	Сухі луки галявини.	707.
Костриця поліська	<i>Festuca polesica</i> Zapal.	AB ₁₋₂	II	підсухи піски сухі бори	708.
Костриця червона	<i>Festuca rubra</i> L.	B ₂₋₃	III-IV	Болотисті луки, поруби і узлісся.	709.
Костяниця	<i>Rubus saxatilis</i> L.	B ₂₋₃	II	Соснові, мішані ліси.	120.
Кошача лапка дводомна	<i>Antennaria dioica</i> (L.) Gaertn.	AB ₀₋₁	III,II	Під покривом лісу.	534.
Кравник звичайний	<i>Odontites vulgaris</i> Moench	B ₁	I	Лучні ділянки.	444.
Ксантоксаліс Діллена	<i>Xanthoxalis dillenii</i> (Jacq.) Holub.	BCD ₂₋₃	II	Бур'ян розсадників лісових культур.	338.
Ксанторія постінна	<i>Xantoria parietina</i> (L.) Beltr.	B ₂	I	Стовбури листяних дерев.	4.
Кудрявець Софії	<i>Descurainia sophia</i> (L.) Webb. et Pnntl.	ABC ₂	I	Бур'ян розсадників лісових культур.	217.
Куколиця біла	<i>Melandrium album</i> (Mill.) Garcke	BC ₁₋₂	I	Луки, серед чагарників, узлісся.	155.
Кульбаба осіння	<i>Taraxacum hybernum</i> Stev.	BC ₂₋₄	I	На сухих кам'янистих схилах в Криму	538.
Куничник непомітний	<i>Calamagrosis neglecta</i> (Ehrh.) Gaertn. Meg. et Schreb.	BC ₄	I-II	Вологі, заболочені ділянки.	710.
Куничник мінливий	<i>Calamagrosis varia</i> (Schrad.) Host.	BC ₂₋₃	I-II	Під покривом лісу.	711.
Куничник наземний	<i>Calamagrosis epideios</i> (L.) Roth.	AB ₁₋₃	II-IV	Соснові ліси, бур'ян лісових культур.	712.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Купина пахуча	<i>Polygonatum odoratum</i> (Mill.) Druce.	B ₂	II-III	Листяні, мішані ліси.	613.
Ластовень лікарський	<i>Vineltoxicum hirundinaria</i> Medik	BC ₂	II - III	Листяні та мішані ліси.	391.
Латук татарський	<i>Lactuca tatarica</i> (L.) C. A. Meg.	B ₁ , C ₂	I	На кам'янистих схилах, бур'ян.	539.
Левкобрий сизий	<i>Leucobryum glaucum</i> (Hedw.) Schimp.	AB ₂₋₃	II, I	Під покривом лісу.	38.
Лілія кучерява	<i>Lilium martagon</i> L.	BC ₁₋₂	I	Хвойні, мішані ліси.	593.
Ліннея північна	<i>Linna borealis</i> L.	BC ₃₋₄	I	Хвойні та мішані ліси.	382.
Льонок дроколистий	<i>Linaria genistifolia</i> (L.) Mill.	AB ₁	I	Розсадники, піщані і кам'янисті схили.	445.
Льонок звичайний	<i>Linaria vulgaris</i> Mill.	BC ₁₋₂	I	Лісові галявини, питомники, лісосіки.	446.
Люцерна лежача	<i>Medicago procumbens</i> Bess.	BC ₁₋₂	I	Узлісся, луки, ліси.	314.
Люцерна посівна	<i>Medicago sativa</i> L.	BCD ₂₋₃	I	На луках та трав'янистих схилах	315.
Люцерна румунська	<i>Medicago romanica</i> Pern.	BC ₁₋₂	I	На кам'янистих і трав'янистих схилах	316.
Лядвенець польовий	<i>Lotus arvensis</i> Pers.	BC ₂₋₃	I	На луках, лісових галявинах та узліссях.	318.
Лядвенець Ольги	<i>Lotus Olgae</i> Klok.	B ₂	I	Мішані ліси.	218.
Малина	<i>Rubus idaeus</i> L.	BC ₂	I-III	Мішані ліси, вирубки.	121.
Материнка звичайна	<i>Origanum vulgare</i> L.	BCD ₁₋₃	I-II	Лісові галявини, узлісся.	472.
Медова трава м'яка	<i>Holcus mollis</i> L.	BC ₂	I-II	Ліси, лісові галявини.	721.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Медова трава шерстиста	<i>Holcus lanatus</i> L.	BC ₂	I-II	Розріжені ліси, лучні ділянки.	722.
Медунка вузьколиста	<i>Pulmonaria angustifolia</i> L.	BC ₂	II, I	Хвойні, листяні ліси.	411.
Мерінгія трижилкова	<i>Moeringa trinervia</i> Chairv.	BC ₂₋₄ , D ₂₋₃	I	Світлі ліси, серед чагарників.	157.
Метлюг звичайний	<i>Apera spica-venti</i> (L.) Beauv.	AB ₁₋₂	I	Лучні ділянках, бур'ян розсадників.	723.
Мітлиця виноградникова	<i>Agrostis vinealis</i> Schreb.	ABC ₁	II	Лучні ділянки, розсадники.	726.
Мітлиця повзуча	<i>Agrostis stolonifera</i> L.	B ₃ , CD ₃₋₄	III	Заболочені ліси, вологі лучні ділянки.	727.
Мітлиця собача	<i>Agrostis canina</i> L.	AB ₃	III	Заболочені ліси, вологі лучні ділянки.	728.
Молінія голуба	<i>Molinia caerulea</i> (L.) Moench.	AB ₃₋₄	I-III	Заболочені ліси, на згаріщах.	729.
Молочай болотний	<i>Euphorbia palustris</i> L.	BC ₄₋₅	I	Болота, заплавні луки	259.
Молочай Вальдштейна	<i>Euphorbia waldsteinii</i> (Sojak) Cze.	B ₁	I	Галявини чагарники, узлісся.	260.
Молочай Сегієрів	<i>Euphorbia seguieriana</i> Neck.	AB ₁₋₂	II-I, II	Піщані ділянки.	263.
Моховинка вузлувата	<i>Sagina nodosa</i> (L.) Fenzl.	BC ₃₋₄	I	Соснові, мішані ліси, узлісся, рідко	159.
Мучниця звичайна	<i>Arctostaphylos uva-ursi</i> (L.) Spreng.	A ₁₋₂ , B ₁₋₂	I, II I	Соснові ліси.	232.
Нечуйвітер волохатенький	<i>Hieracium pilosella</i> L.	ABC ₁₋₂	I	На пісках, сухих залуговливих ділянках.	543.
Нечуйвітер зонтичний	<i>Hieracium umbellatum</i> L.	ABC ₁₋₂	I	На пісках, сухих залуговливих ділянках.	544.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Нечуйвітер лісовий	<i>Heiracium sylvularum</i> Jord. ex Boreau.	B ₂	I	На узліссях та галявинах. Крим.	545.
Нечуйвітер поспішний	<i>Hieracium festinum</i> (Jord. ex Boreau) Juxip.	B ₂	I	Під покривом лісу.	546.
Одинарник європейський	<i>Trientalis europaea</i> L.	BC ₃₋₄	II, I	Хвойні та мішані ліси.	255.
Одноквітка звичайна	<i>Moneses uniflora</i> (L.) A. Gray	B ₃ , A ₂₋₄	I	Хвойні, мішані ліси	246.
Ожика волосиста	<i>Luzula pilosa</i> (L.) Willd.	B ₂	II, III	Ліси, лісові галявини.	625.
Ожина несійська	<i>Rubus nessensis</i> W. Hall	BCD ₃₋₄	I	Ліси, чагарники.	122.
Ожина сиза	<i>Rubus caesius</i> L.	BC ₃	I	Узлісся, вздовж доріг, просік.	123.
Орляк звичайний	<i>Pteridium aquilinum</i> (L.) Kuhn.	B ₂₋₃ , C ₁₋₄	I-IV	Змішані і листяні ліси.	67.
Ортилія однобока	<i>Orthilia secunda</i> (L.) House	B ₂₋₃	I	Хвойні та мішані ліси.	247.
Осока багнова	<i>Carex limosa</i> L.	A ₅ , B ₅	I-III	Сфагнові болота.	639.
Осока бліда	<i>Carex pallescens</i> L.	BC ₃₋₄	I, II	Залуговілі ділянки.	641.
Осока вереснякова	<i>Carex ericetorum</i> Poll.	A ₁₋₂ , B ₂	II	Хвойні ліси.	642.
Осока заяча	<i>Carex leporina</i> L.	BC ₃₋₄	I, II	Залуговілі ділянки.	652.
Осока звичайна	<i>Carex vulgaris</i> Fries.	BC ₄₋₅	III, IV	Лісові ділянки. Берега стариць, озер, лісові болота.	654.
Осока здута	<i>Carex rostrata</i> Stokes.	BC ₅	II-IV	Узлісся.	655.
Осока колочкувата	<i>Carex muricata</i> L.	B ₄₋₅ , C ₄	II-III	Узлісся.	657.
Осока малоквіткова	<i>Carex pauciflora</i> Lightf.	AB ₅	I	Сфагнові болота.	660.
Осока низька	<i>Carex humilis</i> Leys.	B ₁	II-IV	Схили, кам'янисті відслонення.	662.
Осока попелясто-сіра	<i>Carex cinerea</i> Poll.	BCD ₄₋₅	I-II	Низинні і перехідні болота.	665.
Осока пухнатофродна	<i>Carex lasiocarpa</i> Ehrh.	AB ₄	II - IV	Заболочені ліси, лісові болота.	668.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Осока рання	<i>Carex praecoх</i> Schreb.	AB ₂	I, II	Відкриті ділянки.	669.
Осока ситничковидна	<i>Carex wiluica</i> Meinsh.	B ₅ , C ₄₋₅	II-IV	Низинні болотах.	670.
Осока тонкокореневищна	<i>Carex chondorrhiza</i> Ehrh.	A ₅ , B ₅	II-I	Сфагново-трав'янисті лісові болота.	672.
Осока трясуцковидна	<i>Carex brizoides</i> L.	B ₄ C ₄	II, III, I V	Заболочені ліси, прогалини.	673.
Осот звичайний	<i>Cirsium vulgare</i> (Savi) Ten.	BCD ₁₋₂	I	Бур'янова рослина	550.
Осот болотний	<i>Cirsium palustre</i> (L.) Scop.	BC ₅	I	Заболочені залуговілі ділянки.	551.
Остудник багатощлюбний	<i>Herniaria polygama</i> F. Gray	ABC ₁	I	Відкриті місця, бур'ян.	160.
Очиток дернистий	<i>Sedum caespitosom</i> (Cav.) DC.	BC ₁	I	Сухі відкриті, кам'янисті місця.	270.
Очиток звичайний, (Рупрехта)	<i>Sedum ruprechtii</i> (Jalas) Omelcz.	ABC ₁	I	Ліси, піщані галявини, кам'янисті місця.	271.
Очиток їдкий	<i>Sedum acre</i> L.	ABC ₁₋₂	I	Сухі відкриті, кам'янисті місця.	272.
Пальчатокоренник плямистий	<i>Dactylorhiza maculata</i> (L.) Soo.	B ₃₋₄ , D ₄₋₅	I	Заболочені ліси, чагарники.	621.
Парило волосисте	<i>Agrimonia pilosa</i> Ledeb.	BC ₁₋₂	I	Відкриті ділянки, світлі ліси	124.
Парило звичайне	<i>Agrimonia eupatoria</i> L.	BCD ₂₋₃	I	Галявини та узліссях	125.
Пармелія бороздчата	<i>Parmelia sulcata</i> Tayl.	A ₁ , B ₁₋₂	III, II	Стовбури і гілки дерев листяних порід.	5.
Пахуча трава звичайна	<i>Anthoxanthum odoratum</i> L.	BCD ₃	II-III	Лучні ділянки, узлісся, галявини.	733.
Пахучка звичайна	<i>Clinopodium vulgare</i> L.	BC ₁₋₂	I-II	Узліссях, лісові галявини.	473.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Пельтігера пупирчаста	<i>Peltigera aptosa</i> (L.) Willd.	A ₂₋₃ , B ₂₋₄ , C ₃₋₄	I, II	Стовбури дерев.	6.
Пельтігера собача	<i>Peltigera canina</i> (L.) Willd.	ABC ₂₋₃	II, III	Стовбури дерев.	7.
Первоцвіт весняний	<i>Primula veris</i> L.	B ₂ , C ₂₋₃	I	Широколистяні ліси, узлісся.	252.
Перестріч лісовий	<i>Melampyrum sylvaticum</i> L.	BC ₂₋₄	III	Хвойні ліси.	448.
Перестріч лучний	<i>Melampyrum pratense</i> L.	AB ₂₋₄	I	Узлісся, ліси.	449.
Перлівка поникла	<i>Melica nutans</i> L.	BCD ₂	I, II	листяні та хвойні ліси.	734.
Перстач білий	<i>Potentilla alba</i> L.	BC ₂₋₃	I, II	Листяні, мішані ліси.	126.
Перстач пісковий	<i>Potentilla arenaria</i> Borkh.	A ₁ , B ₁	I	Піщані ґрунти, рідколісся.	128.
Перстач прямостоячий	<i>Potentilla erecta</i> (L.) Rausch.	BC ₄₋₅	I	Ліси, залуговілі ділянки, заболочені ліси.	129.
Перстач сріблястий	<i>Potentilla argentea</i> L.	BC ₂	I	Ліси, узлісся, лісові галявини.	131.
Пижмо звичайне	<i>Tanacetum vulgare</i> L.	B ₁₋₂ , C ₁₋₃	I	На галявинах, вздовж доріг.	553.
Пирій несправжньосизий	<i>Elytrigia pseudocaesia</i> (Pacz.) Prokud.	BCD ₁₋₂	I	Узлісся, поруби галявини, лісові культури.	735.
Пирій повзучий	<i>Elytrigia repens</i> (L.) Nevski	BCD ₂	III	Узлісся, поруби галявини, лісові культури.	736.
Півники сибірські	<i>Iris sibirica</i> L.	BC ₂₋₃	I	Сирі, лісові галявини.	594.
Підбілик альпійський	<i>Homogyne alpina</i> (L.) Crass.	BC ₂₋₃	I	На лугах, по берегах струмків.	554.
Підлісник європейський	<i>Sanicula europaea</i> L.	B ₂₋₃ , C ₂₋₄	I, II	Листяні ліси.	368.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Підмаренник м'який	<i>Galium mollugo</i> L.	B ₁₋₂ , C ₁₋₃	I	Залуговілі ділянки, галявини.	400.
Підмаренник північний	<i>Galium boreale</i> L.	BC ₁₋₃	I-II	Лучні ділянки.	401.
Плакун верболистий	<i>Lythrum salicaria</i> L.	B ₄	I	Вогкі місця, болота, біля водойм.	326.
Плаун булавовидний	<i>Lycopodium clavatum</i> L.	B ₂	I	Хвойні і мішані ліси	44.
Плаун річний (колючий)	<i>Lycopodium annotinum</i> L.	A ₁₋₂ , BC ₃₋₄	II, I	Мішані ліси	45.
Плеуроцій Шребера	<i>Pleurozium schreberi</i> (Brid.) Mitt.	AB _{2,3} , C _{2,3}	III, IV	Під покривом лісу	40
Плоскуха звичайна	<i>Echinichloa crus galli</i> (L.) Beauv.	BC ₂₋₃	I	Бур'ян, розсадники.	738.
Подорожник середній	<i>Plantago media</i> L.	BC ₃₋₄	I	Мішані ліси, галявини.	457.
Полин дніпровський	<i>Artemisia dniproica</i> Klok.	ABC ₁₋₂	I	На пісках, вздовж водойм.	557.
Полин понтичний	<i>Artemisia pontica</i> L.	B ₁ , C ₁₋₂	I	На узліссях та відкритих схилах.	560.
Поросинець укорінливий	<i>Hypochaeris radicata</i> L.	B ₂	I	Соснові ліси.	561.
Птіліум страусове перо	<i>Ptilium crista-castrensis</i> (Hedw.) De Not.	BC ₂₋₄	I	Вологі сирі і мішані ліси.	34.
Пужник голий	<i>Turritis glabra</i> L.	AB ₁ , C ₁₋₂	I	Узлісся та залуговілі ділянки.	219.
Пухівка багатоголоскова	<i>Eriophorum polystachyon</i> L.	BC ₅	I-II	Лісові болота.	676.
Пухівка піхвова	<i>Eriophorum vaginatum</i> L.	AB ₄₋₅	III, IV	Заболочені ліси, лісові болота.	677.
Пухівка струнка	<i>Eriophorum gracile</i> Koch.	AB ₅	I-II	Заболочені ліси, лісові болота.	678.
Пухівка широколиста	<i>Eriophorum latifolium</i> Hoppe.	B ₅ , C ₄₋₅	I	Заболочені ліси, лісові болота.	679.
Різушка Таля	<i>Arabidopsis thaliana</i> Heynk.	AB ₁₋₂	I	Бур'ян розсадників лісових культур.	220.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Рінхоспора біла	<i>Rhynchospora alba</i> Vahl.	AB ₅	I,II	Заболочені ліси, лісові болота.	680.
Робінія звичайна	<i>Robinia pseudoacacia</i> L.	BC ₂₋₃	II-III	лісопосадках, вздовж доріг. Рідколісся,	319.
Роговик Біберштейна	<i>Cerasium bibersteinii</i> DC.	B ₂ , C ₁₋₂	I	схили, кам'янисті ділянки	162.
Роговик ланцетовидний	<i>Cerastium holosteoides</i> Fries.	BC ₁₋₂	I	Узлісся, лісові галявини.	164.
Родовик лікарський	<i>Sanguisorba officinalis</i> L.	BC ₂₋₄	I	Вологі луки, лісові галявини.	132.
Рододендрон жовтий	<i>Rhododendron luteum</i> Sweet	A ₂₋₃ , B ₁₋₂	II-IV	Мішані ліси	233.
Розривтрава дрібноквіткова	<i>Impatiens parviflora</i> L.	BCD ₂₋₄	II- III	Листяні і мішані ліси.	346.
Ромашка продірявлена	<i>Matricaria perforata</i> Merat.	BC ₂	I	Бур'ян лісових культур.	563.
Рунянка альпійська	<i>Politrichum alpestre</i> Hoppe	AB ₄₋₅ , C ₅	I-III	Лісові болота.	14.
Рунянка звичайна	<i>Polytrichum commune</i> Hedw.	ABC ₃	III, IV	Хвойні та змішані ліси, заболочені ділянки.	16.
Рунянка ялівцева	<i>Polytrichum juniperinum</i> Hedw.	A _{1,2} B ₁	II, III	Соснові ліси.	17.
Самосил білоповстистий	<i>Teucrium polium</i> L.	ABC ₁₋₂	II - III	Діброви, змішаний ліс.	476.
Самосил гайовий	<i>Teucrium chamaedrys</i> L.	BC ₁₋₂	II	Сухі схили, чагарники.	477.
Свербіжниця польова	<i>Knautia arvensis</i> (L.) Coult	BC ₁₋₂	I	Галявини та залуговілі ділянки.	386.
Ситник жаб'ячий	<i>Juncus bufonius</i> L.	BC ₃₋₄	II-IV	Лісові дороги та просіки.	628.
Ситник Жерара	<i>Juncus gerardii</i> Loisel.	AB ₄₋₅	I-II	Вологі, засолені луки.	629.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Ситник Леерса	<i>Juncus leersii</i> Marss.	BC ₃₋₄	III-IV	Заболочені місця	630.
Ситник нитковидний	<i>Juncus filiformis</i> L.	AB ₄₋₅	I-II	вируби і згарища	631.
Ситник розчепірений	<i>Juncus squarrosus</i> L.	AB ₃	I-II	Вологі луки і болота.	633.
Скабіоза блідо жовта	<i>Scabiosa ochroleuca</i> L.	AB ₁ , C ₁₋₂	I	Вологі місця.	387.
Скабіоза голубина	<i>Scabiosa columbaria</i> L.	BC ₁₋₂	I	Лучні ділянки.	388.
Скереда покривельна	<i>Crepis tectorum</i> L.	AB _{2,1}	II,I	Узлісся та лучні галявини.	565.
Скорзонера пурпурова	<i>Scorzonera purpurea</i> L.	B ₁₋₂	I	Бур'ян лісових культур і лісосік.	566.
Смілка зеленувата	<i>Silene chlorantha</i> (Willd.) Fhrh	A ₁ , B ₁₋₂ , C ₂	I	Соснові і мішані ліси, галявини та узлісся.	167.
Смілка поникла	<i>Silene nutans</i> L.	BC ₂	I	Узлісся, розсадники лісових культур.	169.
Смовдь гірська	<i>Peucedanum oreoselinum</i> (L.) Moench	B ₁₋₂	I-II	Соснові ліси, піски.	369.
Собача кропива звичайна	<i>Leonurus cardiaca</i> L.	B ₁ , CD ₁₋₂	I	Бур'ян, засмічені ділянки.	479.
Сон чорніючий	<i>Pulsatilla nigricans</i> Storck	AB ₁	I	Ліси, галявини, узлісся.	104.
Сон широколистий	<i>Pulsatilla latifolia</i> Rupr.	AB ₂	II, I	Бори, субори, галявини.	105.
Сонццевіт яйцевидний	<i>Helianthemum ovatum</i> (Viv.) Dun.	BC ₂₋₃	I	Лісові галявини, узлісся.	201.
Стокротки багаторічні	<i>Bellis perennis</i> L.	B ₂₋₃ C ₃₋₄	I	Лісові галявини та залуговілі ділянки.	568.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Суниця зелені	<i>Fragaria viridis</i> Duch.	BCD ₁₋₂	I	Схили, чагарники, узлісся, галявини	133.
Суниця лісові	<i>Fragaria vesca</i> L.	BC ₁₋₂	I-II	Ліси, схили, лісові галявини, галявини,	134.
Суниця мускусні	<i>Fragaria moschata</i> Duch.	BCD ₁₋₂	I	серед чагарників	135.
Суховершки звичайні	<i>Prunella vulgaris</i> L.	B ₂ , CD ₁₋₃	I - II	Листяні ліси.	480.
Сухоцвіт білий	<i>Gnaphallium luteoalbum</i> L.	CB ₃	I	Прибережні мішані ліси, бур'ян.	
Сухоцвіт лісовий	<i>Gnaphallium silvaticum</i> L.	ABC ₁₋₂	I - II	Під покривом лісу.	571.
Сфагн звивистий	<i>Sphagnum flexuosum</i> Dozy et Molk.	AB ₄₋₅	I-II	Мокрі хвойні ліси.	10
Таволга середня	<i>Spiraea media</i> Franz Schmidt	B ₃ , C ₃₋₄	I	Розріджені ліси	137.
Тимофіївка лучна	<i>Phleum pratense</i> L.	BCD ₃	I-II	Лісові галявини та залуговілі ділянки.	741.
Тимофіївка степова	<i>Phleum phleoides</i> (L.) Karsten	A ₁₋₂ , B ₁₋₂	II I	Узлісся, лісові ділянки.	742.
Тирлич ваточниковий	<i>Gentiana asclepiadea</i> L.	B ₂₋₄ , C ₂₋₃ , D ₃	I - II	Лісові галявини, чагарники, узлісся	392.
Тонконіг болотний	<i>Poa palustris</i> L.	AB ₃₋₄	I-II	Хвойні ліси, лісові болота вирубки.	744.
Тонконіг бульбистий	<i>Poa bulbosa</i> L.	AB ₁	II, I	Лісові галявини, відкриті місця.	745.
Тонконіг вузьколистий	<i>Poa angustifolia</i> L.	B ₁₋₂	I-II	Лісові галявини та узлісся.	746.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Тонконіг лучний	<i>Poa pratensis</i> L.	BCD ₂	I-II	Лісові галявини та узлісся.	749.
Тонконіг однорічний	<i>Poa annua</i> L.	B ₂ , C ₂₋₄	I	Вирубки, вздовж доріг, бур'ян.	750.
Тонконіг стиснутий	<i>Poa compressa</i> L.	BC ₂	I	Бур'ян. Лісові	751.
Трясучка середня	<i>Briza media</i> L.	BC ₂	I	галявини, лучні ділянки.	752.
Усnea шорстка	<i>Usnea hirta</i> (L.) Widd.	ABC _{2,3}	I, II	Стовбури гілки сосен.	8.
Фіалка багнова	<i>Viola uliginosa</i> Bess.	BD ₄	I	Заболочені ліси, лісові болота.	190.
Фунарія вологолюбива	<i>Funaria hygrometrica</i> Hedw.	BC ₁₋₂	I-III	Заболочені, сирі вологі ліси.	24.
Хамедафне чашечкова	<i>Chamaedaphne calyculata</i> (L.) Moench	A ₄₋₅	I-II	Сфагнові верхові болота.	234.
Хамерій вузьколистий, іванчай	<i>Chamerion angustifolium</i> (L.) Halub.	B ₃ C ₃	I-II	Поруби, узліссях, болота.	332.
Хвоц польовий	<i>Equisetum arvense</i> L.	BCD ₂₋₃	II, III	Бур'ян культивован их земель, лісокультурн их площ та вирубок	51.
Хондрила ситниковидна	<i>Chondrilla juncea</i> L.	BCD ₁	I	На сухих, кам'янистих схилах.	573.
Цератодон пурпуровий	<i>Ceratodon purpureus</i> (Hedw.) Brid	AB ₁₋₃	I-III	Сосново-різнотравні ліси.	25.
Цибуля гранчаста	<i>Allium angulosum</i> L.	BC ₂	II	Хвойні, мішані ліси	603.
Цибуля круглоголова	<i>Allium sphaerocephalum</i> L.	AB ₁	I	Залуговілі ділянки.	604.
Цмин пісковий	<i>Helichrysum arenarium</i> (L.) Moench	ABC ₁₋₂	III, II	Лісові галявини, сухі бори.	575.
Чаполоч пахуча	<i>Hierochloe odorata</i> (L.) Beauv.	B ₁₋₂	I	Лісові галявини, лучні ділянки.	753.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Чебрець повзучий	<i>Thymus serpyllum</i> L.	AB ₁₋₂	II,III I,II	Лісові галявини, соснові і мішані ліси	481.
Чебрець Кальє	<i>Thymus callieri</i> Borb. ex Velen	B ₁₋₂ , C ₁₋₂	I - II	Сухі схили і плато.	482.
Червець багаторічний	<i>Scleranthus perennis</i> L.	B ₂₋₃	I-II	Соснові, мішані ліси.	170.
Червець багаторічний	<i>Scleranthus perennis</i> L.	BC ₂	I	Піщані ділянки лісу, питомники. У мішаних і широколистих лісах, узліссях.	484.
Чина гороховидна	<i>Lathyrus pisiformis</i> L.	BC ₂₋₃	I-II	На луках та узліссях	325.
Чина лучна	<i>Lathyrus pratensis</i> L.	BC ₂₋₃	I-II	лістяні лісу, на галявини, узлісся	324.
Чистотіл великий	<i>Chelidonium majus</i> L.	BCD ₂	I	На вологих залуговілих ділянках.	107.
Чихавка звичайна	<i>Ptarmica vulgaris</i> DC.	BC ₂₋₃	I	Хвойні і мішані ліси. Лістяні ліси, лісові галявини.	578.
Чорниця	<i>Vaccinium myrtillus</i> L.	AB ₂₋₃	II-V		225.
Чорнокорінь лікарський	<i>Cynoglossum officinale</i> L.	B ₁ , C ₁₋₂	I		419.
Шавлія кільчата	<i>Salvia verticillata</i> L.	BC ₁	I	Лісові ділянки.	489.
Шавлія лікарська	<i>Salvia officinalis</i> L.	B ₂	I	Хвойні ліси.	490.
Шавлія лучна	<i>Salvia pratensis</i> L.	BC ₂	III	Мішані соснові ліси. Бур'ян розсадників лісових культур. Бур'ян розсадників в лісових культур., лісосіки.	491.
Шперегель польовий	<i>Spergula arvensis</i> L.	BC ₂₋₃	I	Залуговілі ділянки, лісові галявини.	172.
Щавель горобиний	<i>Rumex acetosella</i> L.	A ₁₋₂ , B ₂	I,II		180.
Щавель кислий	<i>Rumex acetosa</i> L.	BC ₄	I		181.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Щавель пірамідальний	<i>Rumex thytsiflorus</i> Fingerh	BC ₁₋₂	I	Лучні ділянки, вирубки.	185.
Щитник чоловічий	<i>Dryopteris filix-mas</i> (L.) Schott.	BC ₃₋₄	II,I II,III	Лістяні ліси, чагарники Хвойні і лістяні ліси, вирубки, чагарники	62.
Щитник шартрський	<i>Dryopteris carthusiana</i> (Vill) .P.Fuchs	BC ₂₋₃	I-II	Лісові ділянки, болота.	63.
Щучник дернистий	<i>Deschampsia caespitosa</i> (L.) Beauv.	BCD ₄	II-III	На виходах третинних пісків.	754.
Юринея волошковидна	<i>Jurinea centauroides</i> Klok.	AB ₁	I	Соснові ліси, відкриті місця. Сухі, вапнякові скелі.	579.
Яловець звичайний	<i>Juniperus communis</i> L.	A ₁₋₂ , B ₂₋₃ .	I	Лістяні ліси, чагарники.	70.
Яловець високий	<i>Juniperus excelsa</i> Bieb.	BC ₀₋₁	I-III		69.
Ясенець білий	<i>Dictamnus albus</i> L.	BCD ₁	I		335.
Група судібров (С)					
Авран лікарський	<i>Gratiola officiales</i> L.	B ₄ C ₄	I	Болота, луки.	440.
Адокса мускусна	<i>Adoxa moschatellina</i> L.	D ₂₋₃ C ₂₋₃	III,IV II	Лістяні ліси, біля стовбурів дерев.	385.
Аконіт молдавський	<i>Aconitum moldovicum</i> Hacq.	CD ₂₋₃	I	Лістяні ліси.	75.
Аконіт шерстистовусий	<i>Aconitum lasiostomum</i> Reichenb	C ₄	I	Лістяні ліси, чагарники, узлісся	77.
Алтея лікарська	<i>Althea officinalis</i> L.	C ₃₋₄ B ₃	I	Лучні ділянки	494.
Аморфа кущова	<i>Amorpha fruticosa</i> L.	CD ₃₋₄	I	По берегах водойм	274.
Анемона дібровна	<i>Anemone nemorosa</i> L.	DC ₂₋₃	I	Лістяні та мішані ліси.	78.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Анемона жовтецева	<i>Anemone ranunculoides</i> L.	DC 2-3	I	Листяні та мішані ліси.	79.
Анемона лісова	<i>Anemone sylvestris</i> L.	B _{2,4} C ₃₋₄	I-II	Листяні ліси.	80.
Арніка гірська	<i>Arnica montana</i> L.	B ₂₋₃ C ₃	I-II	Лісові та лучні ділянки.	510.
Асплений волосовидний	<i>Asplenium trichomanes</i> L.	B ₂₋₄ , C ₃	I	Скелі	65.
Асплений муровий	<i>Asplenium ruta murazii</i> L.	C ₂	I	Вапнякові скелі,	66.
Астрагал солодколистий	<i>Astragalus glycyphyllos</i> L.	CD ₁₋₃	I	Чагарники.	276.
Асфоделіна жовта	<i>Asphodeline lutea</i> (L.) Reichenb.	B ₁₋₂ , C ₀₋₁	II	Соснові ліси, гірська рослина.	598.
Асфоделіна кримська	<i>Asphodeline taurica</i> (Pall. ex Bieb.) Kunth.	B ₀₋₁ , C ₀₋₁	II	Сухі схили, соснові ліси, гірська рослина.	599.
Багатоніжка звичайна	<i>Polypodium vulgare</i> L.	B ₂₋₃ , C ₂₋₄ , D ₂₋₄	I	Скелі, рідко ліси, чагарники	68.
Баранець звичайний	<i>Huperzia selago</i> (L.) Bernh.	B ₃₋₄ , C ₃₋₄	I-II	Тиньсті сирі ліси, на скелях.	46.
Барбарис звичайний	<i>Berberis vulgaris</i> L.	B ₁₋₂ C ₁₋₂ , D ₁	I	Лісові галявини, узлісся, чагарники.	106.
Безщитник жіночий	<i>Athyrium filix-femina</i> (L.) Roth.	DC ₃₋₄	II, III	Широколистяні ліси	53.
Березка польова	<i>Convolvulus arvensis</i> L.	B ₁₋₂ , C ₂	I	Бур'ян лісових розсадників, лісосіки.	404.
Блекота чорна	<i>Hyosyamus rignum</i> L.	C ₂ D ₂	I	Бур'ян лісових розсадників.	421.
Борщівник сибірський	<i>Hieracium sibiricum</i> L.	CD ₃	I	Ліси, луки, чагарники.	353.
Брій черевцевий	<i>Bryum ventricosum</i> Dicks.	CD ₄₋₅	II-V	Березово-осокові гіпнові болота.	26.
Бромус житній	<i>Bromus secalinus</i> L.	DC ₁	II-III	На узліссях і галявинах, бур'ян	686.
Бруслина бородавчаста	<i>Euonymus verrucosa</i> Scop.	CD ₁₋₃ , B ₁₋₂	I-II	на узлісся, лісові галявини	373.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Бруслина європейська	<i>Euonymus europaea</i> L.	D ₁₋₄ , C ₁₋₃	I-II	Підлісок переважно в листяних лісах.	374.
Брусниця	<i>Rhodococcum vitis-idaea</i> (L.) Avror.	ABC ₂ , ABC ₃	III, IV, I, II	Хвойні та мішані ліси.	228.
Бугиля лісова	<i>Anthriscus sylvestris</i> L.	C ₁	I	Під покривом лісу	355.
Бузина	<i>Sambucus ebulus</i> L.	CD ₃₋₄	I-II	Вирубки, лісові галявини, береги водойм.	377.
Бузина червона	<i>Sambucus racemosa</i> L.	C ₃₋₄ , B ₃₋₄	I-III	Підлісок, лісові галявини.	378.
Буквиця лікарська	<i>Betonica officinalis</i> L.	BC ₂ , D ₂₋₃	I, II	Мішані листяні ліси.	460.
Буркун білий	<i>Melilotus allbus</i> Medik.	DC ₂	I	Листяні ліси.	278.
Буркун лікарський	<i>Melilotus officinalis</i> (L.) Pall.	DC ₂	I	Листяні ліси.	279.
В'язіль барвистий	<i>Coronilla varia</i> S.G. Gmelin	CD ₁₋₂	I	Чагарники, залуговілі ділянки, узлісся.	280.
В'язіль увінчаний	<i>Coronilla coronata</i> L.	BC ₂	I	Узлісся, лісові галявини.	281.
Валеріана болотна	<i>Valeriana exaltata</i> Mikan	CD ₄	II	Вологі, мішані ліси.	383.
Валеріана пагононосна	<i>Valeriana stolonifera</i> Czern.	CD ₄	II	Вологі, мішані ліси.	384.
Верба вужкаста	<i>Salix aurita</i> L.	BC ₄	I-II	Береги водойм	235.
Верба біла	<i>Salix alba</i> L.	CD ₃₋₄	I-II	Береги річок.	236.
Верба ламка	<i>Salix fragilis</i> L.	C ₂₋₃	I	Лісові болота.	238.
Верба попеляста	<i>Salix cinerea</i> L.	CD ₄	I-II		239.
Верба п'ятигичинкова	<i>Salix pentandra</i> L.	BC ₄	I	Лісові болота	240.
Верба тритичникова	<i>Salix triandra</i> L.	BC ₄	I-II	Береги водойм.	241.
Вербозілля лучне	<i>Lysimachia nummularia</i> L.	BC ₂₋₃		Листяні, мішані ліси.	248.
Верес звичайний	<i>Calluna vulgaris</i> (L.) Hull.	ABC ₁₋₄	II-IV	Соснові ліси, вирубки болота.	229.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Вероніка дібровна	<i>Veronica chamaedrys</i> L.	CD ₂	I-III	Листяні і мішані ліси.	426.
Вероніка довголиста	<i>Veronica longifolia</i> L.	C ₄ , D ₃₋₅	II	Лісові ділянки, чагарники, узлісся.	427.
Вероніка орхідна	<i>Veronica orchidea</i> Crantz.	C ₁	I	Лісові галявини.	433.
Вероніка площелиста	<i>Veronica nederifolia</i> L.	CD ₁	I-II	Кам'янисті схили і зарості чагарників.	434.
Веснівка дволиста	<i>Majanthemum bifolium</i> (L.) Schmidt	BC ₂₋₄	III,II	Хвойні, рідше мішані ліси.	608.
Веснянка весняна	<i>Erophila verna</i> (L.) Bess.	C ₂	I	Бур'ян розсадників лісових культур.	202.
Відкасник звичайний	<i>Carlina vulgaris</i> L.	C ₁	I	Узлісся, лісові галявини, чагарники.	511.
Віхалка гілляста	<i>Anthericum ramosum</i> L.	BCD ₁	I	Листяні ліси, чагарники.	600.
Вовконіг європейський	<i>Lycopus europaeus</i> L.	CD ₄₋₅	II	Болота, заливні луки, по береги річок	462.
Вовче тіло болотне	<i>Comarum palustre</i> L.	BC ₄₋₅	I,II	Заболочені ліси, лісові болота.	112.
Вовчі ягоди звичайні	<i>Daphne mezereum</i> L.	CD ₂₋₃	I	Широколистяні ліси.	256.
Вовчуг польовий	<i>Ononis arvensis</i> L.	BC ₂	I	Луки, остепнені схили	282.
Водяний хрін болотний	<i>Rorippa palustris</i> (L.) Bess.	CD ₅	I	Заболочені ліси.	204.
Водяний хрін земноводний	<i>Rorippa amphibia</i> (L.) Bess.	CD ₅	I	Заболочені ліси.	205.
Воловик лікарський	<i>Anchusa officialis</i> L.	BCD ₁	I	Бур'ян лісових розсадників.	406.
Волошка лучна	<i>Centaurea jacea</i> L.	CD ₂₋₃	I-II	Лучні ділянки, лісові галявини.	514.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Волошка розлога	<i>Centaurea diffusa</i> Lam.	BC ₀₋₁	I	Сухі та кам'янисті схили.	516.
Воронець колосистий	<i>Acteae spicata</i> L.	CD ₂₋₄	I	Листяні ліси, чагарники,	82.
Вороняче око звичайне	<i>Paris quadrifolia</i> L.	DC ₂₋₄	I-III	Листяні та хвойні ліси.	609.
Гадючник (таволга) оголений	<i>Filipendula denudata</i> (Jet. Presl.) Fritsch.	CD ₃₋₄	I-III	Береги водойм, вологі ліси, лучні угіддя.	113.
Гадючник звичайний	<i>Filipendula vulgaris</i> Moench	BCD ₁₋₂	I	Схили, галявини, узлісся.	114.
Галінсога дрібноквіткова	<i>Galinsoga parviflora</i> L.	BCD ₁₋₂	II-III	Бур'ян.	517.
Герань болотна	<i>Geranium palustre</i> L.	C ₁₋₂	I	Заболочені ліси, лісові болота.	339.
Герань криваво-червона	<i>Geranium sanguineum</i> L.	BC ₁₋₂	I	Хвойні і змішані ліси.	340.
Герань лісова	<i>Geranium sylvaticum</i> L.	CD ₂₋₄	I	Ліси, луки, узлісся.	341.
Герань лучна	<i>Geranium pratense</i> L.	B ₂ , C ₂₋₃ , D ₂₋₄	I-II	Ліси, лісові галявини, залуговілі ділянки.	342.
Герань Робертова	<i>Geranium robertianum</i> L.	DC ₂	I	Хвойні і змішані ліси.	343.
Гикавка сіра	<i>Berteroa incana</i> (L.) DC.	BC ₂₋₁ D ₂	I	Бур'ян розсадників лісових культур, лісосіки.	206.
Гілокомій блискучий	<i>Hylocomium splendens</i> (Hedw.) Bryol.	B ₂₋₃ , C ₂	III-V	Соснові ліси	42.
Гіпн дуговидний	<i>Hypnum arcuatum</i> Lindb.	C ₅ , D ₅	-II	Вологі і заболочені ліси.	33.
Гірчак березковидний	<i>Polygonum convolvulus</i> L.	B ₁₋₂ , C ₁₋₂	I	Бур'ян лісових розсадників.	174.
Гірчак звичайний, спориш	<i>Polygonum aviculare</i> L.	BCD ₂	I	Бур'ян, розсадників лісових культур.	175.
Гірчак зміїний	<i>Polygonum bistorta</i> L.	C ₃₋₅ , D ₄₋₅	I	Болота, лісові галявини.	176.
Гірчак перцевий	<i>Polygonum hydropiper</i> L.	C ₃₋₄ , D ₃₋₄	I	Береги водойм, бур'ян, розсадників лісових культур.	177.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Глуха кропива біла	<i>Lamium album</i> L.	D ₂ C ₂	II	Ліси, узлісся.	463.
Глуха кропива крапчаста.	<i>Lamium maculatum</i> L.	D ₂₋₃ C ₂₋₃ DC ₄	III,IV II,I	Ліси, узлісся.	464.
Глуха кропива пурпурова	<i>Lamium purpureum</i> L.	C ₁₋₂ , D ₁₋₃	I	Ліси, узлісся.	465.
Гніздівка звичайна	<i>Neottia nidus-avis</i> (L.) Rich.	C ₂₋₃ , D ₂₋₃ .	I	Мішані, хвойні ліси.	615.
Голокучник Роберта	<i>Gymnocarpium robertianum</i> (Hoffm.) Newm.	C ₃₋₅ , D ₃₋₄	I	Листяні на вирубках, серед чагарників	57.
Горлянка повзуча	<i>Ajuga reptans</i> L.	CD ₂₋₃	III	Мішані та листяні ліси.	466.
Горлянка жєневська	<i>Ajuga genevensis</i> L.	CD ₂₋₃	III	Листяні ліси, узлісся. Мішані зріджені ліси, галявини, вздовж доріг, бур'ян лісових розсадників.	467.
Горобейник лікарський	<i>Lithospermum officinale</i> L.	CD ₁	I	Вологі луки вздовж доріг.	407.
Горошок волохатий	<i>Vicia villosa</i> Rath.	DC ₁	I	Відкриті місця, Чагарники, узлісся.	284.
Горошок вузьколистий	<i>Vicia angustifolia</i> Reichard	CD ₁₋₂	I	Листяні і мішані ліси, чагарники.	285.
Горошок лісовий	<i>Vicia sylvatica</i> L.	BC ₁₋₃	I	Чагарники, лісові галявини, схили.	286.
Горошок мишачий	<i>Vicia cracca</i> L.	CB ₁₋₂	I	Лісові галявини узлісся.	287.
Горошок плотовий	<i>Vicia sepium</i> L.	CD ₂	I	Відкриті кам'яністі схили, чагарники.	288.
Горошок пухнатий	<i>Vicia pilosa</i> Bieb.	DC ₂	I	Сухі схили, чагарники, узлісся.	289.
Горошок тонколистий	<i>Vicia tenuifolia</i> Roth.	B ₁ , C ₁₋₂ , D ₂	I	Листяні ліси.	290.
Горошок чагарниковий	<i>Vicia dumetorum</i> L.	DC ₂	I	Чагарники, сухі схили.	291.
Горошок чотиринасінний	<i>Vicia tetraspermae</i> (L.) Schreb.	CD ₂	I	Бур'ян лісових розсадників.	292.
Гостриця лежача	<i>Asperugo procumbens</i> L.	C ₁₋₂ , B ₁₋₂	I		408.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Грабелъки звичайні	<i>Erodium cicutarium</i> (L.) L'Her	C ₀₋₂	I	Узлісся, узбіччя доріг, поруби, питомники.	345.
Гравілат міський	<i>Geum urbanum</i> L.	CD ₂	I	Світлі ліси, чагарники	118.
Гравілат річковий	<i>Geum rivale</i> L.	CD ₄ CD ₅	I, II,III	Заболочені ліси, лісові болота, під покривом лісу	119.
Гребінник звичайний	<i>Cynosurus crystatus</i> L.	CD ₃₋₄	I	Суходільні луки, лісові галявини.	689.
Грицики звичайні	<i>Capsella bursa-pastoris</i> (L.) Medik.	BCD ₂	II	Бур'ян розсадників лісових культур, лісосіки.	207.
Грушанка круглолиста	<i>Pyrola rotundifolia</i> L.	BC ₂	I	Хвойні, змішані ліси	242.
Грушанка середня	<i>Pyrola media</i> Sw.	AB ₂₋₃	I	Хвойні, змішані ліси	244.
Грястиця збірна	<i>Dactylis glomerata</i> L.	BCD ₂	II I	Лісові галявини, розсадники.	690.
Деревій благородний	<i>Achillea nobilis</i> L.	BC ₁₋₂	I	Сухі лучні ділянки.	519.
Деревій майже звичайний	<i>Achillea submillefolium</i> L.	CD ₁₋₂	I	Лісові галявини, узлісся.	520.
Деревій щетинистий	<i>Achillea setacea</i> Waldst. et Kit.	BC ₁₋₂	I	Лісові галявини, трав'яністі кам'яністі схили.	521.
Дерепаноклад глянцевоатий	<i>Drepanocladus vernicosus</i> (Lindb.) Warnst.	CBD ₅	II-V	Низинні болота, заболочені луки.	32.
Дзвоники ріпчастовидні	<i>Campanula rapunculoides</i> L.	BC ₂ , BC ₁ , D ₁₋₂	I	Листяні і мішані ліси.	500.
Дзвоники карпатські	<i>Campanula carpatica</i> Jacog.	C ₂	I	Вапнякові скелі.	501.
Дзвоники круглолисті	<i>Campanula rotundifolia</i> L.	ABC ₁₋₂	I	Лісові галявини, чагарники.	503.
Дзвоники персиколісті	<i>Campanula persicifolia</i> L.	BC ₂ , BC ₁ , D ₁₋₂	I	Листяні і змішані ліси.	504.
Дзвоники розлогі	<i>Campanula patula</i> L.	C ₂ , D ₂ , B ₁ , C ₃ , D ₃	I	Лучні ділянки.	505.
Дзвоники скупчені	<i>Campanula glomerata</i> L.	B ₂ , C ₂ , B ₃ , C ₁₋₃ , D ₁₋₂	I	Лісові галявини та узлісся.	506.
Дивина звичайна	<i>Verbascum thapsus</i> L.	CD ₁	I	Лісові галявини.	435.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Дивина борошніста	<i>Verbascum lychnitis</i> L.	CD ₁	I	Бур'ян лісових культур.	437.
Дивина густоквіткова	<i>Verbascum densiflorum</i> Bertol.	BC ₁	I	Лісові галявини, питомники і лісосіки.	442.
Дивина лікарська	<i>Verbascum phlomoides</i> L.	CD ₁	I	Сухі схили, лісові галявини.	436.
Діфазіаструм сплюснутий	<i>Diphysastrum comlanatum</i> (L.) Holub.	A ₁₋₂ B ₃₋₄ C ₂₋₃	I-II	Хвойні ліси.	43.
Дорикній грецький	<i>Doricinium graecum</i> (L.) Ser.	BC ₀₋₁ D ₁	I	Ліси, узлісся.	293.
Дрік германський	<i>Genista germanica</i> L.	CB ₁	I	Хвойні і мішані ліси.	294.
Дрік красильний	<i>Genista tinctoria</i> L.	BC ₂ A ₂₋₁	II I I	Соснові мішані ліси.	295.
Дудник лісовий	<i>Angelica sylvestris</i> L.	C ₃₋₄ , D ₂₋₃	I	Береги водойм, вологі луки, ліси.	359.
Дурман звичайний	<i>Datura stramonium</i> L.	C ₂ D ₂	I	Бур'ян лісових розсадників.	422.
Еспарцет виколистий	<i>Onobrychis viciifolia</i> Scop.	B ₁ , C ₁₋₂	I	Поля, узлісся.	296.
Еспарцет піщаний	<i>Onobrychis arenaria</i> (Kit.) DC.	C ₁	I	Галявини, узлісся, луки.	297.
Жабриця однорічна	<i>Seseli annuum</i> L.	C ₁₋₂	I	Світлі ліси, галявини та узлісся.	361.
Жеруха гірка	<i>Cardamine amara</i> L.	CD ₃₋₅	I	Заболочені і сирі ліси, узлісся.	208.
Жеруха дрібноцвіта	<i>Cardamine parviflora</i> L.	CD ₃	I	Широколистяні і мішані ліси.	209.
Живокіст лікарський	<i>Symphytum officinale</i> L.	C ₅	I-III	Вологі ліси, береги водойм.	410.
Жимолость пухната	<i>Lonicera xylostemum</i> L.	C ₂₋₄ D ₂₋₃	I-II	Ліси, чагарники.	380.
Жовтець багатоквітковий	<i>Ranunculus polyanthemos</i> L.	DC ₂₋₃	I	Лісові галявини	83.
Жовтець золотистий	<i>Ranunculus auricomus</i> L.	B ₃ , C ₂₋₄ D ₁₋₄	I-II	Ліси, лісові галявини.	85.
Жовтець їдкий	<i>Ranunculus acris</i> L.	DC ₂₋₃	I	Ліси, узлісся	87.
Жовтець кашубський	<i>Ranunculus cassubicus</i> L.	C ₃₋₅ D ₃₋₄	I	Чагарники, узлісся.	88.
Жовтець отруйний	<i>Ranunculus sceleratus</i> L.	C ₄	I	Луки, болота, береги водойм.	89.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Жовтий осот польовий	<i>Sonchus arvensis</i> L.	B ₁ , C ₁₋₂	I	Узлісся, засмічені галявини чагарники.	523.
Жовтозілля дібровне	<i>Senecio nemorensis</i> L.	CD ₃₋₄	I	Лісові галявини, узлісся, чагарники.	525.
Жовтозілля лучне (Якова)	<i>Senecio jacobaea</i> L.	A ₁ , B ₁₋₂ C ₂	I	Лісові галявини лучні ділянки, розсадники.	526.
Жовтозілля Фукса	<i>Senecio fuchsii</i> C.C. Gmel.	C ₂₋₄ D ₃₋₄	II-III	Лучні галявини, узлісся, чагарники.	527.
Жовтушник загострений	<i>Erysimum cheirantoides</i> L.	B ₀ C ₀₋₁ , D ₁	I	Просіки, кам'янисті схили.	211.
Жовтяниця черговолита	<i>Chrysosplenium alternifolium</i> L.	DC ₄₋₅	I-III	Заболочені ліси, лісові болота, під покривом лісу.	91.
Жостір проносний	<i>Rhamnus cathartica</i> L.	BCD ₁₋₂	I-II	Підлісок, лісові галявини, залуговілі ділянки.	375.
Загнітник головчастий	<i>Paronychia cephalotes</i> (Bieb.) Bess.	B ₀₋₁ C ₀₋₂	I	Рідколісся, галявини відкриті місця.	147.
Заяча конюшина багатоліста	<i>Anthyllis macrocephala</i> Wend.	ABC ₁	I	Залуговілі ділянки, чагарники, узлісся.	298.
Звіробій звичайний	<i>Hypericum perforatum</i> L.	ABC ₁₋₂	I	Соснові і мішані ліси, лісові галявини.	187.
Звіробій шорсткий	<i>Hypericum hirsutum</i> L.	CD ₁₋₃	I	Під покривом лісу.	188.
Зеленчук жовтий	<i>Galeobdolon luteum</i> Huds.	CD ₂₋₃	III-IV	питомник	469.
Зеленчук жовтий	<i>Galeobdolon luteum</i> Huds.	D _{2,3} C _{2,3}	III, II II, I	Листяні і мішані ліси.	362.
Зіновать руська	<i>Cytisus rutenicus</i> Fisch. ex Woloszcz.	BC ₂	I, II	Соснові ліси, узлісся.	300.
Зірочник багновий	<i>Stellaria uliginosa</i> Murr.	BC ₄₋₅	I	Лісові болота.	148.
Зірочник болотний	<i>Stellaria palustris</i> Retz.	C ₃ , D ₃₋₄	I	Листяні, мішані ліси, лісові торф'яні болота.	149.
Зірочник гайовий	<i>Stellaria nemorum</i> L.	DC ₄₋₅	II, I	Сирі ліси, лісові болота.	150.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Зірочник злаковидний	<i>Stellaria graminea</i> L.	DC ₂	II	Листяні, мішані ліси, лісові лучні ділянки.	151.
Зірочник середній	<i>Stellaria media</i> (L.) Vill.	B ₁₋₃ , C ₂₋₃ , D ₂₋₄	I	Бур'ян розсадників лісових культур, узлісся.	153.
Злинка гостра	<i>Erigeron acris</i> L.	A ₁₋₂ , B ₁₋₂ , C ₁₋₃	I	Лучні ділянки, розсадники.	528.
Зміячка пурпурова	<i>Scorzonera purpurea</i> L.	B ₁₋₂ , C ₁₋₂	I	Лісові галявини, лучні ділянки.	530.
Зніт болотний	<i>Epilobium palustre</i> L.	C ₄₋₅ , D ₄₋₅	I	Береги водойм, заболочені луки.	328.
Зніт дрібноквітковий	<i>Epilobium parviflorum</i> Schreb.	BC ₄	I	Вогкі болотисті місця, заболочені луки.	329.
Зніт чотиригранний	<i>Epilobium tetragonum</i> L.	CD ₄		Болота, заплавні луки, листяні ліси.	330.
Зніт чотиригранний	<i>Epilobium tetragonum</i> L.	C ₄₋₅ , D ₄₋₅	II-III	В лісах, по берегах річок.	302.
Зозуліні черевички справжні	<i>Cypripedium calceolus</i> L.	B ₂₋₃ , C ₂₋₃ , D ₁₋₃	I	Соснові, мішані ліси, залуговілі ділянки, чагарники.	617.
Золотушник звичайний	<i>Solidago virgaurea</i> L.	A ₁₋₃ , B ₁₋₄ , C ₁₋₃	I-II	Соснові і мішані ліси, лісові галявини.	531.
Їжача голівка непомітна	<i>Sparganium neglectum</i> Beeby.	B ₄₋₅	I	Береги водойм.	756.
Калина звичайна	<i>Viburnum opulus</i> L.	C ₂₋₄ , D ₂₋₅	I-III	Береги водойм, западини, чагарники.	381.
Калієргон серцелистий	<i>Calliergon cordifolium</i> (Hedw.) Kindb.	C ₄₋₅ D ₄₋₅	II-V	Вільхово березові і вільхові болота.	22.
Калюжниця болотна	<i>Caltha palustris</i> L.	DC ₄₋₅	I-II	На лісових болотах та вогких місцях.	92.
Карагана кушова	<i>Saragana frutex</i> (L.) C. Koch.	B ₁ , C ₁	I	Узлісся, степи	303.
Кардамінопсис Галлера	<i>Cardaminopsis halleri</i> Hayek	B ₄ C ₃₋₄	I	Узлісся, лісові галявини.	215.
Кататроза водяна	<i>Catabrose aquatica</i> L.	C ₄₋₅	I	Вздовж струмків.	693.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Квасениця звичайна	<i>Oxalis acetosella</i> L.	DC ₃	III I,II	Листяні і мішані ліси.	337.
Келерія гребінчаста	<i>Koeleria cristata</i> (L.) Pers.	A ₁ , B ₁ , C ₁ , D ₁	I-II	Лісові, галявини та узліссях.	694.
Кизляк китеццевітий	<i>Naumburgia thyriflora</i> (L.) Reichenb.	D ₄₋₅ , C ₄₋₅	I	Болота, заболочені ліси і береги водойм	250.
Китник лучний	<i>Alopecurus pratensis</i> L.	C ₄ B ₄	I	Лучні ділянки.	696.
Китятки звичайні	<i>Polygala vulgaris</i> L.	B ₁₋₂ , C ₁₋₂	I	Луки узлісся..	349.
Китятки чубаті	<i>Polygala comosa</i> L.	B ₁₋₂ , C ₁₋₂	I	Луки узлісся..	350.
Кінський часник черешковий	<i>Alliaria petiolata</i> (M.B.) Cavara et Grande.	CD ₂	II-I	Листяні і мішані ліси.	216.
Кладонія лісова	<i>Cladonia sylvatica</i> (L.) Hoffm.	ABC ₂₋₃	I,II, III	Сосново-різнотравні дюнні горби.	2.
Клімацій деревовидний	<i>Clemacium dendroides</i> (L.) Web.	C ₃₋₅ , D ₃₋₅	I-III	Заболочені, сирі вологі ліси	37.
Клімацій деревовидний	<i>Clemacium dendroides</i> (L.) Web.	C ₃₋₅ , D ₃₋₅	I-III	Заболочені, сирі, вологі ліси.	23.
Клопогін європейський	<i>Cimicifuga europaea</i> Schipcz.	C ₂₋₃	I	Ліси, чагарники, узлісся.	93.
Кмин звичайний	<i>Carum carvi</i> L.	B ₂ , C ₁₋₂	I	Галявини, узліссях, залуговілі ділянки.	363.
Ковила волосиста	<i>Stipa capillata</i> L.	ABCD ₁	I	Кам'янисті схили, узлісся.	697.
Ковила найкрасивіша	<i>Stipa pulcherrima</i> C. Koch.	BC ₁	I	Кам'янисті схили і узлісся, лісові галявини.	699.
Козельці східні	<i>Tragopogon orientalis</i> L.	BC ₂	I	Луки, схили галявини хвойних лісів.	532.
Комиш лісовий	<i>Scirpus sylvaticus</i> L.	CD ₄₋₅	II-III	Заболочені ділянки лісу, лісові болота.	637.
Конвалія звичайна	<i>Convallaria majalis</i> L.	CB ₂₋₃	II-IV	Листяні, мішані ліси.	610.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Конюшина польова	<i>Trifolium arvense</i> L.	B ₁ , C ₁₋₂	I	Залуговілі ділянки, балки.	304.
Конюшина повзуча	<i>Trifolium repens</i> L.	BC ₁₋₂	I-II	Узлісся та залуговілі ділянки, діброви, субори	305.
Конюшина альпійська	<i>Trifolium alpestre</i> L.	BC ₁₋₂	I-II	Хвойні і мішані ліси	306.
Конюшина гібридна	<i>Trifolium hybridum</i> L.	BC ₁₋₂	I-II	На луках та лісових галявинах.	307.
Конюшина гірська	<i>Trifolium montanum</i> L.	BC ₂₋₃	I	Сухі, залуговілі ділянки, узлісся.	308.
Конюшина золотиста	<i>Trifolium auretum</i> Pall.	BC ₁₋₂	I-II	Лісові галявини, узлісся.	309.
Конюшина лучна	<i>Trifolium pratense</i> L.	BCD ₂	I	Узлісся лісові галявини, тальвеги балок. На лісових галявинах та гірських луках.	310.
Конюшина середня	<i>Trifolium medium</i> L.	BCD ₂	I	Мішані та широколисті ліси.	311.
Конюшина сумнівна	<i>Trifolium dubium</i> Sibht.	BC ₁₋₂	I-II	На луках та лісових галявинах.	312.
Конюшина суніцевидна	<i>Trifolium fragiferum</i> L.	BC ₁₋₂	I-II	На залуговілих ділянках, по балках.	313.
Копитняк європейський	<i>Asarum europaeum</i> L.	CD ₂₋₃	II, I	Широколистяні ліси.	74.
Коральковець тринадрізаний	<i>Corallorhiza trifida</i> Chatel.	C ₄	I	Заболочені ліси залуговілі ділянки.	618
Королиця звичайна	<i>Leucanthemum vulgare</i> Lam.	B ₁₋₃ , C ₁₋₃ , D ₃	I-III	Гірські луки, лісові галявини, чагарники.	533.
Коронарія зозуляча, зозулин цвіт	<i>Coronaria flos-cuculi</i> L.	C ₂₋₃	I	Лучні лісові галявини, по краях лісових боліт.	154.
Коручка болотна	<i>Epipactis palustris</i> L. Grantz	BCD ₄	I	Болотисті луки, лісові болота.	619.
Кострець безостий	<i>Bromopsis inermis</i> (Leyss.) Holub.	BCD ₁₋₃	I-II	Лісові галявини.	701.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Костриця Беккера	<i>Festuca beckeri</i> (Hack.) Trautw.	A ₁₋₂ B ₁₋₂ , C ₁₋₂	I-II	Ліси, мало задерновані піски	702.
Костриця велетенська	<i>Festuca gigantea</i> (L.) Vill.	D _{2,4} , C _{2,4}	I	Узлісся, лісові галявини порубки	704.
Костриця лучна	<i>Festuca pratensis</i> Huds.	BC ₁₋₂	I-II	Поруби і лісові галявини.	705.
Костриця найвища	<i>Festuca altissima</i> All.	C ₃ , D ₂₋₃	I	Лісові галявини.	706.
Крем'яник парний	<i>Telekia spesiosa</i> (Schreb.) Baumg.	D ₃₋₄ , C ₃₋₄	II-IV	Ліси, узлісся, схили і береги річок.	535.
Круціата гола	<i>Cruciata glabra</i> (L.) Ehrend.	CD ₂	II	Узлісся, зріджені листяні і мішані ліси.	395.
Ксантоксаліс Діллена	<i>Xanthoxalis dillanii</i> (Jacq.) Holub	BCD ₂₋₃	II	Бур'ян розсадників лісових культур.	338.
Кудрявець Софії	<i>Descurainia sophia</i> (L.) Webb. et Pnanti.	ABC ₂	I	Бур'ян розсадників лісових культур.	217.
Куколиця біла	<i>Melandrium album</i> (Mill.) Garcke	B ₁₋₂ , C ₁₋₂	I	Луки, серед чагарників, узлісся.	155.
Кульбаба лікарська	<i>Taraxacum officinale</i> Webb. ex Wigg.	CDB ₂	I	На схилах, галявинах та залуговілих ділянках.	537.
Кульбаба осіння	<i>Taraxacum hybernum</i> Stev.	B ₂₋₄ , C ₂₋₄	I	На сухих кам'янистих схилах	538.
Куничник непомітний	<i>Calamagrosis neglecta</i> (Ehrh.) Gaerthn. Meg. et Schreb.	B ₄ , C ₄	I-II	Вологі, заболочені ділянки.	710.
Куничник мінливий	<i>Calamagrosis varia</i> (Schrad) Host.	B ₂₋₃ C ₂₋₃	I-II	Під покривом лісу.	711.
Куничник сірватий	<i>Calamagrosis canescens</i> (Beb.) Roth.	C ₄ , D ₄	II-IV	Лісові болота, вологі, заболочені луки.	713.
Куничник тростиновий	<i>Calamagrosis arundinacea</i> (L.) Roth.	D ₂ B ₁₋₄ , C ₁₋₅	II-IV	Мішані, листяні ліси.	714.
Купальниця європейська	<i>Trollius europaeus</i> L.	C ₃₋₄ , D ₃₋₄	I	На узліссях та залуговілих ділянках.	94.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Купина багатоквіткова	<i>Polygonatum multiflorum</i> (L.) All.	C _{D2-3}	II-III	Листяні, мішані ліси.	611.
Купина кільчата	<i>Polygonatum verticillatum</i> (L.) All.	C ₂₋₃	II-III	Листяні і мішані ліси.	612.
Кущоніжка пірчаста	<i>Brachypodium pinnatum</i> (L.) Beauv.	C ₄₋₅ D ₄₋₅	I-III	Хвойні і мішані ліси.	715.
Кущоніжка лісова	<i>Brachypodium sylvatica</i> (Huds.) Beauv.	C ₂₋₃ D ₂₋₃	I	Листяні ліси.	716.
Лаватера тюрінгська	<i>Lavatera thuringiaca</i> L.	D ₁ C ₁	I	Листяні ліси, галявини, узлісся.	495.
Ластовень лікарський	<i>Vineltoxicum hirundinaria</i> Medik.	B ₂ C ₂	II - III	Листяні та мішані ліси.	391.
Латук татарський	<i>Lactuca tatarica</i> (L.) C. A. Meg.	B ₁ , C ₂	I	На кам'янистих схилах, бур'ян.	539.
Лепешняк великий	<i>Glyceria maxima</i> (C.Hartm.) Holub.	D ₅ , C ₄	II-IV	Береги лісових водойм.	718.
Лепешняк плаваючий	<i>Glyceria fluitans</i> (L.) R.Br.	D ₅ , C ₅	II-III	Болотисті луки і болота, береги водойм.	719.
Лециця малонасінна	<i>Gypsophila oligosperma</i> A.Krasnova	C ₃₋₄ , B ₄	I	Соснові ліси, кам'яні ґрунти.	156.
Лисохвіст колінчастий	<i>Alopecurus genecylatus</i> L.	C ₃₋₄	II	Мішані ліси, луки.	720.
Лілія кучерява	<i>Lilium martagon</i> L.	B ₁₋₂ , C ₁₋₂	I	Хвойні, мішані ліси.	593.
Ліннея північна	<i>Linnea borealis</i> L.	B ₃₋₄ , C ₃₋₄	I	Хвойні та мішані ліси.	382.
Ломиніс виноградолистий	<i>Clematis vitalba</i> L.	CD ₂₋₃	I	Хвойні, мішані ліси.	95.
Ломиніс прямий	<i>Clematis recta</i> L.	DC ₂	I	Мішані листяні ліси, узлісся.	96.
Лопух павутинистий	<i>Arctium tomentosum</i> Mill.	C ₁₋₃ , D ₁₋₃	I	Біля доріг, на смітниках, по чагарниках.	540.
Льонок звичайний	<i>Linaria vulgaris</i> Mill.	B ₁₋₂ , C ₁₋₂	I	Лісові галявини, питомники, лісосіки.	446.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Любка дволиста	<i>Platanthera bifolia</i> (L.) Rich.	C ₃ , D ₃	I	Лісові узлісся.	620.
Люцерна лежача	<i>Medicago procumbens</i> Bess.	B ₁₋₂ , C ₁₋₂	I	Узлісся, луки, ліси.	314.
Люцерна посівна	<i>Medicago sativa</i> L.	BCD ₂₋₃	I	На луках та трав'янистих схилах	315.
Люцерна румунська	<i>Medicago romanica</i> Pern.	BC ₁₋₂		На кам'янистих і трав'янистих схилах	316.
Люцерна хмелевидна	<i>Medicago lupulina</i> L.	C ₁	I-II	Узлісся, трав'янисті схили, луки.	317.
Лядвенець польовий	<i>Lotus arvensis</i> Pers.	BC ₂₋₃	I	На луках, лісових галявинах та узліссях.	318.
М'ята водяна	<i>Mentha aquatica</i> L.	C ₄₋₅ , D ₄₋₅	I	Береги водойм, узлісся.	470.
М'ята польова	<i>Mentha arvensis</i> L.	C ₄₋₅ , D ₄₋₅	I-II	Заболочені луки.	471.
Малина	<i>Rubus idaeus</i> L.	BC ₂	I-III	Мішані ліси, вирубки.	121.
Маруна щиткова	<i>Pyrethrum corymbosum</i> (L.) Scop.	C ₁ D ₁	I	Листяні ліси, галявини.	542.
Материнка звичайна	<i>Origanum vulgare</i> L.	B ₁₋₃ , C ₁₋₃ , D ₁₋₃	I-II	Лісові галявини, узлісся.	472.
Медова трава м'яка	<i>Holcus mollis</i> L.	B ₂ , C ₂	I-II	Ліси, лісові галявини.	721.
Медова трава шерстиста	<i>Holcus lanatus</i> L.	B ₂ , C ₂	I-II	Розріджені ліси, лучні ділянки.	722.
Медунка вузьколиста	<i>Pulmonaria angustifolia</i> L.	BC ₂	II, I	Хвойні, листяні ліси.	411.
Мерінгія трижилкова	<i>Moeringa trinervia</i> Chairv.	B ₂₋₄ , C ₂₋₄ , D ₂₋₃	I	Світлі ліси, серед чагарників.	157.
Мильнянка лікарська	<i>Saponaria officinalis</i> L.	C ₂ D ₂	I	Соснові, мішані ліси, узлісся.	158.
Миший зелений	<i>Setaria viridis</i> Beauv.	C ₂ D ₂	I-II	Бур'ян	724.
Миший сизий	<i>Setaria glauca</i> L.	C ₂ D ₂	I-II	Бур'ян	725.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Мітлиця виноградникова	<i>Agrostis vinealis</i> Schreb.	A ₁ , B ₁ , C ₁	II	Лучні ділянки, розсадники.	726.
Мітлиця повзуча	<i>Agrostis stolonifera</i> L.	B ₃ , C ₃₋₄ , D ₃₋₄	III	Заболочені ліси, вологі лучні ділянки.	727.
Мній близький	<i>Mnium affine</i> Bland. Emend.	C ₄₋₅ , D ₄₋₅	I-II	Листяні заболочені ліси.	27.
Мній гострокінцевий	<i>Mnium cuspidatum</i> Hedw.	C ₃₋₅ , D ₄₋₅	I-II	Вільхові болотні і заболочені ліси.	28.
Мній хвилястий	<i>Mnium undulatum</i> Hedw.	C ₃₋₄ , D ₃₋₄	I-II	Болотні та заболочені угіддя.	29.
Молочай мигдалевидний	<i>Euphorbia amygdaloides</i> L.	D ₁₋₃ , C ₁₋₃	I	Хвойні та широколистяні ліси	258.
Молочай болотний	<i>Euphorbia palustris</i> L.	B ₄₋₅ , C ₄₋₅	I	Болота, заплавні луки	259.
Молочай кипарисовидний	<i>Euphorbia cyparissias</i> L.	CD ₂	I	Соснові ліси. Схили, відкриті місця та піщані ділянки.	261.
Молочай прутувидний	<i>Euphorbia virgultosa</i> Klok.	D ₂ C ₂	II	Листяні ліси.	262.
Морквіник мучний	<i>Silaum silaum</i> (L.) Schinz et Thell.	C ₁₋₂ , D ₁₋₂	I	Листяні ліси, узлісся, галявини.	365.
Моховинка вузлувата	<i>Sagina nodosa</i> (L.) Fenzl.	B ₃₋₄ , C ₃₋₄	I	Соснові, мішані ліси, узлісся, рідко	159.
Наперстянка великоквіткова	<i>Digitalis lanata</i> Ehrh.	C ₂₋₃	I	Мішані, листяні ліси.	454.
Незабудка дібровна	<i>Myosotis nemousasa</i> Bess.	CD ₃₋₄	I	Затінені вологі листяні і мішані ліси.	413.
Незабудка лісова	<i>Myosotis sylvatica</i> Ehrh. ex Hoffm.	C ₂ , D ₂	I	Лісові галявини, узлісся.	414.
Незабудка шоретка	<i>Myosotis strigulosa</i> Reichenb.	CD ₃₋₄	I	Затінені вологі листяні і мішані ліси.	415.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Нечуйвітер волохатенький	<i>Hieracium pilosella</i> L.	A ₁₋₂ , B ₁₋₂ , C ₁₋₂	I	На пісках, сухих залуговілих ділянках.	543.
Нечуйвітер зонтичний	<i>Hieracium umbellatum</i> L.	A ₁₋₂ , B ₁₋₂ , C ₁₋₂	I	На пісках, сухих залуговілих ділянках.	544.
Одинарник європейський	<i>Trientalis europaea</i> L.	BC ₃₋₄	II, I	Хвойні та мішані ліси.	255.
Ожика лісова	<i>Luzula sylvatica</i> (Huds.) Gandin	DC ₃₋₄	I	Рідколісся і лісові болота.	622.
Ожика багатоквіткова	<i>Luzula multiflora</i> (L.) (Retr.) Lej.	C ₁₋₂	I	Мішані ліси, сухі луки.	623.
Ожика бліда	<i>Luzula pallescens</i> (Sw.)	DC ₂	II, I	Лучні ділянки.	624.
Ожика Форстера	<i>Luzula forsteri</i> (Smith) DC.	DC ₃	I	Хвойні і мішані ліси.	626.
Ожина несійська	<i>Rubus nessensis</i> W. Hall.	BCD ₃₋₄	I	Ліси, чагарники.	122.
Ожина сиза	<i>Rubus caesius</i> L.	BC ₃	I	Узлісся, вздовж доріг, просік.	123.
Оман шершавий	<i>Inula hirta</i> L.	C ₁₋₃ , B ₁	I	На степових та залуговілих ділянках, на галявинах, та узліссях.	547.
Оман британський	<i>Inula britannica</i> L.	C ₂ , D ₃	I	На сирих місцях, лугах, по берегах річок.	548.
Омег водяний	<i>Oenanthe aquatica</i> (L.) Poil.	CD ₅	I-II	Заболочені луки, болота, береги водойм.	367.
Орляк звичайний	<i>Pteridium aquilinum</i> (L.) Kuhn.	B ₂₋₃ C ₁₋₄	I-IV	Змішані і листяні ліси.	67.
Осока рідковолоса	<i>Carex remota</i> L.	CD ₄₋₅	II-III	Листяні ліси, навколо водойм.	638.
Осока бліда	<i>Carex pallescens</i> L.	BC ₃₋₄	I, II	Залуговілі ділянки.	641.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Осока вереснякова	<i>Carex ericetorum</i> Poll.	B ₂ A ₁₋₂	II	Хвойні ліси.	642.
Осока видовжена	<i>Carex elongata</i> L.	C ₄₋₅ D ₄₋₅	II-IV	Лісові болота.	643.
Осока висока	<i>Carex elata</i> All.	C ₄₋₅	II-IV	Лісові болота.	644.
Осока волосиста	<i>Carex pilosa</i> Scop.	C ₂₋₃	I,II	Широколистяні ліси.	645.
Осока волотиста	<i>Carex paniculata</i> L.	C ₄	I	Лісові болота.	646.
Осока гостра	<i>Carex acuta</i> L.	CD ₅	II-IV	Сирі, залуговілі ділянки, по берегах водойм.	649.
Осока дерниста	<i>Carex caespitosa</i> L.	C ₄₋₅ , D ₅	II-IV	Сирі торф'яні луки, лісові болота.	650.
Осока загострена	<i>Carex acutiformis</i> Ehrh.	CD ₄₋₅	III-IV	Лісові болота, заболочені ліси.	651.
Осока заяча	<i>Carex leporina</i> L.	BC ₃₋₄	I,II	Залуговілі ділянки.	652.
Осока звичайна	<i>Carex vulgaris</i> Fries.	BC ₄₋₅	III,IV	Лісові ділянки.	654.
Осока здута	<i>Carex rostrata</i> Stokes.	B ₅ , C ₅	II-IV	Берега стариць, озер, лісові болота.	655.
Осока колючкувата	<i>Carex muricata</i> L.	B ₄₋₅ , C ₄	II-III	Узлісся.	657.
Осока пальчаста	<i>Carex digitata</i> L.	DC ₂₋₃	II	Листяні ліси.	663.
Осока пізня	<i>Carex serotina</i> Merat.	C ₄₋₅ D ₄₋₅	I	Сирі луки, низинні болота.	664.
Осока попелясто-сіра	<i>Carex cinerea</i> Poll.	B ₄₋₅ C ₄₋₅ , D ₄₋₅	I-II	Низинні і перехідні болота.	665.
Осока просовидна	<i>Carex panicea</i> L.	CD ₄	I	Низинні болота, луки.	666.
Осока пухирчаста	<i>Carex vesicaria</i> L.	C ₄₋₅ , D ₄₋₅	II-IV	Сирі луки, вільхові болота.	667.
Осока ситничковидна	<i>Carex wiluica</i> Meinsh.	B ₅ , C ₄₋₅	II-IV	Низинні болотах.	670.
Осока сусідня	<i>Carex contigua</i> Hoppe.	CD ₂	I	Березові, широколистяні ліси.	671.
Осока трясучковидна	<i>Carex brizoides</i> L.	B ₄ C ₄	II,III,IV	Заболочені ліси, прогалини.	673.
Осока чорна	<i>Carex nigra</i> (L.) Reichard.	C ₄ D ₄	III-IV	Заболочені і мішані ліси.	674.
Осока шершава	<i>Carex hirta</i> L.	C ₁₋₂ , D ₁₋₂	II-III	Листяні, мішані ліси.	675.
Осот звичайний	<i>Cirsium vulgare</i> (Savi) Ten.	B ₁₋₂ , C ₁₋₂ D ₁₋₂	I	Бур'янова рослина	550.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Осот болотний	<i>Cirsium palustre</i> (L.) Scop.	B ₅ , C ₅	I	Заболочені залуговілі ділянки.	551.
Осот городній	<i>Cirsium oleraceum</i> (L.) Scop.	C ₃₋₄ , D ₃₋₄	I	Заболочені луки.	552.
Остудник багатощлюбний	<i>Herniaria polygama</i> F.Gray	A ₁ , B ₁ , C ₁	I	Відкриті місця, бур'ян.	160.
Очерег звичайний	<i>Phragmites communis</i> Trin.	DC ₅	I-IV	Заболочені ліси, лісові болота.	730.
Очеретянка звичайна	<i>Phalaroides arundinaceae</i> (L.) Rausch.	C ₄ , D ₄	II-III	Береги водойм, заболочені луки.	731.
Очиток дернистий	<i>Sedum caespitosum</i> (Cav.) DC.	B ₁ , C ₁	I	Сухі відкриті, кам'яністі місця.	270.
Очиток звичайний, (Рупрехта)	<i>Sedum ruprechtii</i> (Jalas) Omelcz.	ABC ₁	I	Ліси, піщані галявини, кам'яністі місця.	271.
Очиток їдкий	<i>Sedum acre</i> L.	ABC ₁₋₂	I	Сухі відкриті, кам'яністі місця.	272.
Пажитиця багаторічна	<i>Lolium perenne</i> L.	CD ₂	I-II	Лісові галявини розсадники.	732.
Пальчатокоренник плямистий	<i>Dactylorhiza maculata</i> (L.) Soo.	B ₃₋₄ , D ₄₋₅	I	Заболочені ліси, чагарники.	621.
Парило волосисте	<i>Agrimonia pilosa</i> Ledeb.	B ₁₋₂ , C ₁₋₂	I	Відкриті ділянки, світлі ліси	124.
Парило звичайне	<i>Agrimonia eupatoria</i> L.	BCD ₂₋₃	I	Галявини та узліссях	125.
Пасльон солодко-гіркий	<i>Solanum dulcamara</i> L.	D ₄₋₅ , C ₄₋₅	I	Ліси, чагарники береги водойм.	424.
Пахуча трава звичайна	<i>Anthoxanthum odoratum</i> L.	BCD ₃	II-III	Лучні ділянки, узлісся, галявини.	733.
Пахучка звичайна	<i>Clinopodium vulgare</i> L.	B ₁₋₂ , C ₁₋₂	I-II	Узліссях, лісові галявини.	473.
Пельтігера собача	<i>Peltigera canina</i> (L.) Willd.	ABC ₂₋₃	II, III	Стовбури дерев.	7.
Первоцвіт весняний	<i>Primula veris</i> L.	B ₂ , C ₂₋₃	I	Широколистяні ліси, узлісся.	252.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Перестріч лісовий	<i>Melampyrum sylvaticum</i> L.	B ₂₋₄ , C ₂₋₄	III	Хвойні ліси.	448.
Перестріч гребінчастий	<i>Melampyrum cristatum</i> L.	C ₁₋₃ , B ₁₋₂ , D ₂	III	Лісові, галявини, лісосіки.	450.
Перестріч польовий	<i>Melampyrum arvense</i> L.	C ₁₋₂	II	Лісові галявини, лучні ділянки, узлісся.	451.
Перлівка поникла	<i>Melica nutans</i> L.	BCD ₂	I,II	лістяні та хвойні ліси.	734.
Перстач білий	<i>Potentilla alba</i> L.	BC ₂₋₃	I,II	Лістяні, мішані ліси.	126.
Перстач сріблястий	<i>Potentilla argentea</i> L.	BC ₂	I	Ліси, узлісся, лісові галявини.	131.
Печіночниця звичайна	<i>Hepatica nobilis</i> Mill.	C ₂₋₃ , D ₂₋₃	I II	Широколистяні ліси.	98.
Пижмо звичайне	<i>Tanacetum vulgare</i> L.	B ₁₋₂ , C ₁₋₃	I	На галявинах, вздовж доріг.	553.
Пирій несправжньосизий	<i>Elytrigia pseudocaesia</i> (Pacz.) Prokud.	BCD ₁₋₂	I	Узлісся, поруби галявини, лісові культури.	735.
Пирій повзучий	<i>Elytrigia repens</i> (L.) Nevski	BCD ₂	III	Узлісся, поруби галявини, лісові культури.	736.
Півники сибірські	<i>Iris sibirica</i> L.	B ₂₋₃ , C ₂₋₃	I	Сирі, лісові галявини.	594.
Півники болотні	<i>Iris pseudacorus</i> Schur.	CD ₅	I-II	Схили і залуговілі ділянки.	595.
Півники німецькі	<i>Iris germanica</i> L.	CD ₄	I	Лісові галявини та узлісся.	596.
Підбілик альпійський	<i>Homogyne alpina</i> (L.) Crass.	BC ₂₋₃	I	На лугах, по берегах струмків.	554.
Підлісник європейський	<i>Sanicula europaea</i> L.	B ₂₋₃ , C ₂₋₄	I,II	Лістяні ліси.	368.
Підмаренник багновий	<i>Galium uliginosum</i> L.	C ₄₋₅ , D ₄	I	Лісові болота, залуговілі ділянки.	397.
Підмаренник весняний	<i>Galium verum</i> L.	C ₃	I-II	Лучні ділянки, галявини.	398.
Підмаренник запашний.	<i>Galium odorata</i> (L.) Scop.	DC ₂	II,III	Ліси, чагарники	399.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Підмаренник м'який	<i>Galium mollugo</i> L.	B ₁₋₂ , C ₁₋₃	I	Залуговілі ділянки, галявини.	400.
Підмаренник північний	<i>Galium boreale</i> L.	B ₁₋₃ , C ₁₋₃	I-II	Лучні ділянки.	401.
Підмаренник справжній	<i>Galium verum</i> L.	C ₁₋₂	I-II	Луки, узлісся, степові схили.	402.
Підсніжник звичайний	<i>Galanthus nivalis</i> L.	CD ₂	II-III	Лістяні ліси.	606.
Підсніжник складчастий	<i>Galanthus plicatus</i> Bieb.	C ₂ , D ₂	II-III	Під покривом лісу.	607.
Плакун лозний	<i>Lythrum virgatum</i> L.	C ₄₋₅ , D ₄₋₅	I	Заливні луки, береги річок, болота.	327.
Плаун річний (колючий)	<i>Lycopodium annotinum</i> L.	A ₁₋₂ , BC ₃₋₄	II,I	Мішані ліси	45.
Плеуроцій Шребера	<i>Pleurozium schreberi</i> (Brid.) Mitt.	AB _{2,3} , C _{2,3}	III, IV	Під покривом лісу	40
Плоскуха звичайна	<i>Echinichloa crus galli</i> (L.) Beauv.	B ₂₋₃ , C ₂₋₃	I	Бур'ян, розсадники.	738.
Плющ звичайний	<i>Hedera helix</i> L.	D ₂₋₃ , C ₂₋₃	I	Мішані ліси.	352.
Подорожник великий	<i>Plantago major</i> L.	CD ₂₋₃	I	Бур'янова рослина, питомники	455.
Подорожник ланцетолистий	<i>Plantago lanceolata</i> L.	CD ₁₋₂	I	Залуговілі ділянки	456.
Подорожник середній	<i>Plantago media</i> L.	B ₃₋₄ , C ₃₋₄	I	Мішані ліси, галявини.	457.
Полин австрійський	<i>Artemisia austriaca</i> Jacag.	C ₀₋₁ , D ₀₋₁	I	На степових схилах.	555.
Полин гіркий	<i>Artemisia absinthium</i> L.	CD ₁₋₂	I	Бур'янова рослина.	556.
Полин дніпровський	<i>Artemisia dniproica</i> Klok.	A ₁₋₂ , B ₁₋₂ , C ₁₋₂	I	На пісках, вздовж водойм.	557.
Полин звичайний	<i>Artemisia vulgaris</i> L.	CD ₂	I	По берегах водойм, бур'янова рослина.	558.
Полин мітлистий	<i>Artemisia scoparia</i> Waldst. ex. Kit.	C ₀₋₁	I	На відкритих ділянках.	559.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Полин понтичний	<i>Artemisia pontica</i> L.	B ₁ , C ₁₋₂	I	На узліссях та відкритих схилах.	560.
Празелень звичайний	<i>Lapsana communis</i> L.	C ₁₋₂ , D ₁₋₃	I	На затінених ділянках.	562.
Проліска дволиста	<i>Scilla bifolia</i> L.	CD ₂₋₃	I	Листяні ліси	601.
Просянка розлога	<i>Milium effusum</i> L.	CD ₂	I,II	Листяні ліси.	739.
Птіліум страусове перо	<i>Ptilium crista-castrensis</i> (Hedw.) De Not.	B ₂₋₄ , C ₂₋₄	I	Вологі сирі і мішані ліси.	34.
Пужник голий	<i>Turritis glabra</i> L.	A ₁ , B ₁ , C ₁₋₂	I	Узлісся та залуговілі ділянки.	219.
Пухівка багатоголоскова	<i>Eriophorum polystachyon</i> L.	B ₅ , C ₅ .	I-II	Лісові болота.	676.
Пухівка широколиста	<i>Eriophorum latifolium</i> Hoppe.	B ₅ , C ₄₋₅	I	Заболочені ліси, лісові болота.	679.
Райграс високий	<i>Arrhenatherum elatius</i> L.	CD ₂	I,II	Узлісся, галявини мішані та листяні ліси.	740.
Резеда жовта	<i>Reseda lutea</i> L.	CD ₁	I	Узлісся, схили, вздовж доріг	223.
Ритидіадельф відтопирений	<i>Rhytidadelphus squarrosus</i> (Hedw.) Warnst.	CD ₄	I	Вологі, сирі і заболочені ліси.	35.
Ритидіадельф тригранний	<i>Rhytidadelphus triquetrus</i> (Hedw.) Warnst.	CD ₂₋₅	I-II	Листяні і змішані, сирі і заболочені ліси.	36.
Робінія звичайна	<i>Robinia pseudoacacia</i> L.	BC ₂₋₃	II-III	В лісопосадках, вздовж доріг.	319.
Роговик Біберштейна	<i>Cerastium bibersteinii</i> DC.	B ₂ , C ₁₋₂	I	Рідколісся, схили, кам'янисті ділянки	162.
Роговик ланцетовидний	<i>Cerastium holosteoides</i> Fries	B ₁₋₂ , C ₁₋₂	I	Узлісся, лісові галявини.	164.
Роговик польовий	<i>Cerastium arvense</i> L.	C ₀₋₁	I	Узлісся, лісові галявини, розсадники лісових культур.	165.
Родовик лікарський	<i>Sanguisorba officinalis</i> L.	BC ₂₋₄	I	Вологі луки, лісові галявини.	132.
Розривтрава дрібноквіткова	<i>Impatiens parviflora</i> L.	B ₂₋₄ , C ₂₋₄ , D ₂₋₄	II- III	Листяні і мішані ліси.	346.
Розривтрава звичайна	<i>Impatiens noli-tangere</i> L.	D ₃₋₅ , C ₃₋₄	I-II	Листяні ліси, болота.	347.
Розхідник звичайний	<i>Glechoma hederaceae</i> L.	CD ₂	II	Ліси, галявини	474.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Розхідник шорсткий	<i>Glechoma hirsuta</i> Waldst. et Kit.	C ₂₋₃ , D ₂₋₃	II	Ліси, чагарники, розсадники.	475.
Ромашка продірявлена	<i>Matricaria perforata</i> Merat.	B ₂ C ₂	I	Бур'ян лісових культур.	563.
Рунянка альпійська	<i>Politrichum alpestre</i> Hoppe	A ₄₋₅ , B ₄₋₅ , C ₅	I-III	Лісові болота.	14.
Рунянка звичайна	<i>Polytrichum commune</i> Hedw.	ABC ₃	III, IV	Хвойні та змішані ліси, заболочені ділянки.	16.
Рутвиця блискуча	<i>Thalictrum lucidum</i> L.	C ₄ , D ₄	I	Вологі заболочені ліси, мішані ліси.	100.
Рутвиця орликолиста	<i>Thalictrum aquilegifolium</i> L.	C ₃₋₄	I	Ліси, чагарники, крейдяні узлісся.	101.
Рутвиця смердюча	<i>Thalictrum foetidum</i> L.	C ₀₋₁	I	Сухі схили, чагарники.	102.
Ряска мала	<i>Lemna minor</i> L.	C ₅ , D ₅	II-IV	Стоячі води	+759.
Ряска трибороздчаста	<i>Lemna trisulca</i>	C ₅ , D ₅	II-IV	Стоячі води	760.
Ряст ущільнений	<i>Corydalis solida</i> (L.) Clairv.	DC ₃ , D ₂	I III,II	Листяні, мішані ліси.	108.
Ряст Маршалла	<i>Corydalis marschalliana</i> Pers.	DC ₂₋₃	II-III	Листяні, мішані ліси.	109.
Ряст порожнистий	<i>Corydalis cava</i> Schweigg. et Koerte	DC ₃	I-II	Листяні, мішані ліси.	110.
Самосил білоповстистий	<i>Teucrium polium</i> L.	A ₁₋₂ , B ₁₋₂ , C ₁₋₂ .	II - III	Діброви, змішаний ліс.	476.
Самосил гайовий	<i>Teucrium chamaedrys</i> L.	B ₁₋₂ , C ₁₋₂	II	Сухі схили, чагарники.	477.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Свербіжниця польова	<i>Knautia arvensis</i> (L.) Coult.	B ₁₋₂ , C ₁₋₂	I	Галявины та залуговілі ділянки.	386.
Ситник трироздільний	<i>Juncus trifidus</i> L.	C ₃	II-III	Високогір'я, скелі, розсадники.	627.
Ситник жаб'ячий	<i>Juncus bufonius</i> L.	BC ₃₋₄	II-IV	Лісові дороги та просіки.	628.
Ситник Леерса	<i>Juncus leersii</i> Marss.	BC ₃₋₄	III-IV	Заболочені місця вируби і згарища	630.
Ситник розлогий	<i>Juncus effusus</i> L.	CD ₃₋₄	I-IV	Заболочені луки, вирубки, згарища.	632.
Ситник скупчений	<i>Juncus conglomerates</i> L.	C ₄	I	Вздовж канав, боліт, у вільшаниках.	634.
Ситник стиснутий	<i>Juncus compressus</i> L.	C ₄ B ₄	I	Береги водойм.	635.
Ситник членистий	<i>Juncus articulatus</i> L.	CD ₄	I	Береги водойм.	636.
Ситняг болотний	<i>Eleocharis palustris</i> (L.) Roem et Schult.	C ₄ B ₄	I,II	Заболочені ліси, лісові болота, береги водойм.	681.
Скабіоза блідо жовта	<i>Scabiosa ochroleuca</i> L.	A ₁ , B ₁ , C ₁₋₂	I	Лучні ділянки.	387.
Скабіоза голубина	<i>Scabiosa columbaria</i> L.	B ₁₋₂ , C ₁₋₂	I	Узлісся та лучні галявины.	388.
Слабник водяний	<i>Malachium aquaticum</i> (L.) Moench	DC ₃₋₄	I-IV	Заболочені ліси, окраїни боліт.	166.
Смілка зеленувата	<i>Silene chlorantha</i> (Willd.) Fhrh.	A ₁ , B ₁₋₂ , C ₂	I	Соснові і мішані ліси, галявины та узлісся.	167.
Смілка звичайна	<i>Silene vulgaris</i> (Moench) Garcke.	CD ₂	I	Листяні і мішані ліси, узлісся, лучні галявины	168.
Смілка поникла	<i>Silene nutans</i> L.	BC ₂	I	Узлісся, розсадники лісових культур.	169.
Смовідь болотна	<i>Peucedanum palustre</i> (L.) Moench	C ₄₋₅ , D ₄₋₅	I	Заболочені луки, болота.	370.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Смородина блискуча.	<i>Ribes lucidum</i> Kit.	C ₃ , D ₄₋₅	I	Ліси, чагарники	265.
Смородина колосиста	<i>Ribes spicatum</i> Rodson	C ₂₋₄ , D ₃₋₅	I	Ліси, чагарники	266.
Смородина червона	<i>Ribes rubrum</i> L.	C ₃₋₄ , D ₄₋₅	I	Сади	267.
Собача кропива п'ятилопатева	<i>Leonurus quinquelobatus</i> Gilib.	C ₁₋₂ , D ₁₋₂	I	Узлісся, засмічені ділянки.	478.
Собача кропива звичайна	<i>Leonurus cardiaca</i> L.	B ₁ C ₁₋₂ , D ₁₋₂	I	Бур'ян, засмічені ділянки.	479.
Собача петрушка звичайна	<i>Aethusa cynapium</i> L.	C ₃₋₄ , D ₃₋₄	I	Долини рік, заплавні ліси, солонцюваті луки.	371.
Сокирки польові	<i>Consolida regalis</i> F. Gray	CD ₂	II,III	Поля, узлісся.	103.
Сонцезвіт яйцевидний	<i>Helianthemum ovatum</i> (Viv.) Dun.	B ₂₋₃ ,C ₂₋₃	I	Лісові галявины, узлісся,	201.
Стенактис одnorічний	<i>Stenactis annua</i> Nees.	C ₂ D ₂	II	Листяні ліси, бур'ян.	567.
Стокротки багаторічні	<i>Bellis perennis</i> L.	B ₂₋₃ C ₃₋₄	I	Лісові галявины та залуговілі ділянки.	568.
Строфіостома рідкоцвіткова	<i>Strophostoma sparsiflora</i> (Mican.) Turcz.	CD ₃₋₄	II	Листяні, рідше змішані ліси.	417.
Сугайник австрійський	<i>Doronicum austriacum</i> Jacq.	C ₃₋₄ , D ₃₋₄	I	Під покривом лісу, по берегах струмків.	569.
Суниці зелені	<i>Fragaria viridis</i> Duch.	BCD ₁₋₂	I	Схили, чагарники, узлісся, галявины	133.
Суниці лісові	<i>Fragaria vesca</i> L.	B ₁₋₂ ,C ₁₋₂	I-II	Ліси, схили, лісові галявины.	134.
Суниці мускусні	<i>Fragaria moschata</i> Duch.	BCD ₁₋₂	I	галявины, серед чагарників	135.
Сусак зонтичний	<i>Butomus umbellatus</i> L.	D ₄₋₅ , C ₄₋₅	I	Прибережна рослина, вільшаники.	582
Суховершки звичайні	<i>Prunella vulgaris</i> L.	B ₂ , C ₁₋₃ , D ₁₋₃	I - II	Листяні ліси.	480.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Сухоребрик високий	<i>Sisymbrium altissimum</i> L.	C ₂	I	Бур'ян розсадників лісових культур.	221.
Сухорибрик Лозелів	<i>Sisymbrium loiselii</i> L.	C ₂	II	Бур'ян розсадників лісових культур.	222.
Сухоцвіт багновий	<i>Gnaphalium uliginosum</i> L.	C ₅	I	Вологі, болотисті місця.	570.
Сухоцвіт лісовий	<i>Gnaphalium silvaticum</i> L.	A ₁₋₂ , B ₁₋₂ , C ₁₋₂	I-II	Під покривом лісу.	571.
Сухоцвіт білий	<i>Gnaphalium luteo album</i> L.	C ₃ B ₃	I	Прибережні мішані ліси, бур'ян.	572.
Сфагн відігнутий	<i>Sphagnum squarrosum</i> Crome	C ₄₋₅ , D ₄₋₅	I-III	Заболочені ліси, низинні болота	9.
Таволга в'язолиста	<i>Spiraea ulmifolia</i> Scop.	C ₃	I-III	Світлі ліси, узлісся, поруби.	136.
Таволга середня	<i>Spiraea media</i> Franz Schmidt	B ₃ , C ₃₋₄	I	Розріджені ліси	137.
Теліптерис болотний	<i>Thelypteris palustris</i> Schott	C ₄₋₅ , D ₅	II-IV	Заболочені ліси, лісові болота	64.
Тимофіївка лучна	<i>Phleum pratense</i> L.	BCD ₃	I-II	Лісові галявини та залугові ділянки.	741.
Тирлич ваточниковий	<i>Gentiana asclepiadea</i> L.	B ₂₋₄ , C ₂₋₃ , D ₃	I-II	Лісові галявини, чагарники, узлісся	392.
Тирлич звичайний	<i>Gentiana pheumonantha</i> L.	C ₃₋₄ , D ₃₋₄	I	Вологі луки, окраїни боліт, чагарники.	393.
Тонконіг дібровний	<i>Poa nemoralis</i> L.	DC ₂₋₃	II,III	Листяні ліси.	747.
Тонконіг лучний	<i>Poa pratensis</i> L.	BCD ₂	I-II	Лісові галявини та узлісся.	749.
Тонконіг однорічний	<i>Poa annua</i> L.	B ₂ , C ₂₋₄ .	I	Вирубки, вздовж доріг, бур'ян.	750.
Тонконіг стиснутий	<i>Poa comressa</i> L.	B ₂ , C ₂	I	Бур'ян.	751.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Трясучка середня	<i>Briza media</i> L.	B ₂ , C ₂	I	Лісові галявини, лучні ділянки.	752.
Уснея шорстка	<i>Usnea hirta</i> (L.) Widd.	ABC _{2,3}	I, II	Стовбури гілки сосен.	8.
Фіалка висока	<i>Viola elatior</i> Fries	C ₁₋₂	I	Мішані ліси, галявини, узлісся, просіки.	192.
Фіалка двозначна	<i>Viola ambigua</i> Waldst. et Kit.	CD ₂	I	Лісові галявини, узлісся, чагарники.	193.
Фіалка двоквітка	<i>Viola biflora</i> L.	C ₃₋₄ , D ₃₋₄	I	Вологі ліси, лісові болота	194.
Фіалка дивна	<i>Viola mirabilis</i> L.	DC ₂₋₃	I II	Мішані і широколисті ліси.	195.
Фіалка пагорбкова	<i>Viola collina</i> Bess.	CD ₂	I	Листяні ліси, узлісся, бур'ян	197.
Фіалка польова	<i>Viola arvensis</i> . DC.	DC ₂	I	розсадників лісових культур., лісосіки.	198.
Фіалка триколірна	<i>Viola tricolor</i> L.	CD ₂₋₃	I	Лучні ділянки, бур'ян розсадників лісових культур.	200.
Фітеума колосиста	<i>Phyteuma spicatum</i> L	C ₃ , D ₂₋₃	I	Лісові галявини та узлісся.	507.
Фунарія вологолюбива	<i>Funaria hygrometrica</i> Hedw.	BC ₁₋₂ ,	I-III	Заболочені, сирі вологі ліси.	24.
Хамерій вузьколистий, іван-чай	<i>Chamerion angustifolium</i> (L.) Halub.	B ₃ C ₃	I-II	Поруби, узліссях, болота.	332.
Хамоміла лікарська	<i>Chamomilla reucutita</i> (L.) Reichend.	CD ₂	I	Листяні і мішані ліси, галявини.	572.
Хвилівник звичайний	<i>Aristolochia clematitis</i> L.	C ₂₋₃	I	Заплавні ліси, узлісся.	73.
Хвощ болотний	<i>Equisetum palustre</i> L.	CD ₄	II	Заболочені ліси, лісові болота	47.
Хвощ зимуючий	<i>Equisetum hyemale</i> L.	C ₃	II	Листяні ліси	48.
Хвощ лісовий	<i>Equisetum sylvaticum</i> L.	DC ₂₋₅	I,II	Хвойні, мішані ліси	49.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Хвощ польовий	<i>Equisetum arvense</i> L.	BCD ₂₋₃	II,III	Бур'ян культивованих земель, лісокультурних площ та вирубок	51.
Хвощ річковий	<i>Equisetum fluviatile</i> L.	CD ₄ B ₅ ,C ₅ , D ₅	II,III,IV	Заболочені ліси, лісові болота.	52.
Хміль звичайний	<i>Humulus lupulus</i> L.	CD ₄₋₅	I	Листяні, мішані ліси.	111.
Хондрила ситниковидна	<i>Chondrilla juncea</i> L.	BCD ₁	I	На сухих, кам'янистих схилах.	573.
Цератодон пурпуровий	<i>Ceratodon purpureus</i> (Hedw.) Brid.	A ₁₋₃ , B ₁₋₃	I-III	Сосново - різнотравні ліси.	25.
Цибуля гранчаста	<i>Allium angulosum</i> L.	B ₂ C ₂	II	Хвойні, мішані ліси	603.
Цибуля переможна	<i>Allium victorialis</i> L.	D ₃ ,C ₃	I	Узлісся, лісові галявини.	605.
Цикута отруйна	<i>Cicuta virosa</i> L.	C ₅ , D ₅	I	Вологі залуговілі ділянки, болота	372.
Цирцея альпійська	<i>Circaea alpina</i> L.	C ₄₋₅ , D ₄₋₅	I	Листяні і хвойні ліси.	333.
Цирцея звичайна	<i>Circaea lutetiana</i> L.	D ₃₋₄ , C ₃₋₄	I-II	Листяні ліси.	334.
Цмин пісковий	<i>Helichrysum arenarium</i> (L.) Moench	ABC ₁₋₂	III,II	Лісові галявини, сухі бори.	575.
Частуха подорожникова	<i>Alisma plantago-aquatica</i> L.	C ₅ , D ₅	I	Береги водойм, заболочені ділянки.	581.
Чебрець Кальє	<i>Thymus callieri</i> Borb. ex Velen.	B ₁₋₂ , C ₁₋₂	I - II	Сухі схили і плато.	482.
Чемериця Лобеля	<i>Veratrum lobelianum</i> Bernh.	C ₃₋₄ , B ₃₋₄ , D ₃₋₄	I	Узлісся трав'янисті схили	591.
Червець однорічний	<i>Scleranthus annuus</i> L.	C ₄₋₅ , D ₅	I	Відкриті місця бур'ян лісових культури,	171.
Червець багаторічний	<i>Scleranthus perennis</i> L.	BC ₂	I	Піщані ділянки лісу, питомники.	484.
Черсак волосистий	<i>Dipsacus pilosus</i> L.	D ₂ C ₂	I	Лісові галявини, тінисті ліси.	389.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Чина гороховидна	<i>Lathyrus pisiformis</i> L.	BC ₂₋₃	I-II	В мішаних і широколистих лісах, узліссях.	325.
Чина весняна	<i>Lathyrus vernus</i> (L.) Bernh.	DC ₃	I	Листяні, мішані ліси та чагарники.	322.
Чина лісова	<i>Lathyrus sylvestris</i> L.	C ₁₋₂ , D ₁₋₂	I-II	Ліси, чагарники.	323.
Чина лучна	<i>Lathyrus pratensis</i>	BC ₂₋₃	I-II	На луках та узліссях	324.
Чистець болотний	<i>Stachys palustris</i> L.	C ₄₋₅ , D ₄₋₅	I	Береги водойм, лучні ділянки.	485.
Чистець лісовий	<i>Stachys sylvatica</i> L.	D ₃₋₄ , C ₃₋₄	II,III	мішані ліси,	486.
Чистотіл великий	<i>Chelidonium majus</i> L.	BCD ₂	I	листяні лісу, на галявини, узлісся	107.
Чихавка звичайна	<i>Pteris vulgaris</i> DC.	B ₂₋₃ , C ₂₋₃	I	На вологих залуговілих ділянках.	578.
Чорноголовник родивиковий	<i>Poterium sanguisorba</i> L.	C ₂	I	Відкриті ділянки, схили.	138.
Чорнокорінь германський	<i>Cynoglossum germanicum</i> Jocq.	C ₂₋₃ , D ₂₋₃	I	Лісові галявини, листяні ліси.	418.
Чорнокорінь лікарський	<i>Cynoglossum officinale</i> L.	B ₁ , C ₁₋₂	I	Листяні ліси, лісові галявини. Болотні луки, мішані листяні ліси, лісові галявини.	419.
Шавель водяний	<i>Rumex aquaticus</i> L.	CD ₄	I	мішані листяні ліси, лісові галявини.	179.
Шавлія залозиста	<i>Salvia glutinosa</i> L.	C ₂₋₄ , D ₂₋₄	II,III	Лісові узлісся.	488.
Шавлія кільчата	<i>Salvia verticillata</i> L.	B ₁ , C ₁	I	Лісові ділянки.	489.
Шавлія лучна	<i>Salvia pratensis</i>	B ₂ C ₂	III	Мішані соснові ліси.	491.
Шипшина собача	<i>Rosa canina</i> (L).	C ₁ , D ₁₋₂	I	Узліссях, узбіччя доріг.	139.
Шипшина повстиста	<i>Rosa tomentosa</i> Smith.	C ₁₋₂ , D ₁₋₂	I	Ліси, узлісся, узбіччя доріг.	140.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Шоломниця звичайна	<i>Scutellaria galericulata</i> L.	C ₄₋₅ , D ₄₋₅	I, II	Береги водойм, листяні ліси.	492.
Шолудивник болотний	<i>Pedicularis palustris</i> L.	CD ₅ .	I	Лучні ділянки торф'яні болота.	453.
Щавель кислий	<i>Rumex acetosa</i> L.	BC ₄	I	Залуговілі ділянки, лісові галявини.	181.
Щавель кінський	<i>Rumex confertus</i> Willd.	C ₂ , D ₄	I	Залуговілі ділянки	182.
Щавель кучерявий	<i>Rumex crispus</i> L.	C ₁₋₂	I	Лучні, лісові ділянки, просіки, узлісся.	183.
Щавель лісовий	<i>Rumex sylvestris</i> (Lam.) Wallr.	CD ₂₋₃	I	Листяні ліси, чагарники.	184.
Щавель пірамідальний	<i>Rumex thyrsiflorus</i> Fingerh	B ₁₋₂ , C ₁₋₂	I	Лучні ділянки, вирубки.	185.
Щавель прибережний	<i>Rumex hydrolopathum</i> Huds.	CD ₂₋₃	I	Листяні ліси, чагарники.	186.
Щебрушка польова	<i>Acinos arvensis</i> (Lam.) Dandy	C ₀₋₁	I	Галявини та узлісся.	493.
Щитник австрійський	<i>Dryopteris austriaca</i> (Jacq) Woyar et Schinz et Thell.	DC ₃₋₄ B ₃₋₄	I, III	тінисті ліси	59.
Щитник розпростертий	<i>Dryopteris expansa</i> (C. Presl.) Fraser-Genkis et Germy.	C ₃₋₄ , D ₃₋₅	I-II	Під покривом лісу	60.
Щитник гребенястий	<i>Dryopteris cristata</i> (L.) A. Gray	C ₃₋₅ , D ₃₋₅	I-II	Листяні ліси вирубки, серед чагарників	61.
Щитник чоловічий	<i>Dryopteris filix-mas</i> (L.) Schott.	BC ₃₋₄	II, I II, III	Листяні ліси, чагарники	62.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Щитник шартрський	<i>Dryopteris carthusiana</i> (Vill.) H.P.Fuchs	BC ₂₋₃	I-II	Хвойні і листяні ліси, вирубки, чагарники	63.
Щучник дернистий	<i>Deschampsia caespitosa</i> (L.) Beauv.	BCD ₄	II-III	Лісові ділянки, болота.	754.
Яловець високий	<i>Juniperus excelsa</i> Bieb.	B ₀₋₁ , C ₀₋₁ .	I-III	Сухі, вапнякові скелі, вапняки	69.
Ясенець білий	<i>Dictamnus albus</i> L.	BCD ₁	I	Листяні ліси, чагарники.	335.
Тонконіг звичайний	<i>Poa trivialis</i> L.	CD ₂	I-II	Листяні і мішані ліси.	748.
Група дібров (D)					
Аденостилес сіролистий	<i>Adenostyles alliariae</i> (Gouan.) A.Keller	D ₃	I	Листяні ліси, узлісся.	508.
Адокса мускусна	<i>Adoxa moschatellina</i> L.	D ₂₋₃ C ₂₋₃	III, IV II	Листяні ліси, біля стовбурів дерев.	385.
Аконіт молдавський	<i>Aconitum moldovicum</i> Hacq.	CD ₂₋₃	I	Листяні ліси.	75.
Аконіт протиотруйний	<i>Aconitum anthora</i> L.	D ₁	I	Лісові галявини.	76.
Аморфа кущова	<i>Amorpha fruticosa</i> L.	CD ₃₋₄	I	По берегах водойм	274.
Анемона дібровна	<i>Anemone nemorosa</i> L.	DC ₂₋₃	I	Листяні та мішані ліси.	78.
Анемона жовтецева	<i>Anemone ranunculo-ides</i> L.	DC ₂₋₃	I	Листяні та мішані ліси.	79.
Апозерис смердючий	<i>Aposeris foetida</i> (L.) Less.	D ₂₋₃	II-III	Листяні ліси.	509.
Астрагал солодколистий	<i>Astragalus glycyphylus</i> L.	C ₁₋₃ , D ₁₋₃	I	Чагарники.	276.
Атрих хвилястий	<i>Atrichum undulatum</i> P.B.	D ₂₋₄	I-IV	Листяні і змішані ліси.	13.
Багатоніжка звичайна	<i>Polypodium vulgare</i> L.	B ₂₋₃ , C ₂₋₄ , D ₂₋₄ .	I	Скелі, рідко ліси, чагарники	68.
Багаторядник шипуватий	<i>Polystichum aculeatum</i> (L.) Roth.	D ₂	I	Тінисті ліси, на скелях	55.
Барбарис звичайний	<i>Berberis vulgaris</i> L.	B ₁₋₂ C ₁₋₂ D ₁	I	Лісові галявини, узлісся, чагарники.	106.
Безщитник жіночий	<i>Athyrium filix-femina</i> (L.) Roth.	DC ₃₋₄	II, III	Широколистяні ліси	53.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Беладона звичайна	<i>Atropa belladonna</i> L.	D ₂₋₃	II	Лісові галявини, лісосіки.	420.
Блекота чорна	<i>Hyosyamus rignum</i> L.	C ₂ D ₂	I	Бур'ян лісових розсадників.	421.
Бородач звичайний	<i>Bothriochloa ischaemum</i> (L.) Keng.	D ₀₋₁	I-II	Сухі, кам'янисті схили.	685.
Борщівник сибірський	<i>Heracleum sibiiricum</i> L.	C ₃ , D ₃	I	Ліси, луки, чагарники.	353.
Брій черевцевий	<i>Bryum ventricosum</i> Dscks.	C ₄₋₅ , D ₄₋₅	II-V	Березово-осокові гіпнові болота.	26.
Бромус житній	<i>Bromus secalinus</i> L.	D ₁ C ₁	II-III	На узліссях і галявинах, бур'ян	686.
Бромус м'який	<i>Bromus mollis</i> L.	D ₁₋₂	I	На узліссях і галявинах, бур'ян	687.
Бруслина бородавчаста	<i>Euonymus verrucosa</i> Scop.	C ₁₋₃ , D ₁₋₃ , B ₁₋₂	I-II	на узлісся, лісові галявини	373.
Бруслина європейська	<i>Euonymus europaea</i> L.	D ₁₋₄ , C ₁₋₃	I-II	Підлісок переважно в листяних лісах.	374.
Буги́ла дібровна	<i>Anthriscus nemorosa</i> (Biebr.) Spreng.	D ₁₋₂	I	Під покривом лісу	354.
Бузина трав'яниста	<i>Sambucus ebulus</i> L.	C ₃₋₄ , D ₃₋₄	I-II	Вирубки, лісові галявини, береги водойм.	377.
Бузина червона	<i>Sambucus racemosa</i> L.	C ₃₋₄ , B ₃₋₄	I-III	Підлісок, лісові галявини.	378.
Бузина чорна	<i>Sambucus nigra</i> L.	D ₃₋₄	I-III	Підлісок, лісові галявини.	379.
Буквиця лікарська	<i>Betonica officinalis</i> L.	BC ₂ D ₂₋₃	I, II	Мішані листяні ліси.	460.
Буркун білий	<i>Melilotus allbus</i> Medik.	D ₂ C ₂	I	Листяні ліси.	278.
Буркун лікарський	<i>Melilotus officinalis</i> (L.) Pall.	D ₂ C ₂	I	Листяні ліси.	279.
Бутень п'янкий	<i>Chaerophyl-lum temulum</i> L.	D ₂	I-II	Листяні ліси, чагарники, галявини	356.
В'язіль барвистий	<i>Coronilla varia</i> S.G.Gmelin	C ₁₋₂ , D ₁₋₂	I	Чагарники, залуговілі ділянки, узлісся.	280.
Валеріана болотна	<i>Valeriana exaltata</i> Mikan	C ₄ , D ₄	II	Вологі, мішані ліси.	383.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Валеріана пагононосна	<i>Valeriana stolonifera</i> Czern.	C ₄ , D ₄	II	Вологі, мішані ліси.	384.
Верба біла	<i>Salix alba</i> L.	CD ₃₋₄	I-II	Береги річок.	236.
Верба попеляста	<i>Salix cinerea</i> L.	CD ₄	I-II		239.
Вербена лікарська	<i>Verbena officinalis</i> L.	D ₃₋₄	I	Луги, лісові галявини, узлісся	459.
Вероніка весняна	<i>Veronica verna</i> L.	D ₁ , C ₁₋₂	I	Бур'ян лісових розсадників.	432.
Вероніка дібровна	<i>Veronica chamaedrys</i> L.	CD ₂	I-III	Листяні і мішані ліси.	426.
Вероніка довголиста	<i>Veronica longifolia</i> L.	C ₄ , D ₃₋₅	II	Лісові ділянки, чагарники, узлісся.	427.
Вероніка плющелиста	<i>Veronica nederifolia</i> L.	CD ₁	I-II	Кам'янисті схили і зарості чагарників.	434.
Вероніка струмкова	<i>Veronica beccabunga</i> L.	D ₄₋₅	I	Береги водойм, лісові болота.	431.
Вех широколистий	<i>Sium latifolium</i> L.	D ₄₋₅	I	Болота, луки, береги водойм.	357.
Вечорниці Стевена	<i>Hesperis steveniana</i> DC.	D ₁₋₂	I	Ялівцеві ліси, узлісся Крим	203.
Віхалка гілляста	<i>Anthericum ramosum</i> L.	B ₂ , C ₂ , D ₁	I	Листяні ліси, чагарники.	600.
Вовконіг високий	<i>Lycopus exaltatus</i> L.	D ₄₋₅	I-II	Болота, заплавні луки, береги водойм.	461.
Вовконіг європейський	<i>Lycopus europaeus</i> L.	CD ₄₋₅	II	Болота, заливні луки, по береги річок	462.
Вовчі ягоди звичайні	<i>Daphne mezereum</i> L.	CD ₂₋₃	I	Широколистяні ліси.	256.
Водяний хрін болотний	<i>Rorippa palustris</i> (L.) Bess.	CD ₅	I	Заболочені ліси.	204.
Водяний хрін земноводний	<i>Rorippa amphibia</i> (L.) Bess.	CD ₅	I	Заболочені ліси.	205.
Воловик лікарський	<i>Anchusa officinalis</i> L.	BCD ₁	I	Бур'ян лісових розсадників.	406.
Волошка лучна	<i>Centaurea jacea</i> L.	C ₂₋₃ , D ₂₋₃	I-II	Лучні ділянки, лісові галявини.	514.
Воронець колосистий	<i>Acteae spicata</i> L.	CD _{2,4}	I	Листяні ліси, чагарники,	82.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Вороняче око звичайне	<i>Paris quadrifolia</i> L.	D ₂₋₄	I-III	Листяні та хвойні ліси.	609.
Гадючник (таволга) оголений	<i>Filipendula denudata</i> (Jet. Presl.) Fritsch	CD ₄	I-III	Береги водойм, вологі ліси, лучні угіддя.	113.
Гадючник звичайний	<i>Filipendula vulgaris</i> Moench	BCD ₁₋₂	I	Схили, галявини, узлісся.	114.
Галінсога дрібноквіткова	<i>Galinsoga parviflora</i> L.	BCD ₁₋₂	II-III	Бур'ян.	517.
Герань лісова	<i>Geranium sylvaticum</i> L.	CD ₂₋₄	I	Ліси, луки, узлісся.	341.
Герань лучна	<i>Geranium pratense</i> L.	B ₂ , C ₂₋₃ D ₂₋₄	I-II	Ліси, лісові галявини, залуговілі ділянки.	342.
Герань Робертова	<i>Geranium robertianum</i> L.	DC ₂	I	Хвойні і змішані ліси.	343.
Герань темна	<i>Geranium phaeum</i> L.	D ₂₋₃	I	Ліси, чагарники	344.
Гикавка сіра	<i>Berteroa incana</i> (L.) DC.	BC ₁₋₂ , D ₂	I	Бур'ян розсадників лісових культур, лісосіки.	206.
Гіпн дуговидний	<i>Hypnum arcuatum</i> Lindb.	CD ₅	II	Вологі і заболочені ліси.	33.
Гіркуша нечуйвітрова	<i>Picris hieracioides</i> L.	D ₁	I	Серед кущів, на схилах, бур'ян.	518.
Гірчак звичайний, спориш	<i>Polygonum aviculare</i> L.	BCD ₂	I	Бур'ян, розсадників лісових культур.	175.
Гірчак зміїний	<i>Polygonum bistorta</i> L.	C ₃₋₅ , D ₄₋₅	I	Болота, лісові галявини.	176.
Гірчак перцевий	<i>Polygonum hydropiper</i> L.	C ₃₋₄ , D ₃₋₄	I	Береги водойм, бур'ян, розсадників лісових культур.	177.
Гірчак почечуйний	<i>Polygonum persicaria</i> L.	D ₅	I	Бур'ян, розсадників лісових культур.	178.
Глід кривочашечковий	<i>Crataegus curvifolia</i> Lindm.	D ₁	I	Листяні ліси.	115.
Глід одноматочковий	<i>Crataegus monogyna</i> Jacq.	D ₁	I-II	Листяні ліси.	116.
Глід український	<i>Crataegus ucrainica</i> Pojark.	B ₂₋₃	I-II	Листяні ліси.	117.
Глуха кропива біла	<i>Lamium album</i> L.	D ₂ C ₂	II	Ліси, узлісся.	463.
Глуха кропива крапчаста.	<i>Lamium maculatum</i> L.	D ₂₋₃ C ₂₋₃ DC ₄	III,IV II,I	Ліси, узлісся.	464.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Глуха кропива пурпурова	<i>Lamium purpureum</i> L.	C ₁₋₂ , D ₁₋₃	I	Ліси, узлісся.	465.
Гніздівка звичайна	<i>Neottia nidus-avis</i> (L.) Rich.	C ₂₋₃ , D ₂₋₃	I	Мішані, хвойні ліси.	615.
Голокучник дубовий	<i>Gymnocar-pium dryopteris</i> (L.) Newm.	D ₂₋₄	I	Листяні ліси	56.
Голокучник Роберта	<i>Gymnocar-pium robertianum</i> (Hoffm.) Newm.	C ₃₋₅ , D ₃₋₄	I	Листяні на вирубах, серед чагарників	57.
Горлянка повзуча	<i>Ajuga reptans</i> L.	CD ₂₋₃	III	Мішані та листяні ліси.	466.
Горлянка женевська	<i>Ajuga genevensis</i> L.	CD ₂₋₃	III	Листяні ліси, узлісся.	467.
Горобейник лікарський	<i>Lithosper-mum officinale</i> L.	C ₁ D ₁	I	Мішані зріджені ліси, галявини, вздовж доріг, бур'ян лісових розсадників.	407.
Горошок волохатий	<i>Vicia villosa</i> Rath.	D ₁ C ₁	I	Вологі луки вздовж доріг.	284.
Горошок вузьколистий	<i>Vicia angustifolia</i> Reichard	C ₁₋₂ , D ₁₋₂	I	Відкриті місця, чагарники, узлісся.	285.
Горошок плотвий	<i>Vicia sepium</i> L.	CD ₂	I	Лісові галявини узлісся.	288.
Горошок пухнатий	<i>Vicia pilosa</i> Bieb.	D ₂ C ₂	I	Відкриті кам'янисті схили, чагарники.	289.
Горошок тонколистий	<i>Vicia tenuifolia</i> Roth.	B ₁ , C ₁₋₂ , D ₂	I	Сухі схили, чагарники, узлісся.	290.
Горошок чагарниковий	<i>Vicia dumetorum</i> L.	D ₂ C ₂	I	Листяні ліси.	291.
Горошок чотиринасінний	<i>Vicia tetraspermae</i> (L.) Schreb.	CD ₂	I	Чагарники, сухі схили.	292.
Гравілат міський	<i>Geum urbanum</i> L.	CD ₂	I	Світлі ліси, чагарники	118.
Гравілат річковий	<i>Geum rivale</i> L.	CD ₄ CD ₅	I, II,III	Заболочені ліси, лісові болота, під покривом лісу	119.
Гребінник звичайний	<i>Cynosurus crystatus</i> L.	C ₃₋₄ D ₃₋₄	I	Суходільні луки, лісові галявини.	689.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Грицики звичайні	<i>Capsella bursa-pastoris</i> (L.) Medik.	BCD ₂	II	Бур'ян розсадників лісових культур, лісосіки.	207.
Грястиця збірна	<i>Dactylis glomerata</i> L.	CD ₂ B ₂	II I	Лісові галявини, розсадники.	690.
Деревій майже звичайний	<i>Achillea submillefolium</i> L.	CD ₁₋₂	I	Лісові галявини, узлісся.	520.
Дерепаноклад глянцюватий	<i>Drepanocladus vernicosus</i> (Lindb.) Warnst.	CBD ₅	II-V	Низинні болота, заболочені луки.	32.
Дзвінець малий	<i>Rhinanthus minor</i> L.	D ₃	I-II	Луки	439.
Дзвоники ріпчатовидні	<i>Campanula rapunculoides</i> L.	B ₂ , C ₂ , V ₁ , C ₁ , D ₁₋₂	I	Листяні і мішані ліси.	500.
Дзвоники кропивolistі	<i>Campanula trachelium</i> L.	D ₂₋₃	I	Ліси	502.
Дзвоники персиколісті	<i>Campanula persicifolia</i> L.	B ₂ , C ₂ , V ₁ , C ₁ , D ₁₋₂	I	Листяні і змішані ліси.	504.
Дзвоники розлогі	<i>Campanula patula</i> L.	C ₂ , D ₂ , V ₁ , C ₃ , D ₃	I	Лучні ділянки.	505.
Дзвоники скупчені	<i>Campanula glomerata</i> L.	B ₂ , C ₂ , V ₃ , C ₁₋₃ , D ₁₋₂	I	Лісові галявини та узлісся.	506.
Дивина звичайна	<i>Verbascum thapsus</i> L.	CD ₁	I	Лісові галявини.	435.
Дивина борошніста	<i>Verbascum lychnitis</i> L.	CD ₁	I	Бур'ян лісових культур.	437.
Дивина лікарська	<i>Verbascum phlomoides</i> L.	CD ₁	I	Сухі схили, лісові галявини.	436.
Дудник болотний	<i>Angelica palustris</i> (Bess.) Hoffm.	D ₃₋₄	I	Болотисті луки, заплавні ліси.	358.
Дудник лісовий	<i>Angelica sylvestris</i> L.	C ₃₋₄ , D ₂₋₃	I	Береги водойм, вологі луки, ліси.	359.
Дурман звичайний	<i>Datura stramonium</i> L.	CD ₂	I	Бур'ян лісових розсадників.	422.
Дягіль лікарський	<i>Archangelica officinalis</i> Hoffm.	D ₃₋₄	I	Болотисті луки, заплавні ліси.	360.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Егоніхон фіолетово-голубий	<i>Aegonychon purpureo-caeruleum</i> (L.) Holub.	D ₂	II-III	Ліси, лісові галявини, узлісся.	409.
Жабрій звичайний	<i>Galeopsis tetrahit</i> L.	D ₂₋₄	I	Під покривом лісу, серед чагарників, бур'ян.	468.
Жеруха гірка	<i>Cardamine amara</i> L.	CD ₄₋₃ , C D ₄₋₅ , D ₅	I	Заболочені і сирі ліси, узлісся.	208.
Жеруха дрібноцвіта	<i>Cardamine parviflora</i> L.	CD ₃	I	Широколистяні і мішані ліси.	209.
Жеруха шорстка	<i>Cardamine hirsuta</i> L.	D ₃	I	Сирі, тінисті місця, ліси.	210.
Жимолость пухната	<i>Lonicera xylosteum</i> L.	C ₂₋₄ , D ₂₋₃	I-II	Ліси, чагарники.	380.
Жовтець багатоквітковий	<i>Ranunculus polyanthemus</i> L.	DC ₂₋₃	I	Лісові галявини	83.
Жовтець золотистий	<i>Ranunculus auricomus</i> L.	B ₃ , C ₂₋₄ , D ₁₋₄	I-II	Ліси, лісові галявини.	85.
Жовтець їдкий	<i>Ranunculus acris</i> L.	DC ₂₋₃	I	Ліси, узлісся	87.
Жовтець кашубський	<i>Ranunculus cassubicus</i> L.	C ₃₋₅ , D ₃₋₄	I	Чагарники, узлісся.	88.
Жовтозілля дібровне	<i>Senecio nemorensis</i> L.	C ₃₋₄ , D ₃₋₄	I	Лісові галявини, узлісся, чагарники.	525.
Жовтозілля Фукса	<i>Senecio fuchsii</i> C.C. Gmel.	C ₂₋₄ , D ₃₋₄	II-III	Лучні галявини, узлісся, чагарники.	527.
Жовтушник загострений	<i>Erysimum cheirantoides</i> L.	BC ₀₋₁ , D ₁	I	Просіки, кам'янисті схили.	211.
Жовтушник лісовий	<i>Erysimum sylvaticum</i> Bieb.	D ₁₋₂	I	Ліси, узлісся, чагарники.	212.
Жовтяниця черговолиста	<i>Chrysosplenium alternifolium</i> L.	DC ₄₋₅	I-III	Заболочені ліси, лісові болота, під покривом лісу.	91.
Жостір проносний	<i>Rhamnus cathartica</i> L.	BCD ₁₋₂	I-II	Підлісок, лісові галявини, залуговілі ділянки.	375.
Звіробій шорсткий	<i>Hypericum hirsutum</i> L.	C ₁₋₃ , D ₁₋₃	I	Під покривом лісу.	188.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Зеленчук жовтий	<i>Galeobdron luteum</i> Huds	C ₂₋₃ D ₂₋₃	III-IV	Листяні і мішані ліси.	362. 469.
Зірочки жовті	<i>Gagea lutea</i> (L.) Ker.-Gaw.	D ₂	I	Ліси, лісові галявини.	592.
Зірочник болотний	<i>Stellaria palustris</i> Retz.	C ₃ , D ₃₋₄	I	Листяні, мішані ліси, лісові торф'яні болота.	149.
Зірочник гайовий	<i>Stellaria nemorum</i> L.	DC ₄₋₅	II,I	Сирі ліси, лісові болота.	150.
Зірочник злаковидний	<i>Stellaria graminea</i> L.	DC ₂	II	Листяні, мішані ліси, лісові лучні ділянки.	151.
Зірочник ланцетовидний	<i>Stellaria holostea</i> L.	D ₂	I-III	Листяні ліси, узлісся.	152.
Зірочник середній	<i>Stellaria media</i> (L.) Vill.	B ₁₋₃ , C ₂₋₃ , D ₂₋₄	I	Бур'ян розсадників лісових культур, узлісся.	153.
Зніт болотний	<i>Epilobium palustre</i> L.	C ₄₋₅ D ₄₋₅	I	Береги водойм, заболочені луки.	328.
Зніт чотиригранний	<i>Epilobium tetragonum</i> L.	C ₄₋₅ , D ₄₋₅	II-III	В лісах, по берегах річок.	302.
Зніт чотиригранний	<i>Epilobium tetragonum</i> L.	CD ₄		Болота, заплавні луки, листяні ліси.	330.
Зніт шорсткий	<i>Epilobium hirsutum</i> L.	D ₂₋₄	I-II	Береги водойм, чагарники, луки.	331.
Зозулинець пурпуровий	<i>Orchis purpurea</i> Huds.	D ₂	I	Листяні ліси, узлісся.	616.
Зозулині черевички справжні	<i>Cypripedium calceolus</i> L.	B ₂₋₃ , C ₂₋₃ , D ₁₋₃	I	Соснові, мішані ліси, залуговілі ділянки, чагарники.	617
Зубниця бульбиста	<i>Dentaria bulbifera</i> L.	D ₂₋₃	I	Широколистяні ліси.	213
Зубниця п'ятилиста	<i>Dentaria quinquefolia</i> Bieb.	D ₂₋₃	I-II	Широколистяні ліси	214.
Калачики непомітні	<i>Malva neglecta</i> Walln.	D ₁₋₂	I	Листяні ліси, галявини, узлісся.	496.
Калачики маленькі	<i>Malva pusilla</i> Smith	D ₁₋₂	I	Листяні ліси, галявини, узлісся.	497.
Калина звичайна	<i>Viburnum opulus</i> L.	C ₂₋₄ , D ₂₋₅	I-III	Береги водойм, западини, чагарники.	381.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Калієргон серцелистий	<i>Calliergon cordifolium</i> (Hedw.) Kindb.	C ₄₋₅ D ₄₋₅	II-V	Вільхово березові і вільхові болота.	22.
Калужниця болотна	<i>Caltha palustris</i> L.	DC ₄₋₅	I-II	На лісових болотах та вогких місцях.	92.
Катаброза водяна	<i>Catabrose aquatice</i> L.	C ₄₋₅	I	Уздвож струмків.	693.
Квасениця звичайна	<i>Oxalis acetosella</i> L.	DC ₃	III I,II	Листяні і мішані ліси.	337.
Келерія гребінчаста	<i>Koeleria cristata</i> (L.) Pers.	ABCD ₁	I-II	Лісові, галявини та узліссях.	694.
Кизляк китеццвітний	<i>Naumburgia thyrsoflora</i> (L.) Reichenb.	CD ₄₋₅	I	Болота, заболочені ліси і береги водойм	250.
Кінський часник черешковий	<i>Alliaria petiolata</i> (M.B.) Cavara et Grande.	CD ₂	II-I	Листяні і мішані ліси.	216.
Калієргон серцелистий	<i>Calliergon cordifolium</i> (Hedw.) Kindb	CD ₄₋₅	II-V	Вільхово-березові і вільхові болота.	23.
Клімацій деревовидний	<i>Clemacium dendroides</i> (L.) Web.	C ₃₋₅ , D ₃₋₅	I-III	Заболочені, сирі, вологі ліси.	23.
Комиш лісовий	<i>Scirpus sylvaticus</i> L.	CD ₄₋₅	II-III	Заболочені ділянки лісу, лісові болота.	637.
Конюшина лучна	<i>Trifolium pratense</i> L.	BCD ₂	I	Узлісся лісові галявини, тальвеги балок.	310.
Конюшина середня	<i>Trifolium medium</i> L.	BCD ₂	I	На лісових галявинах та гірських луках.	311.
Копитняк європейський	<i>Asarum europaeum</i> L.	CD ₂₋₃	II,I	Мішані та широколисті ліси.	74.
Королиця звичайна	<i>Leucanthe-mum vulgare</i> Lam.	B ₁₋₃ , C ₁₋₃ , D ₃	I-III	Широколистяні ліси.	74.
Коручка болотна	<i>Eripactis palustris</i> L. Grantz	B ₄ , C ₄ , D ₄	I	Гірські луки, лісові галявини, чагарники.	533.
Кострець безостий	<i>Bromopsis inermis</i> (Leyss.) Holub.	B ₁₋₃ , C ₁₋₃ D ₁₋₃	I-II	Болотисті луки, лісові болота.	619.
				Лісові галявини.	701.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Костриця велетенська	<i>Festuca gigantea</i> (L.) Vill.	CD _{2,4}	I	Узлісся, лісові галявини порубки	704.
Костриця найвища	<i>Festuca altissima</i> All.	C ₃ , D ₂₋₃	I	Лісові галявини.	706.
Крем'яник парний	<i>Telekia spesiosa</i> (Schreb.) Baumg.	D ₃₋₄ , C ₃₋₄	II-IV	Ліси, узлісся, схили і береги річок.	535.
Кремена біла	<i>Petasites albus</i> (L.) Gaertn.	D ₅	I	На заболочених ділянках, по берегах водойм.	536.
Круціата гола	<i>Cruciata glabra</i> (L.) Ehrend.	CD ₂	II	Узлісся, зріджені листяні і мішані ліси.	395.
Ксантоксаліс Діллена	<i>Xanthoxalis dillenii</i> (Jacq.) Holub	BCD ₂₋₃	II	Бур'ян розсадників лісових культур.	338.
Кульбаба лікарська	<i>Taraxacum officinale</i> Webb. ex Wigg.	CDB ₂	I	На схилах, галявинах та залуговілих ділянках.	537.
Куничник сіруватий	<i>Calamagrosis canescens</i> (Beb.) Roth.	CD ₄	II-IV	Лісові болота, вологі, заболочені луки.	713.
Куничник тростиний	<i>Calamagrosis arundinacea</i> (L.) Roth.	D ₂ B ₁₋₄ , C ₁₋₅	II-IV	Мішані, листяні ліси.	714.
Купальниця європейська	<i>Trollius europaeus</i> L.	CD ₃₋₄	I	На узліссях та залуговілих ділянках.	94.
Купина багатоквіткова	<i>Polygonatum multiflorum</i> (L.) All.	CD ₂₋₃	II-III	Листяні, мішані ліси.	611.
Куцоніжка пірчаста	<i>Brachypodium pinnatum</i> (L.) Beauv.	CD ₄₋₅	I-III	Хвойні і мішані ліси.	715.
Куцоніжка лісова	<i>Brachypodium sylvatica</i> (Huds.) Beauv.	CD ₂₋₃	I	Листяні ліси.	716.
Лаватера тюрінгська	<i>Lavatera thuringiaca</i> L.	DC ₁	I	Листяні ліси, галявини, узлісся.	495.
Лазурник трилопатовий	<i>Laser trilobum</i> (L.) Borkh.	D ₁₋₂	I	Ліси, чагарники, узлісся.	364.
Леєрсія рисовидна	<i>Leersia orysoides</i> (L.) Sw.	D ₅	I-II	Береги водойм.	717.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Лепеха звичайна	<i>Acorus calamus</i> L.	D ₅	II-III	Заболочені ділянки.	757.
Лепешняк великий	<i>Glyceria maxima</i> (C.Hartm.) Holub.	D ₅ , C ₄	II-IV	Береги лісових водойм.	718.
Лепешняк плаваючий	<i>Glyceria fluitans</i> (L.) R.Br.	D ₅ , C ₅	II-III	Болотисті луки і болота, береги водойм.	719.
Ломиніс виноградолистий	<i>Clematis vitalba</i> L.	CD ₂₋₃	I	Хвойні, мішані ліси.	95.
Ломиніс прямий	<i>Clematis recta</i> L.	DC ₂	I	Мішані листяні ліси, узлісся.	96.
Лопух павутинистий	<i>Arctium tomentosum</i> Mill.	CD ₁₋₃	I	Біля доріг, на смітниках, по чагарниках.	540.
Лопух справжній	<i>Arctium lappa</i> L.	D ₂₋₃	I	Біля доріг, на смітниках, по чагарниках.	541.
Лутига татарська	<i>Atriplex tatarica</i> L.	D ₁	I	Солончаки, розсадники, просіки, бур'ян.	173.
Любка дволиста	<i>Platanthera bifolia</i> (L.) Rich.	CD ₃	I	Лісові узлісся.	620.
Люцерна посівна	<i>Medicago sativa</i> L.	BCD ₂₋₃	I	На луках та трав'янистих схилах	315.
М'ята водяна	<i>Mentha aquatica</i> L.	C ₄₋₅ , D ₄₋₅	I	Береги водойм, узлісся.	470.
М'ята польова	<i>Mentha arvensis</i> L.	CD ₄₋₅	I-II	Заболочені луки.	471.
Маруна щиткова	<i>Pyrethrum corymbosum</i> (L.) Scop.	CD ₁	I	Листяні ліси, галявини.	542.
Материнка звичайна	<i>Origanum vulgare</i> L.	BCD ₁₋₃	I-II	Лісові галявини, узлісся.	472.
Медова трава м'яка	<i>Holcus mollis</i> L.	BC ₂	I-II	Ліси, лісові галявини.	721.
Мерінгія трижилкова	<i>Moeringa trinervia</i> Chairv.	B ₂₋₄ , C ₂₋₄ , D ₂₋₃	I	Світлі ліси, серед чагарників.	157.
Мильнянка лікарська	<i>Saponaria officinalis</i> L.	CD ₂	I	Соснові, мішані ліси, узлісся.	158.
Миший зелений	<i>Setaria viridis</i> Beauv.	CD ₂	I-II	Бур'ян	724.
Миший сизий	<i>Setaria glauca</i> L.	CD ₂	I-II	Бур'ян	725.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Мітлиця повзуча	<i>Agrostis stolonifera</i> L.	B ₃ CD ₃₋₄	III	Заболочені ліси, вологі лучні ділянки.	727.
Мній близький	<i>Mnium affine</i> Bland. Emend.	C ₄₋₅ , D ₄₋₅	I-II	Листяні заболочені ліси.	27.
Мній гострокінцевий	<i>Mnium cuspidatum</i> Hedw.	C ₃₋₅ , D ₄₋₅	I-II	Вільхові болотні і заболочені ліси.	28.
Мній хвилястий	<i>Mnium undulatum</i> Hedw.	C ₃₋₄ , D ₃₋₄	I-II	Болотні та заболочені угіддя.	29.
Молочай мигдалевидний	<i>Euphorbia amygdaloides</i> L.	D ₂ D ₁₋₃ , C ₁₋₃	I	Хвойні та широколистяні ліси	258.
Молочай кипарисовидний	<i>Euphorbia cyparissias</i> L.	CD ₂	I	Соснові ліси. Схили, відкриті місця та піщані ділянки.	261.
Молочай прутувидний	<i>Euphorbia virgultosa</i> Klok.	DC ₂	II	Листяні ліси.	262.
Морквічник мучний	<i>Silaum silaum</i> (L.) Schinz et Thell.	C ₁₋₂ , D ₁₋₂	I	Листяні ліси, узлісся, галявини.	365.
Незабудка болотна	<i>Myosotis palustris</i> L.	C ₄₋₅	I	Болота, вологі луки.	412.
Незабудка дібровна	<i>Myosotis nemorosa</i> Bess.	CD ₃₋₄	I	Затінені вологі листяні і мішані ліси.	413.
Незабудка лісова	<i>Myosotis sylvatica</i> Ehrh. ex Hoffm.	CD ₂	I	Лісові галявини, узлісся.	414.
Незабудка шорстка	<i>Myosotis strigulosa</i> Reichenb.	CD ₃₋₄	I	Затінені вологі листяні і мішані ліси.	415.
Образки болотні	<i>Calla palustris</i> L.	D ₂₋₃	I	Вологі луки, болота.	758.
Ожика лісова	<i>Luzula sylvatica</i> (Huds.) Gandin	DC ₃₋₄	I	Рідколісся і лісові болота.	622.
Ожика бліда	<i>Luzula pallescens</i> (Sw.)	DC ₂	II, I	Лучні ділянки.	624.
Ожика Форстера	<i>Luzula forsteri</i> (Smith) DC.	DC ₃	I	Хвойні і мішані ліси.	626.
Ожина несійська	<i>Rubus nessensis</i> W. Hall.	BCD ₃₋₄	I	Ліси, чагарники.	122.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Оман британський	<i>Inula britannica</i> L.	C ₂ , D ₃	I	На сирих місцях, лугах, по берегах річок.	548.
Оман високий	<i>Inula helenium</i> L.	D ₂₋₃	I	На узліссях, на залуговілих ділянках.	549.
Омег банатський	<i>Oenanthe banatica</i> Heuff.	D ₄	I-II	Вогкі луки, біля водойм.	366.
Омег водяний	<i>Oenanthe aquatica</i> (L.) Poil.	C ₅ , D ₅	I-II	Заболочені луки, болота, береги водойм.	367.
Осока рідковолоса	<i>Carex remota</i> L.	C ₄₋₅ , D ₄₋₅	II-III	Листяні ліси, навколо водойм.	638.
Осока берегова	<i>Carex riparia</i> Curt.	D ₄₋₅	I-III	Низинні трав'янисті ділянки, лісові болота.	640.
Осока видовжена	<i>Carex elongata</i> L.	CD ₄₋₅	II-IV	Лісові болота.	643.
Осока висока	<i>Carex elata</i> All.	C ₄₋₅	II-IV	Лісові болота.	644.
Осока гірська	<i>Carex montana</i> L.	D ₂₋₃	I-III	Гірські широколистяні ліси.	648.
Осока гостра	<i>Carex acuta</i> L.	CD ₅	II-IV	Сирі, залуговілі ділянки, по берегах водойм.	649.
Осока дерниста	<i>Carex caespitosa</i> L.	C ₄₋₅ , D ₅	II-IV	Сирі торф'яні луки, лісові болота.	650.
Осока загострена	<i>Carex acutiformis</i> Ehrh.	CD ₄₋₅	III-IV	Лісові болота, заболочені ліси.	651.
Осока зближена	<i>Carex appropinquata</i> Schum.	D ₂₋₃	II-IV	Лісові болота, вологі ділянки	653.
Осока лисяча	<i>Carex vulpine</i> L.	D ₅	I-II	Сирі луки.	658.
Осока лісова	<i>Carex sylvatica</i> L.	D ₂₋₃	I-IV	Листяні ліси.	659.
Осока несправжньоосмикавцева	<i>Carex pseudocyperus</i> L.	D ₄₋₅	I	Лісові болота.	661.
Осока пальчаста	<i>Carex digitata</i> L.	DC ₂₋₃	II	Листяні ліси.	663.
Осока пізня	<i>Carex serotina</i> L. (Merat)	C ₄₋₅ , D ₄₋₅ , V ₄₋₅	I	Сирі луки, низинні болота.	664.
Осока попелясто-сіра	<i>Carex cinerea</i> Pol.	C ₄₋₅ , D ₄₋₅	I-II	Низинні і перехідні болота.	665.
Осока просовидна	<i>Carex panicea</i> L.	CD ₄	I	Низинні болота, луки.	666.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Осока пухирчаста	<i>Carex vesicaria</i> L.	C ₄₋₅ , D ₄₋₅	II-IV	Сирі луки, вільхові болота. Березові,	667.
Осока сусідня	<i>Carex contigua</i> Hoppe.	CD ₂	I	широколистяні ліси.	671.
Осока чорна	<i>Carex nigra</i> (L.) Reichard.	CD ₄	III-IV	Заболочені і мішані ліси.	674.
Осока шершава	<i>Carex hirta</i> L.	C ₁₋₂ , D ₁₋₂	II-III	Листяні, мішані ліси.	675.
Осот звичайний	<i>Cirsium vulgare</i> (Savi) Ten.	B ₁₋₂ , C ₁₋₂ D ₁₋₂	I	Бур'янова рослина	550.
Осот городній	<i>Cirsium oleraceum</i> (L.) Scop.	C ₃₋₄ , D ₃₋₄	I	Заболочені луки.	552.
Очерет звичайний	<i>Phragmites</i> <i>communis</i> Trin.	DC ₅	I-IV	Заболочені ліси, лісові болота.	730.
Очереганка звичайна	<i>Phalaroides</i> <i>arundinaceae</i> (L.) Rausch.	CD ₄	II-III	Береги водойм, заболочені луки.	731.
Пажитиця багаторічна	<i>Lolium perenne</i> L.	CD ₂	I-II	Лісові галявини розсадники.	732.
Пальчатокорінник плямистий	<i>Dactylorhiza</i> <i>maculata</i> (L.) Soo.	B ₃₋₄ , D ₄₋₅	I	Заболочені ліси, чагарники.	621.
Парило звичайне	<i>Agrimonia</i> <i>eupatoria</i> L.	BCD ₂₋₃	I	Галявини та узліссях	125.
Паслін чорний	<i>Solanum nigrum</i> L.	D ₁₋₂	I	Лісові галявини.	423.
Пасльон солодко- гіркий	<i>Solanum dulcamara</i> L.	D ₄₋₅ , C ₄₋₅	I	Ліси, чагарники береги водойм. Лучні ділянки, узлісся, галявини.	424. 733.
Пахуча трава звичайна	<i>Anthoxanthum</i> <i>odoratum</i> L.	BCD ₃	II-III	Ліси, лісові галявини, узлісся Крим	251.
Первоцвіт велико- чашечковий	<i>Primula macrocalyx</i> Bunge	D ₂	I	Широколистяні ліси, узлісся.	252.
Первоцвіт весняний	<i>Primula veris</i> L.	B ₂ , C ₂₋₃	I	Листяні ліси.	264.
Переліска багаторічна	<i>Mercurialis</i> <i>perennis</i> L.	D ₂₋₃	II		450.
Перестріч гребінчастий	<i>Melampyrum</i> <i>cristatum</i> L.	C ₁₋₃ , B ₁₋₂ , D ₂	III	Лісові, галявини, лісосіки.	450.
Перлівка поникла	<i>Melica nutans</i> L.	BCD ₂	I,II	листяні та хвойні ліси.	734.
Перстач гусячий	<i>Potentilla anserina</i> L.	D ₃₋₅	I	Вологі залуговілі ділянки	127.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Перстач розлогий	<i>Potentilla patula</i> Waldst. et Kit.	D ₁₋₂	I	Схили, узлісся, кам'яні осипи.	130.
Петрів хрест лускатий	<i>Lathraea squamaria</i> L.	D ₃	I-II	Листяні ліси.	438.
Печіночниця звичайна	<i>Hepatica nobilis</i> Mill.	C ₂₋₃ , D ₂₋₃	I II	Широколистяні ліси.	98.
Пирій несправжньоосизий	<i>Elytrigia</i> <i>pseudocaesia</i> (Pacz.) Prokud	B ₁₋₂ C ₁₋₂ , D ₁₋₂	I	Узлісся, поруби галявини, лісові культури.	735.
Пирій повзучий	<i>Elytrigia repens</i> (L.) Nevski	BCD ₂	III	Узлісся, поруби галявини, лісові культури.	736.
Пирій середній	<i>Elytrigia</i> <i>intermedium</i> (Host) Nevski	D ₁₋₂	I	Степові схили, узлісся, Крим.	737.
Півники болотні	<i>Iris pseudacorus</i> Schur.	CD ₅	I-II	Схили і залуговілі ділянки.	595.
Півники німецькі	<i>Iris germanica</i> L.	CD ₄	I	Лісові галявини та узлісся.	596.
Підмаренник багновий	<i>Galium uliginosum</i> L.	C ₄₋₅ , D ₄	I	Лісові болота, залуговілі ділянки.	397.
Підмаренник запашний.	<i>Galium odorata</i> L. Scop.	DC ₂	II,III	Ліси, чагарники	399.
Підмаренник чіпкий	<i>Galium aparine</i> L.	D ₃₋₄	I	Ліси, питомники, вирубки.	403.
Підсніжник звичайний	<i>Galanthus nivalis</i> L.	CD ₂	II-III	Листяні ліси.	606.
Підсніжник складчастий	<i>Galanthus plicatus</i> Bieb.	CD ₂	II-III	Під покривом лісу.	607.
Плавунник болотний	<i>Hottonia palustris</i> L.	D ₅	I	Заболочені ліси.	253.
Плагіотецій дрібнозубчастий	<i>Plagiothecium</i> <i>denticulatum</i> (Hedw.) B.S.G.	D ₄	I	Заболочені сирі вологі ліси	39.
Плакун лозний	<i>Lythrum virgatum</i> L.	CD ₄₋₅	I	Заливні луки, береги річок, болота.	327.
Плетуха звичайна	<i>Calystegia sepium</i> L.R.Br.	D ₂₋₃	I-II	Вологі місця, береги водойм.	405.
Плющ звичайний	<i>Hedera helix</i> L.	CD ₂₋₃	I	Мішані ліси.	352.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Подорожник великий	<i>Plantago major</i> L.	CD ₂₋₃	I	Бур'янова рослина, питомники	455.
Подорожник ланцетолистий	<i>Plantago lanceolata</i> L.	CD ₁₋₂	I	Задуговілі ділянки	456.
Полин австрійський	<i>Artemisia austriaca</i> Jacq.	CD ₀₋₁	I	На степових схилах.	555.
Полин гіркий	<i>Artemisia absinthium</i> L.	CD ₁₋₂	I	Бур'янова рослина.	556.
Полин звичайний	<i>Artemisia vulgaris</i> L.	CD ₂	I	По берегах водойм, бур'янова рослина.	558.
Празелень звичайний	<i>Lapsana communis</i> L.	C ₁₋₂ , D ₁₋₃	I	На затінених ділянках.	562.
Проліска дволиста	<i>Scilla bifolia</i> L.	CD ₂₋₃	I	Листяні ліси	601.
Просянка розлога	<i>Milium effusum</i> L.	CD ₂	I,II	Листяні ліси.	739.
Пшінка весняна	<i>Ficaria verna</i> Huds.	D ₂₋₃	II,III,IV	Листяні ліси, узлісся, галявини.	99.
Райграс високий	<i>Arrhenatherum elatius</i> L.	CD ₂	I,II	Узлісся, галявини мішані та листяні ліси.	740.
Ранник вузлуватий	<i>Scrophularia nodosa</i> L.	D ₂	II	Узлісся, чагарники.	452.
Резеда жовта	<i>Reseda lutea</i> L.	CD ₁	I	Узлісся, схили, вздовж доріг	223.
Ритидіадельф відтопирений	<i>Rhytidadelphus squarrosus</i> (Hedw.) Warnst.	CD ₄	I	Вологі, сирі і заболочені ліси.	35.
Ритидіадельф тригранний	<i>Rhytidadelphus triquetrus</i> (Hedw.) Warnst.	CD ₂₋₅	I-II	Листяні і змішані, сирі і заболочені ліси.	36.
Рогіз широколистий	<i>Typha latifolia</i> L.	D ₅	I-IV	Береги водойм, болота і плавні.	755.
Роговик дібровний	<i>Gerastium nemirale</i> Bieb.	D ₁₋₂	I	Узлісся, лісові галявини, розсадники	163.
Розривтрава дрібноквіткова	<i>Impatiens parviflora</i> L.	BCD ₂₋₄	II-III	лісових культур. Листяні і мішані ліси.	346.
Розривтрава звичайна	<i>Impatiens noli-tangere</i> L.	C ₃₋₄ , D ₃₋₅	I-II	Листяні ліси, болота.	347.
Розхідник звичайний	<i>Glechoma hederaceae</i> L.	CD ₂	II	Ліси, галявини	474.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Розхідник шорсткий	<i>Glechoma hirsuta</i> Waldst. et Kit.	CD ₂₋₃	II	Ліси, чагарники, розсадники.	475.
Рутвиця блискуча	<i>Thalictrum lucidum</i> L.	CD ₄	I	Вологі заболочені ліси, мішані ліси.	100.
Ряска мала	<i>Lemna minor</i> L.	CD ₅	II-IV	Стоячі води	+759.
Ряска трибороздчаста	<i>Lemna trisulca</i> L.	CD ₅	II-IV	Стоячі води	760.
Ряст ущільнений	<i>Corydalis solida</i> (L.) Clairv.	DC ₃ , D ₂	I, III,II	Листяні, мішані ліси.	108.
Ряст Маршалла	<i>Corydalis marschalliana</i> Pers.	DC ₂₋₃	II-III	Листяні, мішані ліси.	109.
Ряст порожнистий	<i>Corydalis cava</i> (L.) Schweigg. et Koerte	DC ₃	I-II	Листяні, мішані ліси.	110.
Свидина кров'яна	<i>Swida sanguinea</i> (L.) Opiz.	D ₂₋₃	I	Листяні ліси, підлісок.	351.
Синяк звичайний	<i>Echium vulgare</i> L.	D ₁	I	Кам'янисті місця, глинисті схили, бур'ян.	416.
Ситник розлогий	<i>Juncus effusus</i> L.	CD ₃₋₄	I-IV	Заболочені луки, вирубки, згарища.	632.
Ситник членистий	<i>Juncus articulatus</i> L.	CD ₄	I	Береги водойм.	636.
Сідач конопляний	<i>Eupatorium cannabinum</i> L.	D ₂₋₃	I	Вологі місця.	564.
Скополія карніолійська	<i>Scopolia carniolica</i> Jacq.	D ₂₋₄	I-III	Під наметом лісу.	425.
Слабник водяний	<i>Malachium aquaticum</i> (L.) Moench	DC ₃₋₄	I-IV	Заболочені ліси, окраїни боліт.	166.
Смілка звичайна	<i>Silene vulgaris</i> Moench Garcke.	CD ₂	I	Листяні і мішані ліси, узлісся, лучні галявини	168.
Смовідь болотна	<i>Peucedanum palustre</i> (L.) Moench	C ₄₋₅ , D ₄₋₅	I	Заболочені луки, болота.	370.
Смородина блискуча. (Порічка блискуча)	<i>Ribes lucidum</i> Kit.	C ₃ , D ₄₋₅	I	Ліси, чагарники	265.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Смородина колосиста	<i>Ribes spicatum</i> Rodson	C ₂₋₄ , D ₃₋₅	I	Ліси, чагарники	266.
Смородина червона	<i>Ribes rubrum</i> L.	C ₃₋₄ , D ₄₋₅	I	Сади	267.
Смородина чорна	<i>Ribes nigrum</i> L.	D ₃₋₄	I	Ліси, чагарники	268.
Собача кропива	<i>Leonurus quinquelobatus</i> Gilib.	C ₁₋₂ , D ₁₋₂	I	Узлісся, засмічені ділянки.	478.
Собача кропива звичайна	<i>Leonurus cardiaca</i> L.	B ₁ , C ₁₋₂ , D ₁₋₂	I	Бур'ян, засмічені ділянки.	479.
Собача петрушка звичайна	<i>Aethusa cynapium</i> L.	C ₃₋₄ , D ₃₋₄	I	Долини рік, заплавні ліси, солонцюваті луки.	371.
Сокирки польові	<i>Consolida regalis</i> F. Gray	CD ₂	II, III	Поля, узлісся.	103.
Стенактис однорічний	<i>Stenactis annua</i> Nees.	CD ₂	II	Листяні ліси, бур'ян.	567.
Стрілолист стрілолистий	<i>Sagittaria sagittifolia</i> L.	D ₅	I	Береги водойм, меліоративні канали.	580.
Строфіостома рідкоцвіткова	<i>Strophostoma sparsiflora</i> (Mican.) Turcz.	CD ₃₋₄	II	Листяні, рідше змішані ліси.	417.
Сугайник австрійський	<i>Doronicum austriacum</i> Jacq.	C ₃₋₄ , D ₃₋₄	I	Під покривом лісу, по берегах струмків.	569.
Суниця зелені	<i>Fragaria viridis</i> Duch.	BCD ₁₋₂	I	Схили, чагарники, узлісся, галявини	133.
Суниця мускусні	<i>Fragaria moschata</i> Duch.	BCD ₁₋₂	I	галявини, серед чагарників	135.
Сусак зонтичний	<i>Butomus umbellatus</i> L.	D ₄₋₅ , C ₄₋₅	I	Прибережна рослина, вільшаники.	582
Суховершки звичайні	<i>Prunella vulgaris</i> L.	B ₂ , C ₁₋₃ , D ₁₋₃	I - II	Листяні ліси.	480.
Сфагн відігнутий	<i>Sphagnum squarrosum</i> Crome	C ₄₋₅ , D ₄₋₅	I-III	Заболочені ліси, низинні болота	9.
Таволга середня	<i>Spiraea media</i> Franz Schmidt	B ₃ , C ₃₋₄	I	Розріджені ліси	137.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Теліптерис болотний	<i>Thelypteris palustris</i> Schott	C ₄₋₅ , D ₅	II-IV	Заболочені ліси, лісові болота	64.
Тимофіївка лучна	<i>Phleum pratense</i> L.	B ₃ C ₃ D ₃	I-II	Лісові галявини та залужові ділянки.	741.
Тирлич ваточниковий	<i>Gentiana asclepiadea</i> L.	B ₂₋₄ , C ₂₋₃ , D ₃	I - II	Лісові галявини, чагарники, узлісся	392.
Тирлич звичайний	<i>Gentiana pheumonan-the</i> L.	C ₃₋₄ , D ₃₋₄	I	Вологі луки, окраїни боліт, чагарники.	393.
Тонконіг звичайний	<i>Poa trivialis</i> L.	C ₂ D ₂	I-II	Листяні і мішані ліси.	748.
Тонконіг неплідний	<i>Poa sterilis</i> Bieb.	D ₂	I	Під наметом лісу (Крим).	743.
Тонконіг дібровний	<i>Poa nemoralis</i> L.	DC ₂₋₃	II, III	Листяні ліси.	747.
Тонконіг лучний	<i>Poa pratensis</i> L.	BCD ₂	I-II	Лісові галявини та узлісся.	749.
Фіалка шершава	<i>Viola hirta</i> L.	D ₂₋₃	I	Широколісті ліси, чагарники	189.
Фіалка багнова	<i>Viola uliginosa</i> Bess.	B ₄ , D ₄	I	Заболочені ліси, лісові болота.	190.
Фіалка двозначна	<i>Viola ambigua</i> Waldst. et Kit.	C ₂ D ₂	I	Лісові галявини, узлісся, чагарники.	193.
Фіалка двоквіткова	<i>Viola biflora</i> L.	C ₃₋₄ , D ₃₋₄	I	Вологі ліси, лісові болота	194.
Фіалка дивна	<i>Viola mirabilis</i> L.	DC ₂₋₃	I II	Мішані і широколісті ліси.	195.
Фіалка запашна	<i>Viola odorata</i> L.	D ₂₋₃	I-II	Мішані і широколісті ліси	196.
Фіалка пагорбкова	<i>Viola collina</i> Bess.	CD ₂	I	Листяні ліси, узлісся.	197.
Фіалка польова	<i>Viola arvensis</i> DC.	DC ₂	I	Бур'ян розсадників лісових культур., лісосіки.	198.
Фіалка триколірна	<i>Viola tricolor</i> L.	CD ₂₋₃	I	Лучні ділянки, бур'ян розсадників в лісових культур.	200.
Фітеума колосиста	<i>Phyteuma spicatum</i> L.	C ₃ , D ₂₋₃	I	Лісові галявини та узлісся.	507.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Хамоміла лікарська	<i>Chamomilla reurita</i> (L.) Reichend.	C ₂ D ₂	I	Листяні і мішані ліси, галявини.	572.
Хвощ болотний	<i>Equisetum palustre</i> L.	CD ₄	II	Заболочені ліси, лісові болота	47.
Хвощ лісовий	<i>Equisetum sylvaticum</i> L.	DC ₂₋₅	I,II	Хвойні, мішані ліси	49.
Хвощ лучний	<i>Equisetum pratense</i> L.	D ₂₋₄	I	Мішані ліси, на галявинах та узліссях Бур'ян	50.
Хвощ польовий	<i>Equisetum arvense</i> L.	BCD ₂₋₃	II,III	культивованих земель, лісокультурних площ та вирубок	51.
Хвощ річковий	<i>Equisetum fluviatile</i> L.	CD ₄ B ₅ ,C ₅ , D ₅	II,III,IV	Заболочені ліси, лісові болота.	52.
Хміль звичайний	<i>Humulus lupulus</i> L.	CD ₄₋₅	I	Листяні, мішані ліси.	111.
Холодок лікарський	<i>Asparagus officinalis</i> L.	D ₃₋₄	III	Лісові ділянки, трав'янисті галявини.	614.
Хондрила ситниковидна	<i>Chondrilla juncea</i> L.	BCD ₁	I	На сухих, кам'янистих схилах.	573.
Цибуля ведмежа	<i>Allium ursinum</i> L.	D ₁₋₂	II-III	Листяні ліси.	602.
Цибуля переможна	<i>Allium victorialis</i> L.	D ₃ ,C ₃ ,	I	Узлісся, лісові галявини.	605.
Цикорій дикий	<i>Cichorium intybus</i> L.	D ₁₋₂	III	Узлісся, сухі луки, галявини.	574.
Цикута отруйна	<i>Cicuta virosa</i> L.	C ₅ , D ₅	I	Вологі залуговілі ділянки, болота	372.
Цирцея альпійська	<i>Circaea alpina</i> L.	C ₄₋₅ , D ₄₋₅	I	Листяні і хвойні ліси.	333.
Цирцея звичайна	<i>Circaea lutetiana</i> L.	D ₃₋₄ , C ₃₋₄	I-II	Листяні ліси.	334.
Частуха подорожникова	<i>Alisma plantago-aquatica</i> L.	C ₅ , D ₅	I	Береги водойм, заболочені ділянки.	581.
Чемериця Лобеля	<i>Veratrum lobelianum</i> Bernh.	C ₃₋₄ , B ₃₋₄ , D ₃₋₄	I	Узлісся трав'янисті схили	591.
Червець однорічний	<i>Scleranthus annuus</i> L.	C ₄₋₅ , D ₅	I	Відкриті місця бур'ян лісових культури,	171.

Продовження табл. 3

1	2	3	4	5	6
Черета поникла	<i>Bidens cernua</i> L.	D ₄₋₅	I	На вологих луках, по берегах	576.
Черета трироздільна	<i>Bidens tripartita</i> L.	D ₄₋₅	I	На вологих луках, по берегах водойм.	577.
Черсак волосистий	<i>Dipsacus pilosus</i> L.	D ₂ C ₂	I	Лісові галявини, тінисті ліси.	389.
Чина круглолиста	<i>Lathyrus rotundifolius</i> Willd.	D ₁₋₂	I	Ліси, чагарники, узлісся.	321.
Чина весняна	<i>Lathyrus vernus</i> (L.) Bernh.	DC ₃	I	Листяні, мішані ліси та чагарники.	322.
Чина лісова	<i>Lathyrus sylvestris</i> L.	C ₁₋₂ , D ₁₋₂	I-II	Ліси, чагарники.	323.
Чистець болотний	<i>Stachys palustris</i> L.	C ₄₋₅ , D ₄₋₅	I	Береги водойм, лучні ділянки.	485.
Чистець лісовий	<i>Stachys sylvatica</i> L.	D ₃₋₄ , C ₃₋₄	II,III	мішані ліси,	486.
Чистотіл великий	<i>Chelidonium majus</i> L.	BCD ₂	I	листяні лісу, на галявини, узлісся	107.
Чорнокорінь германський	<i>Cynoglossum germanicum</i> Jacq.	C ₂₋₃ , D ₂₋₃	I	Лісові галявини, листяні ліси.	418.
Шавель водяний	<i>Rumex aquaticus</i> L.	CD ₄	I	Болотні луки, мішані листяні ліси, лісові галявини.	179.
Шавлія залозиста	<i>Salvia glutinosa</i> L.	C ₂₋₄ , D ₂₋₄	II,III	Лісові узлісся.	488.
Шафран гарний	<i>Crocus speciosus</i> Bieb.	D ₃	II-III	Лісові листяні галявини.	597.
Шипшина собача	<i>Rosa canina</i> L.	C ₁ , D ₁₋₂	I	Узліссях, узбіччя доріг.	139.
Шипшина повстиста	<i>Posa tomentosa</i> Smith.	C ₁₋₂ , D ₁₋₂	I	Ліси, узлісся, узбіччя доріг.	140.
Шоломниця звичайна	<i>Scutellaria galericulata</i> L.	C ₄₋₅ , D ₄₋₅	I, II	Береги водойм, листяні ліси.	492.
Шолудивник болотний	<i>Pedicularis palustris</i> L.	C ₅ , D ₅ .	I	Лучні ділянки торф'яні болота.	453.

1	2	3	4	5	6
Щавель кінський	<i>Rumex confertus</i> Willd.	C ₂ , D ₄	I	Залужовілі ділянки	182.
Щавель лісовий	<i>Rumex sylvestris</i> (Lam.) Wallr.	CD ₂₋₃	I	Листяні ліси, чагарники.	184.
Щавель прибережний	<i>Rumex hydrolapathum</i> Huds. <i>Dryopteris austriaca</i> (Jacq.)	CD ₂₋₃	I	Листяні ліси, чагарники.	186.
Щитник австрійський	<i>Woynar ex Schinz et Thell.</i>	DC ₃₋₄ B ₃₋₄	I-III	тінисті ліси	59.
Щитник розпростертий	<i>Dryopteris expansa</i> (C.Presl.) Fraser-Genkis et Jermy.	C ₃₋₄ , D ₃₋₅	I-II	Під покривом лісу	60.
Щитник гребенястий	<i>Dryopteris cristata</i> (L.) A. Gray	C ₃₋₅ , D ₃₋₅	I-II	Листяні ліси вирубки, серед чагарників	61.
Щучник дернистий	<i>Deschampsia caespitosa</i> (L.) Beauv.	B ₄ , C ₄ , D ₄	II-III	Лісові ділянки, болота.	754.
Яглиця звичайна	<i>Aegopodium podagraria</i> L.	D ₂₋₄	III-IV	Листяні ліси.	372.
Ясенець білий	<i>Dictamnus albus</i> L.	B ₁ , C ₁ , D ₁	I	Листяні ліси, чагарники.	335.
Ясенець голостовпчиковий	<i>Dictamnus gymnostylis</i> Stev.	D ₂	I	Узлісся, хвойні ліси, узбіччя доріг.	336.
Тонконіг звичайний	<i>Poa trivialis</i> L.	C ₂ D ₂	I-II	Листяні і мішані ліси.	748.

6 ОХОРОНА РОСЛИННОГО СВІТУ

Біологічне різноманіття є національним багатством України, яке забезпечує екосистемні та біосферні функції і є основою існування організмів, їхніх угруповань. Біорізноманіття формує середовище життєдіяльності людини. Як органічне поєднання живих істот на Землі воно склалось у результаті багатовікової еволюції і має бути успадковано прийдешнім поколінням у максимально збереженому стані.

На жаль, нині триває втрата рослинного біорізноманіття під час забудов, розорювання земель, меліорації, спорудження водосховищ, створення мереж транспортної інфраструктури та здійснення інших видів господарської діяльності. Скорочуються території, зайняті природною рослинністю, що призводить до виникнення загрози втрати гено- та ценофонду. Тому проблема збереження рослинного світу стала надзвичайно актуальною.

Наукове узагальнення інформації в галузі охорони популяцій окремих видів рослин відображається в Червоних книгах – Міжнародного Союзу охорони природи та природних ресурсів (МСОП), Європейського Червоного списку тварин і рослин, що знаходяться під загрозою зникнення у світовому масштабі (1991), а також окремих країн.

Закон України про Червону книгу України (7.02. 2007 р.) є основним державним документом з питань охорони тваринного і рослинного світу. Ведення Червоної книги України покладено на Міністерство екології та природних ресурсів України.

Уперше Червона книга України була випущена в 1980 р. однотомним виданням. Друге видання Червоної книги (1996) підготовлено у двох томах: “Тваринний світ” і “Рослинний світ”. “Червона книга України. Рослинний світ” включає статті про 541 вид (підвид, різновидність, форма) рослин і грибів, серед яких судинні рослини складають – 439 видів, мохоподібні – 28, водорості – 17, лишайники – 27, гриби – 30. Третє видання “Червоної книги України. Рослинний світ” видане через 13 років після випуску другого і є результатом праці великого колективу авторів з різних наукових установ передусім Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України, інших організацій, окремих фахівців. У новому виданні список рослин і грибів, які потребують охорони нараховує 826 видів у тому числі судинні рослини – 611, мохоподібні – 46, лишайники – 52 і гриби – 57 видів. Цей список збільшився на 35%, що пов'язано погіршенням ситуації зі збереженням рідкісних видів рослин та грибів. Нині чисельність багатьох видів продовжує знижуватися, ареали скорочуються або фрагментуються.

Нижче наведено перелік раритетних видів загальнодержавного рівня охорони (табл. 4) і раритетів регіонального рівня охорони на території міста Києва (табл. 5) та Київської області (табл. 6).

**ТАБЛИЦЯ 4. – ПЕРЕЛІК ВИДІВ РОСЛИН, ЛІСОВКРИТИХ
ТЕРИТОРІЙ, ЩО ПІДЛЯГАЮТЬ ОСОБЛИВІЙ ОХОРОНІ НА
ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ**

(витяг із Переліку рослин, що занесені
до “Червоної книги України. Рослинний світ”, 2009 р.)

№ п/п	Українські назви видів	Латинські назви видів
1	2	3
1.	Зелениця альпійська	<i>Diphasiastrum alpinum</i> (L.) Holub
2.	Зелениця сплюснута	<i>Diphasiastrum complanatum</i> (L.) Holub
3.	Зелениця Ісслера	<i>Diphasiastrum issleri</i> (Rouy) Holub
4.	Зелениця триколоскова	<i>Diphasiastrum tristachyum</i> (Pursh) Holub
5.	Зелениця Цайллера	<i>Diphasiastrum zeilleri</i> (Rouy) Holub
6.	Плаунець заплашний	<i>Lycopodiella inundata</i> (L.) Holub
7.	Плаун річний	<i>Lycopodium annotinum</i> L.
8.	Баранець звичайний	<i>Huperzia selago</i> (L.) Bernh. ex Schrank et Mart.
9.	Плаунок плауноподібний	<i>Selaginella selaginoides</i> (L.) C.Mart.
10.	Адiant венерин-волос	<i>Adiantum capillus-veneris</i>
11.	Асплений чорний	<i>Asplenium adiantum-nigrum</i> L.
12.	Асплений Білло	<i>Asplenium billotii</i> F.W. Schultz.
13.	Асплений Гейфлера	<i>Asplenium heufleri</i> Reichard
14.	Міхурниця альпійська	<i>Cystopteris alpina</i> (Lam.) Desv.
15.	Міхурниця гірська	<i>Cystopteris montana</i> (Lam.) Bernh. ex Desv.
16.	Міхурниця судетська	<i>Cystopteris sudetica</i> A.Braun et Milde
17.	Вудсія альпійська	<i>Woodsia alpina</i> (Bolton) S.F.Gray
18.	Вудсія ельбська	<i>Woodsia ilvensis</i> (L.) R.Br.
19.	Анограмма тонколиста	<i>Anogramma leptophylla</i> (L.) Link
20.	Гронянка півмісяцева	<i>Botrychium lunaria</i> (L.) Sw.
21.	Гронянка ромашколиста	<i>Botrychium matricariifolium</i> A. Br. ex Koch
22.	Гронянка багатороздільна	<i>Botrychium multifidum</i> (S.G. Gmel.) Rupr.
23.	Гронянка віргінська	<i>Botrychium virginianum</i> (L.) Sw.
24.	Яловець високий	<i>Juniperus excelsa</i> M.Bieb.
25.	Яловець смердючий	<i>Juniperus foetidissima</i> Willd.
26.	Модрина польська	<i>Larix polonica</i> Racib.
27.	Сосна кедрова	<i>Pinus cembra</i> L.
28.	Сосна крейдова	<i>Pinus cretacea</i> (Kalenicz.) Kondr.
29.	Сосна Станкевича	<i>Pinus stankewiczii</i>
30.	Тис ягідний	<i>Taxus baccata</i> L.
31.	Цибуля ведмежа	<i>Allium ursinum</i> L.
32.	Підсніжник Ельвеца	<i>Galanthus elwesii</i> Hook.f.
33.	Підсніжник білосніжний	<i>Galanthus nivalis</i> L.
34.	Підсніжник складчастий	<i>Galanthus plicatus</i> M.Bieb.
35.	Білоцвіт літній	<i>Leucojum aestivum</i> L.
36.	Білоцвіт весняний	<i>Leucojum vernum</i> L.
37.	Нарцис вузьколистий	<i>Narcissus angustifolius</i> Curtis

Продовження табл. 4

1	2	3
38.	Осітник пізньоцвітний	<i>Sternbergia colchiciflora</i> Waldst. et Kit.
39.	Кліщинець білокрилий	<i>Arum albispathum</i> Steven ex Ledeb.
40.	Кліщинець східний	<i>Arum orientale</i> M.Bieb.
41.	Холодок Палласа	<i>Asparagus pallasii</i> Miscz.
42.	Пізньоцвіт анкарський	<i>Colchicum ancyrense</i> B.L.Burt
43.	Пізньоцвіт осінній	<i>Colchicum autumnale</i> L.
44.	Пізньоцвіт Фоміна	<i>Colchicum fominii</i> Bordz.
45.	Пізньоцвіт тінювий	<i>Colchicum umbrosum</i> (Ker Gawl.) Steven
46.	Осока кулястоподібна	<i>Carex globularis</i> L.
47.	Осока торфова	<i>Carex heleonastes</i> Ehrh.
48.	Осока Хоста	<i>Carex hostiana</i> DC.
49.	Осока Лахеналія	<i>Carex lachenalii</i> Schkuhr
50.	Осока блискуча	<i>Carex liparocarpos</i> Gaud.
51.	Осока пажитницеподібна	<i>Carex loliacea</i> L.
52.	Осока затінкова	<i>Carex umbrosa</i> Host
53.	Осока піхвова	<i>Carex vaginata</i> Tausch
54.	Шафран вузьколистий	<i>Crocus angustifolius</i> Weston
55.	Шафран банатський	<i>Crocus banaticus</i> J.Gay
56.	Шафран Гейфелів	<i>Crocus heuffelianus</i> Herb.
57.	Шафран Палласа	<i>Crocus pallasii</i> Goldb.
58.	Шафран сітчастий	<i>Crocus reticulatus</i> Steven ex Adams
59.	Шафран гарний	<i>Crocus speciosus</i> M.Bieb.
60.	Шафран кримський	<i>Crocus tauricus</i> (Trautv.) Puring
61.	Косарики черепитчасті	<i>Gladiolus imbricatus</i> L.
62.	Косарики болотні	<i>Gladiolus palustris</i> Gaudin
63.	Косарики тонкі	<i>Gladiolus tenuis</i> M.Bieb.
64.	Півники борові	<i>Iris pineticola</i> Klokov
65.	Півники несправжньо - смикавцеві	<i>Iris pseudocyperus</i> Schur
66.	Півники сибірські	<i>Iris sibirica</i> L.
67.	Ситник бульбистий	<i>Juncus bulbosus</i> L.
68.	Еритроній собачий зуб	<i>Erythronium dens-canis</i> L.
69.	Рябчик шаховий	<i>Fritillaria meleagris</i> L.
70.	Рябчик малий	<i>Fritillaria meleagroides</i> Patr. ex Schult.
71.	Рябчик гірський	<i>Fritillaria montana</i> Hoppe
72.	Рябчик руський	<i>Fritillaria ruthenica</i> Wikstr.
73.	Лілія лісова	<i>Lilium martagon</i> L.
74.	Тюльпан дібровний	<i>Tulipa quercetorum</i> Klokov et Zoz
75.	Тюльпан Шренка	<i>Tulipa schrenkii</i> Regel
76.	Булатка великоквіткова	<i>Cephalanthera damasonium</i> (Mill.) Druce
77.	Булатка довголиста	<i>Cephalanthera longifolia</i> (L.) Fritsch.
78.	Булатка червона	<i>Cephalanthera rubra</i> (L.) Rich.
79.	Коральковець тричінадрізаний	<i>CoIrallorhiza trifida</i> Châtel.
80.	Зозуліні черевички справжні	<i>Cypripedium calceolus</i> L.
81.	Пальчатокорінник серценосний	<i>Dactylorhiza cordigera</i> (Fries) Soó
82.	Пальчатокорінник Фукса	<i>Dactylorhiza fuchsii</i> (Druce) Soó
83.	Пальчатокорінник м'ясочервоний	<i>Dactylorhiza incarnata</i> (L.) Soó
84.	Пальчатокорінник плямистий	<i>Dactylorhiza maculata</i> (L.) Soó

1	2	3
85.	Пальчатокорінник травневий	<i>Dactylorhiza majalis</i> (Rchb.) P.F.Hunt
86.	Пальчатокорінник бузиновий	<i>Dactylorhiza sambucina</i> (L.) Soó
87.	Коручка темно-червона	<i>Epipactis atrorubens</i> (Hoffm. ex Bernh.) Besser
88.	Коручка чемерникоподібна (к. широколиста)	<i>Epipactis helleborine</i> (L.) Crantz
89.	Коручка болотна	<i>Epipactis palustris</i> (L.) Crantz
90.	Коручка пурпурова	<i>Epipactis purpurata</i> Smith
91.	Надбородник безлистий	<i>Epipogium aphyllum</i> Sw.
92.	Гудієра повзуча	<i>Goodyera repens</i> (L.) R.Br.
93.	Билинець довгорогий	<i>Gymnadenia conopsea</i> (L.) R.Br.
94.	Билинець щільноквітковий	<i>Gymnadenia densiflora</i> (Wahlenb.) A.Dietr.
95.	Билинець найзапашніший	<i>Gymnadenia odoratissima</i> (L.) Rich.
96.	Жировик Льозеля	<i>Liparis loeselii</i> (L.) Rich.
97.	Зозуліні сльози серцелисті	<i>Listera cordata</i> (L.) R.Br.
98.	Зозуліні сльози яйцеподібні	<i>Listera ovata</i> (L.) R.Br.
99.	Глевчак однолистий	<i>Malaxis monophyllos</i> (L.) Sw.
100.	Гніздівка звичайна	<i>Neottia nidus-avis</i> (L.) Rich.
101.	Неотіанта каптурувата	<i>Neottianthe cucullata</i> (L.) Schlechter
102.	Офрис бджолоносна	<i>Ophrys apifera</i> Huds.
103.	Офрис комахоносна	<i>Ophrys insectifera</i> L.
104.	Офрис оводоносна	<i>Ophrys oestrifera</i> M.Bieb.
105.	Офрис кримська	<i>Ophrys taurica</i> (Aggeenko) Nevski
106.	Любка дволиста	<i>Platanthera bifolia</i> (L.) Rich.
107.	Любка зеленквіткова	<i>Platanthera chlorantha</i> (Cust.) Rchb.
108.	Ковила дніпровська	<i>Stipa borysthena</i> Klokov ex Prokudin
109.	Ковила пірчаста	<i>Stipa pennata</i> L.
110.	Ковила вузьколиста	<i>Stipa tirma</i> Steven
111.	Фісташка туполиста	<i>Pistacia mutica</i> Fisch. et C.A.Mey.
112.	Борщівник лігустиколистий	<i>Heracleum ligusticifolium</i> M.Bieb.
113.	Борщівник пухнастий	<i>Heracleum pubescens</i> (Hoffm.) M.Bieb.
114.	Котячі лапки карпатські	<i>Antennaria carpatica</i> (Wahlenb.) Bluff et Fingerh.
115.	Відкашник осотоподібний	<i>Carlina cirsioides</i> Klokov
116.	Короличка пізня	<i>Leucanthemella serotina</i> (L.) Tzvelev
117.	Береза дніпровська	<i>Betula borysthena</i> Klokov
118.	Береза низька	<i>Betula humilis</i> Schrank
119.	Береза Клокова	<i>Betula klokovii</i> Zaverucha
120.	Береза темна	<i>Betula obscura</i> A. Kotula
121.	Місячниця оживаюча	<i>Lunaria rediviva</i> L.
122.	Ліннея північна	<i>Linnaea borealis</i> L.
123.	Жимолость голуба	<i>Lonicera caerulea</i> L.
124.	Смілька литовська	<i>Silene lithuanica</i> Zapal.
125.	Бруслина карликова	<i>Euonymus nana</i> M.Bieb.
126.	Плетуха сольданелова	<i>Calystegia soldanella</i> (L.) R.Br.
127.	Родиола рожева	<i>Rhodiola rosea</i> L.
128.	Очиток застарілий	<i>Sedum antiquum</i> Omelcz. et Zaverucha
129.	Молодило мармурове	<i>Sempervivum marmoreum</i> Griseb.
130.	Молодило гірське	<i>Sempervivum montanum</i> L.
131.	Росичка середня	<i>Drosera intermedia</i> Hayne
132.	Росичка довголиста	<i>Drosera longifolia</i> L.

1	2	3
133.	Сунічник дрібноплодий	<i>Arbutus andrachne</i> L.
134.	Журавлина дрібноплода	<i>Oxycoccus microcarpus</i> Turcz. ex Rupr.
135.	Софора китникоподібна	<i>Sophora alopecuroides</i> L.
136.	Зміголовник Рюйша	<i>Dracocephalum ruyschiana</i> L.
137.	Ясен білоцвітий	<i>Fraxinus ornus</i> L.
138.	Бузок угорський	<i>Syringa josikaea</i> J.Jacq. ex Rchb.
139.	Півонія кримська	<i>Paeonia daurica</i> Andrews
140.	Цикламен Кузнецова	<i>Cyclamen kuznetzovii</i> Kotov et Czernowa
141.	Первоцвіт борошністий	<i>Primula farinosa</i> L.
142.	Первоцвіт Галлера	<i>Primula halleri</i> J.F. Gmel.
143.	Первоцвіт дрібний	<i>Primula minima</i> L.
144.	Сон великий	<i>Pulsatilla grandis</i> Wender.
145.	Сон розкритий	<i>Pulsatilla patens</i> (L.) Mill.
146.	Сон лучний	<i>Pulsatilla pratensis</i> (L.) Mill.
147.	Сон кримський	<i>Pulsatilla taurica</i> Juz.
148.	Рутвиця смердюча	<i>Thalictrum foetidum</i> L.
149.	Рутвиця гачкувата	<i>Thalictrum uncinatum</i> Rehmman
150.	Вишня Клокова	<i>Cerasus klokovii</i> Sobko
151.	Глід Пояркової	<i>Crataegus pojarkovae</i> Kossyck
152.	Глід Турнефора	<i>Crataegus tournefortii</i> Griseb.
153.	Шипшина Чацького	<i>Rosa czackiana</i> Besser
154.	Шипшина донецька	<i>Rosa donetzica</i> Dubovik
155.	Берека	<i>Sorbus torminalis</i> (L.) Crantz
156.	Таволга польська	<i>Spiraea polonica</i> Błocki
157.	Верба чорнична	<i>Salix myrtilloides</i> L.
158.	Скополия карніолійська	<i>Scopolia carniolica</i> Jacq.
159.	Клокичка периста	<i>Staphylea pinnata</i> L.
160.	Тамарикс стрункий	<i>Tamarix gracilis</i> Willd.
161.	Вовче лико пахуче (боровик)	<i>Daphne cneorum</i> L.
162.	Вовче лико Софії	<i>Daphne sophia</i> Kalen.
163.	Вовче лико кримське	<i>Daphne taurica</i> Kotov
164.	Липа пухнастостовпчикова	<i>Tilia dasystyla</i> Steven

ТАБЛИЦЯ 5. – ВИДИ РОСЛИН, ЩО ПІДЛЯГАЮТЬ ОСОБЛИВІЙ ОХОРОНІ НА ТЕРИТОРІЇ М. КИЄВА ТА ЙОГО ЗЕЛЕНОЇ ЗОНИ

(Відповідно до рішення Київської міської ради від 29 червня 2000 р. № 219/940, з доповненнями внесеними від 23.12.2004 р. за № 880/2290)

№ п/п	Назва виду українська	Назва виду латинська
1	Анемона лісова	<i>Anemone sylvestris</i> L.
2	Багатоніжка звичайна	<i>Polypodium vulgare</i> L.
3	Багаторядник Брауна	<i>Polystichum braunii</i> (Spenn.) Fee
4	Багаторядник шипуватий	<i>Polystichum aculeatum</i> (L.) Roth.
5	Бобівник трилистий	<i>Menyanthes trifoliata</i> L.
6	Вишня степова	<i>Cerasus fruticosa</i> Pall.
7	Вовчі ягоди звичайні	<i>Daphne mezereum</i> L.
8	Вужачка звичайна	<i>Ophioglossum vulgatum</i> L.
9	Гвоздика несравжньорозчепірена	<i>Dianthus pseudosquarrosus</i> (Novak) Klok.
10	Голокучник дубовий	<i>Gymnocarpium dryopteris</i> (L.) Newm.
11	Горицвіт весняний	<i>Adonis vernalis</i> L.
12	Гронянка багатороздільна	<i>Botrychium multifidum</i> (S.G.Gmel.) Rupr.
13	Гронянка віргінська	<i>Botrychium virginianum</i> (L.) Sw.
14	Конвалія травнева	<i>Convallaria majalis</i> L.
15	Косарики черепичасті	<i>Gladiolus imbricatus</i> L.
16	Клопогін європейський	<i>Cimicifuga europaea</i> Schipcz.
17	Купальниця європейська	<i>Trollius europaeus</i> L.
18	Латаття біле	<i>Nymphaea alba</i> L.
19	Латаття сніжно-біле	<i>Nymphaea candida</i> J. Et C. Presl.
20	Мучниця звичайна	<i>Arctostaphylos uva-ursi</i> (L.) Spreng.
21	Образки болотяні	<i>Calla palustris</i> L.
22	Оман високий	<i>Inula helenium</i> L.
23	Осока волохиста	<i>Carex paniculata</i> L.
24	Осока трясуцковидна	<i>Carex brizoides</i> L.
25	Перстач білий	<i>Potentilla alba</i> L.
26	Півники сибірські	<i>Iris sibirica</i> L.
27	Плаун булавовидний	<i>Lycopodium clavatum</i> L.
28	Проліска дволиста	<i>Scilla bifolia</i> L.
29	Пухівка багатоголоскова	<i>Eriophorum polystachyon</i> L.
30	Рівноплідник рутвицелистий	<i>Isopyrum thalictroides</i> L.
31	Росичка кругололиста	<i>Drosera rotundifolia</i> L.
32	Ряст порожнистий	<i>Corydalis cava</i> (L.) Schweigg. et Koerte
33	Синюха голуба	<i>Polemonium caeruleum</i> L.
34	Скорзонера пурпурова	<i>Scorzonera purpurea</i> L.
35	Сон широколистий	<i>Pulsatilla latifolia</i> Rupr.
36	Страусове перо звичайне	<i>Matteuccia struthiopteris</i> (L.) Tod.
37	Суховершки великоквіткові	<i>Prunella grandiflora</i> (L.) Scholl.
38	Тирлич хрещатий	<i>Gentiana criciata</i> L.
39	Хвощ великий	<i>Equisetum telmateia</i> Ehrh.
40	Ялівець звичайний	<i>Juniperus communis</i> L.
41	Глечики жовті	<i>Nuphar lutea</i> L.
42	Півники болотяні	<i>Iris pseudacorus</i> L.
43	Водяний жовтець	<i>Batrachium aquatile</i> (L.) Dumorf.
44	Їжача голівка пряма	<i>Sparganium erectum</i> L.
45	Вільха сіра	<i>Alnus incana</i> (L.) Moench

ТАБЛИЦЯ 6. – ВИДИ РОСЛИН, ЩО ПІДЛЯГАЮТЬ ОХОРОНІ У КИЇВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

(затверджено рішенням Київської обласної ради № 285-15-VI від 7 лютого 2012 року)

№ п/п	Назва виду українська	Назва виду латинська
	1	2
1	Аврinia скельна	<i>Aurinia saxatilis</i> (L.) Desv.
2	Аконіт дібровний	<i>Aconitum nemorosum</i> Bieb. ex Rchb.
3	Аконіт протиотруйний	<i>Aconitum anthora</i> L.
4	Андромеда багатоліста	<i>Andromeda polifolia</i> L.
5	Анемона лісова	<i>Anemone sylvestris</i> L.
6	Арум Бессерів	<i>Arum besserianum</i> Schott.
7	Аспленій волосовидний	<i>Asplenium trichomanes</i> L.
8	Аспленій північний	<i>Asplenium septentrionale</i> (L.) Hoffm.
9	Аспленій пристінний	<i>Asplenium ruta-muraria</i> L.
10	Багатоніжка звичайна	<i>Polypodium vulgare</i> L.
11	Багаторядник Брауна	<i>Polystichum braunii</i> (Spenn.) Fée
12	Багаторядник списовидний	<i>Polystichum lonchitis</i> (L.) Roth
13	Багаторядник шипуватий	<i>Polystichum aculeatum</i> (L.) Roth
14	Белевалія сарматська	<i>Bellevalia sarmatica</i> (Pall. ex Georgi) Woronov
15	Білозір болотний	<i>Parnassia palustris</i> L.
16	Бліснус стиснутий	<i>Blysmus compressus</i> (L.) Panz. ex Link
17	Блітум лободовидний	<i>Blitum chenopodioides</i> L.
18	Верблюдка Маршалова	<i>Corispermum marschallii</i> Steven
19	Вероніка Пачоського	<i>Veronica paczoskiana</i> Klokov
20	Вишня степова	<i>Cerasus fruticosa</i> (Pall.) Woron.
21	Вільха сіра	<i>Alnus incana</i> L.
22	Вовче лико отруйне	<i>Daphne mezereum</i> L.
23	Водяний жовтець Ріона	<i>Batrachium rionii</i> (Lagger) Nym.
24	Водяний жовтець розчепірений	<i>Batrachium divaricatum</i> (Schrank) Schur
25	Вольфія безкоренева	<i>Wolffia arrhiza</i> Wimm.
26	Вужачка звичайна	<i>Ophioglossum vulgatum</i> L.
27	Гадюча цибулька занедбана	<i>Muscari neglectum</i> Guss. ex Ten.
28	Гвоздика стиснуточашечкова	<i>Dianthus stenocalyx</i> Juz.
29	Герань темна	<i>Geranium phaeum</i> L.
30	Гіацинтик блідий	<i>Hyacinthella leucophaea</i> (Koch) Schur
31	Глід Липського	<i>Crataegus lipskyi</i> Klokov
32	Глід п'ятигостричковий	<i>Crataegus pentagyna</i> Waldst. et Kit.
33	Голокучник дубовий	<i>Gymnocarpium dryopteris</i> (L.) Newm.
34	Горделітус європейський	<i>Hordelymus europaeus</i> (L.) Harz
35	Грушанка зеленоцвіта	<i>Pyrola chlorantha</i> Sw.
36	Грушанка середня	<i>Pyrola media</i> Sw.
37	Дзаннікелія болотна	<i>Zannichellia palustris</i> L.
38	Дзвінка лілієцвіта	<i>Adenophora lilifolia</i> (L.) A.DC.
39	Дзвоники оленячі	<i>Campanula cervicaria</i> L.
40	Дихостиліс Мікелі	<i>Dichostylis micheliana</i> (L.) Nees
41	Дрік германський	<i>Genista germanica</i> L.

1	2	3
42	Дуб скельний	<i>Quercus petraea</i> (Mattuschka) Liebl.
43	Егоніхон фіолетово-голубий	<i>Aegonychon purpureo-caeruleum</i> (L.) Holub
44	Еремогоне скельна	<i>Eremogone saxatilis</i> (L.) Ikonn.
45	Зимолоубка зонтична	<i>Chimaphila umbellata</i> (L.) W.Barton
46	Зіновать Блоцького	<i>Cytisus blockianus</i> Pawl.
47	Зірочки низенькі	<i>Gagea pusilla</i> (F.W.Schmidt) Sweet
48	Зірочки Пачоського	<i>Gagea paczoskii</i> (Zapał.) Grossh.
49	Зміївка болгарська	<i>Cleistogenes bulgarica</i> (Bornm.) Keng
50	Зміячка низька	<i>Scorzonera humilis</i> L.
51	Зміячка пурпурова	<i>Scorzonera purpurea</i> L.
52	Їжача голівка маленька	<i>Sparganium minimum</i> Wallr.
53	Кадило сарматське	<i>Melittis sarmatica</i> Klokov
54	Китятки Вольфганга	<i>Polygala wolfgangiana</i> Besser ex Ledeb.
55	Клопогін європейський	<i>Cimicifuga europaea</i> Schipcz.
56	Костриця найвища	<i>Festuca altissima</i> All.
57	Котятчі лапки дводомні	<i>Antennaria dioica</i> (L.) Gaertn.
58	Кринітарія волохата	<i>Crinitaria villosa</i> (L.) Grossh.
59	Кропива київська	<i>Urtica kioviensis</i> Rogow.
60	Куга чорноплода	<i>Schoenoplectus melanospermus</i> (C.A.Mey.) Grossh.
61	Купальниця європейська	<i>Trollius europaeus</i> L.
62	Кушир донський	<i>Ceratophyllum tanaiticum</i> Sapieg.
63	Латаття біле	<i>Nymphaea alba</i> L.
64	Латаття сніжно-біле	<i>Nymphaea candida</i> J. Presl et C.Presl
65	Лафангіум жовто-білий	<i>Laphangium luteoalbum</i> (L.) Tzvelev
66	Листовик сколопендровий	<i>Phyllitis scolopendrium</i> (L.) Newm.
67	Ліндернія простерта	<i>Lindernia procumbens</i> (Krock.) Borbás
68	Лобода кленолиста	<i>Chenopodium acerifolium</i> Andrz.
69	Ломиніс суцільнолистий	<i>Clematis integrifolia</i> L.
70	Льон жовтий	<i>Linum flavum</i> L.
71	Льон шорсткий	<i>Linum hirsutum</i> L.
72	Маріскус маленький	<i>Mariscus hamulosus</i> (M. Bieb.) S.S.Hooper.
73	Мигдаль степовий	<i>Amygdalus nana</i> L.
74	Міддендорфія дніпровська	<i>Middendorfia borysthenica</i> (M. Bieb. ex Schrank) Trautv.
75	Молочка приморська	<i>Glaux maritima</i> L.
76	Мучниця звичайна	<i>Arctostaphylos uva-ursi</i> (L.) Spreng.
77	Наперстянка велика	<i>Digitalis grandiflora</i> Mill.
78	Недорісток найменший	<i>Centunculus minimus</i> L.
79	Образки болотні	<i>Calla palustris</i> L.
80	Одноквітка звичайна	<i>Moneses uniflora</i> (L.) A.Gray
81	Омела австрійська	<i>Viscum album</i> L. subsp. <i>austriacum</i> (Wiesb.) Vollm.
82	Орлики звичайні	<i>Aquilegia vulgaris</i> L.
83	Осока багнова	<i>Carex limosa</i> L.
84	Осока волотиста	<i>Carex paniculata</i> L.
85	Осока двотичинкова	<i>Carex diandra</i> Schrank
86	Осока низька	<i>Carex humilis</i> Leys.
87	Осока остюкова	<i>Carex atherodes</i> Spreng.
88	Осока повисла	<i>Carex flacca</i> Schreb.
89	Осока трясучковидна	<i>Carex brizoides</i> L.
90	Первоцвіт весняний	<i>Primula veris</i> L.
91	Первоцвіт високий	<i>Primula elatior</i> (L.) Hill
92	Перлівка трансільванська	<i>Melica transsilvanica</i> Schur
93	Печіночниця звичайна	<i>Hepatica nobilis</i> Mill.

1	2	3
94	Півники карликові	<i>Iris pumila</i> L.
95	Плаун булавовидний	<i>Lycopodium clavatum</i> L.
96	Подорожник Корнута	<i>Plantago cornuti</i> Gouan
97	Подорожник солончаковий	<i>Plantago salsa</i> Pall.
98	Проліска дволиста	<i>Scilla bifolia</i> L.
99	Проліска сибірська	<i>Scilla sibirica</i> Haw.
100	Пухівка струнка	<i>Eriophorum gracile</i> Koch
101	Рдесник альпійський	<i>Potamogeton alpinus</i> Balb.
102	Рдесник довгий	<i>Potamogeton praelongus</i> Wulf.
103	Рдесник маленький	<i>Potamogeton pusillus</i> L.
104	Рдесник червонуватий	<i>Potamogeton rutilus</i> Wulfg.
105	Ринхоспора біла	<i>Rhynchospora alba</i> Vahl.
106	Рівноплідник рутвицелистий	<i>Isopyrum thalictroides</i> L.
107	Рододендрон жовтий	<i>Rhododendron luteum</i> Sweet
108	Росичка круглолиста	<i>Drosera rotundifolia</i> L.
109	Ряска горбата	<i>Lemna gibba</i> L.
110	Ряст Маршалла	<i>Coridalis marshalliana</i> Pers.
111	Рястка зонтична	<i>Ornithogalum umbellatum</i> L.
112	Синюха голуба	<i>Polemonium caeruleum</i> L.
113	Ситник головчастий	<i>Juncus capitatus</i> Weigel
114	Ситник мілководний	<i>Juncus tenageia</i> Ehrh. ex L.
115	Ситник розчепірений	<i>Juncus squarrosus</i> L.
116	Скереда м'яка	<i>Crepis mollis</i> (Jacq.) Aschers.
117	Сонцезвіт звичайний	<i>Helianthemum chamaecistus</i> Mill.
118	Страусове перо звичайне	<i>Matteuccia struthiopteris</i> (L.) Tod.
119	Таволга зарубчаста	<i>Spiraea crenata</i> L.
120	Тирлич звичайний	<i>Gentiana pneumonanthe</i> L.
121	Тирлич хрещатий	<i>Gentiana cruciata</i> L.
122	Тирличничок гіркуватий	<i>Gentianella amarella</i> (L.) Börner
123	Тирличничок язичковий	<i>Gentianella lingulata</i> (Agardh) Pritchard
124	Тризубець болотний	<i>Triglochin palustre</i> L.
125	Тризубець морський	<i>Triglochin maritimum</i> L.
126	Фегоптерис з'єднуючий	<i>Phegopteris connectilis</i> (Michx.) Watt
127	Фіалка багнова	<i>Viola uliginosa</i> Besser
128	Фіалка висока	<i>Viola elatior</i> Fries
129	Фіалка ставкова	<i>Viola stagnina</i> Kit.
130	Фітеума колосиста	<i>Phyteuma spicatum</i> L.
131	Хвоц великий	<i>Equisetum telmateia</i> Ehrh.
132	Хвоц строкатий	<i>Equisetum variegatum</i> Schleich. ex Weber et Mohr
133	Цибуля савранська	<i>Allium savranicum</i> Besser
134	Цирцея альпійська	<i>Circaea alpina</i> L.
135	Чемериця Лобелієва	<i>Veratrum lobelianum</i> Bernh.
136	Шавлія буквицелиста	<i>Salvia betonicaefolia</i> Etl.
137	Шипшина Горенка	<i>Rosa gorenkensis</i> Besser
138	Шипшина найколючіша	<i>Rosa spinosissima</i> L.
139	Шипшина Юджила	<i>Rosa jundzillii</i> Besser
140	Шолудивник болотний	<i>Pedicularis palustris</i> L.
141	Шолудивник Кауфмана	<i>Pedicularis kaufmannii</i> Pinzg.
142	Щебрик черговолістий	<i>Peplis alternifolia</i> M.Bieb.
143	Щитник гребенястий	<i>Dryopteris cristata</i> (L.) A.Gray
144	Юринея вапнякова	<i>Jurinea calcarea</i> Klokov
145	Ялина європейська	<i>Picea abies</i> (L.) Karst.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Воробьев Д.В. Методика лесотипологических исследований / Д.В. Воробьев – К. : Урожай, 1967. – 388 с.
2. Геоботаніка: тлумачний словник. / [Якубенко Б.Є., Попович С.Ю., Григорюк І.П., Мельничук М.Д.]. – К. : Фітосоціоцентр, 2011. – 420 с.
3. Григора І.М. Основи фітоценології : учб. посібн. / І.М. Григора, В.А. Соломаха. – К. : Фітосоціоцентр, 2000. – 240 с.
4. Дідух Я.П. Фітоіндикація екологічних факторів / Я.П. Дідух, П.Г. Плюта. – К. : Наук. думка, 1994. – 280 с.
5. Елин Е.Я. Атлас растений-индикаторов лесов Украины / Е.Я. Елин, Г.И. Мещеряков. – К. : Урожай, 1973. – 288 с.
6. Єлін Ю.Я. Рослини-індикатори різних типів лісорослинних умов лісгоспу / Ю.Я. Єлін // Результати наукових досліджень по лісових культурах у Боярському дослідному лісгоспі : зб. наук. праць. – К. : Вид-во УАСГН, 1960. – Т.1. – С. 63 – 79.
7. Определитель высших растений Украины / [Доброчаева Д. Н., Котов М. И., Прокудин Ю. Н. и др.]. – К. : Наук. думка, 1987. – 545 с.
8. Погребняк П.С. Основы лесной типологии / П.С. Погребняк. – К. : АН УССР, 1955. – 452 с.
9. Шабарова С.І. Рослини-індикатори типів лісорослинних умов / С.І. Шабарова // Методична розробка для проведення учбової практики для студентів лісгосподарського факультету. – К. : Українська сільськогосподарська академія, 1982. – 38 с.
10. Якубенко Б.Є. Польовий практикум з ботаніки / Б.Є. Якубенко, І.М. Григора. – К. : Арістей, 2008. – 260 с.
11. Didukh Ya. P. The ecological scales for the species of Ukrainian flora and their use in synphytoindication / Ya. P. Didukh. – Kyiv : Phytosociocentre, 2011. – 176 p.